

ANEXĂ

Planul de Management Integrat al siturilor Natura 2000

ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș și ROSCI0384 Râul Târnavă Mică

CUPRINS

Ce conține Planul de Management?	11
REZUMAT.....	15
A. INTRODUCERE.....	17
A.1. Scopul Planului de Management	17
A.2. Baza legală a Planului de Management	18
B. DESCRIEREA ARIILOR PROTEJATE	20
B.1. Informații generale.....	20
B.1.1. Localizare.....	20
B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management.....	21
B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management.....	27
B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor	30
B.1.5. Factorii interesați.....	33
B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura	34
B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul ariilor protejate	37
B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare	38
B.1.9. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management.....	39
B.2. Mediul fizic.....	39
B.3. Mediul biotic	42
B.3.1. Regiunea/regiunile biogeografice	42
B.3.2.Habitate	43
B.3.2.1.Habitate de interes comunitar prezente și situația lor la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național	45
B.3.3. Flora	52
B.3.4. Fauna	55
B.3.5. Specii alohtone și specii invazive.....	73
B.3.6. Ecosisteme.....	73
B.3.7. Peisajul	74
B.3.8. Procese naturale.....	74
B.4. Informații socio-economice și culturale.....	75

B.4.1. Comunități.....	75
B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor.....	76
B.4.3. Economia locală.....	77
B.4.4. Aspecte demografice.....	78
B.4.5. Aspecte socio-economice.....	79
B.4.6. Recreere și turism.....	79
B.4.7. Aspecte cultural-istorice.....	80
B.5. Informare, conștientizare, educație, cercetare	80
C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	81
C.1. Valori.....	81
C.2. Presiuni și amenințări.....	91
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor siturilor.....	126
D. STRATEGIA DE MANAGEMENT	131
D.1. Viziunea.....	131
D.2. Organizarea teritorială a managementului.....	132
D.3. Strategia de management	134
D.4. Planul operațional.....	137
D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional	163
E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	196
E.1. Sistemul de luare a deciziilor.....	196
E.2. Resurse umane.....	196
E.3. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management	197
E.4. Monitorizarea implementării Planului de Management	199
Bibliografie	200
Anexe.....	204
1. Unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor.....	204
2. Harta siturilor	207
3. Lista principalilor proprietari de terenuri din cadrul siturilor.....	208
4. Lista factorilor interesați și rolul acestora în managementul siturilor	209
5. Obligațiile Administrației siturilor privind managementul acestora	215
6. Bugetul alocat pentru administrarea ariilor protejate în perioada 2012 – 2014	216
7. Repartiția spațială a habitatul 91E0 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș ...	218

8.	Repartiția spațială a habitatul 91V0 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș...	219
9.	Repartiția spațială a habitatul 9110 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș....	220
10.	Repartiția spațială a habitatul 9130 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș	221
11.	Repartiția spațială a habitatul 9170 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș	222
12.	Repartiția spațială a plantațiilor forestiere, tufărișurilor și tăierilor rase în situl ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș.....	223
13.	Variabilitatea spațială a indicelui disponibilității de hrană pentru urs.....	224
14.	Zone în care a fost observată prezența lupului în timpul observațiilor.....	225
15.	Zone în care a fost efectuată eșantionarea pentru râs <i>Lynx lynx</i>	226
16.	Zone în care a fost observată vidra, <i>Lutra lutra</i> , în timpul inventarierilor	227
17.	Harta distribuției pentru <i>Barbastella barbastellus</i>	228
18.	Harta distribuției pentru <i>Myotis blythii</i>	229
19.	Harta distribuției pentru <i>Myotis myotis</i>	230
20.	Harta distribuției pentru <i>Rhinolophus hyposideros</i>	231
21.	Harta distribuției pentru <i>Bombina variegata</i>	232
22.	Harta distribuției pentru <i>Triturus cristatus</i>	233
23.	Harta distribuției pentru <i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	234
24.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Lucanus cervus</i>	235
25.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Lycaena dispar</i>	236
26.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Unio crassus</i>	237
27.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Barbus meridionalis</i>	238
28.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Cobitis taenia</i>	239
29.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Gobio albipinnatus</i>	240
30.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	241
31.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Sabanajewia aurata</i>	242
32.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Aquila crysaetos</i>	243
33.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Aquila pomarina</i>	244
34.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Aquila clanga</i>	245
35.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Asio flammeus</i>	246
36.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Bonasa bonasia</i>	247
37.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Bubo bubo</i>	248
38.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Buteo rufinus</i>	249
39.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Caprimulgus europaeus</i>	250
40.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Ciconia ciconia</i> și <i>Ciconia nigra</i>	251

41.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Falco peregrinus</i>	252
42.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Falco columbarius</i>	253
43.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Ficedula albicollis</i> și <i>Ficedula parva</i>	254
44.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Hieraetus penatus</i>	255
45.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Ixobrychus minutus</i>	256
46.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Lanius minor</i> și <i>Lanius collurio</i>	257
47.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Lullula arborea</i>	258
48.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Nycticorax nycticorax</i>	259
49.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Pernis apivorus</i>	260
50.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Picus canus</i>	261
51.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Philomachus pugnax</i>	262
52.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Strix uralensis</i>	263
53.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Sylvia nisoria</i>	264
54.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Tringa glareola</i>	265
55.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Alcedo atthis</i>	266
56.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Anthus campestris</i>	267
57.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Circus gallicus</i>	268
58.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Cyrcus aeruginosus</i> și <i>Cyrcus pygargus</i>	269
59.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Cyrcus cyaeneus</i>	270
60.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Crex crex</i>	271
61.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Chlidonias hybridus</i>	272
62.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Dendrocopos medius</i> și <i>Dendrocopos leucotos</i>	273
63.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Dendrocopos syriacus</i> și <i>Dryocopos martius</i>	274
64.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Emberiza hortulana</i>	275
65.	Harta distribuției spațiale pentru <i>Egretta alba</i>	276
66.	Structura fondului funciar în unitățile administrativ-teritoriale aferente ariilor protejate la nivelul anului 2012.....	277
67.	Evoluția suprafeței principalelor utilizări ale terenurilor în perioada 1990-2012 pentru unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor	280
68.	Evoluția efectivelor de animale în perioada 1990-2003 pentru localitățile aflate în imediata vecinătate a siturilor	283
69.	Densitatea animalelor ce utilizează pășunea, pentru unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor.....	286

70. Populația totală, densitatea populației și evoluția acesteia în perioada 1990 – 2014 în unitățile administrative aferente siturilor.....	289
71. Activități de informare și conștientizare desfășurate în zona siturilor în perioada 2013 – 2014	292
72. Principalele obiective turistice din cadrul și din vecinătatea siturilor.....	301
73. Organizarea teritorială a managementului.....	304
74. Habitate critice pentru amfibieni	305
75. Fișele speciilor	306
76. Plan de monitoring.....	361

Glosar de termeni și acronime utilizate în Planul de Management

Activitate de management	una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, etc. Acestea sunt parțial descrise la Capitolul D5 și se stabilesc cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.
Administrația	Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului, vezi capitolul B.1.6.1.,
Amenințări	activitățile ce pot apărea, în viitor, ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau a fenomenelor naturale extreme, putând afecta, în mod cumulativ, efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene, sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definierea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile.
AP	aria protejată sau ariile protejate - acronimul și denumirea se referă la întreaga suprafață, care include toate siturile de interes comunitar și rezervațiile naturale, denumite colectiv „Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor”.
APIA	Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură
CRSC	Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic
DAJ	Direcția Agricolă Județeană
Defrișare	îndepărtarea totală a vegetației lemnoase de pe o anumită suprafață. În cazul în care termenul se utilizează pentru o suprafață din fond forestier, descrie o acțiune de îndepărtare a vegetației lemnoase cu scopul de a schimba categoria de folosință - scoterea din fond forestier.
Direcție de management	în sensul utilizat în acest PM, termenul descrie ceea ce se dorește a se realiza prin Activități și măsuri de management. Se definesc pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, detalierea Activităților/acțiunilor specifice urmând să fie făcută în planurile de lucru anuale. Capitolul D5 prezintă câteva acțiuni de importanță critică sau recomandate - a se vedea introducerea de la acest capitol.
FS - Formular standard	documentul în care se redau principalele caracteristici ale siturilor Natura 2000 precum și informații despre speciile și habitatele pentru care au fost desemnate
Habitate de interes de	habitate de interes comunitar incluse în Formularul Standard sau habitate importante

conservare	pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard - ca loc de hrănire, reproducere, adăpost- habitate rare la nivel național.
Habitat de interes comunitar	habitate naturale de interes comunitar - acele tipuri de habitate care: a, sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural; b, au un areal natural redus ca urmare a restrângerii acestuia sau pentru că, în mod natural, suprafața sa este redusă; c, sunt eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre cele 5 regiuni biogeografice specifice pentru România: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică.
Habitat prioritare	habitate aflate în pericol de dispariție, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană și, ca urmare, Statele Membre au o responsabilitate specială.
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, devenit, ulterior, Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare și Amenajări Silvice „Marin Drăcea”
Management activ	în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor Activități și măsuri de management, destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare sau refacerii acestei stări. Fără Activitățile și măsurile respective, valorile de interes conservativ se pot degrada sau pot dispărea, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajiști, în cazul necosirii fânețelor.
Management adaptabil	acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea Activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este necesar.
Management participativ	planificarea și implementarea Activităților de management se face cu implicarea / participarea factorilor interesați.
Măsuri de management	sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din aria protejată impuse de statutul de aria protejată, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor ariei protejate, de obicei incluse în Regulamentul ariei protejate. Exemplu: cosirea pajiștilor de interes de conservare numai după data de 1 iulie.
OUG 57/2007	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare

Pajiște	tip de ecosistem natural / seminatural și categorie de utilizare a terenurilor care poate lua forma utilizării fie ca pășune, fie ca fâneată.
Pajiști, pășuni, împădurite	suprafețe de teren cu folosința de pajiște sau, pășune, pe care se regăsește vegetație cu arbori cu peste 40% închidere a coronamentului, cu o consistență de minim 0, 4 pe o suprafață minimă de 0, 5 ha.
Pajiști cu arbori	pajiști cu arbori izolați, sau pâlcuri de arbori cu grad de acoperire a coronamentului sub 40%, consistență sub 0, 4. Sunt utilizate ca pășuni sau pășuni și fânețe.
Presiuni	activități din trecut sau care au loc în prezent, ce apar/există ca urmare a acțiunilor umane desfășurate în mod necorespunzător sau în zone sensibile sau sunt generate de fenomene naturale extreme și care afectează, în mod cumulativ, efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene, sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului.
Pajiști permanente	denumite în continuare pajiști, sunt suprafețe agricole de pășuni și fânețe, naturale sau semi-naturale, folosite pentru producția de iarbă sau de alte plante erbacee furajere, care nu au fost incluse timp de cel puțin 5 ani în sistemul de rotație a culturilor și care sunt utilizate pentru pășunatul animalelor și producerea de furaje, cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu. În categoria pajiști sunt cuprinse de asemenea: pășunile împădurite cu consistența mai mică de 0, 4 calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră și pășunile alpine, articolul 1 - ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 34 din 23 aprilie 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991,
PVRC	Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare
SCI	Sit de Importanță Comunitară, corespunzător în limba engleză cu Site of Community Interest, definit prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 pct.11.
SPA	Arie de Protecție Specială Avifaunistică corespunzător în limba, engleză: cu Special Protection Area, definit prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 pct.12 ¹ .

Specii de interes de conservare	specii de interes comunitar, incluse în Formularul Standard sau specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul Standard - de exemplu pentru că sunt sursă hrană – sau specii rare protejate la nivel național.
Specii de interes comunitar	speciile care pe teritoriul Uniunii Europene sunt: periclitare, vulnerabile, rare.
Specii prioritare	speciile periclitare, vulnerabile, rare sau endemice pe teritoriul UE, pentru a căror conservare Comunitatea Europeană are o responsabilitate specială datorită proporției reduse a arealului acestora pe teritoriul Uniunii Europene.

CE CONȚINE PLANUL DE MANAGEMENT?

Ghid succint pentru o mai bună înțelegere a structurii și conținutului

Planul de management este structurat în așa fel încât să se poată face o analiză cât mai bună a informațiilor de care se dispune la data elaborării. Informațiile și analizele sunt redactate astfel încât detaliile tehnice să fie prezentate cât mai succint pentru fiecare din domeniile la care se face referire - în principal ecologie, biologie, hidrologie, silvicultură, agricultură și altele- dar suficiente pentru a permite o bună înțelegere a legăturilor între situația actuală, tendințele de viitor și măsurile de management planificate. În cele ce urmează se redă foarte pe scurt ce conține fiecare capitol, sperând că astfel vom ajuta la înțelegerea mai ușoară a conținutului Planului de Management, permițând cititorului să se concentreze pe capitolele care îl interesează în mod deosebit.

Sumar - redă succinct aspectele principale din Plan

A. Introducere – De ce Plan de Management?

De ce este nevoie de Planul de Management și care sunt prevederile legale în baza cărora s-a elaborat.

B. Descrierea AP – Care este situația actuală în AP? – aspecte care explică și /sau influențează AP

Conține o descriere a situației actuale a AP, ca și cum s-ar „fotografia” zona la momentul elaborării Planului de Management, pentru a se cunoaște situația actuală. Descrierea conține informații utile pentru elaborarea strategiei și a măsurilor de management, Capitolul D, . Informațiile sunt relevante pentru elaborarea celorlalte capitole din PM.

B.1. Informații generale

- despre ce arii protejate este vorba,
- unde se află AP și ce suprafețe includ,
- cine sunt proprietarii și gestionarii terenurilor, resurselor naturale și ale ariilor protejate,
- cine sunt cei ce au interese și care desfășoară activități în AP,
- ce resurse are și ce activități a desfășurat, până în prezent, custodele.

B.2. Descrierea mediului fizic și biotic

B.2.1. informații minime despre relief, rețeaua de ape, climă - factori ce determină prezența habitatelor și speciilor-

B.2.2. situația actuală cu privire la prezența speciilor și habitatelor - prezentarea rezultatelor inventarierilor de teren - reflectată și în hărțile din anexe.

B.3. Informații socio-economice și culturale

Aria protejată nu este „ruptă” de contextul socio-economic. Ceea ce se întâmplă în zonă, influențează în mod semnificativ biodiversitatea. Capitolul conține informații sumare cu privire la situația socio-economică, necesare pentru a defini situația AP pe teritoriile localităților / comunelor, tendințele de dezvoltare, interesul pentru terenurile și resursele naturale din zonă, situația sistemului educațional - pentru stabilirea programelor de educație pentru natură - potențialul pentru noi activități legate de valorile naturale.

Toate acestea pot influența semnificativ managementul AP, întrucât activitățile umane au, în general, impact asupra naturii.

B.4. Informare, conștientizare, educare – activități desfășurate până în prezent. Ariile protejate au un rol important pentru educare și conștientizare cu privire la importanța protecției naturii. Este important să se știe ce s-a făcut până în prezent pentru a ajuta la planificarea acestui gen de activități pe viitor.

B.5. Cercetare – ce aspecte relevante pentru managementul AP au fost cercetate până în prezent și ce infrastructură există pentru cercetare aplicată?

B.6. Acțiuni de management majore desfășurate în AP – ce s-a făcut până în prezent pentru managementul AP - principalele acțiuni și rezultate.

C. Evaluarea situației actuale - Ce trebuie să păstrăm / îmbunătățim în zonă și de ce sunt necesare măsuri de management. Care sunt presiunile și amenințările?

Informațiile de la capitolul C sunt analizate din perspectiva conservării valorilor pentru care au fost declarate ariile protejate.

C.1. Valori – Ce trebuie să menținem sau să îmbunătățim în AP? - Valori

Se descriu valorile care trebuie păstrate sau îmbunătățite. În cazul siturilor Natura 2000 este vorba, obligatoriu, despre habitatele și speciile pentru care au fost declarate, conform Formularului Standard, dar au fost identificate și alte specii și habitate, respectiv alte valori considerate importante pentru zonă. Pe aceste valori se concentrează acțiunile de management pe viitor, Capitolul D4.

C.2. Presiuni și amenințări: Ce trebuie reglementat pentru a menține sau îmbunătăți valorile? Presiuni și amenințări

Sunt descrise activitățile umane care, din cauza modului în care se desfășoară, au un impact asupra valorilor sau pot avea impact pe viitor.

C.3. Evaluare – Care este starea actuală și tendințele în viitor în ce privește valorile AP?

Se analizează dacă valorile sunt în stare corespunzătoare și care va fi evoluția amenințărilor?

Analiza se face în baza celor descrise la Capitolul B.1, cu referire doar la valorile identificate în capitolul C.1. și luând în calcul tendințele viitoare din perspectiva amenințărilor identificate în capitolul C.2.

D. Strategia de management - Ce vrem pentru zonă, pe viitor? Cum se va face managementul?

Natura și resursele naturale nu pot fi gestionate eficient pe termen scurt. Trebuie să definim ce anume vrem să obținem pe o perioadă mai lungă, iar PM să descrie ce anume ar trebui făcut în următorii cinci ani pentru a ne apropia de realizarea țelului, viziunii, propus. Cunoscând valorile avute, situația lor actuală, presiunile și amenințările la care sunt supuse, se definește o strategie pe termen mediu sau lung, răspunzând la întrebările de mai jos.

D.1. Viziunea - Cum vrem să arate AP peste 50 de ani?

D.2. Organizarea teritorială a managementului – În ce zone din AP trebuie să impunem condiții pentru desfășurarea activităților umane, astfel încât să menținem sau să îmbunătățim valorile?

Se stabilește dacă sunt necesare măsuri speciale de management în anumite zone. Zonele cu cerințe speciale în ceea ce privește măsurile de management sunt prezentate pe hartă. Această planificare „teritorială”, din punct de vedere a măsurilor de management, este foarte importantă, întrucât anumite aspecte vor trebui reflectate în managementul terenurilor și resurselor.

D.3. Strategia de management:

Care este strategia pe termen mediu, definită în baza informațiilor din capitolele B și C? Domeniile pe care se vor concentra eforturile de management și obiectivele pentru fiecare din acestea.

Se descrie cum anume va fi organizat managementul, definind domeniile pe care vor fi desfășurate activitățile de management și ce anume vrem să obținem pe fiecare din aceste domenii obiective.

D.4. Planul operațional pe cinci ani – Ce acțiuni de management sunt necesare pentru a realiza obiectivele definite la Capitolul D.3?

Ce trebuie făcut, în următorii cinci ani, pentru a ne asigura că se menține sau se îmbunătățește starea speciilor și a habitatelor, respectiv a celorlalte valori, se reduc amenințările și se asigură un cadru corespunzător pentru ca zona să poată beneficia de o dezvoltare durabilă.

D.5. Activități și măsuri de management, specifice pentru implementarea planului operațional - Cum anume se pot realiza acțiunile din Planul operațional? Exemple de activități și măsuri de management

Se dau exemple de activități și măsuri de management, eventual restricții, pentru câteva din acțiunile de management definite în capitolul D.4. Acest capitol cuprinde prevederi care se regăsesc și în Regulament.

E. Asigurarea implementării Planului de Management – Cum se implementează în mod eficient Planul de Management?

E.1. Sistemul de luare a deciziilor – Cine ia deciziile în cazul în care trebuie modificate anumite prevederi din Planul de Management?

E.2. Resurse necesare pentru implementarea Planului de Management - Ce resurse umane și financiare sunt necesare pentru realizarea activităților din PM?

E.3. Monitorizarea implementării Planului de Management – Cum apreciem dacă ne atingem obiectivele și cum ne asigurăm că măsurile de management sunt adaptate – dacă este necesar - pentru atingerea obiectivelor?

Se explică cum anume se urmărește implementarea PM, cum se măsoară impactul activităților de management și succesul lor, cine trebuie să măsoare și când și cum se folosesc rezultatele monitorizării pentru a îmbunătăți măsurile de management.

REZUMAT

Siturile: ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică, numite în continuare „Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor”, au fost desemnate pentru a proteja și conserva valori naturale deosebite pentru România și Uniunea Europeană.

Pe suprafața siturilor se regăsesc și 2 arii protejate de interes național, și anume:

- Rezervația naturală Dealul Firtuș, de care se ține cont în prezentul plan de management și
- Arboretul cu *Chamaecyparis lawsoniana*, la care nu se face referire în planul de management, întrucât este o rezervație de specii alohtone, de interes silvic.

Viziunea, pe termen lung, pentru această zonă a fost definită astfel:

Oamenii din Valea Nirajului și a Târnavei Mici sunt mândri de pădurile, apele și pajiștile sănătoase și de peisajele armonioase ale zonei, iar copiii își doresc să continue activitățile părinților, prin care se utilizează responsabil resursele naturale.

Pentru realizarea acestei viziuni, este necesar ca toți cei care trăiesc în această zonă, toate autoritățile și instituțiile cu rol în managementul terenurilor și al resurselor, să înțeleagă cât este de important să se mențină și chiar să se îmbunătățească starea valorilor deosebite care se găsesc aici și să contribuie în mod activ la păstrarea lor.

Obiectivul principal pentru aceste arii protejate este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile și habitatele de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii. Nerealizarea acestui obiectiv poate periclita pe termen lung bunăstarea comunităților din zonă și poate atrage sancțiuni severe din partea Uniunii Europene.

Valorile din această arie protejată nu sunt importante doar strict din punct de vedere al conservării naturii, dar și ca resurse naturale și sursă generatoare a serviciilor de mediu critice pentru asigurarea condițiilor de trai pentru comunităților locale.

Pentru păstrarea acestor valori au fost planificate și urmează a fi implementate măsuri de management, care au fost grupate în **6 programe**, și anume:

- **Programul 1. Conservarea biodiversității:** Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor de interes conservativ, prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale.
- **Programul 2. Relația cu comunitățile locale:** Sprijinirea comunităților locale în identificarea și implementarea unei abordări integrate și durabile asupra dezvoltării locale, prin acordarea de asistență și sprijin tehnic.
- **Programul 3. Managementul vizitatorilor și promovarea turistică a valorilor ariilor protejate:** Asigurarea dezvoltării sectorului turistic din ariile protejate, în acord cu regimul de conservare al acestora, printr-o planificare strategică intergată, în vederea conservării biodiversității și susținerii dezvoltării durabile a comunităților locale.
- **Programul 4. Informare, conștientizare și educație ecologică:** Creșterea gradului de acceptare a regimului de conservare al ariilor protejate din zonă, în rândul comunităților și al celorlalți factorilor interesați prin informarea, conștientizarea și implicarea activă a acestora, precum și prin desfășurarea de programe educative.
- **Programul 5. Administrarea ariilor protejate:** Asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, prin susținerea funcționării optime a unui sistem de management adecvat, pe întreaga durată de valabilitate a planului de management.
- **Programul 6. Monitorizare și evaluarea eficienței managementului:** Eficientizarea managementului prin monitorizarea permanentă și evaluarea eficienței acestuia, astfel încât să fie posibilă o abordare adaptativă.

Realizarea acestor programe nu este doar responsabilitatea Administrației ariilor protejate, ci a tuturor proprietarilor și administratorilor de terenuri, cât și a autorităților. Ca urmare, este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare și implicare activă a factorilor interesați.

Planul de management al Siturilor Valea Nirajului conține o descriere succintă a ariilor protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor, în baza cărora au fost stabilite direcțiile de management prezentate în planul operațional precum și activitățile și măsurile de management. Planul de monitorizare stabilește cadrul pentru monitorizarea eficienței măsurilor de management, urmând să ofere informații importante pentru adaptarea măsurilor de management pe viitor. Planul conține și o evaluare a necesarului de resurse financiare pentru implementarea acțiunilor și măsurilor stabilite.

Acest plan se constituie într-un ghid util și important nu numai pentru administratorul ariilor protejate, dar și pentru autorități, instituții, proprietari și administratori de terenuri.

A. INTRODUCERE

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea identificării strategiei de management integrat, stabilirii măsurilor de management și de monitorizare pentru siturile: ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și a rezervației naturale Dealul Firtuș, astfel încât să fie îndeplinit scopul pentru care au fost desemnate. Planul nu include măsuri pentru Arboretul cu *Chamaecyparis lawsoniana*, care nu este o arie protejată naturală.

Complexitatea și specificul managementului acestor situri sunt date în principal de:

- faptul că cele 4 situri sunt parte integrantă a unei rețele de arii protejate și situri Natura 2000, ce mențin atributele naturale necesare asigurării spațiului vital pentru numeroase specii și asigură coridor de trecere pentru carnivorele mari;
- faptul că Administrația siturilor este înființată de către un parteneriat între două microregiuni și o organizație non-guvernamentală;
- faptul că responsabilitatea managementului terenurilor și a resurselor naturale revine proprietarilor și gestionarilor acestora, ceea ce impune necesitatea unei colaborări între aceștia și Administrație pentru implementarea activităților și măsurilor de management;
- presiunile și amenințările ce derivă din cerințele / necesitatea de dezvoltare economică a zonei, în situația în care strategiile de dezvoltare existente nu definesc clar condițiile în care comunitățile locale se pot dezvolta durabil, cu menținerea resurselor și a serviciilor naturale, cel puțin în starea lor actuală sau chiar îmbunătățirea lor;
- caracterul neprevăzut al schimbărilor din natură și necesitatea adaptării la aceste schimbări.

Ca urmare, se impune o planificare atentă, asigurându-se cadrul necesar pentru un management adaptabil și participativ.

Managementul adaptabil se referă la posibilitatea adaptării soluțiilor de management la realitățile caracteristice fiecărui moment. Acest plan trebuie să stabilească măsuri de management pentru gestionarea unor valori naturale supuse unor modificări greu de anticipat, modificări ce pot apărea, atât din cauza unor factori naturali, cât și din cauza unor factori antropici. Drept urmare, planul operațional a fost astfel elaborat încât să permită flexibilitate în stabilirea zonelor în care se fac intervențiile și în detalierea măsurilor și acțiunilor de management, având astfel un caracter adaptabil.

Principiul **managementului participativ** impune implicarea factorilor interesați, atât în procesul de elaborare a planului, cât și în implementarea acestuia. Pe parcursul elaborării planului, au fost organizate întâlniri și dezbateri cu factorii interesați, Administrația siturilor depunând eforturi semnificative pentru a se asigura că toți cei interesați au fost informați și consultați în mod corespunzător. În acest scop au fost organizate atât întâlniri publice, cât și grupuri de lucru cu specialiști din cadrul principalelor instituții cu responsabilități în zona siturilor.

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor speciale de management pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea, nu numai a administrației, dar și al autorităților, așa cum se prevede în articolul 21 aliniatul 6 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: „Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.” Ca urmare, Planul operațional de la Capitolul D.4 stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

Strategia de management, respectiv viziunea, obiectivele specifice pe domenii și subdomenii, direcțiile de management și acțiunile, respectiv măsurile de management au fost elaborate cu sprijin tehnic din partea echipei SC ProPark-Arii Protejate SRL. Deciziile finale, cu privire la aceste aspecte, au fost luate de către Administrație, în urma discuțiilor și consultărilor cu factorii interesați.

Planul de management este un instrument important pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale, în vederea dezvoltării durabile a comunităților și asupra necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21 aliniatul 5 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare: „Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”

A.2. Baza legală a Planului de Management

Baza legală este constituită de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, care la Art. 21. prevede următoarele:

✓ alineatul 1 - Planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care au structuri de administrare special constituite se elaborează de către administratorii acestora, prin consultarea consiliilor consultative de administrare, se avizează de către consiliile științifice și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, emis în baza avizelor autorităților publice centrale din domeniul culturii, dezvoltării regionale și administrației publice și al agriculturii și dezvoltării rurale.

✓ alineatul 7 - Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii totale a ariilor naturale protejate, se va realiza un singur plan de management, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive de management. În cazul suprapunerii parțiale a ariilor naturale protejate, planurile de management ale acestora se elaborează astfel încât în zonele de suprapunere să existe o corelare a măsurilor de conservare, cu respectarea categoriei celei mai restrictive de management.

B. DESCRIEREA ARIILOR PROTEJATE

B.1. Informații generale

B.1.1. Localizare

Cele 4 situri de interes comunitar sunt situate în partea central-nordică a României, în unitatea fizico-geografică Podișul Transilvaniei, pe teritoriul județelor Mureș, Harghita și Sibiu, figura 1. Unitățile administrativ teritoriale pe teritoriul cărora se suprapun siturile sunt prezentate în Anexa nr. 1.

Siturile au o suprafață totală cumulată de 91.308 hectare și se întind în proporție de 86% pe teritoriul județului Mureș, Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Suprafața și repartitia siturilor pe județe

Situl	Suprafața, hectare	Județul Harghita	Județul Mureș	Județul Sibiu
SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș	37.082	13 %	87 %	-
SCI Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare	240	-	53 %	47 %
SCI Râul Târnavă Mică	331	-	100 %	-
SPA Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului	86.073	13 %	87 %	-
Suprafața totală, hectare	91.308	12.313	78.499	112.7
Procent din suprafața totală protejată pe județe	-	13%	86%	3%

Coordonatele geografice ale centrului ariei protejate, centroid în proiecție Stereo 70 sunt:

- ROSPA0028 – 24°50'29" longitudine estică și 46°28'12" latitudine nordică
- ROSCI0186 - 24°42'38" longitudine estică și 46°16'19" latitudine nordică
- ROSCI0297 – 24°57'3" longitudine estică și 46°32'17" latitudine nordică
- ROSCI0384 - 24°27'44" longitudine estică și 46°23'4" latitudine nordică

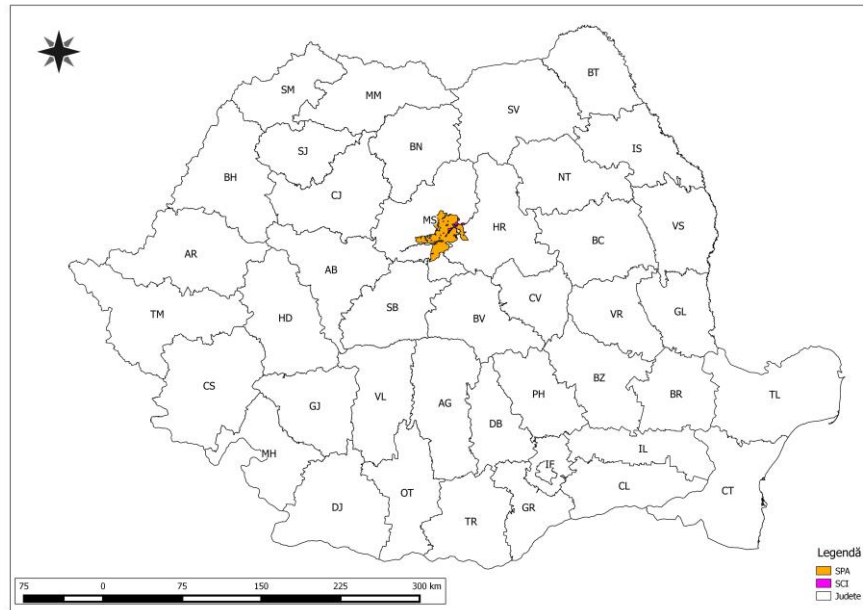

Figura 1: Localizarea siturilor în cadrul teritoriului național

Rezervația naturală Dealul Firtuș se află integral în interiorul SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului.

Arboretul cu *Chamaecyparis lawsoniana*, care se află tot în SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, nu va face obiectul planului de management, întrucât este o rezervație de specii alohtone, de interes silvic.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Desemnarea, limitele și categoriile de management ale ariilor protejate

Cele 4 situri au fost desemnate și delimitate după cum urmează:

- ROSPA0028 - pe baza Hotărârii de Guvern nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, iar
- ROSCI00186, ROSCI0297 și ROSCI0384 – pe baza Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011.

Cele 4 situri au statutul de „*sit de importanță comunitară*” conform Directivei Consiliului Europei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică și a Directivei Consiliului Europei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice.

Pe suprafața siturilor se regăsesc și alte arii protejate, conform celor prezentate în Tabelul nr. 2.

Alte acte normative care au stat la baza declarării ariilor protejate

Aria protejată	Declarată prin:
Rezervația naturală Dealul Firtuș - comuna Corund , integral parte a sitului SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului,	Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
Arboretul cu <i>Chamaecyparis lawsoniana</i> – Sângeorgiu de Pădure, integral parte a sitului SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului,	Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate. Planul de management nu va face referiri la această rezervație, întrucât este un arboret de specii alohtone, strict de interes științific pentru sectorul silvic.

Rezervația naturală Dealul Firtuș - include un areal cu formațiuni geologice, denumite legendar Calul lui Firtuș, Piatra cu gaură, pâlcuri de pădure și o zonă mlăștinoasă acoperită cu arbuști de anin, *Alunus glutinosa*. Aceasta reprezintă habitat pentru o serie de specii de plante protejate listate în Anexa I a Directivei „Habitat” 92/43/CEE, precum: *Orchis coriophora* – popular „ploșnițoasa”, *Trollius europaeus* - bulbucul de munte, *Spiraea salicifolia* - taula, *Cypripedium calceolus* - papucul doamnei, *Gladiolus imbricatus* - săbiuța, *Dianthus superbus* - garofița și *Achillea impatiens*.

Arboretul cu *Chamaecyparis lawsoniana* - reprezintă o zonă de interes științific pentru arboretele de chiparos de California, cu o vârstă de peste 75 de ani, care vegetează în etajul făgetelor în amestec cu fag și carpen. Planul de Management nu face referire la această arie protejată.

Hărțile siturilor sunt puse la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet www.biodiversity.ro/n2000. Hărțile siturilor se găsesc și pe pagina web a Administrației acestora: <http://www.valeanirajului.ro/natura2000/index.php/vedett-terueletek>, precum și în Figura 2.

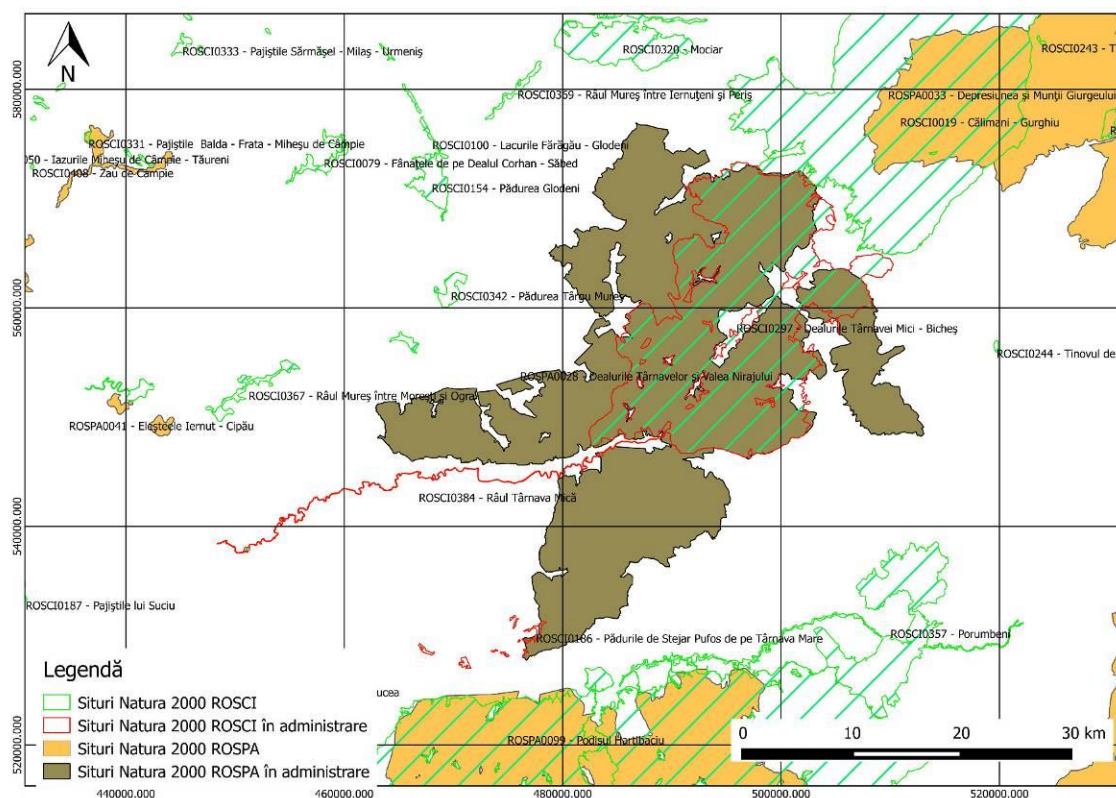

Figura 2 – Harta localizării și limitelor siturilor

Conform recomandărilor IUCN¹, orice arie protejată poate fi încadrată într-una din cele șase categorii de management² definite de această organizație pe baza obiectivelor de management. Categoria de management reflectă principalele obiective de management așa cum sunt definite de către IUCN. Toate ariile protejate, indiferent de motivele desemnării sau de nivelul la care sunt desemnate, național sau european, pot fi încadrate într-una din cele 6 categorii IUCN conform, Dudley 2008. Ca urmare, pe lângă categoriile naționale definite în legislația românească, care corespund categoriilor IUCN Ia, II, III, IV, V, și siturile Natura 2000 pot fi încadrate în categoriile IUCN. Încadrarea ajută la înțelegerea obiectivelor de management așa cum sunt descrise în ghidul IUCN. Având în vedere principalele obiective de management ale acestor situri, se poate face o corespondență cu categoriile de management IUCN, care este prezentată în Tabelul nr. 3. Analizând obiectivele de management, se consideră că ariile protejate care fac obiectul acestui plan pot fi încadrate fie în categoria IV IUCN - arii pentru managementul habitatelor și speciilor, fie în categoria V – peisaj terestru protejat.

Tabelul de mai jos prezintă suprafața fiecărei arii protejate, categoria de management în care se încadrează fiecare, precum și în ce măsură se suprapun diferitele arii protejate.

¹ Uniunea Internațională de Conservare a Naturii (International Union for Conservation of Nature)

² Dudley, N., (Editor) (2008) Guidelines for Applying Protected Area Management Categories, Gland, Switzerland: IUCN – versiunea în limba română: <http://www.propark.ro/ro/publicatii/ghidul-privind-aplicarea-categoriilor-de-management-al-ariilor-protejate-75.html>. Aceste categorii de management sunt recunoscute în Legea 49/2011.

Situția ariilor protejate la care se referă planul de management

Numele ariei protejate	Suprafața	Tipul / Categoria ariei protejate conform		Aria protejată cu care se suprapune	Suprafața suprapusă
		Legislației Românești	IUCN		
ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	86.073 ha	Tip: AP interes de comunitar	Categoria V	Rezervația naturală Dealul Firtuș	40 ha
				SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș	32.713 ha
				SCI Râul Târnavă Mică	17 ha
				SCI Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare	70, 9 ha
ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș	37.082 ha	Tip: AP interes de comunitar	Categoria V	SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	32.713 ha
ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare	240 ha	Tip: AP interes de comunitar	Categoria IV	SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	70, 9 ha
ROSCI0384 Râul Târnavă Mică	331 ha	Tip: AP interes de comunitar	Categoria IV	ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	17 ha
Rezervația naturală Dealul Firtuș	40 ha	Tip: AP de interes național Rezervație naturală	Categoria IV	SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	40 ha
Arboretul cu <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	5, 8 ha	Tip: AP de interes național Rezervație naturală	Categoria IV	SPA Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	5, 8 ha

Prezentul Plan de Management ține cont de toate suprapunerile dintre situri și rezervația naturală, fiind elaborat conform prevederilor Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, care, în cazul suprapunerii unor arii protejate, recomandă elaborarea unui plan de management integrat. Ca urmare, planul prevede direcții și măsuri de management pentru toate ariile protejate, cu excepția arboretului cu *Chamaecyparis lawsoniana*.

Nu au fost identificate diferențe între suprafețele indicate în actele normative de desemnare și cele reale, din teren.

Arii protejate limitrofe

Cele mai apropiate arii naturale protejate cu care se învecinează cele 4 situri sunt:

- ROSCI0019 Călimani – Gurghiu, la nord-est, în legătură directă cu ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș și ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, cu care au limită comună pe Valea Nirajului.
- ROSCI0227 Sighișoara – Târnavă Mare, la sud de ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, fără contact direct.
- Rezervația naturală Lacul Ursul și arboretele de pe sărături – la nord-est, fără contact direct cu siturile.
- Rezervația naturală Muntele de sare Praid – la est-nord est.
- Rezervația naturală Dealul Melcului, Firtuș, – la est-nord est.
- ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului, la nord-est, fără contact direct cu aceste situri.
- ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, la sud de ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, fără contact direct
- ROSCI0357 Porumbeni, la sud de de limita ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului și ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, fără contact direct.
- ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș, la nord de limita ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, fără contact direct.

Amplasarea Siturilor Valea Nirajului – Dealurile Târnavelor între siturile de importanță comunitară Sighișoara – Târnavă Mare și Călimani – Gurghiu are o importanță deosebită, în special pentru speciile de carnivore mari, întrucât asigură zone de hrănire și menținerea unor coridoare ecologice critice.

Administrarea siturilor

Administrarea siturilor este asigurată de către un parteneriat între: Asociația Microregiunea Valea Nirajului – Nyárárdmente, Asociația Microregională Târnava Mică-Băsăușeri-Sovata și Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”. Cele 3 organizații au înființat o structură de administrație denumită *Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului*, care funcționează sub egida Asociației Microregiunea Valea Nirajului, ca departament în cadrul acesteia. Asociația microregională are ca și obiect de activitate în Statutul său susținerea dezvoltării locale și realizarea de activități de interes public, precum și managementul ariilor protejate. Dreptul de administrare a celor 4 situri a fost atribuit prin Contractul de administrare nr. 11/29.03.2011, și prin Actul adițional nr 1 la Contract din data de 19.03.2012, încheiat între Ministerul Mediului și Pădurilor, actualmente Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, și 3 Asociații, pe o perioadă de 10 ani.

În cuprinsul acestui document Administrația siturilor va fi numită Administrația.

B.1.3. Elaborarea, modificarea, actualizarea și implementarea Planului de Management

Procesul de elaborare a Planului

Procesul de elaborare a Planului de Management a avut la bază datele și informațiile furnizate de către experții angajați în realizarea studiilor de specialitate, în cadrul proiectului „Biodiversitate și dezvoltare durabilă în Valea Nirajului și a Târnavei Mici”, SMIS-CSNR 37219, finanțat prin Programul Operațional Sectorial „Mediu”, axa 4 – Protecția Naturii, lista acestor studii fiind prezentată în introducerea capitolului B.3. Mediul biotic. Pe baza acestor date și informații, a fost realizată analiza contextului ariei protejate, evaluarea tendințelor în starea valorilor și impactului prezent și posibil al amenințărilor și presiunilor și au fost stabilite direcțiile principale de management, stabilindu-se și o serie de măsuri și activități pentru realizarea obiectivelor. Atât analiza cât și evaluarea și planificarea s-au realizat cu implicarea activă a Administrației, reprezentanților organizațiilor responsabile cu administrarea siturilor, experților biologi și a principalilor gestionari ai terenurilor și resurselor naturale și a altor factori interesați, care s-au întrunit în cadrul unor grupuri de lucru și/sau la întâlniri de consultare publică.

Au fost parcurse următoarele etape:

- Colectarea de informații – inclusiv privind starea speciilor și habitatelor de interes comunitar - și descrierea situației actuale a ariilor protejate;
- Analiza valorilor ariilor protejate precum și a presiunilor și amenințărilor la adresa lor;
- Definirea viziunii și a programelor de management;
- Stabilirea obiectivelor, definirea direcțiilor de management pentru programele stabilite, identificarea indicatorilor și stabilirea priorităților;
- Identificarea acțiunilor și măsurilor de management necesare și/sau recomandate pentru fiecare direcție de management;
- Identificarea și planificarea acțiunilor de monitorizare a implementării Planurilor de Management;
- Elaborarea strategiei de implementare a Planului de management.
- În vederea implicării factorilor interesați în procesul de analiză s-au organizat două serii de grupuri de lucru:

- O serie de întruniri în perioada 3-4 iunie 2014 – la care au fost invitați atât factorii interesați de la nivel local, din fiecare microregiune de dezvoltare cum ar fi, reprezentanți ai Primăriilor, Ocoalelor Silvice, Administrațiilor Fondurilor de Vânătoare și altele, cât și factorii interesați de la nivel județean, ICAS, Direcții Silvice, Agenții Pentru Protecția Mediului, etc. . Întrunirile au avut loc în localitățile Miercurea Nirajului și Sângeorgiu de Pădure și au avut ca scop informarea factorilor interesați cu privire la proiect și procesul de elaborare a Planului de Management și identificarea principalelor valori și amenințări la adresa valorilor pentru cele 4 situri.
- O serie de întruniri cu responsabilii pentru administrare și manageri de resurse și cu grupuri de experți, realizate în perioada 26-30 ianuarie 2015 și 24-25 februarie 2015, care au avut ca scop discutarea presiunilor și amenințărilor la adresa valorilor de interes conservativ și formularea programelor, principalelor direcții, acțiuni și măsuri de management.
- Consultarea factorilor interesați cu privire la conținutul Planului, prin transmiterea acestuia către principalele grupuri de interes și prezentarea acestuia în cadrul întrunirilor consultative.

Responsabilitatea implementării Planului

Planul de management stabilește responsabilitatea implementării măsurilor de management pentru conservarea biodiversității, inclusiv prin utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea, nu numai a administratorului, dar și al gestionarilor de terenuri și resurse naturale și a autorităților, așa cum se precizează în articolul 21 aliniatul 6 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare: „Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.” Ca urmare, Planul operațional de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor și măsurilor de management, necesare realizării direcțiilor de management.

Planul de management este un instrument important pentru asigurarea protejării pe termen lung, într-un mod integrat, a valorilor naturale și culturale ale zonei, care sunt, de fapt, resursele disponibile pentru dezvoltarea durabilă. Ca urmare este important ca prevederile Planului de management să fie integrate în planurile strategice relevante, de la toate nivelurile, conform articolului 21 alineatul 5 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare: „Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”

Aprobarea, modificarea și actualizarea Planului

Planul de Management al Siturilor Valea Nirajului și Regulamentul acestora se vor aviza de către Consiliul Științific și se vor aproba prin ordin de ministru, conform prevederilor OUG 57/2007, care stipulează că:

„Planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care au structuri de administrare special constituite se elaborează de către administratorii acestora, prin consultarea consiliilor consultative de administrare, se avizează de către consiliile științifice și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, apelor și pădurilor, emis în baza avizelor autorităților publice centrale din domeniul culturii, dezvoltării regionale și administrației publice și al agriculturii și dezvoltării rurale.” – Art.21 alin 1.

Planul de management se elaborează pentru o perioadă de 10 ani, dar Planul operațional se stabilește pe 5 ani. Planul operațional se va revizui cu avizul Consiliului Științific și, dacă apar modificări majore în direcțiile de management ca urmare a recomandărilor ce derivă din procesul de monitorizare, se urmează procedura legală de modificare a Planului. După trecerea perioadei de valabilitate Planul se revizuieste printr-o procedură similară cu procedura de realizare a Planului de Management.

Eventualele modificări ale Planului, necesare a fi realizate înainte de perioada de 10 ani, se fac conform prevederilor legale pentru modificarea actului de aprobare.

Notă: Se recomandă realizarea unei analize a direcțiilor de management definite prin Planul operațional la 5 ani pentru ca, în baza rezultatelor monitorizării acțiunilor de management, să se corecteze/modifice – dacă este necesar – direcțiile și, respectiv, măsurile de management. Necesitatea modificării poate apărea și din cauza unor modificări naturale neprevăzute pe teritoriul ariei protejate.

B.1.4. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de administrare generală a teritoriului, siturile sunt suprapuse peste 43 de unități administrativ-teritoriale, UAT, aferente a 3 județe. Lista completă a UAT suprapuse total sau parțial siturilor se regăsește în Anexa 1. UAT-urilele cu cele mai mari suprafețe incluse în teritoriul siturilor, reprezentând peste 70% din suprafața lor totală sunt: Bereni, Neaua, Ghindari, Măgherani, Chibed, Sărățeni, Fântânele, Hodoșa, Vărgata, Vețca, Sângeorgiu de Pădure, județul Mureș, – a se vedea Anexa 1 și figura 3.

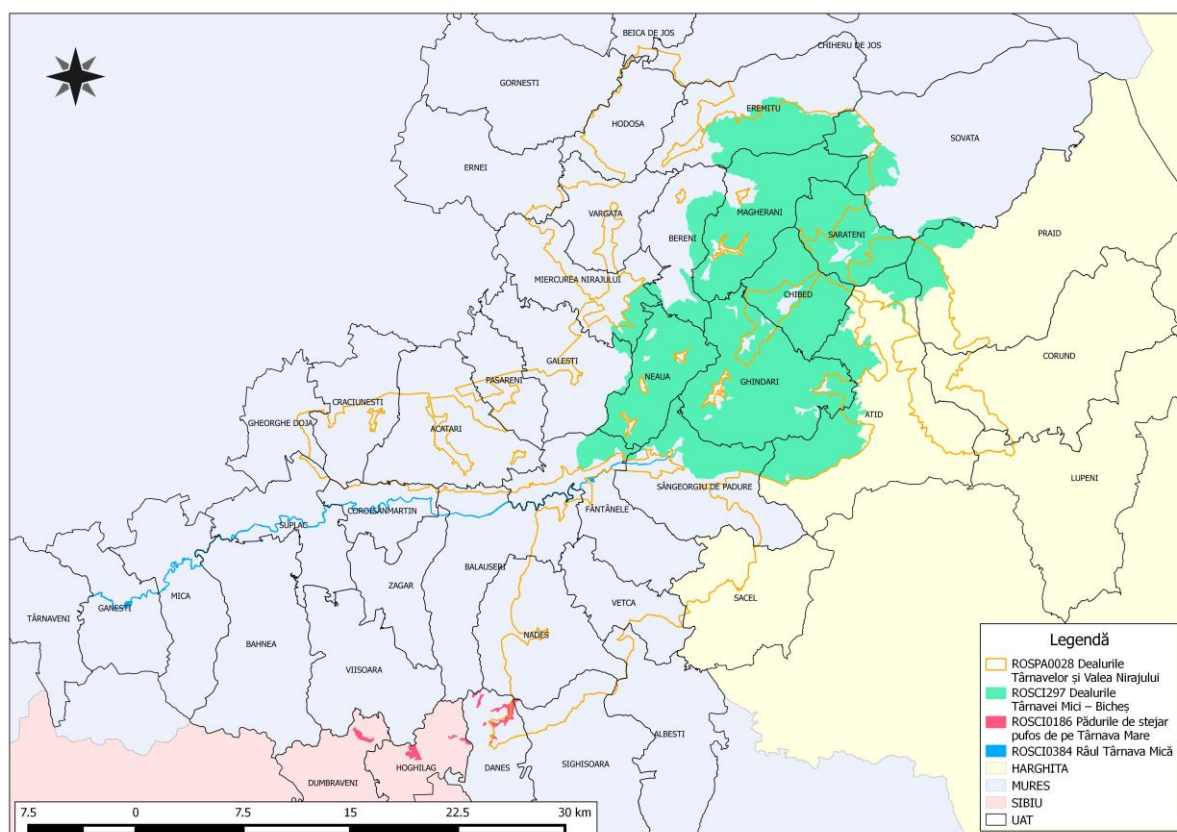

Figura 3. Unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor

Principalele categorii de folosință ale terenurilor ocupă următoarele ponderi, așa cum rezultă din Tabelul 4, sunt:

- Terenuri arabile – 19 % din suprafața sitului
- Păduri de foioase, amestecuri, rășinoase – 35, 8 % din suprafața sitului
- Pajiști, utilizate ca pășuni și fânețe – 37, 6 % din suprafața sitului
- Ape, ape curgătoare, pâraie temporare – 0, 2 % din suprafața sitului.

Este important de menționat că zonele de intravilan nu sunt incluse în siturile Natura 2000.

Tabelul 4.

Situația principalelor categorii de utilizare a terenurilor în cadrul siturilor

Suprafața	Ape	Arabil	Fânețe	Pășuni	Pădure	Vii si livezi	Intravilan	Alte categorii
în hectare	260	17417	6296	28039	32762	534	2001	3999
% din suprafață	0.28 %	19.08 %	6.90 %	30.71 %	35.88 %	0.59 %	2.19 %	4.40%

Drepturile de proprietate, administrare și folosință a terenurilor, în cadrul celor 4 situri din zona Valea Nirajului și Dealurile Târnavelor, sunt foarte fragmentate, dat fiind numărul mare al proprietăților private de mici dimensiuni.

În ceea ce privește proprietatea asupra terenurilor, predomină terenurile aflate în proprietatea persoanelor fizice, care dețin circa 57% din suprafața totală, reprezentată în special de pășuni, fânețe și teren arabil, tabelul nr. 5.

Tabelul nr. 5.

Situația generală a proprietății asupra terenurilor

Categoriile de proprietate	Suprafața în hectare	% din suprafața AP
Statul Român	necunoscut	necunoscut
Privat	52.286, 29	57, 26
Administrații publice locale	1043, 20	1, 14
Composesorate / obști	957, 51	1, 05
Persoane fizice de drept privat	necunoscut	necunoscut

Tabelul nr. 6.

Grupuri de proprietari și categoriile de terenuri pe care le dețin

Proprietar	Categoriile de terenuri deținute, hectare						Total	
	Pădure	Pășune	Fânețe	Arabil	Luciu apă	Altele, Vii, livezi	Suprafața	% din suprafața AP
Primării	nec.	1.043					1.043	1
Persoane fizice	nec.	28.039	6.296	17.417		534	52.286	57
Composesorate	nec.	958					958	1
Statul Român	nec.						nec.	nec.
TOTAL		30.040	6.296	17.417		534	54.287	59

Situația detaliată a proprietarilor de terenuri este disponibilă în Anexa 3.

În cazul *terenurilor agricole*, pășuni, fânețe, teren arabil, care ocupă 19,6 % din suprafața totală a siturilor, acestea sunt, în cea mai mare parte, în proprietatea persoanelor fizice.

Terenurile acoperite de păduri, reprezentând 35,8 % din suprafața totală a siturilor, au o structură a proprietății diversificată. Pădurile din cadrul siturilor sunt administrate de 9 ocoale silvice, din care 4 private, astfel:

1. Ocolul Silvic privat Ghindari
2. Ocolul Silvic privat Praid
3. Ocolul Silvic privat Mureșul
4. Ocolul Silvic privat Odorheiul Secuiesc
5. Ocolul Silvic de stat Târgu Mureș
6. Ocolul Silvic de stat Sighișoara
7. Ocolul Silvic de stat Sovata
8. Ocolul Silvic de stat Dumbrăveni
9. Ocolul Silvic de stat Homorod

Repartiția teritorială a suprafețelor administrate de fiecare dintre acestea este redată în Figura numărul 4.

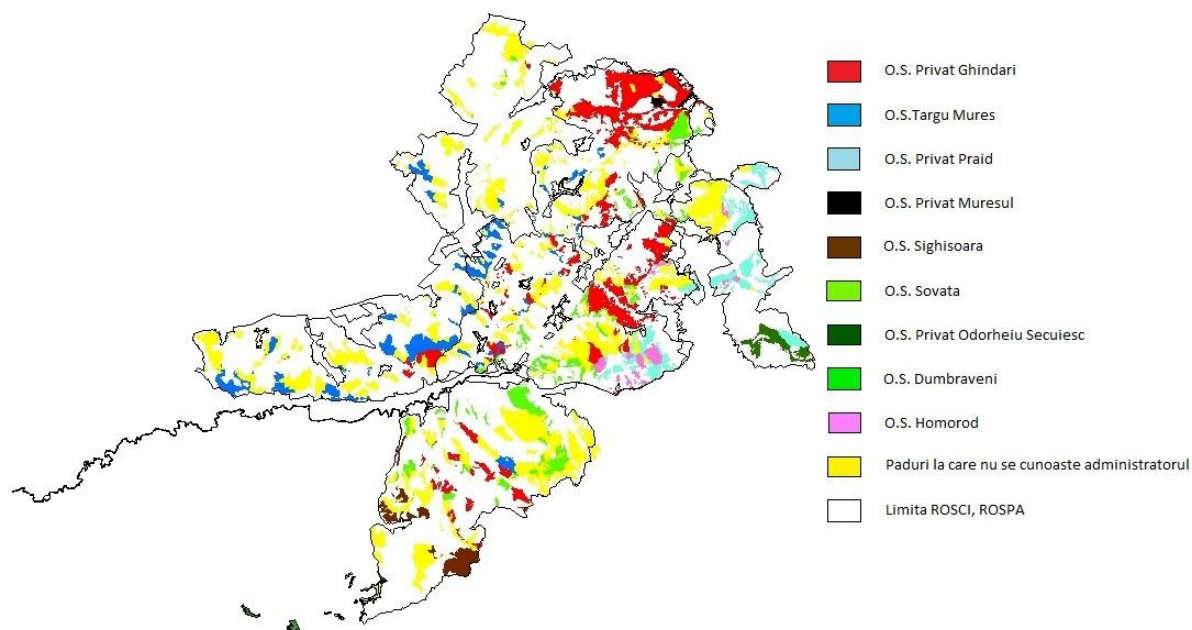

Figura 4: Harta teritoriilor administrate de diferite Ocoale Silvice de pe teritoriul siturilor

Resursele cinegetice de pe teritoriul siturilor sunt gestionate în cadrul a 10 fonduri de vânătoare, aflate sub administrarea unor asociații județene și locale – Figura 5.

Terenurile cu drumuri de pe teritoriul siturilor au destinații diferite:

- drumuri publice, destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei naționale, ale populației și de apărare a țării, gestionate la nivel național și județean;
- drumuri forestiere, destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiectivele forestiere.

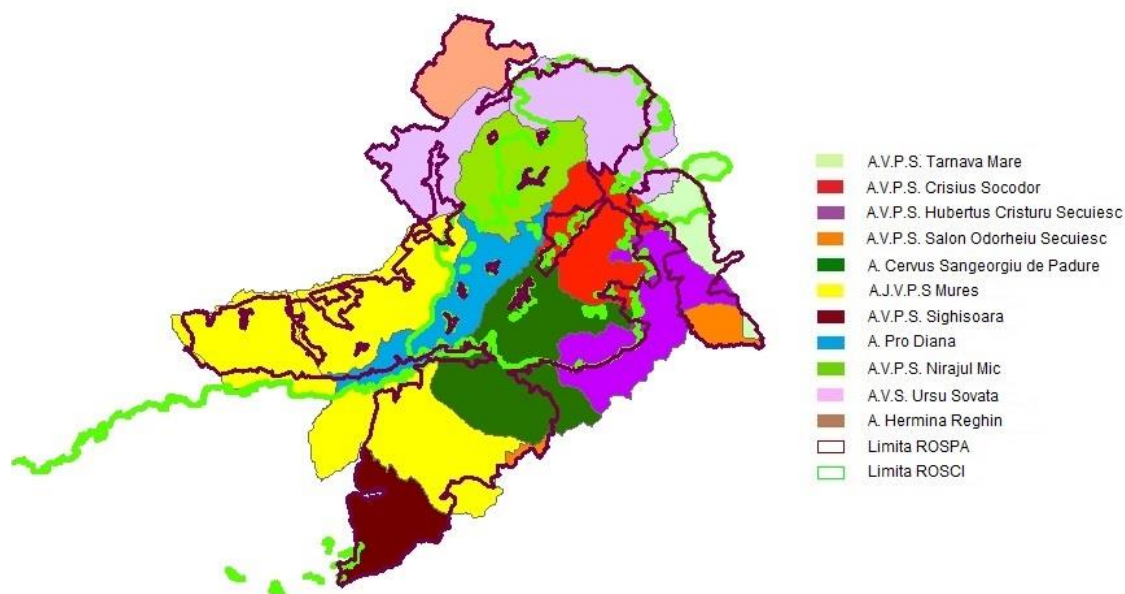

Figura 5: Harta Fondurilor de Vânătoare de pe teritoriul siturilor

Terenurile ocupate cu căi ferate, respectiv construcțiile care le deserveșc, sunt proprietatea publică sau privată a statului și sunt gestionate de Căile Ferate Române.

În ce privește apele, albiile minore ale râurilor sunt în proprietatea Statului, administrate de Apele Române, care le pot concesiona diferitelor entități, în vederea gestionării.

B.1.5. Factorii interesați

Complexitatea ariei protejate este dată și de numărul mare de factori interesați, în special al celor care au un rol critic în managementul terenurilor și al resurselor naturale. Cel mai important grup este cel al proprietarilor de terenuri. Întrucât cadastrul național nu a fost încă finalizat, nu avem situația detaliată a structurii proprietății, dar informațiile existente arată că majoritatea terenurilor agricole sunt deținute de persoane fizice și Administrații Publice Locale. Doar o mică parte dintre aceștia s-au reunit în asociații.

Ocoalele Silvice de stat și private sunt printre factorii interesați cheie, având în vedere că gestionează peste 80 % din pădurile aflate în Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor. Pentru coordonarea activităților din pădurile private care nu au un administrator, un rol esențial îl are Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Brașov. Pe lângă gestionarea fondului forestier, al fondurilor de vânatoare pot contribui semnificativ la realizarea obiectivelor de management al ariilor protejate prin influența pe care o au asupra faunei sălbatice.

APIA, prin birourile teritoriale, are un cuvânt greu de spus în procesul de încurajare a practicilor agricole care respectă un minim de condiții pentru conservarea biodiversității și rolul său va crește după inițierea plăților Natura 2000, în baza prevederilor Planului de management.

În cazul măsurilor de management, necesare habitatelor acvatice și speciilor dependente de râuri și vegetația ripariană, birourile teritoriale ale Agenției Naționale Apele Române au o influență majoră.

Pe lista principalilor factori interesați se află și autoritățile locale și grupurile de acțiune locală, care au ca interes principal dezvoltarea durabilă a zonei, dezvoltare care are la bază o natură sănătoasă, ce oferă resursele naturale și serviciile ecologice necesare societății.

Tabelul din Anexa 4 prezintă lista instituțiilor și organizațiilor care au responsabilități de aplicare a legislației, administrative, de gestionare a terenurilor și resurselor, economice sau interese de altă natură pe teritoriul siturilor și care, prin rolul lor oficial și interesele legate de valorile ariilor protejate sau prin acțiunile lor pot influența în mod semnificativ managementul AP. Principalii factori interesați au reprezentanți în Consiliul Consultativ, constituit în baza prevederilor legale.

B.1.6. Resurse pentru management și infrastructura

B.1.6.1. Administrare

Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului este parte componentă din structura internă de organizare a Asociației Microregiunea Valea Nirajului – Nyaradmente, cu sediul în Miercurea Nirajului. Asociația Microregională reprezintă un parteneriat între administrațiile a 13 unități administrativ-teritoriale³ reprezentate de Consiliile Locale. Din punct de vedere juridic, Asociația Microregională este, conform Actului Constitutiv, art. 3, „persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ, non-profit, independentă, neguvernamentală, apolitică”, constituită în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile și a Legii nr. 69/1991. Scopul Asociației Microregiunea Valea Nirajului este, conform Statutului, Art. 5, *“întocmirea unor programe comune a*

³ Comuna Miercurea Nirajului (actualmente oraș) și comunele Hodoșa, Acățari, Vărgata, Măgherani, Gălești, Păsăreni, Crăciunești, Gheorghe Doja, Livezeni și Eremitu.

microregiunii, precum și obținerea de fonduri necesare pentru realizarea acestora prin coordonarea activității generale în acest scop a Consiliilor locale” membre, pentru îndeplinirea căruia aceasta își propune și asocierea cu alte organizații în scopul realizării „unor servicii și activități de interes public”, Art.6, așa cum este și gestionarea siturilor Natura 2000 suprapuse zonei.

B.1.6.2. Personal

Echipa de administrare a siturilor are 7 angajați permanenți: 1 director, 2 biologi, 1 secretară, 1 responsabil pentru relația cu comunitățile, 1 agent de teren, 1 contabil, 1 jurist.

Aceștia acoperă următoarele *domenii de activitate*:

- Managementul conservării biodiversității, cu personal specializat pe ecosistemele forestiere și de apă;
- Educație și conștientizare publică;
- Relații cu comunitățile și cu alți factori interesați;
- Management organizațional și operațional.

Pentru suplimentarea resurselor de management necesare, Administrația lucrează cu un număr variabil de voluntari din cadrul Asociației „Grupul Milvus”. Paza și supravegherea siturilor este asigurată de Angajații Administrației și de partenerii de administrare.

Activitatea echipei de management este coordonată de directorul Administrației.

B.1.6.3. Sistemul decizional

Deciziile operaționale privind managementul siturilor sunt luate de Directorul Administrației și, după caz, de acesta împreună cu Șeful de serviciu – biologul administrației. Coordonarea este asigurată de cei trei președinți ai asociațiilor partenere.

Deciziile finale, legate de realizarea oricăror investiții sau proiecte, sunt luate de către agențiile de protecție a mediului sau, după caz, de Agenția Națională de Protecția Mediului, în baza prevederilor legale în vigoare, prin eliberarea avizelor/acordurilor/autorizațiilor de mediu. Administrația, împreună cu Consiliul Științific, are obligația să își exprime punctul de vedere pentru toate proiectele și planurile de pe teritoriul siturilor, avizul acesteia fiind obligatoriu, conform legislației în vigoare.

Administrația consultă factorii interesați în legătură cu deciziile și activitățile importante prin intermediul internetului, anunțuri la primării și școli, întâlniri tematice și întruniri periodice ale Consiliului Consultativ.

Consiliul Științific de Administrare are, conform Ordinului nr.2535/19.10.2011 al Ministerului Mediului și Pădurilor, rolul de autoritate științifică pe teritoriul ariei protejate, îndrumând și supraveghind activitatea Administrației și evaluând modul în care sunt aplicate măsurile prevăzute în Planul de management. Acesta este format din 12 membri – persoane fizice cu expertiză în domenii relevante pentru managementul siturilor, între care: 4 biologi, 2 ingineri silvici, 3 ecologi și un jurist, alături de biologul și Directorul Administrației. Componenta Consiliului Științific a fost aprobată prin ordin al autorității centrale pentru mediu.

Consiliul Consultativ al Administrației siturilor este compus din 22 membri, reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor non-guvernamentale din zonă, a căror activitate este în mod deosebit relevantă și importantă pentru administrarea siturilor.

Obligațiile Administrației sunt prevăzute în contractul încheiat cu autoritatea centrală de mediu și sunt prezentate, în sinteză, în Anexa 5.

B.1.6.4. Resurse pentru management

În prezent, Administrația dispune de o baza materială necesară desfășurării principalelor activități de management. Sediul Administrației se află în localitatea Miercurea Nirajului. Echipamentul și infrastructura disponibilă Administrației, pentru desfășurarea activităților este prezentat în tabelul nr. 7.

Tabelul nr. 7.

Baza materială a Administrației

Categorii de dotări	Principalele dotări disponibile în 2014
Săli	O sală de ședințe 50mp 2 birouri de 20 respectiv 15 mp
Mobilier	4 birouri cu scaune 4 dulapuri tip biblioraft și 1 dulap clasic 1 masă de consiliu 12 scaune cu spătar
Autoturisme	1 autoturism

Categoriile de dotări	Principalele dotări disponibile în 2014
Echipamente electronice, de birotică și infrastructură de comunicație	Telefon, fax, conexiune internă, pagină web, profil Facebook 1 aparat foto, 5 laptopuri funcționale, inclusiv software-ul necesar, 2 calculatoare, 1 copiator multifuncțional, 2 videoproiectoare, ecran de proiecție 1 GPS, 4 binocluri, 2 lunete 1 kit pentru analiza solului și trusă de reactivi, plasă colectoare de insecte, plasă de pește, prelevator de fund 2 corturi, 4 saci de dormit, 4 lanterne, 4 uniforme, 4 rucsacuri de 30l, 2 rucsacuri de 70l

Cheltuielile anuale specifice ariei protejate, până în prezent, sunt legate de activitățile proiectului POS aflat în derulare și sunt prezentate în Anexa 6.

Sursele de venit pentru managementul ariilor protejate sunt asigurate din:

- Contribuția Administrațiilor Publice Locale partenere în cadrul celor 2 microregiuni este în medie de cca 70.000 lei/an, în anul 2014 având un cuantum de 57.804 lei.
- Venituri din tarife – care în 2014 au ajuns la 6250 lei.
- Proiecte al căror beneficiar este Administrația siturilor.

Bugetul alocat în perioada 2012 – 2014 este prezentat în Anexa 6.

B.1.7. Planuri și programe relevante pentru managementul ariilor protejate

Menținerea, respectiv îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor din Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor, nu este posibilă decât prin armonizarea tuturor planurilor care fac referire la sau pot avea impact asupra resursele naturale, respectiv a biodiversității. Conform prevederilor legale, armonizarea planurilor și programelor de pe teritoriul AP, cu prevederile acestui plan de management va fi foarte importantă. În acest capitol sunt prezentate principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor ariilor protejate.

Principalele planuri cu impact potențial asupra valorilor ariilor protejate

Denumirea	Relevanța pentru ariile protejate
Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Mureș Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Harghita Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Sibiu	Aduce contribuții în realizarea obiectivelor ce privesc conservarea biodiversității și creșterea implicării civile în problemele de mediu ale județului/regiunii
Strategia de dezvoltare a GAL Microregiunea Valea Nirajului – Nyárádmente Strategia de dezvoltare a GAL Asociația Microregională Târnava Mică-Băsașeri	Stabilesc direcții și obiective strategice de dezvoltare social-economică, unele dintre care pot influența contextul ariilor protejate, tendințele presiunilor și amenințărilor la adresa valorilor sau pot contribui la îndeplinirea obiectivelor de management ale ariilor protejate.
Strategia de dezvoltare a Județului Mureș Strategia de dezvoltare a Județului Harghita Strategia de dezvoltare a Județului Sibiu	Stabilesc obiective și acțiuni pentru dezvoltarea social-economică la nivelul județelor, unele dintre care pot fi în detrimentul obiectivelor de conservare.
Strategia de dezvoltare locală a comunelor aferente siturilor	Stabilesc obiective și acțiuni pentru dezvoltarea social-economică la nivel local. Nu integrează problematica managementului ariilor protejate
Ameneajamentele sivice	Reprezintă principalele instrumente de management pentru fondul forestier existent in sit

B.1.8. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

Planificarea și monitorizarea activităților de management se realizează anual de colectivul de lucru al Administrației, în cadrul unor ședințe de lucru. Raportarea activităților către autoritățile responsabile pentru protecția mediului, respectiv Agenția de Protecția Mediului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, se realizează anual.

B.1.9. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management

Păna în momentul de față, principalele activități destinate managementului siturilor au fost legate de proiectul „Biodiversitate și dezvoltare durabilă în Valea Nirajului și a Târnavei Mici”, implementat în perioada 2012-2015.

Cele mai importante activități realizate de Administrație sunt:

- Realizarea Regulamentului ariilor protejate și a măsurilor minime de management, premergător elaborării Planului de management.
- Scrierea și implementarea de proiecte și atragerea de resurse pentru managementul siturilor.
- Elaborarea Planului de management integrat al siturilor și al studiilor de fundamentare necesare.
- Avizarea activităților, planurilor și programelor propuse pe teritoriul ariilor protejate. În 2014 Administrația a eliberat 17 avize.
- Activități de management al valorilor naturale, precum:
 - o Inventarieri și cartări
 - o Monitorizarea stării de conservare a acvilei țipătoare mici
- Pază, implementarea reglementărilor și a măsurilor specifice de conservare.
- Managementul bazei de date și informații necesare pentru managementul siturilor
- Informare, conștientizare și educație. Activitățile de informare și conștientizare realizate în ultimii ani sunt prezentate în Anexa 12.

B.2. Mediul fizic

Geologia, geomorfologia, formele de relief

Datorită alcătuirii petrografice din roci mai rezistente eroziunii – andezite și formațiuni vulcanogene sedimentare – dealurile subcarpatice păstrează o altitudine mai mare față de Dealurile Târnavei Mici, care s-au dezvoltat pe depozite neogene formate dintr-o alternanță de argile, marne, argile marnoase, nisipuri și conglomerate. Depozitele neogene au fost cutate sub forma unor anticlinale, brahianticlinale și domuri. Formațiunile de domuri cu înclinări reduse, de 5-10°, sunt răspândite și au o extindere mare în special în zona vestică și centrală a Dealurilor Târnavei Mici. În zonele marginale nord-estice – zona Sărățeni-Sovata-Praid – apar cute diapire, cu strate mult mai înclinate, 15-20°, care se sprijină pe blocuri puternic tectonizate.

Din punct de vedere morfologic zona prezintă o fragmentare semnificativă, fiind determinată pe de o parte atât de evoluția paleogeografică și trăsăturile morfostructurale cât și de modelarea ulterioară a apelor curgătoare. În acest context, conform schimbării subunităților geografice, de la zona de contact cu Subcarpații Transilvaniei paralel cu axele marilor văi scad și altitudinile de la est, 600-650 m, la vest, 500 m, dar și de la sud, 650 m, spre nord, 480 m, Josan, 1979; Oancea et al. 1987.

Hidrologia

Rețeaua hidrografică a ariei protejate aparține în totalitate râurilor Niraj și Târnavă Mică, care la rândul lor sunt tributare râului Mureș. Apele curgătoare au contribuit la fragmentarea semnificativă a zonei.

Clima

Potrivit clasificării climatologice a lui W. Köppen clima Văii Nirajului și a Târnavei Mici se încadrează în zona climatului temperat continental răcoros, Dfb, fără un sezon secetos bine individualizat și cu veri moderate, în luna cea mai caldă temperatura lunară multianuală nu depășește 22°C, iar în cel puțin patru luni din an temperatura medie lunară se află peste 10°C; sezonul cald și cel rece sunt bine delimitate din punct de vedere termic, temperatura medie lunară a lunii celei mai calde se află peste 10°C, iar în cazul lunii celei mai reci sub -3°C, .

Temperaturile medii anuale ale aerului se desprind și din Fig.6, cu date caracteristice pentru diferitele microareale. Cele mai ridicate temperaturi medii anuale, de peste 8°C, se înregistrează în extremitatea vestică a regiunii, afectate de frecvente procese de descendență a aerului. Izoterma de 8°C pătrunde pe culoarele Târnavei Mici, Nirajului și Cușmedului.

Diferențele dintre culoarele de vale și interfluvii sunt în general mici – sub 3°C – iar scăderea temperaturii este legată de creșterea altitudinii – conform gradientului termic mediu vertical – ușor modificat de expoziția versanților. Cele mai mici temperaturi medii anuale se întâlnesc pe culmile înalte de peste 750 m din nord-estul și estul regiunii, unde variază între 7°C și 5, 3°C.

Variabilitatea în timp a temperaturii aerului este marcată și de valorile extreme medii și absolute. Temperaturile maxime absolute, înregistrate în perioada de 1961-2000 la stația Târgu Mureș, au fost de 39°C în data de, 29.07.1936, și 34, 8°C la Dumbrăveni în data de, 8.08.1963, conform, „Clima României, 2008”. Temperaturile minime absolute sunt cauzate de cantonarea în Depresiunea Transilvaniei a maselor de aer arctice, care se răcesc în continuare prin procese radiative. În asemenea condiții s-au înregistrat temperaturi extreme de -32,8°C la Târgu Mureș, 23.01.1963, și -34,0°C la Dumbrăveni, 24.01.1963. Amplitudinile termice absolute sunt de 71,8°C la Târgu Mureș și 68,8°C la Dumbrăveni.

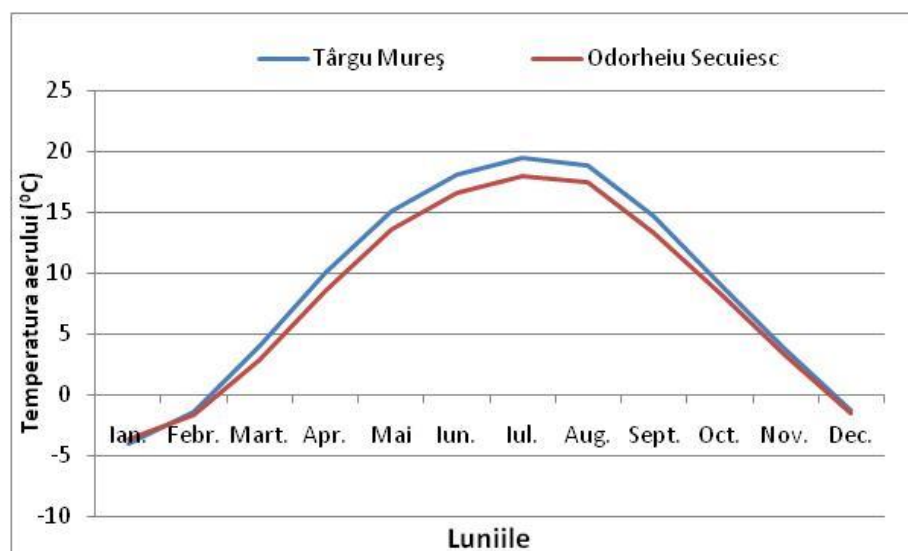

Figura 6: Temperaturile medii lunare la stațiile de meteorologie Târgu Mureș și Odorheiu Secuiesc, 1961-2000, după Croitoru, 2006.

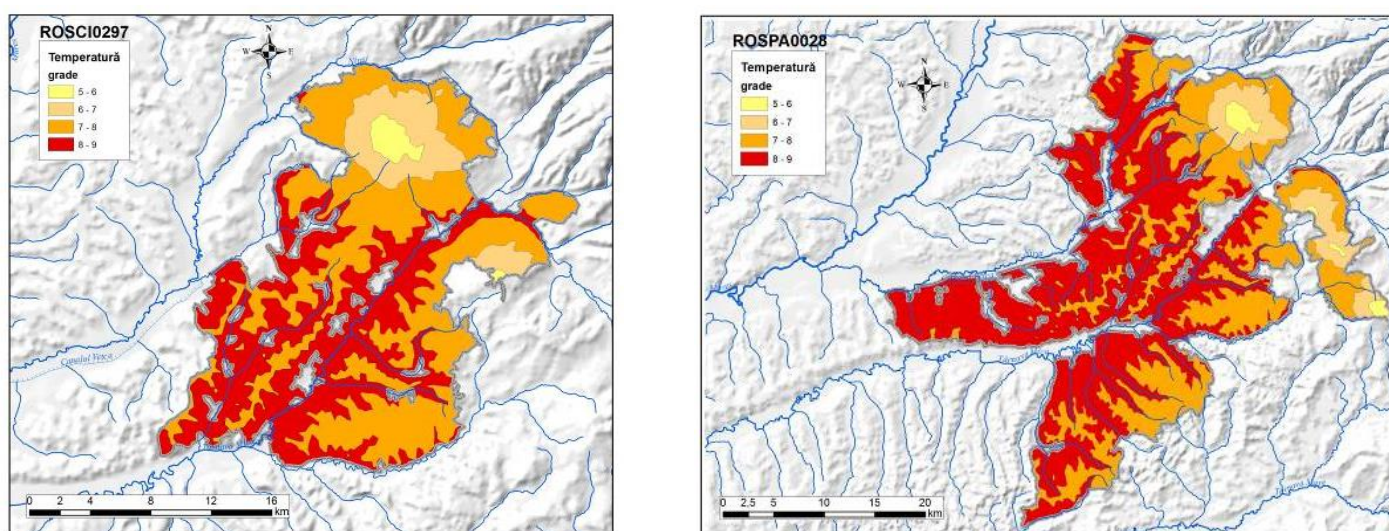

Figura 7: Repartiția temperaturii medii anuale în regiunea Văii Nirajului și a Târnavei Mici

Alături de temperatura aerului, precipitațiile atmosferice constituie cel mai important element climatic de care depinde, în mare măsură, rezerva de umezeală a solului și alimentarea râurilor.

Cele mai reduse cantități de, 580 – 600 mm, cad pe treptele de relief mai coborâte din vestul teritoriului. Pe treptele de relief intermediare, cantitățile anuale se mențin între 600-650 mm, iar pe cele înalte din est, ajung la 650-700 mm, pe alocuri chiar peste aceste valori. Creșterea cantităților de precipitații este determinată de refacerea fronturilor atmosferice și de frecvența mai mare a ploilor de natură termoconvectivă și orografică.

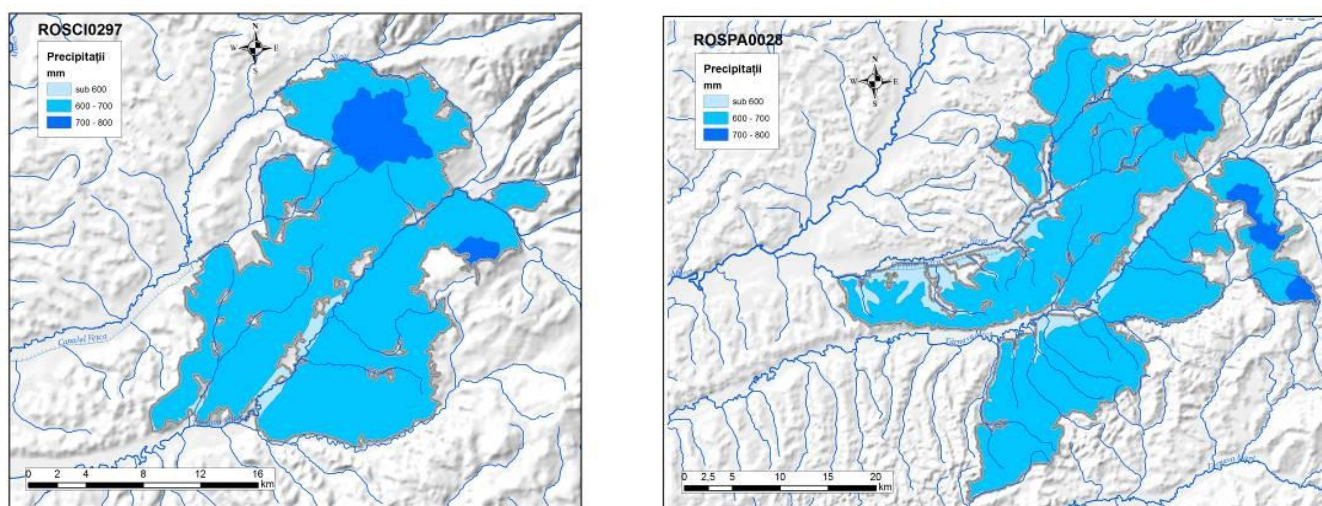

Figura 8: Repartiția cantităților de precipitații medii anuale în Valea Nirajului și a Târnavei Mici

Solurile

Solurile cele mai extinse aparțin argiluvisolurilor și solurilor neevoluate trunchiate sau desfundate. Cambisolurile și solurile hidromorfe sunt mai restrânse ca suprafață, iar cele din categoria molisolurilor și umbrisolurilor apar doar sporadic.

În lunci, mai ales, domină aluviunile recente și solurile aluviale, precum și solurile hidromorfe și de mlaștini. În zonele de luncă sau terase predomină solurile aluviale dar și lăcoviștile, din clasa solurilor hidromorfe. Andosolurile apar doar în extremitatea nord-estică a ariei protejate, fiind legat genetic de substratul litologic și marcat, pe alocuri, de prezența blocurilor andezitice. Pe interfluvii și versanți se remarcă prezența solurilor brune argiloiluviale. Pe versanții cu expoziție nordică, cu umiditate mai ridicată din zona pădurilor de gorun sau fag se întâlnesc solurile negre de fâneață. De-a lungul cursurilor de apă, cu debite mici sau sezoniere, afluenții Târnavei Mici și a Nirajului, se dezvoltă soluri gleice din clasa solurilor hidromorfe.

Datorită proceselor intense de eroziune, o mare pondere îi revine solurilor neevoluate trunchiate sau desfundate.

B.3. Mediul biotic

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe studiile elaborate în anul 2014 în urma inventarierilor de teren, lista lor fiind disponibilă la Bibliografie.

B.3.1. Regiunea/regiunile biogeografice

Cele 4 situri se încadrează în 2 regiuni biogeografice: alpină și continentală, astfel:

- SCI Târnavă Mică și SCI Pădurile de stejar pufoș de pe Târnavă Mare în regiunea continentală,

- SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș și SPA Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului în regiunile biogeografice alpină și continentală.

B.3.2.Habitate

În cadrul celor 3 situri de importanță comunitară - SCI-, habitatele care prezintă interes de conservare pot fi grupate astfel:

- 3 habitate de interes comunitar, pentru a căror conservare au fost desemnate 2 din cele 3 SCI, conform Formulelor Standard: 91H0*, 9130, 91^E0*,
- 2 habitate importante, amintite în cadrul Formulelor Standard - așa cum este cazul pentru SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș: 91V0 ȘI 91Y0,
- 2 habitate de interes comunitar, identificate în activitățile de inventariere din teren, dar care nu sunt menționate în Formularul Standard – 9170 ȘI 9110,
- alte habitate importante pentru speciile de interes comunitar, nemenționate în Formularul Standard.

Lista habitatelor de interes comunitar pentru care au fost declarate siturile și cele identificate în teren este prezentată în tabelul 9.

Dintre acestea, habitatul de păduri dacice de stejar și carpen -, cod 91Y0-, nu a fost identificat în teren în timpul realizării studiilor de inventariere. În același timp, 2 dintre aceste habitate au fost identificate în câte două din cele 3 situri, după cum urmează:

- habitatele de păduri de stajar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum* -, cod 9170-, sunt prezente atât în SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș cât și în Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare.
- habitatele de păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, cod 91E0, sunt prezente atât în SCI Târnavă Mică cât și în SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș.

-

Lista habitatelor prezente în cadrul siturilor, conform Formularului Standard și studiilor de teren,

Denumirea sitului	Habitatul Natura 2000 protejat	
	Cod Natura 2000	Denumire
SCI Târnava Mică	91E0*	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , *
SCI Dealurile Târnavei Mici – Bicheș	91V0	Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> , ***
	9130	Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> , ***
	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen***
	9110	Păduri de fag de tipul <i>luzulo-Fagetum</i> **
	9170	Păduri de stajar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i> **
	91E0*	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> **
SCI Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare	9130	Păduri de fag de tipul <i>Asperulo-Fagetum</i> *
	91H0*	Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i> *
	9170	Păduri de stajar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i> **

* habitate care au stat la baza desemnării SCI

** habitate indentificate în teren, care nu au fost incluse în Formularul Standard al sitului

*** habitate importante menționate în Formularul Standard

Hărțile repartiției habitatelor în cadrul siturilor sunt disponibile în Anexele 7-11, iar distribuția spațială a suprafețelor cu plantații, tăieri rase și tufărișuri, identificate în timpul inventarierilor este redată în Anexa 12.

B.3.2.1.Habitat de interes comunitar prezente și situația lor la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Tabelul nr. 10.

Correspondența între habitatele de interes comunitar, habitatele conform clasificării din România și asociațiile vegetale

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale	Codul sitului în care a fost identificat
91E0* - Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> ,	R4407 Păduri danubiene de salcie albă, <i>Salix alba</i> , cu <i>Rubus caesius</i> ; în raport corespunde ROSCI0297,	-	ROSCI0384 ROSCI0297
91V0 Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> ,	R4109 Păduri sud-est carpatice de fag, <i>Fagus sylvatica</i> , cu <i>Symphitum cordatum</i>	<i>Symphyto cordati-Fagetum</i> Vida 1959	ROSCI0297
9130 Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> ,	R4118 Păduri dacice cu fag, <i>Fagus sylvatica</i> , și carpen, <i>Carpinus betulus</i> , cu <i>Dentaria bulbifera</i>	<i>Carpino-Fagetum</i> , Paucă 1941 și <i>Galio schultesii-Fagetum</i> potrivit, Burduja et. Al., 1973,	ROSCI0297 ROSCI0186
	R4119 Păduri dacice cu fag, <i>Fagus sylvatica</i> , și carpen, <i>Carpinus betulus</i> , cu <i>Dentaria bulbifera</i>	<i>Carpino-Fagetum</i> , Paucă 1941	
9170 Păduri de stajar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	R4123 Păduri dacice de gorun, <i>Quercus petraea</i> , fag, <i>Fagus sylvatica</i> , și carpen, <i>Carpinus betulus</i> , cu <i>Carx pilosa</i>	<i>Carici pilosae-Carpinetum</i> , Neuhäusl et Neuhäuslova-Novotna 1964,	ROSCI0297 ROSCI0186

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat România	Asociații vegetale	Codul sitului în care a fost identificat
	R4128 Păduri geto-dacice de gorun, <i>Quercus petraea</i> , cu <i>Dentaria bulbifera</i>	<i>Dentario-bulbiferae-Quercetum paetrae</i> , Resmerita 1974,	
9110 Păduri de fag de tipul <i>Luzulo-Fagetum</i>	R4110 Păduri sud-est carpatice de fag, <i>Fagus sylvatica</i> , cu <i>Festuca drymeia</i>	<i>Festuco drymejae-Fagetum</i> , Morariu et.al. 1968,	ROSCI0297
91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen	<i>Nu a fost identificat în teren</i>	-	ROSCI0297
IH0*Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	-	-	ROSCI0186

Situația habitatelor prezente în cadrul siturilor, la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național

Toate habitatele Natura 2000 sunt de interes de conservare și au fost incluse în această rețea pentru că sunt rare la nivelul UE, fie pentru că au o arie de răspândire mică în mod natural, fie pentru că aria lor naturală s-a redus semnificativ din cauza activităților umane – Tabelul 11.

Tabelul de mai jos redă sintetic situația habitatelor identificate la nivelul celor 3 situri de importanță comunitară la nivelul Uniunii Europene și al țării. Principalul punct de plecare al acestei analize sunt regiunile biogeografice⁴ care stau la baza rețelei Natura 2000.

⁴ Regiune biogeografică – regiune a suprafeței globului definită de speciile de floră și faună conținute.

Situația habitatelor de interes comunitar prezente în arile protejate la nivelul regiunii biogeografice și la nivel național*

Habitat	Situația / importanța habitatului la nivel național și comunitar
91E0* - Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> ,	13.000 hectare în țară, din care 6, 9%, adică 906 hectare, se află în siturile Natura2000 administrate Sunt habitate foarte rare la nivelul UE, distruse în principal prin regularizarea râurilor, ca urmare au fost desemnate ca fiind habitate prioritare - motiv pentru care codul conține simbolul *. La noi în țară suprafețele sunt în descreștere din același motiv, regularizarea râurilor.
91V0 Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> ,	1.300.000 hectare în țară, din care 0, 02%, adică 361 hectare, se află în siturile Natura2000 administrate
9130 Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> ,	585.000 hectare în țară, din care 2%, adică 12.024 hectare se află în siturile Natura2000 administrate
9110 Păduri de fag de tipul <i>Luzulo-Fagetum</i>	973.000 hectare în țară, din care 0, 07%, 724 hectare, se află în siturile Natura2000 administrate
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	Habitat răspândit în zona de câmpie, mai mult în Europa de Vest, și de deal, mai în mult Europa centrală și Europa sud-estică. Limitele distribuției sale țin de la vestul Franței până în Ucraina și de la sudul Lituaniei până la câmpia râului Po, din nordul Italiei. Se dezvoltă într-un climat continental și este una dintre cele mai frecvente tipuri de habitate împădurite din această regiune biogeografică. Răspândită pe toate dealurile peri- și intra- carpatice din sudul și estul țării, este una dintre cele mai frecvente asociații de păduri din țară la altitudinile mai joase. Ocupă o suprafață de circa 45.000 ha, în special în sudul țării, 35.000 ha. Din aceasta 18, 6%, 8.410 hectare, se află în siturile Natura2000 administrate.
91H0* Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	Habitat prioritar cu suprafețe insulare reduse la nivel European și la noi în țară. 27 hectare în siturile Natura2000 administrate

Sursa datelor privind suprafețele totale la nivel național – Doniță N. Et al, „Habitatele din România”, 2003

Situația actuală a habitatelor de interes comunitar din cadrul siturilor a fost determinată prin inventarieri efectuate pe teren în perioada septembrie 2013 – octombrie 2014. În urma inventarierilor, s-au obținut datele prezentate sintetic în tabelul nr. 12.

Fișa fiecărui habitat detaliază măsurile de management și condițiile necesare menținerii stării favorabile de conservare.

Tabelul nr. 12.

Situația actuală a suprafețelor ocupate de habitatele de interes comunitar

Tip habitat	Situl	S _{FS}	% ¹	S _I , prezent,	% ¹	Diferențe față de FS, ha, S _{FS} - S _I
91E0* Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> ,	ROSCI0384	199 ha	60%	294 ha	89%	+29%
	ROSCI0297	Nu este în FS	-	404 ha	1, 1	-
91V0 Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> ,	ROSCI0297	nespecificată	-	500 ha	1	-
9130 Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> ,	ROSCI0297	nespecificată	-	8750, 5 ha	25	-
	ROSCI0186	110 ha	46%	66, 74 ha	28	-35%
9170 Păduri de stajar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	ROSCI0297	Nu este în FS	-	3970 ha	11	-
	ROSCI0186		-	124, 72	52	-
9110 Păduri de fag de tipul <i>Luzulo-Fagetum</i>	ROSCI0297	Nu este în FS	-	724 ha	2	-
91H0* Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	ROSCI0186	96 ha	40%	26, 7 ha	11	-29%

Legendă:

¹ Procentul face referire la suprafața ocupată din suprafața totală a AP

S_{FS} = Suprafața habitatului conform Formularului Standard

S_I – suprafața inventariată în teren pentru habitat

În cazul unui habitat, starea de conservare este dată de totalitatea factorilor ce acționează asupra sa și asupra speciilor caracteristice și care îi poate afecta pe termen lung răspândirea, structura și funcțiile, precum și supraviețuirea speciilor caracteristice. Această stare se consideră „favorabilă” atunci când sunt îndeplinite condițiile, Directiva 92/43/CEE, Comisia Europeană 1992:

- arealul natural al habitatului și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
- habitatul are structura și funcțiile specifice necesare pentru conservarea sa pe termen lung, iar probabilitatea menținerii acestora în viitorul previzibil este mare;
- speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă.

Așadar, la nivelul fiecărei regiuni biogeografice, în siturile de importanță comunitară propuse și chiar în afara acestora, pentru ca un anumit habitat, considerat de importanță comunitară, să aibă o stare de conservare favorabilă, trebuie să fie gospodărit astfel încât să fie îndeplinite concomitent aceste trei condiții.

Pentru habitate, descrierea caracteristicilor care indică structura necesară asigurării stării favorabile de conservare se găsește în Fișele speciilor și habitatelor în Anexa 75.

Situția actuală a habitatelor de interes de comunitar

Nr crt	Cod habitat Natura 2000	Denumire habitat	Sit	Acoperirea %		Reprezentativitatea		Supraf. Relativă		Starea de cons.	
				FS	IT	FS	IT	FS	IT	FS	IT
1	91E0*	Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> ,	SCI0384	60	89	B		C		B	C
			SCI0297	-	1	-		-			
2	91V0	Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> ,	SCI0297	-	1	-		-			Nec.
3	9130	Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> ,	SCI0186	46	28	D		- ⁵		- ⁶	B
			SCI0297	-	25	-		-			
4	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	SCI0297	-	11	-		-			B
			SCI0186	-	52	-		-			
5	9110	Păduri de fag de tipul <i>Luzulo-Fagetum</i>	SCI0297	-	2	-		-			Nec.
7	91H0*	Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	SCI0186	40	11	A		A		B	C

⁵ Habitatul nu a fost identificat în teren.⁶ Acest indicator nu a fost estimat în Formularul Standard.

Explicații tabel:

Reprezentativitatea – gradul de reprezentativitate a tipului de habitat în cadrul sitului – exprimă măsura pentru cât de tipic este un habitat.

A – reprezentativitate excelentă

B – reprezentativitate bună

C – reprezentativitate semnificativă

D – prezență nesemnificativă

Suprafața relativă – suprafața sitului acoperit de habitatul natural, raportat la suprafața totală acoperită de acel tip de habitat natural, în cadrul teritoriului național.

A – $100 \geq p > 15\%$

B – $15 \geq p > 2\%$

C – $2 \geq p > 0\%$

Starea de conservare – gradul de conservare al structurilor și funcțiile tipului de habitat natural, precum și posibilitățile de refacere/reconstrucție. Pentru evaluare, se utilizează trei criterii: gradul de conservare al structurii, gradul de conservare al funcțiilor, posibilitățile de refacere.

A – conservare excelentă

B – conservare bună

C – conservare medie sau redusă

Evaluare globală – evaluarea globală a valorii sitului din punct de vedere al conservării tipului de habitat respectiv

A – valoare excelentă

B – valoare bună

C – valoare considerabilă

Evaluarea stării de conservare a habitatelor a relevat faptul că două dintre habitatele de interes comunitar, ambele prioritare, se află într-o stare nefavorabilă sau total neadecvată de conservare pe o suprafață de 698 ha – Tabelul nr. 14. Habitatul 91H0* cu stejar pufos, respectiv specia cheie, stejarul pufos, este afectată de dezvoltarea invazivă a slacâmului alb plantat și a carpenului. Un impact negativ îl au și exploatățile necorespunzătoare de masă lemnoasă. În cazul pădurilor aluviale cu anin și frasin, 91E0*, o serie de factori, precum plantațiile de salcâm alb, tăierile ilegale, lucrările de amenajare a cursurilor de apă și incendierile, au condus la degradarea structurii și funcționalității acestuia, suprafața habitatului fiind în regres.

Suprafața ocupată cu habitate cu stare nefavorabilă de conservare

Habitat	Situl	Suprafața habitatului în sit, hectare	Statut de conservare conform FS	Suprafața cu stare de conservare nefavorabilă, hectare
91H0* Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	ROSCI0186	27	B	27
91E0* Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>	ROSCI0384	294	B	294
	ROSCI0297	404	-	404
	Total	698 hectare		

Habitat importante pentru conservare, altele decât cele de interes comunitar

Pe lângă habitatele de interes comunitar, pe teritoriul AP se găsesc o serie de ecosisteme și habitate de interes deosebit pentru conservare. De o importanță deosebită sunt habitatele de pajiști, mai ales pentru asigurarea condițiilor minime necesare menținerii sau creșterii populațiilor de păsări de interes comunitar. Dar habitatele de pajiști identificate sunt și pentru alte specii de faună de interes conservativ, cât și pentru speciile de floră pe care le adăpostesc, chiar dacă nu au reprezentat motivul inițial al declarării siturilor.

B.3.3. Flora**Specii de interes comunitar**

Nici unul dintre cele 4 situri nu are ca scop asigurarea stării favorabile de conservare pentru specii de floră de interes comunitar. În timpul studiilor de inventariere realizate în teren a fost identificată în ROSCI0297, o specie de interes comunitar care nu este menționată în Formularele Standard, și anume ghiocelul comun – *Galanthus nivalis*.

Alte specii de interes pentru conservare

Pe lângă speciile de interes comunitar, în ariile protejate au fost identificate și alte specii de floră rare sau relict sau specii care sunt importante întrucât de ele depind specii de faună importante pentru conservare.

**Specii de faună și floră de interes de conservare, identificate în cadrul sitului, altele decât cele din
Formularul Standard,⁷**

Specia*	Categorie IUCN	Legendă
<i>Achillea ptarmica</i>	P	MPV – mai puțin vulnerabil -, LC – least concerned – cod IUCN ⁸ , V - vulnerabil -, VU – vulnerable – cod IUCN, ; AA – Aproape amenințat / în declin -, Near Threatened / decreasing – cod IUCN, RR – risc redus -, Lower Risk – IUCN, P – periclitat -, Endangered – IUCN, R – rar, Rare – IUCN,
<i>Agelica archangelica</i>	P	
<i>Cephalanthera rubra</i>	R	
<i>Crocus bonaticus</i>	P	
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	R	
<i>Diphasiastrum alpinum</i>	R	
<i>Fritillaria meleagris</i>	R	
<i>Galega officinalis</i>	P	
<i>Gymnadenia odoratissima</i>	R	
<i>Iris sibirica</i>	R	
<i>Menyanthes trifoliata</i>	R	
<i>Neottia nidus-avis</i>	R	
<i>Orchis militaris</i>	R	
<i>Orchis purpurea</i>	R	
<i>Parnassia palustris</i>	R	
<i>Platanthera bifolia</i>	R	
<i>Prunus tenella</i>	RC	
<i>Salvia transsylvanica</i>	-	
<i>Trollius europaeus</i>	R	

În afară de speciile de floră prezentate mai sus, în cadrul siturilor au mai fost identificate următoarele:

- În ROSCI0384 – Râul Târnava Mică – stratul ierbos include numeroase specii de talie mare, *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Cirsium oleraceum*, *Chaerophyllum* sp., *Equisetum maximum*, etc., și poate conține diverse geofite vernal, precum *Ranunculus ficaria*, *Anemone nemorosa*, *A. Ranunculoides*, *Corydalis solida*, etc., Gafta și Mountford, 2008, . Dominante sunt speciile: *Urtica dioica*, *Phragmites*

⁷ conform Formularul Standard al sitului ROSPA0028 Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului

⁸ IUCN – Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii

australis și *Rubus caesius*. În cadrul plantației forestiere mixte de lângă Gănești, dominante sunt: *Viola reichenbachiana* și *Lamium purpureum*, alături de alte specii precum *Taraxacum officinale*, *Stellaria media*, *Brachypodium sylvaticum*, *Pulmonaria officinalis*, *Fragaria vesca*, *Agrimonia eupatoria*, *Chelidonium majus* și *Galium aparine*.

- În cadrul ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș compoziția floristică a stratului ierbos diferă în funcție de tipul de habitat, fiind prezente: *Cephalanthera damasonium*, *Cephalanthera longifolia*, *Platanthera bifolia*, *Listera ovata*, *Neottia nidus-avis*, *Epipactis helleborine*, în pădurile de fag de tipul *Asperullo-Fagetum*, *Symphytum cordatum*, *Dentaria glandulosa*, *Pulmonaria rubra*, în pădurile dacice de fag, *Festuca drymeja*, *Carex sylvatica*, *Luzula luzuloides*, în pădurile de fag de tip *Luzulo-Fagetum*, *Anemone nemorosa*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera* și *Galeobdolon luteum*, în pădurile de stejar cu carpen de tipul *Galio-Carpinetum*.
- La nivelul sitului ROSCI0186 Pădurile de stejar pufoș de pe Târnavă Mare predominante sunt speciile aparținând grupurilor ecologice ale *Anemone nemorosa*, *Lamiastrum*, *Lamium*, *galeobdolon*, *Galium odoratum*, *Asperula odorata*, *Melica uniflora* și a diferitelor specii de *Dentaria*.

Specii de floră sălbatică de interes economic și cultural

Există specii de floră de primăvară care sunt colectate sistematic de localnici și comercializate, de ex. *Leucojum vernum*, ghiocel bogat, *Galanthus nivalis*, ghiocel.

Speciile comestibile de ciuperci sunt colectate de către localnici, fiind comercializate ocazional. Printre acestea se numără: piciorul-căprioarei, *Macrolepiota procera*, roșcovă, *Lactarius deliciosus*, hrib, *Boletus edulis*, gălbior, *Cantharellus cibarius*, etc.

Ocazional, se culeg cantități mici de afine, zmeură și plante medicinale, pentru consum propriu, fără impact semnificativ asupra speciilor. De asemenea, ocazional, în funcție de cererea de pe piață, se culeg în scop comercial și cătină, aproximativ 2-3 tone /an, și măceșe, aproximativ 2-3 tone /an.

B.3.4. Fauna

Specii de interes comunitar

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada 2014 s-au făcut inventarieri ale speciilor de faună de interes comunitar, după cum se poate vedea Fișele speciilor și habitatelor, în baza cărora se poate estima starea actuală a speciilor. Din totalul de 80 de specii de interes comunitar, 14 au stare de conservare medie sau redusă, necesitând măsuri active de management sau chiar de refacere – Tabelul nr. 17. Evaluarea stării de conservare a unora dintre speciile inventariate nu a fost posibilă, din cauza perioadei scurte de observații, de exemplu în cazul mamiferelor mari – în cazul acestor specii ar fi nevoie de mai mulți ani de observații..

Repartiția spațială a speciilor este prezentată în Anexele 13 – 65.

Speciile de interes comunitar incluse în Formularul Standard și statutul lor legal de conservare

Legendă:

MPV – mai puțin vulnerabil, **LC** – least concerned – cod IUCN, **V** – vulnerabil, **VU** – vulnerable – cod IUCN, **AA** – Aproape amenințat / în declin, Near Threatened / decreasing – cod IUCN, **RR** – risc redus, Lower Risk – IUCN, **P** – periclitat, Endangered – IUCN,

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitate / Păsări	Anexa din Legea 49	Lista roșie globală IUCN	Caracter endemic	Incluse în Formularul Standard al sitului:			
							SCI0297	SCI0384	SCI0186	SPA0028
Mamifere										
<i>Ursus arctos</i>	Ursul brun	1354	II, IV	3, 4A	LC	nu	X	-	-	-
<i>Canis lupus</i>	Lupul	1352	II, IV	3, 4A	LC	nu	X	-	-	-
<i>Lynx lynx</i>	Râsul	1361	II, IV	3, 4A	LC	nu	X	-	-	-
<i>Lutra lutra</i>	Vidra	1355	II, IV	3, 4A	NT	nu	X	X	-	-
<i>Myotis myotis</i>	Liliacul comun mare	1324	II, IV	3	LC	nu	X	-	-	-
<i>Myotis blythii</i>	Liliacul comun mic	1307	II, IV	3	LC	nu	X	-	-	-
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Liliacul mic cu nas potcoavă	1303	II, IV	3	LC	nu	X	-	-	-

<i>Barbastella barbastellus</i>	Liliacul cârn	1308	II, IV	3	NT	nu	X	-	-	-
Amfibieni și reptile										
<i>Triturus cristatus</i>	Tritonul cu creastă	1166	II	3, 4A	MPV	nu	X	X	-	-
<i>Bambina variegata</i>	Buhaiul de baltă cu burta galbenă	1193	II	3, 4A	MPV	nu	X	X	-	-
<i>Bombina bombina</i>	Buhaiul de baltă cu burta roșie	1188	II	3, 4A	LC	nu	-	X	-	-
<i>Emys orbicularis</i>	Țestoasa de apă	1220	II	3, 4A	NT	nu	X	-	-	-
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	Tritonul comun transilvănean	4008	II	3, 4A	LC	da	X	-	-	-
Pești										
<i>Barbus meridionalis</i>	Mreana vânătă	1138	II	3, 5A	LC	nu	X	X	-	-
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Boarta	1134	II	3	LC	nu	X	-	-	-
<i>Sabanejewia aurata</i>	Dunărița	1146	II	3	LC	nu	X	X	-	-
<i>Gobio albipinnatus</i>	Porcușorul de nisip	1124	II	3	LC	nu	-	X	-	-
<i>Cobitis taenia</i>	Zvârluga	1149	II	3	LC	nu	-	X	-	-
Nevertebrate										
<i>Lucanus cervus</i>	Rădașca	1146	II	3, 4A	-	nu	X	-	-	-
<i>Unio crasus</i>	Scoica mică de râu	1032	II	3	-	nu	-	X	-	-
<i>Lycaena dispar</i>	Fluturele roșu de mlaștină	1060	II	3, 4A	NT	nu	-	X	-	-

Păsări										
<i>Aquila chrysaetos</i>	Acvila de munte	A091	II	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Aquila pomarina</i>	Acvila țipătoare mică	A089	II	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Aquila clanga</i>	Acvila țipătoare mare	A090	I	3	V	nu	-	-	-	X
<i>Asio flammeus</i>	Ciuful de câmp	A222	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Alcedo atthis</i>	Pescărașul albastru	A229	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Anthus campestris</i>	Fâsa de câmp	A255	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Bonasa bonasia</i>	Ierunca	A104		3, 5C	LC	nu	-	-	-	X
<i>Bubo bubo</i>	Buha	A215	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Buteo rufinus</i>	Șorecarul mare	A403	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Caprimulgul	A224	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Ciconia ciconia</i>	Barza	A031	I		LC	nu	-	-	-	X
<i>Falco peregrinus</i>	Șoimul călător	A103	I	3		nu	-	-	-	X
<i>Falco columbarius</i>	Șoimul de iarnă	A098	I	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Ficedula albicollis</i>	Muscarul gulerat	A321	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Ficedula parva</i>	Muscarul mic	A320	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Acvila pitică	A092	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Ixobrychus minutus</i>	Stârcul pitic	A022	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Lanius minor</i>	Sfrânciocul cu fruntea neagră	A339	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Lanius collurio</i>	Sfrânciocul roșiatic	A338	I	3	LC	nu	-	-	-	X

<i>Lullula arborea</i>	Ciocârlia de pădure	A246	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Stârcul de noapte	A023	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Pernis apivorus</i>	Viesparul	A072	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Picus canus</i>	Ghionoiaia sură	A234	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Philomachus pugnax</i>	Bătăușul	A151	?	3	-	nu	-	-	-	X
<i>Strix uralensis</i>	Huhurezul mare	A220	I	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Sylvia nisoria</i>	Silvia porumbacă	A307	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Tringa glareola</i>	Fluierarul de mlaștină	A166	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Ciconia nigra</i>	Barza neagră	A030	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Circaetus gallicus</i>	Șerparul	A080	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Circus aeruginosus</i>	Eretele de stuf	A081	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Circus pygargus</i>	Eretele sur	A084	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Circus cyaneus</i>	Eretele vânăt	A082	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Crex crex</i>	Cârsteiul de câmp	A122	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Chlidonias hybridus</i>	Chirighița cu obraz alb	A196	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Dendrocopos⁹ medius</i>	Ciocănitoarea de stejar	A238	-	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Ciocănitoarea cu spate alb	A239	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Ciocănitoarea de grădină	A429	I	3	LC	nu	-	-	-	X

⁹ *Leipicus medius* – conform noi clasificări taxonomice ale IUCN - <http://www.iucnredlist.org/details/22681114/0>

<i>Dryocopus martius</i>	Ciocănițoarea neagră	A236	I	3	LC	nu	-	-	-	X
<i>Emberiza hortulana</i>	Presura	A379	I	3	-	nu	-	-	-	X
<i>Egretta alba</i>	Egreta mare	A027	-	3		nu	-	-	-	X
Specii de păsări cu migrație regulată din anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC										
<i>Anas platyrhynchos</i>	Rața mare	A053	-	5C, 5D	LC	nu	-	-	-	X
<i>Accipiter nisus</i>	Uliul păsărar	A086	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Accipiter gentilis</i>	Uliul porumbar	A085	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Buteo buteo</i>	Șorecarul comun	A087	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Buteo lagopus</i>	Șorecarul încălțat	A088	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Falco tinnunculus</i>	Vânturelul roșu	A096	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Falco subbuteo</i>	Șoimul rândunelelor	A099	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Columba oenas</i>	Porumbelul de scorbură	A207	-	5C	LC	nu	-	-	-	X
<i>Asio otus</i>	Ciuful de pădure	A221	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Merops apiaster</i>	Prigoria	A230	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Upupa epops</i>	Pupăza	A232	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Jynx torquilla</i>	Capântortura	A233	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Lanius excubitor</i>	Sfrânciocul mare	A340	-	2	LC	nu	-	-	-	X
<i>Perdix perdix</i>	Potârnichea	A112	-	5D, 5C	LC	nu	-	-	-	X
<i>Bombycilla garrulus</i>	Mătăsarul	A263	-	4B	LC	nu	-	-	-	X
<i>Anthus pratensis</i>	Fâsa de luncă	A257	-	2	LC	nu	-	-	-	X

Situția speciilor de interes comunitar identificate în Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor

Specia	Efectiv populațional estimat	Viabilitatea	Nr. Minim de indivizi estimat în sit	Observații Starea de conservare globala din FS	Stare de conservare actuală			Situl/siturile
					*C	*S	*N	
Mamifere								
<i>Ursus arctos</i>	nec ¹⁰	-	-	A	Probabil x			ROSCI0297
<i>Canis lupus</i>	16-21 i	-	-	A	X			ROSCI0297
<i>Lynx lynx</i>	nec ¹¹	-	-	A				ROSCI0297
<i>Lutra lutra</i>	min. 18	-	min. 18	B		X		ROSCI0297
Lilieci								
<i>Myotis myotis</i>	500-1000 i ¹²	Bună	451 i ¹³	C		X		ROSCI0297
<i>Myotis blythii</i>	500-1000 ¹⁴	Bună	451 i ¹⁵	C		X		
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	100-150 i	Bună	106i	C		X		
<i>Barbastella barbastellus</i>	50 – 100 i	Bună	14i	C		X		
<i>Miniopterus schreibersii</i>	5 – 10 i	Slabă	1i	-		X		

¹⁰ Perioada de inventariere nu a fost suficient de lungă pentru a permite evaluarea mărimii populației din zona sitului.

¹¹ Situl nu este caracteristic pentru această specie dar poate să apară aici în mod ocazional. Specia nu a fost observată în sit pe perioada inventarierii.

¹² Împreună cu *Myotis blythii*.

¹³ Împreună cu *Myotis blythii*

¹⁴ Împreună cu *Myotis myotis*

¹⁵ Împreună cu *Myotis myotis*.

Specia	Efectiv populațional	Viabilitatea	Nr. Minim de indivizi	Observații Starea de conservare	Stare de conservare actuală			Situl/siturile
<i>Myotis bechsteinii</i>	5 – 100 i	Bună	8i	-		X		
<i>Myotis emarginatus</i>	100 – 200 i	Bună	110i	-		X		
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	5 – 10 i	Slabă	1i	-		X		
Amfibieni și reptile								
<i>Triturus cristatus</i>	500 – 1000 i	Scăzută	500	B			X	
<i>Bambina variegata</i>	30000-40000 i	Foarte bună	30000	A	X			
<i>Bombina bombina</i>	-	-	-	B	-	-	-	Specia nu a fost identificată în teren.
<i>Emys orbicularis</i>	-	-	-	C	-	-	-	Specia nu a fost identificată în teren.
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	10000-15000 i	Bună	10.000	B	-	-	X	
Pești								
<i>Barbus meridionalis</i>	95, 7 ex./100 m ² ?	Foarte bună	556.209 i	A/C	x			ROSCI0297
	33, 1 ex./100 m ²	Foarte bună	377.707 i	A	-	-	-	ROSCI0384

Specia	Efectiv populațional	Viabilitatea	Nr. Minim de indivizi	Observații Starea de conservare	Stare de conservare actuală			Situl/siturile
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	244 ex./100 m ² ¹⁶	Foarte bună	69.545 i	C	x			ROSCI0297
	1, 35 ex./100 m ²	Foarte bună	15.432 i	-	-	-	-	ROSCI0384
<i>Sabanejewia aurata</i>	19, 1 ex./100 m ²	Foarte bună	102.143 i	C / B	x			ROSCI0297
	8, 6 ex./100 m ²	Foarte bună	98.468 i	B	-	-	-	ROSCI0384
<i>Gobio albipinnatus</i>	A fost identificat doar într-un singur punct în acest sit, nu s-a calculat efectivul populațional, specia nefiind caracteristică sitului. Nici în FS nu este dată populația.	-	-					ROSCI0297
	2, 32 ex./100 m ²	Foarte bună	23.730 i	B	x			ROSCI0384
<i>Cobitis taenia</i>	1, 2 ex./100 m ²	Foarte bună	4.276 i	B	x			ROSCI0297

¹⁶ este o densitate foarte mare, datorită identificării unui număr foarte mare din această specie, în brațul mort al Târnavei Mici de lângă Sângeorgiu de pădure. Această densitate nu este una reală și nu se poate susține pe termen lung. Mult mai real este densitatea calculată la nivelul celor două situri împreună adică de 7, 27 ex./100 m².

Specia	Efectiv populațional	Viabilitatea	Nr. Minim de indivizi	Observații Starea de conservare	Stare de conservare actuală			Situl/siturile
	0, 5 ex./100 m ²				Foarte bună	5.879 i	B	
Nevertebrate								
<i>Lucanus cervus</i>	2838 i	-	-	B		X		
<i>Unio crasus</i>	1172 i	-	-	B		X		
<i>Lycaena dispar</i>	26 i	-	-	B		X		

Specii de păsări identificate în cadrul sitului ROSPA0028 Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului, Tabelul 17 continuare,

Specia	Efectiv populațional estimat	Observații Starea de conservare globala din FS	Stare actuală de conservare		
			*C	*S	*N
<i>Ciconia ciconia</i>	40-60	B	X		
<i>Pernis apivorus</i>	150-210 p	B	X		
<i>Circaetus gallicus</i>	1-3 p	B	nec		
<i>Circus aeruginosus</i>	15-30 i	-	X		
<i>Circus cyaneus</i>	10-50 i	B		X	
<i>Circus pygargus</i>	20-30 i	-	X		
<i>Aquila pomarina</i>	43-56 p	B	X		
<i>Aquila chrysaetos</i>	0-2 i	C	X		
<i>Falco peregrinus</i>	3-10 i	B	X		

Specia	Efectiv populațional estimat	Observații Starea de conservare globala din FS	Stare actuală de conservare		
			*C	*S	*N
<i>Bonasa bonasia</i>	0-15	-	nec		
<i>Crex crex</i>	150-500 p	B	nec	X	
<i>Bubo bubo</i>	0-1 p	-	nec		
<i>Strix uralensis</i>	260-550 p	C	X		
<i>Caprimulgus europaeus</i>	2-10 p	-	nec		
<i>Alcedo atthis</i>	9-15 p	C	X	nec	
<i>Picus canus</i>	440-920 p	B	X		
<i>Dryocopus martius</i>	130-410 p	B	nec		
<i>Dendrocopos medius</i>	880-1890 p	C		X	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	130-500 p	C		X	
<i>Lullula arborea</i>	3200-7500 p	B	nec	X	
<i>Anthus campestris</i>	300-950 p	B	X		
<i>Sylvia nisoria</i>	1800-8400 p	B	X		
<i>Ficedula parva</i>	400-1200 p	B		X	
<i>Ficedula albicollis</i>	10000-21000 p	B		X	
<i>Lanius collurio</i>	30000-63000 p	A	X		
<i>Lanius minor</i>	190-750 p	C		X	
<i>Dendrocopos syriacus</i>	55-65 p	B	X		
<i>Egretta alba</i>	2-10 i	-	nec	irelevant	

Specia	Efectiv populațional estimat	Observații Starea de conservare globală din FS	Stare actuală de conservare		
			*C	*S	*N
<i>Falco columbarius</i>	0-5 i	B	nec	irelevant	
<i>Ixobrychus minutus</i>	5-10 p	C	nec	irelevant	
<i>Buteo rufinus</i>	accidentală ¹⁷	-	nec		
<i>Emberiza hortulana</i>	absentă ¹⁸	-	nec		
Specii de păsări cu migrație regulată nemenționate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC					
<i>Accipiter gentilis</i>	50-200 i	-		X	
<i>Accipiter nisus</i>	100-500 i	-	X		
<i>Buteo buteo</i>	300-1500 i	-	X		
<i>Buteo lagopus</i>	5-40 i	-	X		
<i>Aquila clanga</i>	absentă	-	n.a.		
<i>Aquila pennata</i>	absentă	-	n.a.		
<i>Falco tinnunculus</i>	45-112 p	-		X	
<i>Falco subbuteo</i>	41-42 p	-		X	
<i>Columba oenas</i>	367-1469 i	-		X	
<i>Asio otus</i>	168-188 p	-		X	
<i>Merops apiaster</i>	28 i/ha	-	X		
<i>Upupa epops</i>	38 i/ha	-		X	

¹⁷ Specia a fost observată doar accidental în zonă (în 2000, 20012 și o singură dată în 2014 cu ocazia inventarierii).

¹⁸ Studiile nu au confirmat prezența speciei/

Specia	Efectiv populațional estimat	Observații Starea de conservare globală din FS	Stare actuală de conservare		
			*C	*S	*N
<i>Jynx torquilla</i>	41 i/ha	-		X	
<i>Anthus pratensis</i>	nec.	-	Nec		
<i>Bombycilla garrulus</i>	0	-	X		
<i>Lanius excubitor</i>	irelevant ¹⁹	-		X	
<i>Perdix perdix</i>	rară	-		X	

O serie de alte specii pot fi considerate irelevante pentru conservare, întrucât, conform studiilor existente, acestea sunt prezente doar accidental în zonă: *Nycticorax nycticorax*, *Anas platyrhynchos*, *Philomachus pugnax*, *Tringa glareola*, *Chlydonias hybridus*,

Legendă:

*C – Corespunzătoare – se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*S – Satisfăcătoare – îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*N – Necorespunzătoare – degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu minime intervenții de reconstrucție ecologică

¹⁹ Zona studiului nu reprezintă o zonă de iernare importantă pentru alte populații, decât cele locale.

Situția efectivelor speciilor de păsări de interes comunitar identificate în SPA

Specia	Efective conform formularului standard				Efective conform inventarierilor			
	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj
<i>Ixobrychus minutus</i>		12 – 17p				5-10 p		
<i>Egretta alba</i>				2-10				2-10 i
<i>Nycticorax nycticorax</i>			200-300i					0
<i>Ciconia nigra</i>						1-3 p		
<i>Ciconia ciconia</i>		40-60p				40-60		
<i>Pernis apivorus</i>		90-120p				150-210 p		
<i>Circaetus gallicus</i>		1p				1-3 p		
<i>Circus aeruginosus</i>		2-3p						15-30 i
<i>Circus cyaneus</i>			40-60i				10-50 i	
<i>Circus pygargus</i>			20-30i					20-30 i
<i>Aquila pomarina</i>			51-65p			43-56 p		
<i>Aquila clanga</i>				1-2i				0
<i>Aquila chrysaetos</i>	1-2i				1 p			0-2 i
<i>Hieraaetus pennatus</i>		1-2p				0		
<i>Falco columbarius</i>			30-40i				0-5 i	
<i>Falco peregrinus</i>			3-4p		0-2 p			3-10 i

Specia	Efective conform formularului standard				Efective conform inventarierilor			
	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj
<i>Bonasa bonasia</i>	40-50p				0-15			
<i>Crex crex</i>			300-350p			150-500 p		
<i>Philomachus pugnax</i>				80-100i				0
<i>Tringa glareola</i>				30-40i				0
<i>Chlidonias hybridus</i>				200-300i				0
<i>Bubo bubo</i>	1-2p				0-1 p			
<i>Strix uralensis</i>	40-45p				260-550 p			
<i>Caprimulgus europaeus</i>		350-500p				2-10 p		
<i>Alcedo atthis</i>		20-30p				9-15 p		
<i>Picus canus</i>	140-150p				440-920 p			
<i>Dryocopus martius</i>	65-70p				130-410 p			
<i>Dendrocopos medius</i>	580-650p				880-1890 p			
<i>Dendrocopos leucotos</i>	35-50p				130-500 p			
<i>Lullula arborea</i>		3800-4200p				3200-7500 p		
<i>Anthus campestris</i>		30-50p				300-950 p		
<i>Sylvia nisoria</i>		5-10p				1800-8400 p		
<i>Ficedula parva</i>		700-750p				400-1200 p		
<i>Ficedula albicollis</i>		3200-4000p				10000-21000 p		
<i>Lanius collurio</i>		8500-9000p				30000-63000 p		

Specia	Efective conform formularului standard				Efective conform inventarierilor			
	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj
<i>Lanius minor</i>		120-180p				190-750 p		
<i>Emberiza hortulana</i>		30-40p				0		
<i>Buteo rufinus</i>				3-5i				0
<i>Dendrocopos syriacus</i>	55-65p				30-90 p			

Alte specii de interes de conservare

Tabelul nr. 19.

Specii de păsări de interes comunitar din Directiva Păsări, cu migrație regulată, prezente în SPA Dealurile Târnavelor – Valea Nirajului

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Lista roșie globală UICN	Caracter endemic	Populație
<i>Anas platyrhynchos</i>	Rața mare	A053	LC/ MPV	nu	100-200i iernat 100-400i pasaj
Alte specii importante					
<i>Accipiter gentilis</i>	Uliul porumbar	A085	LC/MPV	nu	12-40 p
<i>Accipiter nisus</i>	Uliul păsărar	A086	LC/ MPV	nu	100-250 p
<i>Buteo buteo</i>	Șorecarul comun	A087	LC/ MPV	nu	300-500 p
<i>Buteo lagopus</i>	Șorecarul încălțat	A088	LC/ MPV	nu	5-40 i
<i>Falco tinnunculus</i>	Vânturelul roșu	A096	LC/ MPV	nu	45-112 p
<i>Falco subbuteo</i>	Șoimul rândunelelor	A099	LC/ MPV	nu	46-136 p
<i>Columba oenas</i>	Porumbelul de scorbură	A207	LC/MPV	nu	370-1470 p
<i>Asio otus</i>	Ciuful de pădure	A221	LC/ MPV	nu	200-350 p
<i>Merops apiaster</i>	Prigoria	A230	LC/ MPV	nu	RC
<i>Upupa epops</i>	Pupăza	A232	LC/ MPV	nu	290-660 p
<i>Jynx torquilla</i>	Capântortura	A233	LC/ MPV	nu	220-880 p
<i>Lanius excubitor</i>	Sfrânciocul mare	A340	LC/ MPV	nu	65-280 p
<i>Perdix perdix</i>	Potârnichea	A644	LC/ MPV	nu	R

Legendă:

MPV – mai puțin vulnerabil, **LC** – least concerned – cod IUCN, **V** – vulnerabil, **VU** – vulnerable – cod IUCN, **AA** – Aproape amenințat / în declin, **Near Threatened / decreasing** – cod IUCN, **RR** – risc redus, **Lower Risk** – IUCN, **P** – periclitat, **Endangered** – IUCN

Alte specii de faună identificate în cadrul siturilor cu ocazia inventarierilor

Denumirea speciei	Denumire populară	Situl
Pești		
<i>Eudontomyzon danfordi</i>		ROSCI0297 Dealurile Târnavei
<i>Cobitis elongatoides</i>		Mici-Bicheș
<i>Rhodeus, sericeus amarus,</i>		ROSCI0384 Râul Târnava Mică
<i>Gobio kessleri</i>		
Lilieci		
<i>Eptesicus serotinus</i>	Liliacul cu aripi late	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Hypsugo savii</i>	Liliacul lui Savi	ROSCI0297
<i>Myotis brandtii</i>	Liliacul lui Brandt	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Myotis daubentonii</i>	Liliacul de apă	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Myotis mystacinus</i>	Liliacul mustăcios	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Myotis nattereri</i>	Liliacul lui Natterer	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Liliacul mare de amurg	ROSCI0297
<i>Nyctalus noctula</i>	Liliacul de amurg	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Liliacul pitic al lui Kuhl	ROSCI0297
<i>Pipistrellus nathusii</i>	Liliacul pitic al lui Nathusius	ROSCI0297
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Liliacul pitic	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Liliacul pigmeu	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Plecotus austriacus</i>	Liliacul urecheat gri	ROSCI0297, ROSCI0384
<i>Vespertilio murinus</i>	Liliacul bicolor	ROSCI0297

Pentru speciile prezentate în tabelul 20 nu s-au făcut evaluări privind efectivele și starea de conservare.

Specii de faună de interes economic

Speciile de interes cinegetic de pe teritoriul siturilor sunt: mistreț, *Sus scrofa*, potârniche, *Perdix perdix*, iepure, *Lepus europaeus*, căprior, *Capreolus capreolus*, cerb, *Cervus elaphus*, vulpe, *Vulpes vulpes*, bursuc, *Meles meles*, jder, *Martes foina*, pisică sălbatică, *Felis silvestris*, păsări acvatice: rață mare, *Anas platyrhynchos*, rață pitică, *Anas crecca*, rață cârâitoare, *Anas querquedula*, .

Specii de faună de interes cultural

Barza albă, *Ciconia ciconia*, este o specie asociată cu așezări umane. Localnicii simpatizează, în general, această specie, considerând-o aducătoare de noroc, dar există și cazuri de conflict când berzele își construiesc cuibul chiar peste intrarea în casă, aproape de ferestrele caselor.

B.3.5. Specii alohtone și specii invazive

Nu s-a realizat încă un studiu privind răspândirea speciilor alohtone și a celor cu caracter invaziv, dar cu ocazia inventarierilor au fost culese o serie de informații privind prezența unor specii invazive precum: *Acer negundo*, arțarul american, *Echinocystis lobata*, bostănelul /castravetele sălbatic, *Helianthus tuberosus*, napul porcesc /picioica, *Robinia pseudacacia*, salcâmul, *Parthenocysus quinquefolia*, *Reynoutria japonica*, *Rudbeckia laciniata*, *Impatiens glanduligera*, *Solidago canadensis*. Majoritatea acestor specii se găsesc de-a lungul Târnavei Mici și pe văile principalelor afluenți ai acesteia, în special în habitatele 91E0*, 91H0* și 9170.

B.3.6. Ecosisteme

În cadrul siturilor au fost identificate următoarele categorii de ecosisteme:

- Ecosisteme forestiere, constituite din păduri de foioase, amestecuri, rășinoase – 35, 8 % din suprafața sitului
- Ecosisteme agricole, altele decât pajștile – 19, 6 % din suprafața sitului
- Ecosisteme de pășune și fânețe – 37, 6 % din suprafața sitului
- Ecosisteme de ape, ape repezi, pâraie temporare, – 0, 28 % din suprafața sitului
- Ecosistemele asociate structurilor artificiale cum sunt, drumuri, construcții, diverse amenajări, . Aceste structuri artificiale și alte categorii de terenuri ocupă 5, 7 % din suprafața sitului.

Toate aceste categorii de ecosisteme au un rol important în cadrul sitului Natura 2000, inclusiv elementele antropice, care pot adăposti sau asigura resursă trofică diverselor specii cum sunt, lilieci, vidră, diverse specii de păsări, rozătoare, etc.,

Procentul indicat pentru aceste ecosisteme este cel corespunzător datelor din Corine LandCover 2000 elaborat de European Environment Agency. Situația este dată pentru întreaga suprafață a AP, nu numai pentru acele ecosisteme care includ habitatele din formularele standard ale siturilor.

B.3.7. Peisajul

Zona se caracterizează printr-un peisaj mozaicat, influențat de secole de activitate umană, cu așezări grupate în principal pe văile celor două râuri.

În cea mai mare parte peisajul este caracteristic dealurilor de înălțime mijlocie sau mică de, 200-600 m, în zona pădurilor de cvercinee, unde predominantă este folosința agricolă, pomicolă și viticolă. În zona mai înaltă a Siturilor Valea Nirajului, peisajul este unul caracteristic dealurilor înalte de, peste 500-600 m, potențialul bioproductiv și modul de utilizare al terenurilor fiind puternic influențat de natura substratului litologic, de geodeclivitate și expoziția versanților. Predomină pădurile, livezile și fânețele naturale, culturile agricole ocupând suprafețe restrânse și fiind slab productive.

Modul de folosire a terenurilor agricole și a pădurilor este încă, în mare parte, tradițională. Acest mod de folosință crează un peisaj cu heterogenitate ridicată la toate nivelurile spațiale și induce o dinamică specială, fluiditate, sistemelor ecologice.

În ultimii ani, apar în peisaj modificări, uneori sunstanțiale, precum și elemente noi. A început comasarea terenurilor agricole și înlocuirea cu monoculturi a parcelelor de terenuri cu culturi agricole diversificate. Se observă o înmulțire evidentă a construcțiilor, realizate inițial ca fiind construcții temporare, care devin apoi locuințe sau ferme permanente. Amprenta antropică este mai pregnantă în peisaj cu precădere pe văile și terasele principalelor râuri cum sunt, acumularea de la Bezid și sectoarele amenajate ale albiilor râurilor, și pe interfluviile cu pante moderate și reduse, care permit practicarea agriculturii.

B.3.8. Procese naturale

Principalele procese naturale manifestate la nivelul siturilor sunt:

- Inundarea

Fenomenul de inundare contribuie în mod semnificativ la formarea habitatelor necesare unora dintre speciile de interes conservativ: păduri de luncă, mlaștini, băltoace, bălți și brațe moarte, pajiști umede, etc. Odată cu indiguirile, acest fenomen natural a fost limitat la albia minoră din incinta indiguită, reducând semnificativ amploarea acestui proces.

- Meandrarea

Fenomenul natural de meandrare se manifestă prin depunerea constantă de aluviuni, concomitent cu erodarea malurilor, generându-se acea formă de „bucle” caracteristică. Meandrarea ca fenomen, generează o varietate de habitate rare și indispensabile multor specii de faună: maluri verticale erodate, depuneri de mâl și aluviuni, ochiuri de apă, maluri măloase, etc.

Cu ocazia viiturilor mai mari, aceste meandre – bucle – se pot rupe, rămânând izolate sub forma unor brațe moarte, periodic inundate și alimentate cu apă. Prin îndiguire, posibilitatea formării acestor meandre și ulterior a brațelor moarte, se reduce doar la incinta îndiguită, ajungându-se de multe ori la imposibilitatea formării lor. Totodată, prin îndiguire se modifică semnificativ forma și adâncimea albiei minore a râurilor. Dacă la un râu neîndiguit avem de a face cu o varietate de forme, la unul îndiguit fundul albiei este mai adânc – datorită creșterii vitezei apei - și uniform pe toată lungimea. Acest fapt duce la scăderea numărului de specii de pești ce utilizează varietatea de habitate prezente în mod natural într-un râu de câmpie pentru depunere de ponte și hrănire.

Adâncirea fundului albiei are ca efect secundar scăderea nivelului pânzei apei freatice, ducând la afectarea sau chiar modificarea habitatelor umede de luncă.

- Succesiunea

Succesiunea vegetației este un proces natural, specific tuturor habitatelor, fiind deseori influențat de activitățile antropice. În cazul pădurilor, nu mai există în zonă arborete negestionate, în care să fie permisă desfășurarea proceselor naturale. În cazul pășunilor și fânețelor, acest fenomen poate avea efecte negative dacă are lor ca urmare a abandonului terenurilor. Acestea, neîntreținute, se împăduresc treptat, pierzându-și caracteristicile esențiale pentru asigurarea hranei și adăpostului speciilor care depind de ele, cum ar fi de exemplu cristelul de câmp, barza neagră, barza albă, vântureull roșu, șorecar comun, etc.

B.4. Informații socio-economice și culturale

B.4.1. Comunități

Siturile se extind pe teritoriul a 3 județe din Regiunea de Dezvoltare 7 Centru: Mureș, Harghita și Sibiu. Din punct de vedere al împărțirii administrative-teritoriale, se suprapun total sau parțial peste 43 de unități administrativ teritoriale. Lista completă a acestora este disponibilă în Anexa 1. Cea mai mare parte a acestora sunt așezări rurale, mediului urban revenindu-i o pondere de 13%, datorită prezenței celor 4 orașe – Sovata, Sângeorgiu de Pădure, Miercurea Nirajului - în județul Mureș și Dumbrăveni – în județul Sibiu, precum și a municipiilor Sighișoara și Târnăveni. Zonele de intravilan nu sunt incluse în siturile Natura 2000.

B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor

În ceea ce privește utilizarea terenurilor în general, la nivelul unităților administrative suprapuse siturilor, în structura fondului funciar predomină categoriile de terenuri agricole – care reprezintă 62% din suprafața totală, cu o pondere mai ridicată a terenurilor arabile – de 30% în medie, așa cum reiese din Figura 8. Ponderea acestor categorii diferă însă la nivelul fiecărei unități administrative.

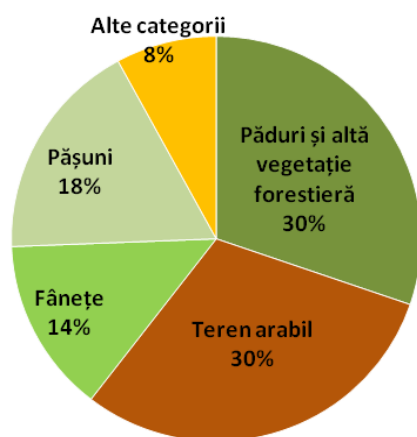

Figura 8. Ponderea medie a principalelor utilizări ale terenurilor la nivelul unităților administrativ-teritoriale suprapuse

Terenurile arabile predomină în 50% din comunele din zonă, în care se înregistrează ponderi de peste 30% - valoarea medie. Ponderea suprafeței acoperite cu pajiște pe care se afla, pășuni sau fânețe, este mai mare decât cea a terenurilor arabile în 48% din cazuri – respectiv 21 din cele 43 de comune. În ceea ce privește utilizarea pajiștilor, în 80% de cazuri *predomină pășunile*, ponderea lor fiind deci mult mai mare decât cea a fânețelor. Terenurile forestiere ocupă o pondere mai mare, de 40 până la 68 %, din suprafață doar în comunele Daneș, Chiheru de Jos și pe teritoriul administrativ al orașelor Sighișoara și Sovata. Situația detaliată a categoriilor de utilizare la nivelul fiecărei unități administrative, pentru anul 2012, este redată în Anexa 66.

Modificările survenite în structura fondului funciar pe parcursul ultimilor 22 de ani între, 1990 și 2012, indică următoarele:

- O scădere a suprafeței terenurilor arabile în 24 din cele 43 de UAT, cu 0, 3 până la 59% față de 1990, cu o valoare medie pentru cele 24 UAT de 12%. În alte 19 UAT s-a înregistrat o creștere, cu o rată a conversiei, în arabil, de 1 până la 21% în 2014 față de suprafețele din 1990. Rata medie a creșterii este de 6%.
- Suprafața fânețelor crește în 28 din cele 43 UAT cu 1 până la 241% față de 1990, creșterile cele mai spectaculoase fiind înregistrate la nivelul comunelor Bălăușeri, 111%, Gănești, 165%, și Gornești, 241%, . În circa o treime din UAT, suprafața fânețelor scade cu 1 până la 51%, scăderile cele mai semnificative fiind înregistrate la nivelul unităților din mediul urban și al comunelor Zagar, Ghindari, Săcel și Ernei.
- În ceea ce privește pășunile, tendința preponderentă în ultimii 22 de ani a fost de creștere, tendință înregistrată în 25 din cele 43 UAT, cu 1 până la 81 %. În 18 UAT ponderea pășunilor a scăzut cu 2 până la 40%.

- Foarte accentuat este fenomenul de scădere a suprafețelor acoperite cu vii și livezi, care în unele cazuri au dispărut complet. În cazul viilor această tendință se înregistrează în jumătate din UAT suprapuse siturilor, cu o rată de 2 până la 100%. Scăderea suprafețelor acoperite cu livezi este cea mai semnificativă și este înregistrată la nivelul a 53% din unitățile administrative. Astfel, în 23 UAT suprafețele acoperite cu livezi au scăzut cu 3 până la 100%, dispărând complet cele care ocupau suprafețe mai mici, de 1-30 de hectare, așa cum este cazul în orașul Dumbrăveni, orașul Sovata, comunele Gheorghe Doja, Păsăreni, Crăciunești și Chiheru de Jos. O scădere accentuată a suprafețelor aferentei livezilor este înregistrată și în comunele: Neaua, Nadeș, Mica, Măgherani, Lupeni, Gălești, Fântânele, Ernei și Bahnea și în orașele Sângeorgiu de Pădure, Târnăveni și Mirecurea Nirajului. Acest fenomen este relevant pentru populația de urs, a cărei nivel optim este dependent de existența livezilor.
- Suprafața pădurilor a rămas în general, constantă, cu câteva excepții. Creșteri cu 0,1 – 0,3% s-au înregistrat în comunele Vărgata, Eremitu, Daneș, Nadeș, Acățari, Ghindari și în orașul Sovata. Scăderea suprafețelor forestiere, cel mai probabil prin diminuarea suprafețelor de pădure din afara fondului forestier în urma curățirii pajștilor, este înregistrată doar în comunele Albești, Zagar, Bahnea și Măgherani – Anexa 7.

Datele privind dinamica categoriilor de utilizare a terenurilor în unitățile administrativ-teritoriale, aferente celor 4 situri, sunt prezentate în Anexa 68.

B.4.3. Economia locală

Economia locală la nivelul siturilor este diferențiată la nivelul teritoriului, în funcție de relief, categoriile de utilizare a terenurilor și caracteristici socio-economice ale populației. În ansamblu, agricultura reprezintă ramura economică principală, însă cu impactul economic cel mai redus, datorită caracterului său de autosuficiență sau semisubzistență. Dată fiind predominarea suprafețelor mici, de 1-5 hectare ale proprietarilor privați, în 75% din gospodării, producția agricolă locală este, în cea mai mare parte, destinată consumului propriu. Însă ponderea suprafețelor lucrate în asociație, acoperite cu monoculturi este în creștere.

Fermele agricole mixte, de producție vegetală și animală de dimensiuni mai mari sunt în număr mai redus – de exemplu în Chibed, Călimănești, Sângeorgiu de Pădure, Fântânele.

În economia locală, o pondere importantă o au sectoarele:

- Industrial și de artizanat – în special industrie alimentară și industria de fabricare a mobilei, cu o predominanță clară a întreprinderilor mici, cu 1-10 salariați²⁰;

- Comercial, în special unități de dimensiuni mici, de comerț cu amănuntul;
- Servicii – în special servicii publice de sănătate și administrație publică.

Cea mai mare parte a forței de muncă angajate în sectoarele primar și terțiar provine de la nivel local.

În ceea ce privește valorificarea pajiștilor prin activități zootehnice, în structura șeptelului predomină ovinele și bovinele – Anexa 69. Datele disponibile pentru perioada 1990-2003 indică o scădere a efectivelor de animale atât pentru ovine, în medie cu 5%, cât și pentru bovine, în medie cu 48%.

Din punct de vedere al conservării, relevantă este încărcătura de animale per hectar de pășune în aria protejată, însă, datele disponibile permit o analiză doar la nivel de comună în ansamblu. În acest sens, este necesar un studiu detaliat pentru determinarea gradului de utilizare a pășunilor din sit.

Analiza la nivel de UAT privind încărcarea medie a pășunilor indică o densitatea medie, pentru toate UAT, respectiv, de 1 capete la hectar adică, 1 UVM/h, pentru bovine și 3 capete la hectar, adică, 0,5 UVM/ha, pentru ovine. Depășiri față de medie, care pot reprezenta, în unele situații, o supra-încărcare față de capacitatea de suport ecologică, se înregistrează în:

- Comuna Crăciunești și orașele Târnăveni și Miercurea Nirajului – pentru bovine
- Comunele Atid, Săcel, Acățari, Albești, Bahnea, Bălăușeri, Baica de Jos, Chibed, Coroisânmartin, Crăciunești, Daneș, Galești, Gănești, Ghindari, Hodoșa, Măgherani, Suplac – la ovine.

B.4.4. Aspecte demografice

Din punct de vedere al mărimii populației, unitățile administrative din zona siturilor se diferențiază în primul rând în funcție de statutul lor administrativ, orașele și municipiile având o populație medie de 14.100 față de 3.272 locuitori – media comunelor din zonă. Mediul urban este reprezentat de 6 orașe și municipii de talie mică – 4 dintre acestea având o populație sub 10.000 locuitori – unele dobândind acest statut după 2000. Populația acestora este curpînsă între 5.522 – cât are orașul Sângeorgiu de Pădure și 31.130 locuitori în Sighișoara. Pentru mediul rural, cele 37 de comune au o populație medie de 1476 locuitori/comună și variază între 766 locuitori în Vețca și 6604 locuitori în Praid. Predomină comunele cu 1000-2000 locuitori, acestea reprezentând o treime din totalul UAT rurale.

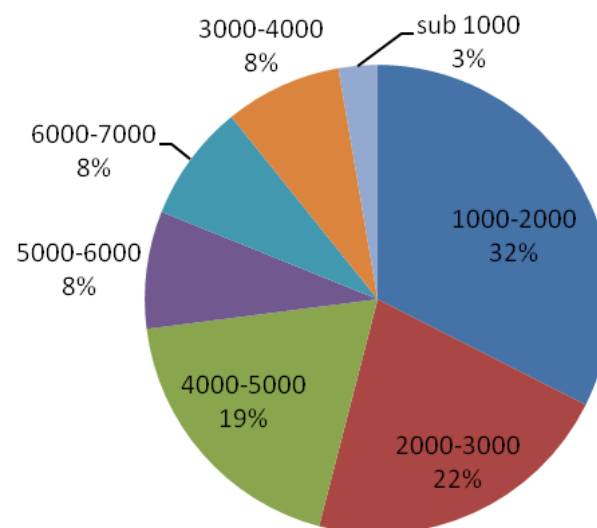

Figura 9. Ponderea comunelor din zona siturilor după mărimea populației

Densitatea populației variază între 88 și 13 locuitori/km² pentru mediul rural și între 56 și 418 locuitori/km² în orașe. Evoluția numerică a populației, în ultimii 24 de ani, este una preponderent negativă, în 78% din comunele și orașele din zonă fiind înregistrați cu 1 până la 60% mai puțini locuitori în 2014 față de 1990. În 10 cazuri însă variațiile sunt sub 10%. Depopularea este cauzată atât de scăderea sporului natural cât și de migrație și afectează în egală măsură mediul urban și rural. Cea mai puternică scădere se înregistrează în comunele Ghindari și Măgherani - cu 42% respectiv 59% față de anul 1990. Creșteri semnificative ale populației de peste 10 până la 17% se înregistrează preponderent la periferia siturilor, în comunele Eremitu, Ernei și Sărățeni.

Datele privind populația totală, densitatea populației și evoluția numerică a acesteia în perioada 1990 – 2014 sunt prezentate în Anexa 71.

B.4.5. Aspecte socio-economice

Populația activă prezintă o tendință de ușoară creștere, ocupând 59% în Valea Nirajului și 54% în microregiunea Târnava Mică-Bălăușeri. În același timp, numărul șomerilor a scăzut în perioada 2011-2014 în 67% din unitățile administrative suprapuse siturilor, fiind mai ridicat în rândul populației masculine.

Repartizarea populației active pe sectoare ale economiei este diferită în cele două microregiuni de dezvoltare, Valea Nirajului având un procent mai ridicat de populație angajată în activități industriale și în sectorul serviciilor cu, 39% respectiv 26%, decât Valea Târnavei Mici, cu 12 % respectiv 18%, . Cu toate că ponderea terenurilor agricole este predominantă la nivelul zonei, faptul că un procent foarte redus de populație este înregistrat ca salariată în sectorul primar, indică predominanța unei agriculturi de subzistență, în mare parte extensivă, în care valorificarea resurselor agricole se face, cu precădere, în cadrul gospodăriilor.

Zona este considerată conform clasificărilor APIA ca fiind eligibilă pentru măsura 10.3.1 aplicabilă pajiștilor importante pentru păsări, definită în cadrul PNDR.

B.4.6. Recreere și turism

Deși potențialul turistic al zonei este destul de bogat și diversificat, atât din punct de vedere natural cât și cultural, turismul este încă într-un stadiu incipient de dezvoltare în cea mai mare parte a zonei. Excepție fac câteva zone consacrate deja ca și destinații turistice balneare, localizate la est de limitele siturilor, respectiv Sovata și Praid, iar la sud se află localitatea Sighișoara – important punct de atracție turistică în zonă. În afara acestora, dezvoltarea recentă a agroturismului și turismului rural este încă la un nivel redus, dezvoltarea infrastructurii de cazare fiind vizibilă în câteva localități din microregiunea Valea Târnavei Mici precum Trei Sate, Sărățeni și satul Crișeni și în Valea Nirajului la Călugăreni, Câmpu Cetății, Valea, Vărgata, Gălești, Murgești, Stejeriș, Găiești, Acățari.

În ansamblu, oferta de activități turistice din mediul rural este încă limitată, iar principalele obiective turistice naturale și culturale sunt încă destul de slab puse în valoare, amenajate și reflectate în oferta turistică.

Zona este bogată în obiective turistice culturale și istorice – cum ar fi castele romane și mănăstirea franciscană de la Călugăreni, fostul drum roman al sării dintre Valea și Sovata, capela de la Măgherani, Castelul Horváth-Petrichevich de la Păsăreni, cetatea Vityál din Câmpu Cetății, castelul Rhédey și biserica reformată din Sângeorgiu de Pădure, porțile secuiești sculptate și ornamentate în stilul tradițional specific, o serie de evenimente culturale periodice și datinile diferitelor etnii. Din punct de vedere natural, se remarcă o serie de zone utilizate în scop recreativ, având un grad redus sau relativ redus de amenajare, precum Lacul de acumulare Bezid din Sângeorgiu de Pădure, Piatra Șiclodului – comuna Atid, culmea Bicheș și Muntele Bekecs 1080 m – sat Șilea Nirajului și altele. Lista principalelor obiective turistice este disponibilă în Anexa 73.

Proximitatea unor destinații consacrate la nivel național poate favoriza dezvoltarea ecoturismului și agroturismului în zona suprapusă siturilor, pe baza valorilor naturale și culturale locale, în acest scop fiind necesară dezvoltarea infrastructurii de informare și a ofertei de activități bazate pe valorificarea durabilă a acestor valori, impunându-se necesitatea unei planificări integrate, cu implicarea factorilor interesați ce pot avea un rol important în acest proces.

B.4.7. Aspecte cultural-istorice

Din punct de vedere cultural și istoric, zona se distinge prin prezența unor vestigii care atestă atât vechimea locuirii și a prezenței civilizației umane cât și diversitatea etnică și culturală a populațiilor localizate aici. Lista principalelor vestigii istorice este disponibilă în Anexa 73.

B.5. INFORMARE, CONȘTIENTIZARE, EDUCAȚIE, CERCETARE

Atât Administrația cât și colaboratorii ai acesteia au implementat activități de informare și conștientizare pentru diferite categorii de factori interesați, de tipul întrunirilor informative, al caravelor de informare, al întrunirilor unor grupuri de lucru, etc, majoritatea desfășurându-se în cadrul proiectului „Biodiversitate și dezvoltare durabilă în Valea Nirajului și a Târnavei Mici”. În cadrul acestui proiect au fost realizate atât materiale informative adică, broșuri sau pliante, cât și panouri informative. Lista completă a activităților, desfășurate în 2013 și 2014, descrierea și rezultatele acestora este disponibilă în Anexa 72.

Cercetare desfășurată până în prezent

La nivelul sitului au fost realizate studii pentru inventarierea și evaluarea stării de conservare a habitatelor și speciilor pentru care siturile au fost declarate, în baza cărora a fost elaborat acest Plan de management. Aceste studii au fost realizate în cadrul proiectului “Biodiversitate și dezvoltare durabilă în Valea Nirajului și Târnavei Mici”. În plus, a fost realizat un studiu asupra habitatelor de pajiști pe anumite suprafețe din cadrul acestor situri.

Administrația siturilor nu dispune de infrastructură specială pentru cercetare. Echipamentele din dotare, care ar putea servi activităților de culegere a datelor din teren, sunt prezentate în capitolul B 1.6.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune sunt prezentate principalele valori și amenințările la adresa acestora existente în situri, fiind evaluate tendințele de evoluție ale acestora pe termen mediu. În baza acestei analize au fost definite direcțiile și măsurile de management, astfel încât să permită menținerea sau refacerea stării favorabile a valorilor.

C.1. Valori

Principalele valori ale ariilor protejate sunt reprezentate de:

- speciile și habitatele de interes comunitar, pentru care au fost desemnate siturile, respectiv cele a căror situație este prezentată în capitolul B3;
- habitatele importante pentru speciile de interes comunitar, care nu sunt incluse în Formularul Standard, descrise în capitolul B3;
- speciile și habitatele care sunt importante pentru ariile protejate, altele decât cele de interes comunitar, prezentate în capitolul B3.

În afară de acestea, au fost identificate și alte categorii de valori importante pentru zonă din punct de vedere social și economic, așa cum sunt cele turistice și culturale.

O prezentare sintetică a principalelor valori se face în tabelul 21.

Valorile de biodiversitate identificate în cadrul ariilor protejate

Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora	Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,
Habitat	
91E0* Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i>	Au o importanță deosebit de mare în fixarea malurilor și în îmbogățirea solului în azot, constituind în același timp un element important al ecosistemelor ce găzduiesc vidra, dar și pentru reglarea temperaturii apei și filtrarea poluanților ce pot afecta speciile de pești.
91V0 Păduri dacice de fag, <i>Symphyto-Fagion</i> ,	Habitat importante pentru numeroase specii. Arboretele de fag asigură numeroase servicii ecologice, esențiale pentru societatea umană, cum ar fi, de exemplu: fixarea versanților, reținerea și filtrarea apei, filtrarea poluanților din aer, reglarea temperaturii și crearea de microclimate specifice, sechestrarea carbonului, asigurarea de condiții pentru dezvoltarea ciupercilor comestibile.
9130 Păduri de fag, <i>Asperulo-Fagetum</i> ,	
9110 Păduri de fag de tipul <i>Luzulo-Fagetum</i>	
9170 Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>	Asigură servicii ecologice importante pentru societate și condiții pentru specii dependente de specii de stejar.
91H0* Vegetație forestieră panonică cu <i>Quercus pubescens</i>	Habitat foarte rare, la nivel european și în țara noastră, cantonate în mod obișnuit pe versanți înclinați și/sau cu soluri sărace, care nu pot fi valorificate de alt tip de arborete, având astfel un rol deosebit de important în fixarea solului și a versanților și în crearea condițiilor necesare unor specii.
Păduri de foioase sau mixte de diferite vârste altele decât habitatele de mai sus	Habitat de hrănire și adăpost foarte important pentru păsări, speciile de pradă, lilieci, nevertebrate și carnivorele mari. Serviciile ecologice oferite sunt similare cu cele descrise la pădurile de fag.

Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora	Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,
Pajiști, pășuni și fânețe,	Habitat de hrănire și adăpost pentru păsări, nevertebrate, speciile de pradă, lilieci și carnivorele mari. Au rol în reglarea scurgerilor de apă pe versanți, în sechestrarea carbonului și constituie o resursă importantă pentru comunitățile locale. Vegetația arbustivă prezentă pe alocuri oferă o mare varietate de fructe, constituind, alături de plantele ierboase de pe fânețe, o sursă importantă de plante medicinale.
Pășuni împădurite și pajiști cu arbori, mai ales cu arbori bătrâni,	Importante datorită valorii ecologice și culturale ridicate, aceste zone creând habitate specifice pentru numeroase specii. Valoare peizajistică deosebit de ridicată la nivel european, în special în cazul pajiștilor cu arbori seculari.
Specii	
Mamifere	
<i>Ursus arctos</i> , ursul brun,	Viitorul speciei din Europa depinde în mare măsură de populația din Carpați, unde calitatea habitatelor încă este adecvată. Ursul este în general un indicator al calității și sănătății ecosistemelor. Starea de conservare nefavorabilă a habitatului, fragmentarea lui, precum și tendința de înrăutățire a condițiilor naturale din zonă are efect vizibil asupra acestei specii.
<i>Canis lupus</i> , lupul,	Contribuie la menținerea unor ecosisteme sănătoase, echilibrate, fiind factor de selecție a exemplarelor de pradă care nu prezintă viabilitate și la reglarea naturală a densității ungulatelor, fiind un factor important în asigurarea condițiilor necesare regenerării naturale a pădurilor.
<i>Lynx lynx</i> , râsul,	Specie emblematică în România, fiind un prădător de pădure ce contribuie la menținerea ecosistemelor sănătoase și echilibrate, alături de lup.

Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora	Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,
<i>Lutra lutra</i> , vidra,	Este o specie vulnerabilă și un indicator important al stării ecosistemelor acvatice.
<i>Myotis myotis</i> , liliacul comun mare,	Fiind specii de insectivori nocturni, ocupă o nișă foarte bine delimitată și deosebit de importantă în lanțul trofic, fiind singurii dușmani naturali pentru multe specii de insecte. Populațiile de lilieci au rol reglator și în dezvoltarea unor populații de insecte care pot avea impact dăunător asupra culturilor agricole și nu numai. Toate speciile din țară sunt protejate –Convenția de la Berna, Convenția de la Bonn, Acordul de la Londra, Directiva 92/43/EEC a Consiliului Europei, privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. Din cele 31 de specii cunoscute în țară, 14 specii au fost găsite pe teritoriul Sitului până în prezent. Sunt specii bioindicatori, având un rol important în lanțul trofic.
<i>Myotis blythii</i> , liliacul comun mic,	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> , liliacul mic cu nas potcoavă,	
<i>Barbastella barbastellus</i> , liliacul cârn,	
<i>Miniopterus schreibersii</i>	
<i>Myotis bechsteinii</i>	
<i>Myotis emarginatus</i>	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	
Amfibieni și reptile	
<i>Triturus cristatus</i> , tritonul cu creastă,	Specii indicatoare de ape curate, bioindicator pentru calitatea apei, . Se hrănesc cu larve de țânțari, determinând scăderea numărului lor.
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i> , tritonul comun transilvănean,	
<i>Bombina variegata</i> , buhaiul de baltă cu burta galbenă,	Regiunea adăpostește cele mai mari sisteme de populații interconectate de <i>Bombina variegata</i> documentată din zona de deal, altitudine joasă-medie, din toată Europa. Această specie este în declin alarmant în toate țările din vestul Europei, neexistând populații mari interconectate.
<i>Emys orbicularis</i> , țestoasa de apă,	Este o specie bioindicator, având un rol important în lanțul trofic.

Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora	Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,
Pești	
<i>Barbus meridionalis</i> , mreana,	Speciile de pești au un rol important în lanțul trofic al ecosistemelor acvatice și o importanță deosebită din punct de vedere economic pentru comunitățile care exploatează încă tradițional resursele naturale. O mare parte din speciile menționate sunt indicatori ai unor habitate acvatice nepoluate, bioindicator pentru calitatea apei, . Majoritatea speciilor și-a redus arealul în ultimele decenii mai ales din cauza dispariției habitatelor ideale pentru specie și, din cauza regularizării râurilor, extracției de balast din albia minoră sau din cauza desecării mlaștinilor.
<i>Rhodeus sericeus amarus</i> , boarta,	
<i>Gobio albipinnatus</i> , porcușorul de șes,	
<i>Cobitis taenia</i> , zvârluga,	
<i>Sabanejewia aurata</i> , dunărița,	
Nevertebrate	
<i>Lucanus cervus</i> , rădașca,	Adulții și larvele speciilor sunt inițiatori primari în procesele de descompunere a materialului lemnos, facilitând astfel accesul la aceste resurse și altor organisme saproxilice.
<i>Unio crassus</i> , scoica mică de râu,	Importanță deosebită în epurarea apelor deoarece filtrează și digeră organisme și materiale organice microscopice, fiind un bioindicator al gradului de calitate a apei. Este un bun bioindicator – foarte sensibil la contaminarea apei cu metale grele și la schimbarea chimismului apei. La nivel mondial, populația acestei specii este în scădere din cauza poluării, fiind considerată o specie “pe cale de dispariție”.
<i>Lycaena dispar</i> , fluturele roșu de mlaștină	Verigă importantă a lanțului trofic, importanța sa specifică nefiind încă studiată.

Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora	Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,
Păsări	
<p>Păsări de zone umede <i>Egretta alba, Ciconia nigra, Ciconia ciconia, Crex crex, Circus cyaneus, Circus pygargus, Anas platyrhynchos, Alcedo atthis,</i></p>	<p>Specii importante în ecosistemele lor datorită rolului de reglator al populațiilor de amfibieni și reptile. De asemenea constituie o atracție turistică deosebită, fiind obiectul principal al activităților de “birdwatching”, adică de observare a păsărilor.</p> <p>Aceste păsări, în special barza albă, au un rol deosebit în activitățile de educație ecologică fiind ușor de recunoscut și făcând de multe ori parte din folclorul local.</p>
<p>Ciocănitari – Piciformes <i>Picus canus, Dendrocopos syriacus,</i></p>	<p>Specii cu importanță ecologică majoră, cu un rol important în lanțurile trofice în general legate de habitate forestiere și zonele riverane.</p> <p>Au un rol important în controlul nevertebratelor considerate dăunătoare pentru speciile de arbori din fondul forestier.</p> <p>Din punct de vedere ecologic ele contribuie, prin scorburile create, la amenajarea de habitate specifice pentru o serie de alte păsări, mamifere mici, reptile, amfibieni etc.</p>

<p>Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora</p>	<p>Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,</p>
<p>Păsări răpitoare, de zi și de noapte <i>Pernis apivorus, Circaetus gallicus, Aquila pomarina, Aquila chrysaetos, Falco columbarius, Falco peregrines, Lanius minor, Buteo buteo, Buteo lagopus, Accipiter gentilis, Accipiter nisus, Falco tinnunculus, Falco subbuteo, Bubo bubo, Strix uralensis, Asio otus</i></p>	<p>Importanță economică și ecologică foarte mare, cu rol major în ținerea sub control a populațiilor de mamifere mici, în special rozătoare, păsări, inclusiv graurul și cioara de semănătură, și reptile cum sunt, șerpii.</p> <p>În lipsa acestor specii, diminuarea efectelor negative produse de anumite specii de păsări și mamifere culturilor agricole pot fi diminuate doar prin aplicarea de substanțe chimice, cu impact negativ asupra sănătății populației umane în ansamblul ei, sau prin investiții specifice majore cum sunt, plasele de protecție.</p>
<p>Passeriforme <i>Ficedula parva, Ficedula albicollis, Lanius collurio, Lanius excubitor, Sylvia nisoria, Anthus campestris, Lullula arborea</i></p>	<p>Sunt, în general, insectivore, contribuind semnificativ la reglarea populațiilor de insecte de pe pajiști, culturi agricole, liziere și fond forestier.</p> <p>Din punct de vedere ecologic, au un rol foarte important, deoarece constituie specii pradă pentru o serie de răpitoare de zi.</p>
<p>Alte specii de păsări de pădure <i>Bonasa bonasia, Caprimulgus europaeus, Columba oenas, Merops apiaster, Upupa epops, Jynx torquilla</i></p>	<p>Aceste specii sunt importante din punct de vedere ecologic pentru completarea fondului de hrană al speciilor răpitoare de zi și al unor carnivore mici și mijlocii, cum sunt jderul, hermelina, pisica sălbatică, etc.</p> <p>Ele sunt păsări în general insectivore, contribuind substanțial și la reglarea populațiilor de insecte din fondul forestier.</p> <p>De asemenea, mai au rol și la diseminarea speciilor de arbori și arbuști cu a căror fructe și semințe se hrănesc.</p>

<p>Valoarea identificată în cadrul siturilor și în vecinătatea acestora</p>	<p>Importanța pentru AP/comunitate, d.p.d.v. al conservării și/sau utilizării economice, valori unice,</p>
<p><i>Perdix perdix</i></p>	<p>Potârnichea are un rol ecologic important contribuind la completarea fondului de hrana a unor păsări rapitoare de pajiști, <i>Aquila pomarina</i>, <i>Aquila chrysaetos</i>, <i>Falco columbarius</i>, <i>Falco peregrines</i>.</p>

Alte valori cu importanță socială, economică și culturală, importante pentru comunitățile locale

Tabelul nr. 22.

Valori din ariile protejate cu importanță economică, socială și culturală

Denumire	Descriere
A. Elemente naturale cu valoare de resursă pe care se bazează economia locală	
Pădurea, în general	Reprezintă o resursă, care oferă atât lemnul necesar pentru asigurarea energiei termice sau construcțiilor, cât și o sursă de produse accesorii, de exemplu, ciuperci și fructe de pădure, și de venituri din activitățile silvice și de prelucrare a lemnului. De prezența pădurii se leagă și dezvoltarea activității apicole renumite în zonă.
Pajiștile	Resursă foarte importantă pentru activitățile pastorale și zootehnice tradiționale, precum și de activitățile apicole.
Peisajul și mediul natural curat	Acestea sunt apreciate pentru faptul că oferă un cadru natural propice pentru o viață liniștită și sănătoasă.
Specii de animale sălbatice de interes cinegetic	Sursă de hrană și venituri, a cărui management poate schimba semnificativ starea de conservare a speciilor.
B. Valori economice și de dezvoltare	
Agricultura tradițională, extensivă	De care este legat și peisajul specific zonei, gradul ridicat de biodiversitate și modul de viață tradițional al comunităților locale.
C. Valori culturale	
Modul de viață tradițional	Viața tradițională, liniștită a satelor, strâns legată de ocupațiile agricole tradiționale, de tradițiile și obiceiurile locurilor.
Meșteșugurile, Arhitectura tradițională	Patrimoniul cultural local este reprezentat de stilul arhitectonic local și de creația materială realizată în stilul specific zonei de către meșteșugarii locali. Meșteșugurile specifice zonei sunt: confecționarea de coșuri din nuiele în satul Acățari, sau obiecte din rogoz și papură în satul Roteni, dogăritul, confecționarea de instrumente muzicale în satul Vărgata, sculptura în lemn de esență tare și realizarea porților secuiești, pictatul mobilierului în stilul tradițional secuiesc, confecționarea pălăriilor de paie în satul Sâmbriaș.
Tradițiile populare	Diversitatea etnică a zonei dată de prezența populațiilor de maghiari, secui, rromi și

	români contribuie la diversitatea culturală, manifestată, în special în mediul rural, prin tradiții și obiceiuri specifice acestora, precum și prin cântece, dansuri și costume populare. Această diversitate este reflectată și în gastronomia locală.
„Teatrul șură”	Eveniment cultural organizat anual în satul Călugăreni, comuna Eremitu în cadrul căruia sunt prezentate piese de teatru.
Satul Firtușu, județul Harghita	Numit până în secolul al XV-lea “satul pecenegilor” sau Besenyofalva, în care se află Cetatea Firtuș, datând din secolul al XIII-lea.
Satul Inlăceni, județul Harghita	Biserică unitariană atestată din secolul al XV-lea, cu o inscripție runică cu o mare valoare istorică și vestigii din perioada romană Castrul roman Praetoria Augusta și Villa rustica.
Monumente arhitectonice cu valoare istorică	Biserici, precum biserica Franciscană din Călugăreni, datând din secolul al XIV-lea, Biserica unitariană din Mirești – secolul al XIII-lea, biserici de lemn, etc Castele și conace din secolul al XVIII-lea și XIX-lea – precum Castelul Toldalagi din Corunca, Castelul Toldalagi din Murgești, conacul Horváth din localitatea Păsăreni, castelul Rhédey din Sângeorgiu de Pădure Case memoriale – precum cele ale lui Csíki Gergely și Kacsó Sándor.
Valori turistice și de recreere	
Vârful Bicheș și împrejurimile	Vârful Bicheș, sau Beheci, cu o altitudine de 1080 m este renumit ca zonă de drumeție și belvedere.
Piatra Șiclodului	Situată pe vârful unui deal înalt, la 1028 m altitudine.
Acumularea permanentă Bezid	Situat la circa 2 km de localitatea Sângeorgiu de Pădure, lacul de acumulare Bezid, este utilizat ca zonă de agrement de locuitorii așezărilor învecinate, în special în sezonul cald, deși în zonă nu există amenajări speciale cu această destinație.
Stațiunile Praid și Sovata	Localitățile sunt renumite pentru turismul balnear și de wellness și reprezintă posibile „porți de intrare” în zonă pentru turiștii interesați de vizitarea siturilor.
Traseul verde “Drumul sării”	Drum istoric din perioada romană, construit în secolul al II-lea, cu lungime de 60 km, care leagă Sângeorgiu de Mureș cu localitatea Praid, amenajat ca traseu de bicicletă și trekking. Drumul leagă o serie de monumente istorice și este dispus cu infrastructură de informare și interpretare non-personală.
Evenimente culturale	Zilele Bocskai din orașul Miercurea Nirajului, Festivalul coral, tabăra de dansuri populare din localitatea Sâmbriaș, comuna Hodoșa.

C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea presiunilor și amenințărilor²¹ la adresa habitatelor și speciilor de interes conservativ a fost realizată de către experții, care au colectat pe teren datele și informațiile cu privire la habitate și specii, utilizând clasificarea IUCN, iar evaluarea acestora a fost realizată în cadrul grupurilor de lucru ale experților. Amenințările din Formularul Standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea IUCN.

Presiunile apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme din trecut sau care au loc în prezent și care afectează, în mod cumulat, efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene, sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.

Amenințările pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme pe viitor, putând afecta în mod cumulat, efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene, sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definirea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată în continuare, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Tabelul nr. 23 prezintă presiunile și amenințările la adresa valorilor, identificate la nivelul Siturilor Valea Nirajului, explicând, în măsura în care este posibil, cauzele principale, localizarea în teritoriu și impactul acestora asupra valorilor. De asemenea, în baza informațiilor disponibile, a fost realizată o estimare calitativă a nivelului impactului, pentru care a fost utilizată scala prezentată în tabelul-legendă de mai jos.

Legendă:

Amenințare minoră	Amenințare moderată	Amenințare majoră
Necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management	Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil	Necesită acțiuni de management cu prioritate
Cu impact mic	Cu impact mediu	Cu impact major
1	2	3

²¹ Conceptele de „presiune” și „amenințare” sunt definite în glosarul de termeni din partea introductivă a acestui plan.

Presiuni și amenințări la adresa valorilor naturale

Amenințarea A / Presiunea P identificată	Valoarea amenințată	Explicații	Nivel impact estimat	
			P	A
1. Dezvoltările rezidențiale și comerciale.				
1.1. Case și așezări				
Extinderea localităților și construcțiilor de clădiri noi în extravilan Observație: are efect cumulativ cu 1.2 și 1.3.	Toate speciile de păsări Toate speciile de amfibieni Toate speciile de pești Toate habitatele	Cauza: aprobarea PUG cu intravilan extins, PUZ-uri noi și construcții ilegale. Localizare: în vecinătatea localităților existente, în special în cazul habitatelor de pe văi, cu drum de acces existent. Impactul pentru păsări: pierderea definitivă a habitatului, pierdere indirectă de habitat datorită deranjului. Acesta este important mai ales în cazul clădirilor, aflate departe de localități. Impactul pentru pești: dispariția arborilor de pe mal duce la încălzirea apei, care duce la scăderea cantității de oxigen, ceea ce conduce la diminuarea populației	1	2

	<p>Urs, <i>Ursus arctos</i>, Lup, <i>Canis lupus</i>,</p>	<p>Cauza: extinderea intravilanului în special pe văi, cu riscul de a forma un lanț continuu de așezări și zone construite.</p> <p>Localizare: pe Valea Târnavei Mici, zona critică fiind între localitățile Sângeorgiu de Pădure și în amonte de Sovata; între localitățile Eremitu și Sovata; între Sovata și Praid.</p> <p>Impactul pentru urs: fragmentare critică a habitatului care împiedică urșii să ajungă la habitatele de hrănire, respectiv cele de iernare.</p> <p>Impactul pentru lup: extinderea spațiilor urbane produce deranj.</p> <p>Observație: dacă se construiește autostrada, efectul cumulat poate fi critic pentru urs.</p> <p>Impact pentru lup: Conduce la scăderea suprafeței habitatului natural pentru lup.</p>	3	3
	<p>vidra, <i>Lutra lutra</i></p>	<p>Cauza și localizare: la fel ca la urs și lup</p> <p>Efecte negative: reducerea suprafeței habitatului natural, reducerea conectivității ecologice.</p>	2	3

Renovarea clădirilor care oferă adăpost și loc de reproducere speciilor de interes pentru conservare	<p>Barza albă, <i>Ciconia ciconia</i></p> <p>Liliacul comun, <i>Myotis myotis</i>,</p> <p>Liliacul comun mic, <i>Myotis blythii</i>,</p> <p>Liliacul mic potcoavă, <i>Rhinolophus hipposideros</i>,</p> <p>Liliacul cărămiziu, <i>Myotis emarginatus</i>,</p>	<p>Impact: mutarea perechii și eșuarea cuibăritului în anul respectiv pentru barză, pierderea sau modificarea adăposturilor pentru reproducere și hibernare, pentru lilieci.</p> <p>OBS: În situația în care nu se pot reface habitatele naturale pentru liliacul mic cu nas potcoavă, impactul poate fi major.</p>	1	3
1.2. Zone comerciale și industriale				
Construcții industriale în apropierea localităților existente	<p><i>Ursus arctos</i></p> <p><i>Canis lupus</i></p> <p><i>Lutra lutra</i></p> <p>Pentru lilieci, în cazul în care se construiește între colonie și habitatul de hrănire,</p>	<p>Cauze: atragere de investitori pentru dezvoltarea zonei, în special în zonele cu drumuri existente; planificarea strategică necorespunzătoare pentru dezvoltare durabilă</p> <p>Localizare: pe Valea Târnavei Mici, zona critică fiind între localitățile Sângeorgiu de Pădure și în amonte de Sovata – zonă de coridor ecologic, în special stații de epurare, sere și plantații împrejmuite.</p> <p>Impact: fragmentare critică a habitatului</p>	2	2

1.3. Infrastructură pentru turism și recreere				
Construcția infrastructurii cu destinație turistică	<i>Ursus arctos</i> Păsări și amfibieni	Cauză: dorința de dezvoltare a turismului, interes din partea investitorilor străini. Localizare: între localitățile Eremitu și Sovata; în aval de localitatea Ghinești, plan stațiune balneară; potențial pe culmea Măgherani – Sărățeni, punct de belvedere. Impact pentru urs: fragmentarea habitatului, îngreunarea accesului la habitate de hrănire, risc de habituaire.	2	2
	Păsări	Localizare: pe malul și în apropierea lacului Bezid Impact pentru păsări: pierderea habitatelor de hrănire și cuibărit	3	3
2. Agricultură și Acvacultură				
2.1. Recolte anuale și perene, altele decât cheresteaua				
Transformarea pajiștilor în terenuri arabile	Toate speciile de păsări, care sunt dependente de sau preferă pajiștile pentru cuibărit sau căutarea hranei Toate speciile de amfibieni Lilieci <i>Myotis blythii</i> , Habitatele de pajiște	Cauză: creșterea interesului pentru extinderea terenurilor arabile atât pe fostele terenuri arabile, devenite între timp pajiști, cât și în locul pajiștilor Localizare: cu intensitate diferită pe toată suprafața sitului, de ex. în zona Gălățeni, la SV, lângă Chibed. Impact: reducerea suprafeței zonelor de hrănire; pierderea definitivă a habitatului de cuibărire pentru ciocârliă de pădure; pierderea de habitat preferențial pentru alte specii, de exemplu cristelul de câmp sau sfrânciocul roșiatic.	1	3

Monoculturile pe suprafețe extinse	Fâsa de câmp, sfrânciocul cu frunte neagră, sfrânciocul mare, cristelul de câmp, șorecarul comun, acvila țipătoare mică, ereții, vânturelul roșu, ciuful de pădure Urs, <i>Ursus arctos</i> Lup, <i>Canis lupus</i>	Cauză: extinderea practicilor de agricultură intensivă Localizare: toate terenurile agricole din sit, mai ales pe văile principale, Niraj, Târnavă Mică. Impactul pentru păsări: dispariția habitatelor de ecoton, ca urmare a dispariției fâșiilor cu vegetație dintre parcele; reducerea surselor și diversității hranei; creșterea pagubelor produse de urs. Impactul pentru urs: reducerea permeabilității habitatului, creșterea pagubelor pe terenurile agricole	1	3
Dispariția fâșiilor dintre parcelele agricole și a șanțurilor de drenaj	Toate speciile de amfibieni	Cauză: extinderea practicilor de agricultură intensivă Localizare: pe văile principale ale râurilor, Târnavă Mică, Niraj, Impact: pierderea habitatelor lor.	2	2
Dispariția pârloagelor OBS: momentan nu este o amenințare în zona de studiu, însă în viitor cel mai probabil va fi una important.	Fâsa de câmp, sfrânciocul cu frunte neagră, sfrânciocul mare, cristelul de câmp, șorecarul comun, acvila țipătoare mică, ereții, vânturelul roșu, ciuful de pădure	Cauza: reintroducerea acestora în circuitul agricol Efectul negativ: fâsa de câmp adeseori cuibărește pe pârloage, care în anul respectiv nu sunt deranjate, astfel dispăre unul dintre habitatele de cuibărit; pârloagele asigură habitat pentru nevertebrate și micromamifere, care constituie hrana speciilor țintă. În lipsa pârloagelor se va observa un declin a acestor grupuri în zonele agricole, care poate fi urmat de declinul speciilor țintă.	1	3
Extinderea culturilor agricole nefavorabile ca hrană pentru unele specii	Barza albă, acvila țipătoare mică, șorecarul comun, vânturelul roșu, cristelul de câmp,	Cauză: creșterea interesului pentru cultura acestor plante, care nu reprezintă o sursă de hrană pentru speciile de păsări Localizare: pe toată suprafața SPA Impact: reducerea suprafeței de hrănire	0	2

2.2. Plantații pentru lemn și celuloză				
Împădurirea habitatelor deschise sau semideschise	Speciile de păsări din habitatele deschise și semideschise	<p>Cauza: stabilizarea terenurilor degradate, culturi de plante melifere pentru apicultură, culturi cu creștere rapidă pentru producție de lemn, etc., de exemplu plantarea de păduri de salcâm sau Paulownia.</p> <p>Localizare: plantația de salcâm lângă Crișeni, lângă satul Suveica sau Paulownia lângă Hetiur, dar pot apărea și în alte zone.</p> <p>Impact: pierdere definitivă de habitat</p>	1	2
Tăierea șirurilor de arbori, inclusiv plop, de-a lungul drumurilor	<p>Sfrânciocul cu frunte neagră, sfrânciocul mare, vânturelul roșu, șoimul rândunelelor, ciuful de pădure</p> <p>Toate speciile de lilieci</p>	<p>Localizare: de-a lungul șoselelor din cadrul siturilor, de exemplu între Văleni și Acățari.</p> <p>Impactul pentru păsări: dispariția habitatului de cuibărit, direct pentru cele 2 specii de sfrâncioc și indirect pentru restul speciilor de păsări – prin dispariția cuiburilor de cioară, care duce la declinul speciei.</p> <p>Impactul pentru lilieci: dispariția elementelor de conexiune dintre adăposturi și habitate de hrănire.</p>	2	3
2.3. Creșterea animalelor și zootehnia				
Împădurirea naturală a pășunilor și fânețelor	Toate speciile de păsări din habitatele deschise și semideschise	<p>Cauza: abandonul acestora, lipsa lucrărilor de întreținere/valorificare,</p> <p>Localizare: mai ales în partea nordică și estică a sitului</p> <p>Impact: reducerea suprafeței habitatelor acestor specii</p>	2	2

<p>Curățirea completă a pajiștilor de tufărișuri</p>	<p>Păsările răpitoare de zi, strigiformele, sfrânciocul roșiatic, ciocârlia de pădure, silvia porumbacă</p> <p>Toate speciile de amfibieni</p>	<p>Cauza: lucrările/practicile de management intensive sau cele subvenționate de APIA.</p> <p>Localizare: pe întreaga suprafață a sitului. Pentru amfibieni se referă mai ales la arborii sau arbuștii din apropierea zonelor umede, de cuibărit.</p> <p>Impactul asupra păsărilor: reducerea habitatului de reproducere și hrănire pentru silvia porumbacă și sfrânciocul roșiatic. Pe termen lung, aceasta duce la declinul populației. Reducerea efectivelor de specii de nevertebrate, reptile, mamifere, care depind de existența tufărișurilor și care constituie hrana speciilor țintă. Distrugerea cuiburilor păsărilor cuibăritoare pe sol, atunci când lucrările sunt realizate în perioada de cuibărire.</p> <p>Impactul asupra amfibienilor: modificarea structurii optime a habitatului, tufărișurile fiind folosite ca adăpost.</p>	<p>3</p>	<p>3</p>
--	--	---	----------	----------

<p>Curățirea pajiștilor prin tăierea arborilor izolați și a grupurilor de arbori, de ex. zăvoaie de luncă,</p>	<p>Păsările răpitoare de zi, strigiformele, ciocârlia de pădure, sfrânciocul cu frunte neagră, sfrânciocul mare, ciocănitorele, capântortura, pupăza, barza neagră, pescărașul albastru</p> <p>Liliacul cârn, <i>Barbastella barbastellus</i>, Liliacul cu urechi mari, <i>Myotis bechsteinii</i>, Liliacul mare cu potcoavă, <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>, Liliacul mic cu potcoavă, <i>Rhinolophus hipposideros</i>, Liliacul comun, <i>Myotis myotis</i>, Liliacul comun mic, <i>Myotis blythii</i>, Liliacul cărămiziu, <i>Myotis emarginatus</i>,</p>	<p>Cauza: plățile APIA, măsurile agro-mediu,</p> <p>Localizare: în pășunile împădurite, cât și zăvoaiele de luncă din mai multe zone din SPA0028, de ex. pe Dealul Bicheș, pe Vizerdo</p> <p>Impactul pentru păsări: diminuarea habitatelor de cuibărire, în special pentru sfrânciocul cu frunte neagră, sfrânciocul mare, vânturelul roșu, șoimul rândunelelor, ciuful de pădure, pupăza, capântortura. Reducerea numărului locurilor de căutare a hranei / pândă, pentru păsările răpitoare și huhurezul mare, ciocănitore, în special ghionoaia sură și pescărașul albastru. Reducerea numărului locurilor de ascunziș, pentru barza neagră.</p> <p>Impactul pentru lilieci: pierderea habitatelor de hrănire</p>	3	3
	<p>Ursul, <i>Ursus arctos</i></p>	<p>Cauze și localizare: la fel ca la păsări. În mod special îi afectează extragerea speciilor fructifere cum sunt, mărul și părul pădureț.</p> <p>Impact pentru urs: eliminarea uneia din sursele de hrană, ceea ce adaugă la riscul de pagube în agricultură.</p>	1	1

Tăierea livezilor abandonate sau dispariția lor în mod natural	Ursul, <i>Ursus arctos</i> Liliacul cârn, <i>Barbastella barbastellus</i> , Liliacul mare cu potcoavă, <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Cauza: livezile nu mai prezintă interes pentru valorificare și sunt îmbătrânite Localizare: în zona Sărățeni și la sud-vest de Dealul Bicheș Impact: Reducerea locurilor de hrănire	1	3
Supra-pășunatul, în mod special cu ovine	Păsările răpitoare de zi, cristelul de câmp, probabil și ciocârliă de pădure Toate speciile de amfibieni	Localizare: în tot situl. Impactul asupra păsărilor: se reduc considerabil efectivele multor specii de nevertebrate, reptile și mamifere, care constituie hrana speciilor țintă, a căror poluație scade. Uciderea prin călcare și distrugerea cuiburilor de către oi, pentru speciile cuibăritoare pe sol, Degradarea / diminuarea suprafeței habitatului de cuibărit pentru cristelul de câmp.	2	2
	Urs, lup	Cauze și localizare: la fel ca la păsări Impact asupra carnivorelor mari: limitarea posibilităților de hrănire a speciilor pradă și chiar reducerea posibilității de pășunat pentru urs primăvara	1	2
Pășunatul în pădure	Habitatele 91H0*, 9130, 9110, 9170,	Impact: tasarea solului și distrugerea puieților, împiedicarea regenerării naturale	1	2
Transformarea fânețelor în pășuni	Cristelul de câmp, acvila țipătoare mică, barza albă, probabil și alte specii de răpitoare	Cauza: scăderea efectivelor de bovine și creșterea numărului de ovine, pășunatul cu ovine și în timpul iernii Localizare: în tot situl Impact: cristelul de câmp trăiește în vegetație ierboasă înaltă, iar pășunatul exclude de obicei această condiție. Fânețele oferă o abundență mai mare de hrană pentru specii ca acvila țipătoare mică sau barza albă.	3	3

Creșterea frecvenței utilizării cositului mecanizat, cu utilaje grele, executat necorespunzător	Cristelul de câmp, potârnichea Toate speciile de amfibieni	Cauza: interesul pt creșterea eficienței lucrărilor agricole, din ce în ce mai accentuat de la an la an. Localizare: în tot situl Impactul: distrugerea cuiburilor păsărilor; călcarea și uciderea păsărilor și amfibienilor, mai ales a puilor. Cositul din exteriorul parcelei spre interior duce la uciderea puilor de <i>Crex crex</i> , care se retrag în ultima pată de vegetație înaltă.	2	2
Cosirea timpurie a fânețelor, înainte de 31 iulie, pe suprafețe mari	Cristelul de câmp	Localizare: în tot situl. Impact: distrugerea cuibului poate reduce considerabil succesul de cuibărit sau poate duce la eșuarea completă a cuibăritului	1	2
Construcția ilegală a stânelor permanente	Toate speciile de păsări	Localizare: cele mai amenințate sunt habitatele din văi, cu drum de acces existent. Impact: pierdere definitivă de habitat; pierdere indirectă de habitat datorită deranjului. Acesta este important mai ales în cazul clădirilor izolate, aflate departe de localități.	1	2

<p>Creșterea deranjului cauzat de câinii ciobănești și hoinari</p>	<p>Toate speciile cuibăritoare pe sol din habitatele deschise și semideschise, rața mare, acvila de munte</p> <p>Ursul Lupul</p>	<p>Cauză: intensificarea păstoritului implicit, creșterea numărului câinilor ciobănești la stâne și al câinilor hoinari,</p> <p>Localizare: în multe zone ale sitului</p> <p>Impactul pentru păsări: uciderea puilor; reducerea semnificativă a succesului de cuibăritului, în special pentru speciile care cuibăresc pe sol. De aici poate rezulta și o scădere a efectivelor pe termen lung. Diminuarea hranei potențiale a acvilei de munte, prin uciderea de către câini a mamiferelor mici și a păsărilor de talie mijlocie cuibăritoare pe sol cu care aceasta se hrănește așa cum sunt de exemplu iepurii,</p> <p>Impactul pentru urs și lup: concurență în vânarea speciilor pradă, prădare pe pui, deranj</p> <p>Impactul pentru lup: hibridizare, mai ales în cazul haitelor mici</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Pășunatul ilegal în păduri</p>	<p><i>Ursus arctos</i> <i>Canis lupus</i></p>	<p>Localizare: sud-vest de dealul Biceș, între localitățile Șilea Nirajului și Vădaș, și în zona stânelor pe toată suprafața sitului</p> <p>Impact pentru carnivore mari: deranjarea locurilor de adăpost pentru urs, lup; diminuarea suprafeței habitatului de hrănire pentru urs și pentru speciile pradă ale ursului și lupului, prezența câinilor ciobănești în număr mare – vezi amenințarea referitoare la acest aspect.</p> <p>Impact pentru păsări: deranjarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului sau reducerea succesului de cuibărit</p>	<p>2</p>	<p>3</p>

Amenajări necorespunzătoare ale izvoarelor și a adăpătoarelor pentru animale	Toate speciile de amfibieni	Cauza: captări de apă, amenajări adăpătoare fără a ține cont de nevoile speciilor de amfibieni Localizare: în zonele de pajiști cu izvoare, la stâne. Impact: distrugerea habitatelor umede care implică, scăderea suprafeței și adâncimii bălților; degradarea habitatului prin călcare.		
2.4. Acvacultura de apă dulce				
Exploatarea fâșiilor de pădure și tufărișuri de-a lungul apelor curgătoare	Vidra, <i>Lutra lutra</i> Toate speciile de amfibieni și pești Toate speciile de lilieci Urs și lup Habitatul 91E0*	Localizare: pe întreaga suprafață a siturilor Impactul pentru toate speciile: reducerea conectivității ecologice Impactul pentru habitate: reducerea suprafeței și calității arboretelor	2	3
Piscicultura	Toate speciile de amfibieni	Cauza: se crează lacuri – habitate noi pentru amfibieni – care se populează cu specii de pești prădători Localizare: lacurile și iazuri piscicole cum sunt cele de la Chibed, Trei Sate, Ghindari Impact: decimarea populației de amfibieni	2	2
	Toate speciile de pești	Cauza: transformarea habitatelor acvatice naturale în heleștee sau lacuri de pescuit Localizare: toate habitatele acvatice lacustre Impact: pierderea habitatului speciilor	1	2

3. Energie și Minerit				
3.1. Minerit și extracție				
Balastierele	Barza neagră, pescărașul albastru	Cauza: creșterea cererii pentru agregate de râu ca material de construcții	1	2
	Scioca de râu, <i>Unio crassus</i> Toate speciile de amfibieni	Localizare: balastierele care funcționează în albia minoră și în albia majoră a râurilor. Balastierele existente momentan nu se află în albia râurilor din sit. Pe toate râurile din situri, de exemplu zona comunelor Chibed, Ghindari. Impactul: pot duce la scăderea efectivelor de pești, care reprezintă o sursă de hrană importantă pentru cele două specii de păsări. Reducerea efectivelor de pești poate duce la scăderea opțiunilor de hrănire, care pot fi urmate de scăderea efectivelor. Distrugerea habitatelor speciilor de nevertebrate, scoica de râu. Impactul pentru amfibieni: excavațiile rezultate din exploatare reprezintă habitate. Acestea sunt cel mai adesea transformate în heleștee. Atunci când sunt populate cu specii răpitoare de pești, populațiile de amfibieni nu mai supraviețuiesc.		
	Toate speciile de pești	Cauza și localizarea: aceleași ca mai sus Impact: scăderea efectivelor de pești	2	3
Extragerea argilei din zonele de mal ale râurilor	Prigoria, pescărașul albastru	Localizare: în zonele de habitat pentru aceste specii de exemplu lângă Bezid, Ghindari, Vădaș, Ghinești, etc. Impact: distrugerea locurilor de cuibărit. Are impact mai mare, dacă are loc în perioada de cuibărit. OBS: Momentan nu este o problemă majoră în locurile de cuibărit identificate.	0	1

3.2. Producerea de energie – MHC, eoliene				
Construcția de parcuri eoliene	Păsările răpitoare, berzele și toate speciile de lilieci	Impact: uciderea exemplarelor datorită coliziunii cu turbinele eoliene; pierdere de habitat indirect datorită deranjului; fragmentarea habitatului	0	1
Barajele, pragurile de beton, MHC	Vidra, <i>Lutra lutra</i> Toate speciile de pești	Cauza: încurajarea producerii energiei regenerabile prin, certificate verzi, Localizare: pe râul Târnava Mică și afluenții de dreapta ai acesteia, Niraj Impact: reducerea efectivelor speciilor de pradă. Impactul pentru pești pentru vidră: fragmentarea habitatului. Pierderea habitatului în aval de baraj, în zona în care debitul este diminuat OBS: Neidentificată în prezent în sit, decât în stadiul de proiect, însă prezentă în vecinătatea acestuia, în amonte, pe afluenții Târnavei Mici și ai Nirajului	1	2
Construcția de parcuri fotovoltaice	Speciile de păsări din habitate deschise Mamiferele mari	Cauza: creșterea interesului și subvențiilor pt energie solară Localizare: lângă Ghindari, Sângeorgiu de Pădure și Mitrești, dar construcția mai multor astfel de parcuri este probabilă. Impact: pierdere definitivă de habitat; pierdere indirectă de habitat datorită deranjului. Acesta este important mai ales în cazul parcurilor aflate departe de localități.	1	1
Stațiile de extracție a gazului metan	Toate speciile de păsări	Localizare: Sângeorgiu de Pădure, Ghindari Impact: pierdere definitivă de habitat; pierdere indirectă de habitat datorită deranjului, în special în perioada de amenajare a platformei de extracție. OBS: are efect cumulativ cu 1.1 și 1.3.	1	2

4. Coridoare de transport și servicii				
4.1. Șosele și căi ferate				
Construcția de noi căi de transport și/sau modernizarea celor existente	Toate speciile de păsări Urs, lup <i>Vidra, Lutra lutra</i>	<p>Cauza: îmbunătățirea legăturii dintre localități. reducerea distanțelor, respective a cheltuielilor de transport</p> <p>Localizare: cele mai amenințate sunt habitatele unde există deocamdată numai drumuri de căruță. În orice habitat folosit de speciile de interes comunitar.</p> <p>Exemple: Drumul Sărățeni-Măgherani, modernizat; Sovata – Praid Sovata – Sângeorgiu de Pădure; Miercurea Nirajului – Viforoasa Eremitu – Sovata.</p> <p>Impactul asupra păsărilor și liliecilor: pierdere definitivă de habitat; pierdere indirectă de habitat datorită deranjului. Uciderea păsărilor și liliecilor datorită coliziunii cu mașini, mai grav în cazul speciilor de talie mare, cu populații mai mici.</p> <p>Impactul asupra ursului și lupului: fragmentare și acces sporit la zonele de adăpost și hrănire greu accesibile</p> <p>Impactul asupra vidrei: reducerea conectivității habitatului; scăderea suprafeței habitatului de hrănire</p>	2	3
Construcția drumurilor fără amenajări speciale pentru amfibieni	Toate speciile de amfibieni	<p>Localizare: toate drumurile asfaltate care trec prin sit prin zona umedă a siturilor. Sunt zone în care s-au măsurat mai mult de 100 de indivizi uciși într-un interval de o lună.</p> <p>Impact: uciderea indivizilor prin accidentare</p>	2	3

4.2. Rețele de utilități și servicii, electricitate, cabluri, conducte etc.,				
Electrocutarea pe liniile de medie tensiune	Berzele, păsările răpitoare de zi, strigiformele	Localizare: peste tot in SPA Impact: uciderea prin electrocutare. Dintre speciile țintă sunt afectate în special berzele albe și speciile de strigiforme respectiv păsări răpitoare de zi, care folosesc aceste construcții ca locuri de pândă.	2	2
Înlăturarea cuiburilor de corb și de ciori de pe stâlpii de înaltă tensiune	Vânturelul roșu, șoimul rândunelelor	Cauza: lucrările de mentenanță Impactul: aceste cuiburi sunt adeseori folosite de cele două specii pentru cuibărit. Dacă nu se oferă alternative, duce la scăderea populației.	2	2
4.3. Îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor				
Îndepărtarea gardurilor vii și tufișurilor	Toate speciile de lilieci și mamifere mari	Cauza: Îndepărtarea acestora Impact: Pierderea și/sau reducerea conectivității; pierderea habitatului de hrănire	1	3
5. Utilizarea resurselor biologice și afectarea acestora				
5.1. Vânătoarea, uciderea și colectarea animalelor terestre, legal sau ilegal,				
Vânătoarea	Rața mare, potârnichea, mai ales, porumbelul de scorbura	Impact: în cazul potârnichei, vânătoarea combinată cu alți factori, de exemplu predația, pot bloca refacerea populației speciei.	2	2
	Vânturelul roșu, șoimul rândunelelor, ciuful de pădure	Impactul pentru speciile de păsări: vânarea corvidelor poate duce la scăderea numărului de cuiburi construite de aceștia și ocupate de aceste specii.	1	1

	<p><i>Canis lupus</i></p> <p><i>Ursus arctos</i></p>	<p>Impact: perturbarea, prin posibila extragerea a unuia din perechea alfa, ceea ce duce la dezbinarea haitei, mor indivizii izolați, risc sporit de hibridizare cu câini a indivizilor izolați. Perturbarea prin vânătoarea efectuată în timpul iernii, ex. abandonarea bârlogurilor, abandonarea puilor. Reducerea speciilor de pradă. Reducerea viabilității populației prin vânarea masculilor de talie mare pentru trofeu. Vânătoarea unguatelor duce la diminuarea bazei trofice.</p>	2	3
Braconajul	<p>Păsările răpitoare</p> <p><i>Ursus arctos</i></p> <p><i>Canis lupus</i></p> <p><i>Lutra lutra</i></p> <p>Toate speciile de pești</p>	<p>Cauza: Capcane, braconaj prin împușcare și otrăvire, respectiv prin pescuitul cu plasa, discuire și alte metode de braconaj la pești</p> <p>Localizare: Târnava Mică și Noraj, pentru pești,</p> <p>Impactul asupra păsărilor: reduce efectivele acestor specii.</p> <p>Scoaterea ouălor sau a puilor duce la eșuarea cuibăritului și reducerea efectivelor, cele mai amenințate fiind șoimul călător și acvila de munte, specii folosite și pentru șoimărit. Uliul porumbar, șoimul călător și acvila de munte generează conflicte cu localnicii și crescătorii de porumbei, care adeseori instalează capcane, în care pot cădea victime și ulii păsărari. Uneori este folosită și o otrăvă aplicată pe penele porumbeilor folosiți ca momeală. Acvila de munte și șorecarul comun consumă și leșuri, mai ales în timpul iernii. Astfel pot cădea victime otrăvirii altor specii, de ex. a vulpilor, consumând momeala.</p> <p>Impactul asupra vidrei: reducerea populației – în zona pescăriilor și păstrăvăriilor.</p> <p>Impactul pentru urs: capturarea este în general accidentală, prin capcane instalate pentru unguate</p> <p>Impactul pt pești: reducerea efectivelor populaționale</p>	2	2

Capturarea accidentală	Vidra	Impact: Distrușterea vizuinilor OBS: Neidentificat in sit	0	1
5.2. Colectarea plantelor terestre și a produselor din plante, altele decât lemnul				
Exploatarea sau înlăturarea completă a stufului	Stârc pitic	Impact: prin exploatarea stufului se distruge habitatul de cuibărit a speciei. OBS: Nu s-a observat in sit în prezent	0	1
5.3. Exploatarea forestieră și extragerea lemnului				
Reducerea numărului de arbori bătrâni	Barza neagră, păsările răpitoare de zi, huhurezul mare <i>Ursus arctos</i> <i>Canis lupus</i> <i>Lynx lynx</i> Liliacul cârn, <i>Barbastella barbastellus</i> , Liliacul cu urechi mari, <i>Myotis bechsteinii</i>	Cauza: cerința de lemn de mari dimensiuni Impactul asupra păsărilor: în lipsa locurilor de cuibărit se vor reduce efectivele cuibăritoare ale speciilor țintă. Impactul asupra ursului și lupului: reducerea abundenței hranei pt urs și pentru speciile de pradă ale acestuia, jir, ghindă, și ale lupului și râsului. Impactul asupra liliecilor: reducerea habitatelor de hrănire și a adăposturilor pentru nașterea puilor, cât și a celor de hibernare.	3	3

Scăderea suprafeței pădurilor bătrâne	Ciocănitori, muscari, păsări răpitoare de zi, barza neagră, huhurezul mare, porumbelul de scorbură Liliacul mare cu potcoavă, Liliacul cârn, Liliacul comun, Liliacul cu urechi mari	Cauza: normele silvice, lipsa pădurilor strict protejate. Localizare: toată suprafața. Impactul pentru păsări: reducerea posibilităților de cuibărire pentru păsările răpitoare, a celor de hrănire pentru ciocănitori și concomitent a celor de cuibărit pentru muscari sau porumbei care, cuibăresc în scorbură. Impactul pentru lilieci: reducerea habitatelor de hrănire	3	3
---------------------------------------	---	---	---	---

<p>Lucrările forestiere</p>	<p><i>Ursus arctos</i> <i>Canis lupus</i></p> <p>Toate speciile de amfibieni</p> <p>Liliacul mare cu potcoavă, <i>Rhinolophus ferrumequinum</i></p> <p>Liliacul cârn, <i>Barbastella barbastellus</i></p> <p>Liliacul comun, <i>Myotis myotis</i></p> <p>Liliacul cu urechi mari, <i>Myotis bechsteinii</i></p> <p>Toate speciile de păsări din habitate forestiere, efect accentuat asupra populației păsărilor răpitoare și a berzei negre</p>	<p>Cauza: nereșpectarea normelor silvice și a regulilor de exploatare, necorelarea lucrărilor cu cerințele speciilor. Pentru pești – nereșpectarea normelor privind amplasarea platformelor primare, tragerea lemnului prin albia minoră a pâraielor și organizarea lucrărilor, de exemplu, perioada sau condițiile meteo în care se fac lucrările,</p> <p>Localizare: larg răspândite pe întreaga suprafață a sitului. Relevante pentru urs în special în cazul pădurilor de stejar și fag din zonele colinare.</p> <p>Impactul pentru mamifere și amfibieni: dispariția habitatelor de hrănire, deranjarea locurilor de naștere a puilor. Fragmentarea habitatelor pentru amfibieni, prin construcția de drumuri forestiere care, duce la deranjul speciei și crește riscul uciderii accidentale a acesteia. Drumuri forestiere – acces sporit la habitatul ursului</p> <p>Impactul pentru pești: creșterea cantității de material solid adus de ploi de pe versanți care conduce la creșterea turbidității apei. Scăderea populațiilor de pești și de nevertebrate cu care peștii se hrănesc cum ar fi, efemeroptere și trichoptere; acidifierea apei și scăderea cantității de oxigen în apă, care conduce la reducerea efectivelor lor.</p> <p>Impactul pentru lilieci: pierderea habitatelor de hrănire și de adăpost.</p> <p>Impactul pentru păsări: poate distruge cuiburile- tăierea arborilor cu cuiburi. Deranjul rezultat din aceste activități pe parcursul perioadei de cuibărit poate duce la abandonarea cuibului, astfel eșuarea cuibăritului sau în reducerea succesului de cuibărit.</p>	<p>2</p>	<p>3</p>
-----------------------------	--	---	----------	----------

<p>Extragerea lemnului mort din păduri</p>	<p>Ciocănitorele, în special ciocănitore cu spate alb, muscarii, huhurezul mare, porumbelul de scorbură</p> <p>Rădașca</p> <p>Liliacul cârn, <i>Barbastella barbastellus</i>,</p> <p>Liliacul cu urechi mari, <i>Myotis bechsteinii</i></p> <p>Habitatele 9110, 91V0,</p>	<p>Cauza: lucrările de igienă impuse de normele silvice, extragerea acestor arbori pentru lemn de foc</p> <p>Localizare: nu este răspândit în zona de studiu, dar se poate răspândi în viitor.</p> <p>Impact: dispariția lemnului mort pe picior din păduri va reduce numărul locurilor posibile de cuibărit și, astfel, efectivele speciilor de păsări. Reducerea cantității lemnului mort în păduri va avea ca rezultat reducerea efectivelor de ciocănitore, iar, în cazul ciocănitorei cu spate alb, poate rezulta și extincția locală. Reducerea habitatului pentru rădașcă și ca urmare a numărului de indivizi.</p> <p>Reducerea caracterului natural al habitatelor</p> <p>Impactul asupra liliecilor: pierderea locurilor de adăpost pentru lilieci; pierderea diversității de hrană, oferită de insectele care sunt atrase de lemn mort.</p>	<p>1 / 3</p>	<p>1</p>
<p>Extragerea selectivă a plopilor și cireșilor</p>	<p>Ciocănitorele, muscarii</p>	<p>Cauze: extragerea plopului cu ocazia efectuării răriturilor, extragerea cireșului pentru lemnul său valoros</p> <p>Localizare: toată suprafața sitului</p> <p>Impact: împiedicarea stabilirii ciocănitorelor în păduri de vârstă medie, unde plopul de exemplu, ar putea asigura scorburile necesare.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Schimbarea compoziției naturale a arboretelor</p>	<p>Ciocănitorea de stejar</p>	<p>Cauze: În anii '80 s-au redus suprafețele de păduri de gorun/stejar sau mixte înlocuindu-se cu plantații cu specii alohtone sau cu specii necaracteristice condițiilor ecologice.</p> <p>Impact: fiind vorba despre o specie, care este specialistul quercineelor, declinul acestor tipuri de habitate ar fi urmat de declinul speciei.</p>	<p>1</p>	<p>1</p>

	Ciocănitorea cu spate alb, muscarii, huhurezul mare, într-o măsură mai mică	Cauze: reducerea suprafeței pădurilor de fag sau mixte cu fag, prin înlocuire cu plantații cu specii alohtone sau cu specii necaracteristice condițiilor ecologice în trecutul relativ apropiat. Impact: declinul acestor tipuri de habitate poate fi urmat de declinul speciilor.	1	1
	Ciocănitorea de stejar, dar și alte specii de ciocănitore, muscarul gulerat	Cauze: conducerea greșită a arboretelor de cveccinee, urmate de fenomenul de „cârpinizare” Localizare: de ex. o mare parte a pădurii dintre Ihod și Hodoșa. Fenomen semnalat în majoritatea pădurilor. Impact: reducerea oportunităților de hrănire și cuibărit. Carpinetogorunetele dominate într-un procent foarte mare de carpeni sunt evitate de majoritatea ciocănitorelor și de muscari, carpenul fiind o specie de arbore mai puțin folosită de aceste specii, atât pentru cuibărit cât și pentru căutarea hranei.	2	2
Reducerea suprafeței totale a pădurilor prin defrișarea celor din afara fondului forestier	Toate speciile de păsări din habitate forestiere, lilieci și mamifere mari Toate speciile de pești	Cauza: transformarea pășunilor împădurite în pajiști, mai ales prin încurajarea acestor acțiuni de către politicile PNDR Impact: reducerea suprafeței pădurilor, va fi urmat de declinul mai multor sau a tuturor speciilor din habitate forestiere, în funcție, de magnitudine. Impactul asupra peștilor: creșterea turbidității apei în timpul viiturilor tot mai frecvente, care, din cauza scăderii cantității de oxigen din apă duce la moartea acestora prin asfixiere, din cauza despăduririi versanților, devin tot mai frecvente și cu o amploare mai mare, OBS: nu pare a fi o amenințare importantă în prezent.	0	1

Tăierea ilegală de arbori	Toate habitatele forestiere În special 91E0*	Cauză: comerț ilegal cu lemn, satisfacerea nevoii de lemn de foc și de construcții în comunități sărace Localizare: pe teritoriul întregului sit, în special în zone cu comunități de rromi, mai ales la pădurile din afara fondului forestier Impact: poate fi afectată compoziția și structura habitatelor dacă se extrag cu precădere anumite specii sau arbori de anumite dimensiuni sau arbori uscați.		1
Combaterea avio-chimică a dăunătorilor forestieri	Ciocănitari, muscari Lilieci	Cauze: apariția de condiții favorabile pentru gradație și atac al speciilor de nevertebrate dăunătoare pentru producția de lemn Impact: reducerea efectivelor nevertebratelor, care constituie hrana mai multor specii, reducând succesul lor de cuibărit sau chiar efectivele speciilor OBS: nu este o practică comună în prezent însă poate fi o amenințare în viitor.	0	1
5.2. Pescuitul, uciderea și recoltarea resurselor acvatice				
Pescuitul	Vidra, <i>Lutra lutra</i> , Mreana vânătă, <i>Barbus meridionalis</i>	Localizare: în mod regulat pe râul Târnavă Mică și Niraj Impact pentru vidră: reducerea efectivelor speciilor de pradă deci, a hranei. Impactul pentru pești: reducerea efectivelor	1	1
6. Intruziune umană și perturbări				
6.1. Activități de recreere și turism				

Intensificarea activităților de pescuit sportiv	Stârcul pitic, rața mare	Cauză: pătrunderea frecventă pe lacurile cu stufăriș. Localizare: la lacuri, sau partea lacurilor cu stufăriș - momentan nu a fost identificată. Impact: deranjarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului sau reducerea succesului de cuibărit. Pești: reducerea efectivelor.	0	1
	Mreana vânătă, <i>Barbus meridionalis</i>			
	Tritonul cu creastă	Cauză: rănirea și uciderea tritonilor capturați prin pescuitul sportiv Localizare: bălțile transformate în zone de pescuit Impact: accidentare și ucidere	1	1
Moto-sporturile off-road tot mai frecvente	Păsările răpitoare, barza neagră Toate speciile de amfibieni Mamiferele mari	Localizare: difuz, pe întreaga suprafață a siturilor, în special în situl ROSCI0297. Impact: deranjarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului sau reducerea succesului de cuibărit. Amfibieni – crearea de șanțuri – habitate pt amfibieni în care indivizii sunt uciși. Deranj pentru mamiferele mari.	1	2
Activități de agrement necontrolate	Păsările răpitoare, barza neagră	Localizare: de ex. pe vârful Bicheș, drumul sării, de la Sângeorgiu de Mureș, prin Vărgata, Călugăreni, la Sărățeni, drumul de pelerinaj Sfânta Maria, de la Măgherani la Șiclod, Impact: deranjarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului sau reducerea succesului de cuibărit.	1	1
6.2. Alte forme de perturbări, pătrunderea ilegală, accesul, vandalismul etc.,				

Distrugerea cuiburilor	Barza albă	Cauze: persecutarea păsărilor cuibăritoare de către persoane deranjate de prezența berzelor în proprietatea sau în apropierea proprietății lor. Nu au fost identificate astfel de cazuri, dar, izolat, pot fi prezente. Impact: distrugerea cuiburilor sau persecutarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului și la mutarea perechii.	0	1
Persecutarea puilor și exemplarelor adulte	Ciuful de pădure	Cauză: persecutarea puilor și a păsărilor adulte de către persoane deranjate de vocea puilor în localități. Impact: distrugerea cuiburilor sau persecutarea păsărilor cuibăritoare poate conduce la eșuarea cuibăritului și la mutarea perechii.	1	1
	Prigorie	Cauză: persecutarea păsărilor de către apicultori, prigoria se hrănindu-se, în primul rând, cu Hymenoptere, deci și cu albine. Efectul negativ: reducerea efectivelor	0	1
Îndepărtarea mășivă a humusului din pădurile de cvercinee	Habitatele forestiere	Cauză: utilizarea humusului în sere Localizare: Ghindari, Miercurea Nirajului, Crăciunești, Gheorghe Doja	0	1
7. Modificări ale sistemelor naturale				
7.1. Incendii				

<p>Incendierea pajiștilor și a vegetației lemnoase</p>	<p>Speciile cuibăritoare în pajiști, speciile răpitoare și insectivore, care se hrănesc în pajiști</p> <p>Toate speciile de amfibieni</p>	<p>Localizare: în zonele cu pășuni cu predilectie, toamna și primăvara, pe alocuri în mod regulat.</p> <p>Impact: incendierea regulată a pajiștilor reduce populațiile nevertebratelor, amfibienilor, reptilelor și a micromamiferelor, care constituie hrana multor specii țintă. Incendierea pajiștilor în perioada de cuibărit poate distruge cuiburile speciilor cuibăritoare pe sol sau pe tufișuri. Incendierea are loc de obicei toamna sau primăvara devreme, astfel specia cea mai expusă este ciocârlița de pădure, care cuibărește relativ devreme.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Incendierea pajiștilor semideschise</p>	<p>Ciocănitari, ciocârlița de pădure, sfrânciocul cu frunte neagră, anumite specii de răpitoare, care folosesc pășunile cu arbori, zăvoaiele de luncă și alte habitate semideschise cu arbori</p> <p>Habitatul 91E0*, 9130</p>	<p>Cauză: comoditatea</p> <p>Localizare: larg răspândit pe toată suprafața sitului, pe alocuri în mod regulat.</p> <p>Impact: incendierea acestor habitate semideschise adeseori conduce la distrugerea arborilor, cum ar fi, arbori tineri, stejari seculari, sălcii bătrâne, care oferă habitat de cuibărit, habitat de hrănire sau loc de pândă pentru mai multe specii țintă.</p> <p>Impactul asupra habitatului: distrugerea regenerării naturale</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>Incendierea stufului</p>	<p>Stârcul pitic, eretele vânăt, eretele de stuf</p>	<p>Cauză: se dorește creșterea suprafeței pentru luciul de apă</p> <p>Localizare: este larg răspândit în sit, dar sunt incendiate mai ales stufărișurile neacoperite de apă.</p> <p>Impact: distrugerea habitatului de cuibărit a stârcului pitic. în perioada de cuibărit poate distruge cuiburile sunt afectate și cele două specii de ereți, care petrec noaptea în stuf</p>	<p>1</p>	<p>1</p>

Incendiile de pădure	Ciocănitoni, în special ciocănitore cu spate alb	Cauză: extinderea focului la incendierea pajiștilor Localizare: tot situl Efectul negativ: arde lemnul mort din păduri, esențial pentru ciocănitore cu spate alb și a altor specii de ciocănitoni.	1	1
7.2. Baraje, modificări hidrologice și gestionarea/utilizarea resurselor de apă				
Lucări de drenaj, desecare	Stârc pitic Toate speciile de lilieci	Cauză: Desecarea pentru a se câștiga teren agricol sau diminuarea stufărișurilor din habitatele umede Impact: dispariția, degradarea sau diminuarea stufărișurilor din habitatele umede din sit conduc la diminuarea efectivelor cuibăritoare ale speciei; pierderea habitatelor de hrănire	1	1
	Barză albă, barza neagră, șerpar Toate speciile de amfibieni <i>Lutra lutra</i> , vidra,	Desecarea sau degradarea bălților mici și zonelor umede de dimensiuni mici, care oferă habitat pentru amfibieni și anumite specii de reptile a fost identificat în sit, dar nu era o practică comună. Acesta se poate răspândi însă. Efectul negativ: amfibienii și reptilele constituie hrana acestor specii, astfel scăderea efectivelor lor duce la scăderea opțiunilor de hrănire, care poate fi urmat de scăderea efectivelor. Pentru amfibieni – reducerea suprafețelor habitatelor de reproducere. Pentru vidră —Dispariția locurilor de naștere a puilor, deranjarea și capturarea și omorârea accidentală.	2	2

<p>Regularizarea albiilor și malurilor râurilor și a pâraielor, barajele sau pragurile de beton pe cursul râurilor/pâraielor</p>	<p>Barza neagră, pescărașul albastru, mai puțin barza albă</p> <p>Toate speciile de pești</p> <p>Toate speciile de lilieci</p> <p>Habitatul 91E0*</p>	<p>Cauze: reducerea riscurilor de inundații, finanțări disponibile pentru proiecte, strategii de management hidrografic fără a lua în calcul aspectele legate de natură.</p> <p>Localizare: regularizarea râurilor/pâraielor este o problemă majoră și în sit, momentan pe Ghegheș, Niraj și Târnava Mică.</p> <p>Pentru pești: barajul de la Fântânele, barajul/pragul de la Târnaveni, acumularea nepermanentă Valea, pragul din beton de sub podul de cale ferată la confluența Nirajului cu Mureșul, pragul de la Sângeorgiu de Pădure și alte praguri de mici dimensiuni.</p> <p>Impactul pentru păsări: reducerea efectivelor de pești poate duce la scăderea opțiunilor de hrănire a berzei negre, care pot fi urmate de scăderea efectivelor speciei în zona de studiu.</p> <p>Impactul pentru pești: fragmentarea habitatelor și populațiilor de pești, scăderea numărului de exemplare și extincția speciei. Barajele perturbă transportul natural de pietriș și nisip, conducând la adâncirea albiei minore și scăderea nivelului pânzei freatice, care alimentează brațele moarte ale râului Târnava Mică. Îndepărtarea arborilor de pe mal duce la încălzirea apei cu pierderea oxigenului și la creșterea eroziunii malurilor.</p> <p>Impactul asupra speciilor de lilieci: modificarea structurii habitatelor de hrănire, și modificarea/reducerea spectrului surselor de hrană.</p> <p>Impactul asupra habitatelor de aniniș: reducerea suprafețelor și/sau degradarea habitatelor de aniniș</p>	<p>3</p>	<p>3</p>
--	---	--	----------	----------

	<i>Unio crassus</i>	Localizare: În localitatea Sângeorgiu de Pădure, pod de beton, în dreptul localității Fântânele, baraj, după localitatea Odorhei, pod din beton, la intrarea în localitatea Gănești malul este betonat. Impact: reducerea/degradarea habitatului și împiedicarea migrării peștilor, ceea ce duce la împiedicarea răspândirii speciei.	2	1
7.3. Exploatarea izvoarelor de apă minerală				
Nu este cazul				
7.4. Fragmentare accentuată				
Creșterea fragmentării habitatelor	Carnivore mari	Cauze: drumul național pe care se intensifică circulația, extinderea intravilanului și viitoarea autostradă	2	3
	Lilieci	Localizare: Valea Târnavei Mici între Sângeorgiu de Pădure – Sovata; între Sovata – Praid și la limita cu situl Gurghiu. Impact lilieci: scăderea permeabilității habitatelor		
	Toate speciile de pești	Localizare: barajul de la Fântânele, barajul/pragul de la Târnaveni, acumularea nepermanentă Valea, pragul din beton de sub podul de cale ferată la confluența Nirajului cu Mureșul și alte praguri de mici dimensiuni. Impactul pentru pești: fragmentarea habitatelor și populațiilor de pești, scăderea numărului de exemplare și extincția speciei. Barajele perturbă transportul natural de pietriș și nisip, conducând la adâncirea albiei minore și scăderea nivelului pânzei freatice, care alimentează brațele moarte ale râului Târnavă Mică.	2	3
7.6. Izolarea de alte habitate naturale				
Nu este cazul				
7.7. Alte efecte ecologice				

Inundarea naturală a cuibului	Pescăraș albastru	Cauză: Creșterea nivelului apelor în primăverile cu precipitații abundente Impact: distrugerea cuiburilor	0	1
8. Specii și gene invazive, și alte specii și gene problematice				
8.1. Plante sau animale invazive străine/ care nu sunt native				
Introducerea unor boli, patogeni microbieni,	<i>Ursus arctos</i> <i>Canis lupus</i>	Impact: această amenințare este răspândită pe întreaga suprafață a sitului și în jurul zonelor urbane existente. Crește riscul de infecție cu boli prin intensificarea pășunatului și cu extinderea localităților. Aceasta poate duce la mărirea prezenței câinilor hoinari care trăiesc din deșeurile de la containerele de gunoi care, totodată, pot fi o sursă de diferite boli.	1	1
Introducere a unor boli, patogeni microbieni,	Urs	Hrănirea cu leșurile animalelor domestice poate introduce agenți patogeni.		
Introducerea speciilor invazive	Toate speciile de pești Habitatul 91E0*	Cauză: pescuitul sportiv, folosirea ca nadă și eliberarea unor specii invazive, și piscicultura, prin introducerea de specii alohtone, Impactul pentru pești: creșterea competiției interspecifice și diminuarea disponibilului de hrană și habitat, care duc la scăderea populațiilor. OBS: În momentul de față nu este cunoscut.	1	3
8.2. Specii native problematice				
Nu este cazul				
8.3. Hibridizarea speciilor				
Hibridizarea speciei lup cu caini	<i>Canis lupus</i>	Trebuie realizat un studiu de evaluare în populațiile de lup pentru a identifica impactul, o analiza genetică.		

9. Poluarea, provenită din surse din afara ariei sau generată în interiorul ariei protejate,				
9.1. Ape uzate de la gospodării și din canalizarea urbană				
Poluarea cu substanțe chimice din activități agricole sau zootehnie	<i>Lutra lutra</i> <i>Unio crassus</i> Toate speciile de pești Amfibieni	Cauză: nemodernizarea stațiilor de epurare, utilizarea insecticidelor, pesticidelor și altor substanțe fertilizante în agricultură Localizare: Râul Târnavă Mică, Nirajul și afluenții acestora Impact: vidră: reducere efectivă speciei de pradă, dispariția speciei. pești: scăderea efectivelor speciilor de pești și a populațiilor de nevertebrate cu care se hrănesc, ex. trichoptere, efemeroptere, etc, scoica de râu: modificarea chimismului apei conduce la degradarea calității apei care determină scăderea efectivelor populaționale amfibieni: poluarea apelor din canale duce la otrăvirea și dispariția speciilor de amfibieni	2	3
Deversarea borhoturilor pe malul apei sau în apă	Toate speciile de pești <i>Unio crassus</i>	Localizare: în localitățile din sit Impact: degradarea calității mediului de viață al peștilor și nevertebratelor prin schimbarea compoziției chimice a apei	1	1
Formarea de “insule de deșeuri” la suprafața apei	<i>Unio crassus</i>	Cauza: depozitarea gunoaielor pe malurile râurilor. Localizare: de-a lungul râurilor, în special în dreptul localităților. Impact: aceste insule împiedică mișcarea corespunzătoare a apei, lipsa oxigenării apei conduce la habitate neadecvate pentru specie.	2	2
9.2. Efluenți și deversări din surse industriale, miniere sau militare				
Nu este cazul				
9.3. Efluenți din agricultură și silvicultură, de ex. îngrășăminte și pesticide în exces				

<p>Poluarea apelor cu pesticide, ierbicide și îngrășăminte</p>	<p>Toate speciile de lilieci, liliacul cârn, <i>Myotis myotis</i>, <i>R. hipposideros</i>,</p> <p>Toate speciile de amfibieni</p> <p>Toate speciile de păsări, care se hrănesc în terenuri arabile</p> <p>Specii de lilieci</p>	<p>Cauza: folosirea insecticidelor și poluarea apelor de suprafață din activități agricole.</p> <p>Răspândire: terenurile agricole din cadrul siturilor.</p> <p>Impact: modificarea surselor de hrană, pt toate speciile de apă.</p> <p>Otrăvirea directă in special, la amfibieni, care sunt foarte sensibili la calitatea apei. Poluarea poate reduce numărul animalelor și plantelor acvatice, consumate de speciile țintă. Poluarea cu anumite substanțe poate duce la moartea exemplarelor speciilor țintă, prin otrăvire directă sau indirectă, sau prin pierderea impermeabilității penajului față de apă</p> <p>Impact păsări: pesticidele pot reduce semnificativ efectivele animalelor consumate de speciile de răpitoare, insectivore și granivore.</p> <p>Impact lilieci: poluarea surselor de hrana pentru lilieci, insecte,</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Folosirea de pesticide ilegale, DDT și pesticide similare,</p>	<p>Șoimul călător</p>	<p>Impact: cauzează subțierea cojii ouălelor și eșuarea cuibăritului. A condus la declinul major a speciei în cea mai mare parte al arealului de distribuție.</p>	<p>0</p>	<p>1</p>
<p>Poluarea din zootehnie și piscicultură</p>	<p>Toate speciile de pești</p> <p><i>Unio crassus</i></p>	<p>Cauza: cererea de piață pentru carne.</p> <p>Localizare: ferma piscicolă de somn african de la Fântânele și ferma de porcine de la Coroi</p> <p>Impact: reducerea efectivelor speciilor de pești și a speciilor de nevertebrate cu care acestea se hrănesc. Degradarea mediului de viață al acestora prin contaminarea cu metale grele și scăderea cantității de oxigen din apă.</p>	<p>2</p>	<p>3</p>

Poluarea apelor cu rumeguș	Toate speciile de pești	Cauze: depozitarea rumegușului pe malurile râurilor și fasonarea lemnului în apropierea cursurilor de apă. Localizare: pâraiele din sit și din afara acestuia. Impact: acidifierea apei duce la degradarea/pierderea calității mediului de viață al peștilor.	1	1
9.5. Gunoi și deșeuri solide				
Depozitarea deșeurilor	Urs, <i>Ursus arctos</i> Peisajul, toate habitatele, în special habitatul 91E0*	Cauza: depozite ilegale de deșeuri Localizare: dispersat în cadrul siturilor, în special pe malurile râurilor și în localități Impactul asupra ursului: modificarea comportamentului, habituale, Impactul asupra peisajului: degradarea	2	1
9.6. Poluanți atmosferici				
Nu sunt studii				
10. Evenimente geologice				
10.1. Eroziunea și/sau colmatarea/depunerea de materiale				
-				
11. Amenințări datorate schimbărilor climatice sau altor fenomene climatice extreme				
11.1. Secete				
Secarea pâraielor	Toate speciile de pești	Cauze: schimbarea regimului precipitațiilor Localizare: pe întreg situl, mai ales pe cursurile mici de apă Impact: dispariția temporară a habitatului	1	2
Anii secetoși consecutivi	Habitatul 9130	Localizare: pe dealul Firtosș Impact: uscarea arboretelor de fag	2	2

11.2. Furtuni și inundații				
Viiturile	Toate speciile de pești	Cauze: schimbarea regimului precipitațiilor. Localizare: toate apele din sit. Impact: creșterea excesivă a turbidității apei și diminuarea populațiilor de pești.	1	1
12. Alte amenințări				
12.1. Amenințări la adresa valorilor sociale și culturale specifice				
Pierderea legăturilor culturale, a cunoștințelor și/sau a practicilor de management tradiționale	Habitatele și peisajul	Impact: schimbarea modului de utilizare a terenurilor, pierderea valorii culturale a zonei.	1	2
12.2. Zone importante pentru conservare în afara sitului				
Locurile de cuibărit se află în cea mai mare parte în afara sitului	Barza albă, ciocănitoarea de grădini	Cauza: intravilanul localităților nu este inclus în din sit. Din acest motiv există numai un control redus al administratorului asupra locurilor de cuibărit. Impact: reducerea numărului de cuiburi și, implicit, a populației din sit.	0	1
13.3. Animale domestice				
Răspândirea câinilor hoinari, nesupravegherea câinilor ciobănești	<i>Lutra lutra</i> <i>Canis lupus</i> <i>Ursus arctos</i>	Cauza: prezența câinilor ciobănești și hoinari, ca potențiali prădători. Localizare: pe întreaga suprafață a sitului Impact: presiune asupra speciei	1	1

C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor siturilor

Analiza rezultatelor de la inventarierea și cartarea speciilor și habitatelor de interes conservativ, în corelație cu presiunile existente și amenințările preconizate, au dus la stabilirea direcțiilor principale de management, respectiv a acțiunilor și măsurilor ce trebuie realizate, pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare. În acest capitol sunt scoase în evidență principalele probleme cu care se confruntă speciile și habitatele de interes conservativ din sit, precum și tendințele estimate pentru viitor, astfel încât informația să explice, alături de cele prezentate până la acest capitol, direcțiile de management elaborate precum și activitățile și măsurile de management necesare sau recomandate.

Siturile Valea Nirajului-Dealurile Târnavelor se suprapun peste o zonă cu peisaj mozaicat, generat de interacțiunea omului cu natura timp de sute de ani, perioadă în care modul de gospodărire al terenurilor și al resurselor naturale a generat condiții favorabile pentru numeroase specii de interes comunitar și național. Menținerea situației actuale este însă foarte dificilă, având în vedere numeroasele presiuni și amenințări care au fost identificate. Analiza situației actuale a valorilor, în special a speciilor și habitatelor de interes conservativ, în contextul presiunilor din ultimii cinci ani și a amenințărilor preconizate, scoate în evidență care sunt măsurile prioritare asupra cărora trebuie concentrat managementul în următorii ani.

Deși nu pare o problemă critică, este important ca, în măsura în care este posibil, să se reajusteze limitele siturilor din această arie protejată, acțiune ce poate fi favorizată de derularea, în prezent, a proiectului INSPIRE²². Limitele actuale au fost stabilite pe hărți la scara 1:100.000, ceea ce a dus la situații uneori greu de gestionat în procesul de management: limita „taie” unitățile amenajistice forestiere și parcele agricole „întregi”, cu același tip de folosință și ale aceluiași proprietar, făcând dificilă implementarea măsurilor de management. Nu sunt însă indicii că ar fi nevoie de modificări majore, care să contribuie în mod semnificativ la succesul conservării unor specii sau habitate.

Amplasarea siturilor Valea Nirajului între ROSCI Sighișoara – Târnavă Mare și ROSCI Călimani – Gurghiu are o importanță deosebită, în special pentru speciile de carnivore mari. Managementul corespunzător al siturilor Valea Nirajului va permite asigurarea de zone de hrănire și menținerea unor coridoare ecologice critice pentru aceste specii. Pentru ca numărul și intensitatea conflictelor dintre populație și aceste specii să nu crească, este foarte important să se asigure zone de trecere și de hrănire, fără infrastructură construită și fără proiecte care să intensifice deranjul pentru urs, lup și râs. Nu trebuie să uităm faptul că habitatele favorabile pentru carnivore mari sunt în continuă reducere, în special din cauza fragmentării proprietății în fond forestier și dispersarea / intensificarea lucrărilor silvice. Armonizarea măsurilor și acțiunilor de management din cele trei situri va permite menținerea sau

²² INSPIRE = Infrastructure for Spatial Information in the European Community, Infrastructura de Informații Spațiale a Comunității Europene.

chiar îmbunătățirea condițiilor pentru carnivorele mari, pe o suprafață suficient de extinsă pentru a asigura efectivele existente și chiar a îmbunătăți viabilitatea populațiilor.

Prezența a doi afluenți importanți ai Mureșului, pe teritoriul siturilor, conferă valori suplimentare pentru zonă. Din păcate, habitatele acvatice și ripariene au fost supuse unor modificări majore în trecut, afectând speciile de pești și nevertebrate, respectiv speciile de mamifere dependente de habitatele acvatice și ripariene. Prevederile Directivei Cadru Ape și posibilitățile tehnologice actuale permit, însă, realizarea de lucrări și luarea de măsuri care să ducă la îmbunătățirea stării de conservare atât a habitatelor cât și a speciilor.

Cu ocazia inventarierilor de teren, au fost identificate habitate și specii de interes comunitar care nu au fost incluse în Formularele Standard. Este vorba, în principal, de specii de lilieci și păsări și de habitate forestiere. Situația lor actuală – pe baza informațiilor de care se dispune fără a se fi realizat inventarieri și cartări detaliate pentru toate - este prezentată în Capitolul B3. Întrucât aceste valori sunt supuse unor amenințări crescânde, ar fi de preferat să fie incluse în Formularele Standard, fie ca valori de interes comunitar, fie ca habitate și specii importante pentru conservare.

Sunt însă câteva habitate care nu au fost identificate în sit, ca urmare vor trebui scoase din Formularele Standard, acestea fiind prezentate în Capitolul B3, iar recomandarea scoaterii din evidențe este prezentată în Capitolul D4.

Habitatele forestiere prezintă stări de conservare diferite, problemele cele mai mari fiind identificate în cazul pădurilor de stejar pufos, 91H0*, și a arboretelor de anin, 91E0*, habitate comunitare prioritare. Amenințările legate, în principal, de exploatarea legală sau ilegală a acestor arborete sunt în continuă creștere și se preconizează că se vor amplifica în timp, în special în afara fondului forestier.

O problemă majoră, în menținerea stării favorabile de conservare a pădurilor, derivă din fragmentarea în „unități de gospodărire” cu suprafețe relativ mici, care fac dificilă respectarea unor principii de bază în managementul forestier, peste 50% din păduri fiind în proprietate privată, composesorate, asociații, lăcașe de cult, personae fizice, uneori nedispunând nici de amenajamente silvice și/sau nefiind gestionate de o structură profesională corespunzătoare, ocoale silvice de stat sau private, .

Starea de conservare a majorității speciilor din această zonă este condiționată de existența habitatelor forestiere pe suprafețele actuale și în afara fondului forestier. Aceste suprafețe sunt sub permanenta amenințare a defrișării, mai ales în condițiile în care nu există o situație detaliată a categoriilor de folosință a terenurilor și mecanisme eficiente pentru menținerea acestor păduri. În plus, subvențiile acordate în ultimii ani sunt direcționate spre refacerea pajiștilor, chiar dacă acest proces de refacere nu este neapărat inițiat de o necesitate reală de extindere a suprafețelor de pășuni și fânețe. Șeptelul a avut o evidentă tendință de descreștere în anii trecuți. Datele disponibile pentru perioada 1990-2003 indică o scădere a efectivelor de animale atât pentru ovine, în medie cu 5%, cât și pentru bovine,

în medie cu 48%. Chiar dacă, în prezent, asistăm la o creștere a șeptelului, necesitatea transformării pajiștilor împădurite trebuie atent analizată, iar proiectele de transformare supuse unei analize atente și avizării de către Administrație pentru a se evita degradarea populațiilor de specii sălbatice, atât de importante pentru menținerea echilibrului pe termen lung.

Aninișurile încadrate la 91E0*, habitate prioritare, sunt foarte rare în zonă, recomandându-se o atenție deosebită pentru menținerea lor și în SPA, chiar dacă nu sunt de interes major pentru păsări.

Habitatul cu cvercinee 9170, este relativ bine reprezentat în aria protejată și în stare bună de conservare, prezentând și potențial de refacere prin lucrări corespunzătoare de conducere a arboretelor. În schimb, habitatul prioritar cu stejar pufos 91H0* este slab reprezentat în sit, iar pădurile de stejar cu carpen, 91Y0, nu au fost identificate. Întrucât pe perioada elaborării Planului nu s-au obținut informațiile necesare din toate amenajamentele silvice, nu a fost posibilă o estimare reală a potențialului de refacere pentru aceste habitate, dar se recomandă ca analiza să fie făcută cât mai curând posibil și să se identifice resurse pentru proiecte de refacere.

Pentru habitatele de fâgete se recomandă includerea în formularul standard a habitatelor 91V0 și 9110, iar, pentru 9130, asigurarea unui management care să aducă acest habitat în stare favorabilă de conservare.

Un aspect, deosebit de important pentru managementul pădurilor îl constituie asigurarea menținerii arboretelor bătrâne, peste 80 de ani, favorabile pentru numeroase specii de păsări și lilieci de interes comunitar, specii care nu sunt, în prezent, în totalitate, în stare favorabilă de conservare. Diminuarea suprafețelor cu păduri bătrâne este o problemă prezentă pe toată suprafața sitului, cele mai amenințate fiind fâgetele. În plus, în majoritatea cazurilor nu sunt lăsați preexistenți după terminarea exploatării, fiind exploatați și acei arbori de dimensiuni foarte mari, care au fost păstrați la tăierile precedente. Lipsa arborilor suficient de mari, bătrâni, care pot suporta cuiburile păsărilor răpitoare de zi și a berzei negre, sau în care se pot forma scorburi suficient de mari pentru huhurezul mare poate avea, pe termen lung, un impact semnificativ asupra populațiilor acestor specii.

Un aspect, de luat în considerare în managementul forestier, este importanța menținerii unor specii de importanță economică majoră, cum ar fi cireșul, dar și a unor specii considerate fără valoare, cum ar fi mesteacănul sau plopul. Extragerea selectivă a plopilor și cireșilor din păduri este relativ comună și în zona de studiu, deși nu se întâmplă în toate pădurile. Ambele specii sunt preferate de ciocănitari pentru excavarea scorburi. Plopul, fiind o specie pionieră, crește mai repede decât celelalte specii de arbori, astfel oferind posibilitatea cuibăritului și într-o pădure de vârstă medie. Totodată plopul mor relativ devreme, asigurând prezența lemnului mort și într-o pădure de vârstă medie.

Habitatele de pajiști sunt importante, nu numai pentru speciile de floră și faună sălbatică, dar și ca resursă pentru localnici, pentru activitățile legate de creșterea animalelor domestice. Tendințele actuale de gospodărire a acestora, determinate de situația socio-economică, vor duce, treptat, la abandon sau la intensificarea utilizării prin

transformare în terenuri arabile cu monoculturi. O altă tendință, nedorită pentru starea de conservare a habitatelor și pentru calitatea pășunilor din zona de dealuri, este cea de înlocuire a bovinelor și a cabalinelor cu ovine, al căror impact asupra pășunilor este de degradare intensă, mai ales în condițiile de suprapășunat. De asemenea, ar fi de dorit să se găsească soluții pentru a încuraja refacerea fânațelor, aflate în scădere, mai ales în anumite zone ale AP, habitate foarte importante pentru multe specii. Fânațele umede, locul de cuibărit al cârstelului de câmp, *Crex crex*, care are populații semnificative în această AP, sunt critice, necesitând acțiuni de management corespunzător și de refacere, în mod prioritar. Măsurile propuse pentru menținerea sau refacerea lor pot urmări nu numai satisfacerea nevoilor speciilor, dar în oarecare măsură și refacerea calității pășunilor și a fânațelor pentru o productivitate mai bună și pentru a oferi furaje de calitate superioară. Măsurile de agromediu vin în sprijinul măsurilor de conservare, dar nu corespund întotdeauna cu acestea, fiind necesară identificarea de soluții pentru situațiile conflictuale.

Prezența suprafețelor de teren arabil abandonate pe o perioadă de timp, pe care se dezvoltă vegetație „nedorită” din perspectiva măsurilor de agromediu, este de importanță majoră pentru unele specii, îndeosebi pentru fâsa de câmp, care are nevoie pentru cuibărit de zone deschise nederanjate de lucrări agricole. Aceste suprafețe asigură habitat foarte bun pentru nevertebrate și micromamifere, care constituie hrana multor specii păsări, dar și de mamifere de interes conservativ. Administrația, împreună cu APIA ar trebui să analizeze modalitatea de a încuraja „perioade de odihnă” pentru terenurile arabile, fără a se ajunge în stadiul de pârlăgă, stadiu în care nu se mai pot face plăți pe suprafață.

Este important de menționat că pajiștile permanente depind, în mare măsură, de menținerea managementului reprezentat de agricultura extensivă, tradițională, . Ca urmare, agricultorii din zonă ar trebui să poată beneficia de plățile pe suprafață care promovează menținerea pajiștilor cu valoare naturală înaltă și practicile agricole tradiționale. În prezent, agricultura reprezintă ramura economică principală, însă cu impactul economic cel mai redus, datorită caracterului său de autosuficiență sau semisubzistență. Dată fiind predominarea suprafețelor mici, de 1-5 hectare ale proprietarilor privați cum sunt în 75% dintre gospodăriile, producția agricolă locală este, în cea mai mare parte, destinată consumului propriu. Această situație favorizează menținerea peisajului mozaicat, cu habitate naturale și seminaturale variate, intercalate cu terenuri arabile nu foarte extinse, însă ponderea suprafețelor lucrate în asociații sau ferme private, care tind a fi transformate în suprafețe acoperite cu monoculturi, este în creștere.

O importanță deosebită o au pajiștile cu arbori izolați sau pâlcuri mici de arbori, care constituie habitate importante în special pentru coleoptere, dar și pentru păsări și lilieci. Acestea au și o valoare culturală deosebită. Importanța lor este prezentată detaliat la Capitolul C1, impunându-se un management multifuncțional pentru menținerea caracteristicilor lor.

Pășunile cu arbori bătrâni sunt importante pentru peste 200 de specii de fluturi, 40 de specii de insecte xilofage, specii care depind de lemnul mort, cum ar fi speciile comunitare rădașca și croitorul mare, opt specii de amfibieni,

cinci specii de reptile, peste 30 de specii de păsări clocoitoare și peste 35 de specii de mamifere, inclusiv carnivore mari, cum ar fi lupul și ursul, . Deși multe dintre specii sunt protejate, pășunile cu arbori seculari nu au statut de protecție, de aceea este important să se dea o importanță deosebită acțiunilor necesare pentru menținerea lor.

Speciile de mamifere: în cazul urșilor nu se poate determina un efectiv al populației, întrucât situl reprezintă zonă de tranzit și hrănire pentru un număr mare de indivizi care se concentrează aici în perioada de vară-toamnă, dar se retrag spre munții Carpați în perioada de toamnă târzie până la început de vară. Numărul exemplarelor care rămân în zonă toată perioada anului nu se poate estima, fiind nevoie de monitorizare pe o perioadă lungă pentru a confirma în mod categoric populația rezidentă. Haitele de lup identificate s-au observat în special în zona Muntelui Bicheș și în zona împădurită dintre Șiclod și Sovata, iar exemplarele de râs, în special în apropierea limitei estice dinspre Munții Gurghiului.

În AP sunt prezente și vidre, a căror populație a fost estimată la minim 18 exemplare. O măsură de management importantă o constituie asigurarea resurselor de hrană necesare, în special ursului prin menținerea sau chiar plantarea de arbori și arbuști fructiferi, mai ales în condițiile reducerii drastice a suprafețelor de livezi abandonate, prin îmbătrânirea sau desființarea lor, .

Pentru speciile de amfibieni, a căror stare de conservare diferă, în funcție de specie, după cum se poate, vedea în tabelul 18, este extrem de important să se mențină un procent cât de cât constant de zone cu bălți permanente și temporare. Bălțile temporare, de dimensiuni mici, cum sunt, cele formate de-a lungul drumurilor noroioase, sau în urma pășunatului vitelor și a bivolilor, sunt habitate seminaturale datorită cărora izvoarașul cu burta galbenă, *Bombina variegata*, care este periclitat pe plan internațional, este bine reprezentată într-unul din situri. Specia *Bombina bombina* nu a fost identificată în cadrul siturilor, care se află în afara arealului de distribuție al acestei specii, nejustificând înscrierea speciei în lista valorilor ce necesită măsuri de conservare.

AP este una foarte complexă, complexitate care derivă din caracteristicile zonei și este confirmată de multiplele desemnări ca situri de interes comunitar. Este important ca, în acțiunile de management, să se acorde prioritate nevoilor comunităților locale, întrucât acestea au un rol crucial în realizarea măsurilor complexe de management. De aceea, se recomandă ca în această arie protejată interacționarea cu implicarea comunităților să fie considerat ca un domeniu de management prioritar, legat strâns și de creșterea șanselor pentru promovarea zonei ca fiind potențială destinație turistică deosebită și stimulându-se astfel activități care pot contribui, în mod direct sau indirect, la conservarea speciilor și habitatelor, dar și la dezvoltarea durabilă a zonei.

Complexitatea ariei protejate este dată și de numărul mare de factori interesați, în special al celor care au un rol critic în managementul terenurilor și al resurselor naturale. Cel mai important grup este cel al proprietarilor de terenuri. Întrucât cadastrul național nu a fost încă finalizat, nu avem situația detaliată a structurii proprietății, dar informațiile

existente arată că majoritatea terenurilor agricole sunt deținute de persoane fizice și administrații publice locale. Doar o mică parte dintre aceștia s-au reunit în asociații.

Una dintre amenințările majore este constituită de incendiile provocate pentru îndepărtarea vegetației nedorite de către proprietarii și gestionarii terenurilor. Acestea se dovedesc a avea impact major nu numai asupra habitatelor dar și a speciilor de faună, în special prin distrugerea cuiburilor, a locurilor de adăpost și odihnă. Ca urmare, colaborarea dintre instituțiile responsabile pentru a controla și sancționa acest tip de activitate, în special APIA, și Administrație este esențială pe teritoriul sitului.

Pe lângă amenințările majore, identificate în capitolul C2, există riscul apariției, și aici, a unor amenințări identificate clar în alte zone ale țării, cum ar fi, de exemplu, utilizarea terenurilor pentru activități tip off-road. Situl, fiind situat în apropierea unui drum național, cu acces ușor și, în condițiile creșterii numărului de persoane care practică acest sport, este necesar să se prevină apariția unei asemenea amenințări. De aceea, se recomandă luarea de măsuri preventive, cel puțin prin introducerea unei prevederi în regulamentul sitului. Este posibil să apară, pe viitor, și alte asemenea amenințări, situație în care Custodele va trebui să stabilească măsuri de prevenire, chiar dacă în prezentul plan nu s-a identificat o acțiune sau măsură specială.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

D.1. Viziunea

Se dorește ca, prin managementul Siturilor Valea Nirajului- Dealurile Târnavelor, să se ajungă la o situație în care acestea sunt acceptate, recunoscute și apreciate de locuitorii zonei pentru valorile naturale deosebite, respectate și gospodărite de proprietarii de terenuri și gestionarii de resurse astfel încât să poată oferi o bază stabilă pentru dezvoltarea durabilă a zonei. Conservarea habitatelor și speciilor pentru care au fost desemnate înseamnă, implicit, că se va realiza menținerea sau chiar îmbunătățirea și a altor habitate și specii, dar și a serviciilor vitale oferite de acestea în beneficiul oamenilor.

Viziunea exprimă, în mod succint, ceea ce ar trebui să caracterizeze peste 50 de ani această zonă, dacă se gestionează în mod responsabil natura.

Oamenii din Valea Nirajului și a Târnavei Mici sunt mândri de pădurile, apele și pajiștile sănătoase și de peisajele armonioase ale zonei, iar copiii își doresc să continue activitățile părinților prin care se utilizează responsabil resursele naturale.

D.2. Organizarea teritorială a managementului

Măsurile de management, stabilite în cadrul Planului operațional, sunt valabile pe întreg teritoriul siturilor. Pentru anumite suprafețe din cadrul siturilor, însă, este necesară o atenție sporită și un set de măsuri specifice de menținere a habitatelor, în stare cât mai naturală, de asigurare a conectivității ecologice sau de înlăturare totală a deranjului antropic. Au fost astfel definite **4 categorii de suprafețe**, fiecare cu un regim specific, omogen, de management:

A. Suprafețe cu reglementări speciale în ce privește construcțiile

B. Coridoarele ecologice

C. Suprafețe de liniște pentru specii

D. Fânețe critice pentru conservare.

Descrierea și regimul acestora sunt prezentate în tabelul 24, iar amplasarea lor pe teritoriul ariilor protejate este reprezentată pe harta din Anexa 73. Măsurile de management, respectiv restricțiile pentru fiecare categorie de suprafață vor fi stabilite și prin Regulamentul Siturilor Valea Nirajului.

O parte dintre aceste măsuri sunt, uneori, asociate cu restricții pentru utilizarea resurselor naturale. În situațiile în care, măsurile de management restrictive, altele decât cele impuse de acte normative și planuri existente, prevăzute prin acest Plan de Management, produc pierderi economice sau impun costuri suplimentare proprietarilor privați de terenuri și resurse, aceste zone vor fi cartate și înregistrate, urmând ca, în condițiile legii, să se solicite acordarea de plăți compensatorii, în funcție de pierderile estimate, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, art 26 alin 1

Organizarea teritorială a măsurilor de management

NOTĂ: Prevederile detaliate privind regimul acestor zone și restricțiile aferente sunt incluse în Regulamentul ariilor protejate.

Descriere	Regimul de management
A. Suprafețe cu reglementări speciale în ce privește construcțiile	
<p>Se referă la zonele de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fond forestier - pajiști permanente - de-a lungul șoselei de pe Valea Târnavă Mică în zonele de extravilan, pe o fâșie de 1000 m de o parte și alta a șoselei, între Sângeorgiu de Pădure și Sovata <p>Aceste zone sunt foarte importante pentru conservare, construcțiile cu destinație agro-pastorală și recreativă, temporare sau permanente pot avea un impact semnificativ asupra unor habitate sau a unor specii.</p>	<p>Interzicerea construcțiilor permanente în extravilan.</p> <p>Reglementarea strictă a construcțiilor temporare.</p> <p><i>Notă:</i> aceste suprafețe nu sunt evidențiate pe harta prezentată în Anexa 73, întrucât prin descriere ele sunt bine definite și ușor de identificat.</p>
B. Coridoarele ecologice	
<p>Se includ suprafețele delimitate pe harta din Anexa 73, în zonele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Săcădat – Câmpu Cetății, - Praid -Sovata, - cumpăna apelor dintre Târnavă Mică și Niraj, - Crișeni – Atid în interiorul și în afara sitului <p>Sunt zone, din cadrul siturilor, care au un rol foarte important pentru asigurarea conectivității habitatelor unor specii, precum carnivorele mari și amfibienii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Interzicerea oricărui proiecte care duc la modificarea categoriei de folosință, la fragmentarea habitatelor și/sau generează obstacole majore pentru speciile țintă - Interzicerea construcțiilor permanente - Reglementarea foarte strictă a construcțiilor temporare - Reglementarea realizării gardurilor - Încurajarea cu prioritate a proiectelor pentru asigurarea permeabilității infrastructurii de transport

C. Suprafețe critice de liniște pentru specii, altele decât cele stabilite prin planuri de management ale fondurilor cinegetice,	
Se includ suprafețele, delimitate pe harta din Anexa 73, în zona Grăușor, Hodoșa, Dămieni. Este o zonă importantă pentru hrănirea carnivorelor mari, respectiv a păsărilor răpitoare.	Se interzic construcțiile permanente. Se reglementează foarte strict regimul construcțiilor cu scop agropastoral. Nu sunt permise nici un fel de investiții care generează schimbarea categoriei de folosință a terenurilor.
D. Fânețe critice pentru conservare	
Fânețe cu o biodiversitate foarte ridicată, delimitate pe harta din Anexa 73: - Grăușor, suprafața cu lalea pestriță, - Valea, Comuna Vărgata, în intravilanul localității, - nord de Sângeorgiu de Pădure. 3 suprafețe cu habitat de pajiști xerofile, 6210, - est de Trei Sate către Ceia, 6210, - sud-est de Roua, 6210, - între Vodași și Viforoasa, 6210, - la sud-est de Eremieni, 6210, - la est de Torba, 6210, - la nord de Măgheran, 6210, - sud-est de Chibed, habitat prioritar de pajiști stepice subpanonice, 6240*, - nord-est de Vădaș spre Neaua, fânețe montane, 6520, - la sud-est de Chibed, 6520, .	Menținerea fânețelor prin cosit manual sau cu utilaje mici. Sunt interzise lucrările de desecări, în fânețele umede, și schimbarea categoriei de folosință.

D.3. Strategia de management

Având în vedere starea valorilor din cele 4 arii protejate, nivelul și tendințele presiunilor și amenințărilor identificate la adresa acestora, scopul declarării ariilor protejate și viziunea împărtășită a Administrației și factorilor interesați, au fost stabilite șase programe de management care cuprind principalele direcții de management ce pot duce în mod direct sau pot contribui la realizarea obiectivelor de conservare.

Programul 1 – Conservarea biodiversității

Obiectiv: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor de interes conservativ, prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale.

Subprogramul 1.1. Managementul habitatelor forestiere

Obiectiv specific: Refacerea/menținerea, prin lucrări silvice responsabile, a stării favorabile de conservare a habitatelor forestiere de interes conservativ din cadrul și din afara fondului forestier și asigurarea condițiilor necesare speciilor de interes conservativ.

Subprogramul 1.2. Managementul pajiștilor

Obiectiv specific: Menținerea pajiștilor permanente, prin măsuri active de management astfel încât să se asigure condiții optime, pentru speciile de interes conservativ dependente de aceste habitate.

Subprogramul 1.3. Managementul habitatelor acvatice

Obiectiv specific: Menținerea / refacerea naturalității râurilor sau cel puțin a conectivității și reducerea poluării apelor pentru a se asigura condiții favorabile speciilor acvatice și a celor dependente de habitate ripariene.

Subprogramul 1.4: Asigurarea conectivității ecologice

Obiectiv specific: Asigurarea conectivității funcționale a habitatelor prin lucrări de reconstrucție și prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.

Subprogramul 1.5: Managementul speciilor de interes comunitar

Obiectiv specific: Asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar, prin măsuri de management specifice și prin menținerea în stare optimă a habitatelor acestora.

Subprogramul 1.6: Managementul speciilor invazive

Obiectiv specific: Asigurarea păstrării stării naturale specifice a ecosistemelor autohtone prin prevenirea introducerii, stoparea extinderii și înlăturarea speciilor invazive.

Subprogramul 1.7: Măsuri generale de conservare

Obiectiv: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea limitelor și a Formulelor Standard ale acestora.

Programul 2 – Relația cu comunitățile locale

Obiectiv: Sprijinirea comunităților locale în identificarea și implementarea unei abordări integrate și durabile asupra dezvoltării locale, prin acordarea de asistență și sprijin tehnic.

Programul 3 – Managementul vizitatorilor și promovarea turistică a valorilor ariilor protejate

Obiectiv: Asigurarea dezvoltării sectorului turistic din ariile protejate, în acord cu regimul de conservare al acestora, printr-o planificare strategică intergată, în vederea conservării biodiversității și susținerii dezvoltării durabile a comunităților locale.

Programul 4 – Informare, conștientizare și educație ecologică

Obiectiv: Creșterea gradului de acceptare a regimului de conservare al ariilor protejate din zonă în rândul comunităților locale și al celorlalți factori interesați, prin informarea, conștientizarea și implicarea activă a acestora, precum și prin desfășurarea de programe educative.

Programul 5 – Administrarea ariilor protejate

Obiectiv: Asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, prin susținerea funcționării optime a unui sistem de management adecvat, pe întreaga durată de valabilitate a planului de management.

Subprogramul 5.1.Reglementare

Obiectiv specific: Asigurarea conservării valorilor siturilor, prin implicarea în reglementarea activităților din cadrul și din vecinătatea siturilor, conform legii.

Subprogramul 5.2.Control

Obiectiv specific: Asigurarea funcționalității măsurilor de management, prin verificarea modului de implementare al acestora, în parteneriat cu instituțiile abilitate.

Subprogramul 5.3.Resurse umane, financiare, materiale

Obiectiv specific: Garantarea implementării măsurilor de management prin asigurarea resurselor financiare, tehnice și umane pentru buna desfășurare a procesului de management.

Subprogramul 5.4. Managementul activităților curente

Obiectiv specific: Asigurarea mijloacelor necesare și a bunului mers al activităților curente în vederea garantării unui management eficient al siturilor.

Programul 6 – Monitorizare și evaluarea eficienței managementului

Obiectiv: Eficientizarea managementului, prin monitorizarea permanentă și evaluarea eficienței acestuia, astfel încât să fie posibilă o abordare adaptativă.

D.4. Planul operațional

Pentru implementarea strategiei de management, prezentată la capitolul anterior, s-au definit principalele direcții de management, pentru primii cinci ani de implementare a Planului de Management. Direcțiile indică ceea ce trebuie realizat de către gestionarii terenurilor și resurselor de pe teritoriul AP și ceea ce trebuie să urmărească Administrația, pentru a realiza obiectivele de management pentru programele și sub-programele definite în cadrul strategiei. Măsurile și activitățile de management detaliate vor fi stabilite prin Planul de lucru anual. O parte dintre măsuri și activități sunt descrise în Capitolul D.5. Măsurile specifice pentru conservarea speciilor și habitatelor după cum se arată în, tabelul. 25 – Modalități de implementare ale măsurilor de management și măsuri de specific, . Fișele speciilor și habitatelor indică măsuri detaliate necesare / recomandate pentru speciile și habitatele incluse în Formularele Standard.

IMPORTANT: În ceea ce privește responsabilitatea implementării direcțiilor de management descrise în Planul operațional, este important să se înțeleagă următoarele: obligația și responsabilitatea adaptării managementului terenurilor și al resurselor naturale la obiectivele AP revine proprietarilor și gestionarilor de drept, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 4. De asemenea, așa cum s-a precizat și la capitolul A. Introducere, responsabilitatea reglementării activităților de pe teritoriul ariilor protejate, în conformitate cu prevederile Planului de management, revine autorităților competente, în colaborare cu administratorul AP, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, articolul 21 alineatul 6, fapt reflectat în coloana “Responsabilitate pentru implementare” din Tabelul 25.

Administrația stabilește măsurile și activitățile de management, în baza recomandărilor specialiștilor în conservarea biodiversității și se implică în mod activ în stabilirea, împreună cu gestionarii, a modalităților în care se pot implementa direcțiile stabilite. Ca urmare, obligația realizării Direcțiilor de management, definite în coloana 1 a Tabelului 25, revine nu numai Administrației, ci și factorilor interesați direct implicați.

De exemplu, dacă direcția de management se referă la „reglementarea managementului rețelei hidrografice astfel încât să fie asigurate condițiile necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ”, obligativitatea reglementării revine autorității desemnate legal, Administrația având rolul, ca, prin emiterea unui aviz, să se implice activ în armonizarea reglementărilor cu cerințele speciilor și habitatelor. Mai precis, în cazul direcției de management 1.3.1.

Având în vedere resursele limitate de care dispune Administrația, precum și faptul că în prezent nici un administrator de arie protejată nu are asigurat un sprijin financiar continuu, direcțiile de management au fost prioritizate după cum urmează:

- **prioritatea 1** – direcțiile de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora Administrația trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;
- **prioritatea 2** – direcțiile importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Administrația va depune eforturi pentru a le realiza;
- **prioritatea 3** – direcțiile care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ ariile protejate. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare. Dacă se identifică oportunități de finanțare, care permit realizarea de activități din această categorie, se recomandă accesarea lor, cu condiția respectării priorităților – respectiv ca prioritățile 1 și 2 să nu fie astfel private de resursele umane și financiare necesare prin alocarea lor către aceste proiecte.

Planul operațional. Principalele direcții de management

Programul 1: Conservarea biodiversității								
Obiectiv: Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor de interes conservativ, prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale.								
Sub-programul 1.1: Managementul habitatelor forestiere								
Obiectiv specific: Refacerea/menținerea, prin lucrări silvice responsabile ²³ , a stării favorabile de conservare a habitatelor forestiere de interes conservativ din cadrul și din afara fondului forestier și asigurarea condițiilor necesare speciilor de interes conservativ ²⁴								
Direcția de management	Indicator de finalizare	Prioritate	An 1 2016	An 2 2017	An 3 2018	An 4 2019	An 5 2020	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.1.1.Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de management al ariilor protejate pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor	Măsuri de management armonizate în/pe: ▪ minim 4 amenajamente silvice	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Ocoalele Silvice,

²³ Lucrări silvice responsabile: cele care respectă principiile managementului forestier – conform Codului silvic și a normelor silvice principiile managementului forestier și principiile identificate de sisteme de certificare credibile adoptate în țara noastră, de exemplu principiile Sistemului de Certificare FSC.

								proprietarii de păduri
1.1.2. Stabilirea și implementarea măsurilor de management specifice pentru menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar în Siturile de Interes Comunitar, SCI,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ numărul protocoale cu Ocoalele Silvice ▪ hectarele în care s-au inițiat măsuri de management pentru îmbunătățirea stării de conservare 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Ocoalele silvice, proprietarii de păduri
1.1.3. Stabilirea de măsuri și întocmirea de proiecte pentru inițierea lucrărilor de refacere în fond forestier pe cel puțin 10% din suprafețele degradate ale habitatelor 91H0*și 91E0*	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 27 ha 91H0* cu lucrări de refacere inițiate ▪ 10 ha 91E0* cu lucrări de refacere inițiate 	3	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor
1.1.4. Menținerea habitatului de interes comunitar cu stejar și gorun, 9170, în principal prin lucrări de conducerea a arboretelor și/sau identificarea de măsuri de management care permit concomitent conservarea habitatelor și utilizarea durabilă a resurselor forestiere	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4084 ha 9170 în SFC 	1	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor

1.1.5. Menținerea stării de conservare favorabile în habitatele de fâget cu carpen, 9130, 9110, 91V0	8885 ha 9130 în SFC ▪ 724 ha 9110 în SCF ▪ 500 ha 91V0 în SCF	1	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor
1.1.6. Inventarierea suprafeței arboretelor din afara fondului forestier și evaluarea condițiilor necesare pentru speciile dependente de habitate forestiere în vederea stabilirii măsurilor de conservare	▪ hartă ▪ studiu	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Proprietarii de terenuri
1.1.7. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare a habitatului prioritar de aniniș - 91E0* atât în siturile care au fost desemnate pentru acest habitat, cât și în afara acestora	▪ 20 ha 91E0* cu măsuri de refacere inițiate în afara fondului forestier	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Comisariatele Județene Mureș, Harghita și Sibiu ale Gărzii

								Naționale de Mediu Proprietarii și administratorii de terenuri
1.1.8. Menținerea a cel puțin 30% de păduri, cu vârste de peste 80 de ani, pe întreaga suprafață a ariilor protejate și satisfacerea cerințelor critice de cuibărire pentru speciile de păsări dependente de acestea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 30% arborete de peste 80 de ani ▪ până la 20% pădure bătrână strict protejată, cu plăți compensatorii asigurate ▪ Număr de zone/an cu lucrări în perioada 15 martie – 15 august în arborete bătrâne 	1	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor
1.1.9. Asigurarea condițiilor optime pentru speciile de păsări, lilieci, amfibieni și alte specii în pădurile de pe întreaga suprafață a ariilor protejate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7-10 arbori bătrâni, scorburoși/ha sau 25-30 scorburi/ha ▪ Minim 20 m³/ha arbori morți pe picior și pe sol, în făgete și păduri mixte cu fag ▪ Minim 15 m³/ha arbori morți pe picior și pe sol în cvercinee și păduri mixte cu cvercinee ▪ Număr de cuiburi răpitoare mari 	1	√	√	√	√	√	Ocoalele silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Proprietari de pădure Administrația

	protejate ▪Minimum 30% subarboret în arborete de cvercinee ▪Număr de contravenții pentru acces motorizat ilegal							siturilor
1.1.10. Definirea minim a unei zone model pentru evaluarea impactului măsurilor din planul de management, pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor și utilizarea rezultatelor la îmbunătățirea / adaptarea măsurilor Notă: având în vedere faptul că implementarea integrală a măsurilor pe toată suprafața ariilor protejate nu se va putea face imediat, această măsură poate ajuta la monitorizarea impactului în timp util pentru eventuale adaptări ulterioare.	▪harta zonei ▪protocoale de colaborare cu gestionarii fondului forestier ▪rezultatele lucrărilor / monitorizării ▪numărul de măsuri adaptate	3	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Administrația siturilor
1.1.11. Menținerea unei fâșii de lizieră cu coronament încheiat al arborilor și cu arbuști pe cel puțin 20 m lățime	▪0 hectare lizieră degradată	2	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor
1.1.12. Asigurarea zonelor de liniște pentru speciile de carnivore mari	▪Numărul și hectarele de zone de liniște pentru carnivore mari	2	√	√	√	√	√	Ocoalele Silvice Comisariatul de

								Regim Silvic și Cinegetic Administrația siturilor
Sub-programul 1.2: Managementul pajiștilor și al terenurilor arabile								
Obiectiv specific: Menținerea pajiștilor permanente prin măsuri active de management astfel încât să se asigure condiții optime pentru speciile de interes conservativ dependente de aceste habitate.								
1.2.1. Determinarea stării de conservare, indentificarea amenințărilor și tendințelor de management pentru toate habitatele de pajiști, în vederea îmbunătățirii măsurilor de management specifice speciilor de faună dependente de aceste habitate.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studiu privind starea de conservare a pajiștilor și măsurile de management minime, necesare pentru menținerea habitatelor importante ▪ Hărți ale habitatelor cu măsuri de management restrictive și a proprietarilor 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
1.2.2. Menținerea pajiștilor naturale și seminaturale în aria protejată prin menținerea folosinței pajiștilor permanente	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 37% pajiști 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
1.2.3. Încurajarea creșterii suprafețelor de fânețe pentru a asigura habitatelor favorabile speciilor dependente de acestea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ % creștere a suprafețelor de fânețe 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

								<p>Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură</p> <p>Direcțiile agricole</p>
<p>1.2.4. Menținerea a 5% - 15% vegetație arbustivă și a minim 100 m²/ha de arbori izolați pe pajiști, cu excepția celor inventariate ca fiind pajiști cu arbori, pentru care se propun măsuri la direcția de management 1.2.7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15% vegetație arbustivă la hectar pe pajiștile permanente ▪ minim 100 m²/hectare arbori și pâlcuri de arbori pe pajiști 	1	√	√	√	√	√	<p>Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură</p> <p>Administrația siturilor</p> <p>Proprietarii și gestionarii de terenuri</p>
<p>1.2.5. Menținerea caracterului mozaicat și diversificat al culturilor agricole</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cel puțin 50% din terenurile agricole au minim 5% zone de interes ecologic, Măsura de 	3	√	√	√	√	√	<p>Administrația siturilor</p> <p>Agenția pentru</p>

	<p>agromediu 10,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ minim 50% din terenurile agricole sunt constituite din culturi pe parcele mai mici de 15 ha 							Plăți și Intervenții în Agricultură
1.2.6. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management conform Regulamentului siturilor	<p>Populația actuală a următoarelor specii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Lullula arborea</i> ▪ <i>Lanius colurna</i> ▪ <i>Crex crex</i> ▪ <i>Anthus campestris</i> ▪ 0 hectare pășunate în habitatul 6240* ▪ 0 hectare pajiști umede pășunate în perioada 15 aprilie – 31 iulie 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Agenția pentru Plăți și Intervenții în Agricultură Proprietarii și gestionarii de pajiști
1.2.7. Menținerea pajiștilor cu arbori bătrâni la nivelul anului 2014	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hectare pajiști cu arbori bătrâni 	1	√	√	√	√	√	Proprietarii și gestionarii de pajiști Administrația siturilor
1.2.8. Menținerea bălților temporare și permanente pe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hectare habitate critice pentru 	1	√	√	√	√	√	Proprietarii de

suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10% din suprafața habitatelor favorabile amfibienilor până în luna iunie	amfibieni menținute ▪ exemplare							terenuri Administrația siturilor
Sub-programul 1.3: Managementul habitatelor acvatice								
Obiectiv specific: Menținerea / refacerea naturalității râurilor sau cel puțin a conectivității și reducerea poluării apelor pentru a se asigura condiții favorabile speciilor acvatice și a celor dependente de habitate ripariene.								
1.3.1. Asigurarea condițiilor necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea managementului rețelei hidrografice în cadrul siturilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de avize cu indicarea condițiilor minime de conservare ▪ 4 scări de pești funcționale și canale bypass amenajate ▪ nivelul debitelor ecologice pe sectoare de râu ▪ parametri chimici și biochimici de calitate a apei menținuți la nivelul optim ▪ numărul proiecte inițiate pentru demonstrarea managementului integrat al râurilor 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” – Administrația Bazinală de Apă Mureș
1.3.2. Menținerea/refacerea cursurilor naturale ale apelor, ale meandrelor și brațelor moarte precum și ale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ km cursuri naturale menținute ▪ km vegetație ripariană menținută și 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

conectivității albiei minore cu albia majoră pentru a se asigura condițiile de desfășurare a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare	<p>refăcută</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ numărul proiecte inițiate pentru refacerea conectivității laterale ▪ brațe moarte reabilitate și zone umede inundabile create 							Administrația Națională “Apele Române” – Administrația Bazinală de Apă Mureș
1.3.3. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea / refacerea habitatelor ripariene	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hartă cu zonele de refacere a vegetației ripariene ▪ 0 porțiuni de adăpare în zonele de refacere 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
<p>Subprogramul 4: Asigurarea conectivității ecologice</p> <p>Obiectiv specific: Asigurarea conectivității funcționale a habitatelor prin lucrări de reconstrucție și prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.</p>								
1.4.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 0 hectare din coridoarele și zonele critice incluse în intravilan 	1	√	√	√	√	√	Administrația Autoritățile locale, Consiliul Județean
1.4.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe râurile Târnava Mică și Niraj, pe o lungime de cel puțin 50	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 4 scări de pești funcționale ▪ numărul de praguri, baraje 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

km pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al habitatelor și speciilor acvatice	dezafectate							Administrația Națională “Apele Române”
1.4.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaiele de luncă pe toate cursurile de apă, pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră	<ul style="list-style-type: none"> ▪ km vegetație ripariană în stare bună de conservare din total km râuri ▪ numărul suprafețe cu zăvoaie de luncă cu minim 5 arbori bătrâni/km râu 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrației de terenuri Ocoale silvice
1.4.4. Asigurarea calității apei, pentru garantarea condițiilor favorabile pentru speciile de pești, scoici și amfibieni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de corpuri de apă cu condiții favorabile 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” – Administrația Bazinală de Apă Mureș Autoritățile locale
1.4.5. Asigurarea conectivității între zonele de hibernare și	<ul style="list-style-type: none"> ▪ numărul amenajărilor speciale 	1	√	√	√	√	√	Administrația

cele de reproducere pentru amfibieni	realizate la modernizarea infrastructurii							siturilor Autoritățile locale Consiliul Județean
Subprogramul 5: Managementul speciilor de interes comunitar								
Obiectiv specific: Asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar prin măsuri de management specifice și prin menținerea în stare optimă a habitatelor acestora.								
1.5.1. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru coloniile de lilieci și pentru berzele care cuibăresc în intravilan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100 cuiburi de barză ▪ 3 adăposturi pentru coloniile de lilieci existente în intravilan 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Autoritățile locale
1.5.2. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci prin măsuri specifice de management	<ul style="list-style-type: none"> ▪ harta zonelor de liniște ▪ numărul adăposturi artificiale pentru lilieci ▪ 0 avize pentru construcții și infrastructură în zonele favorabile cuibăritului păsărilor răpitoare ▪ linii electrice conforme cerințelor pentru protecția păsărilor 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

1.5.3. Menținerea populațiilor de păsări acvatice prin asigurarea menținerii zonelor umede	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hectare zone umede 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
1.5.4. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 0 MHC și alte lucrări cu impact obstructiv avizate / amplasate 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” – Administrația Bazinală de Apă Mureș
1.5.5. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ numărul de avize cu condiții pentru regularizarea râurilor ▪ toate condițiile impuse pentru regularizări respectate ▪ 0 km râuri cu lucrări de recalibrare / reprofilare a albiei ▪ 0 km albie minoră cu extragere de agregate minerale ▪ Nr. proiecte de reabilitare brațe moarte și zone umede, inundabile 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrația Națională “Apele Române” – Administrația Bazinală de Apă Mureș

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ha în care pășunatul se va face în limita de suport ecologic a pajiștilor ▪ Nr. de structuri speciale, poduri, tuneluri, structuri speciale de trecere, etc, amenajate pentru asigurarea conectivității ▪ număr zone umede menținute ▪ Nr. de fâșii dintre terenuri agricole menținute 							
1.5.6. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și a câinilor și pisicilor hoinare în intravilan și extravilan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr. de stâne care respectă nr legal de câini din nr total de stâne ▪ Nr. de reglementări locale și nr contravenții pentru limitarea numărului de câini și pisici hoinare 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Autorități locale Gestionarii fondurilor de vânătoare
1.5.7. Prevenirea / combaterea activităților ilegale care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr. de acte infracțiune pentru braconaj ▪ Nr. de acte contravenție / infracțiune pentru colectare de specii protejate 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Comisariatele Județene Mureș, Harghita și

								Sibiu ale Gărzii Naționale de Mediu Gestionarii fondurilor de vânătoare
1.5.8. Asigurarea habitatelor favorabile pt <i>Crex crex</i> în zona de protecție a acestei specii, vezi Anexa 61, prin promovarea transformării în fânețe a pășunilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ha fânețe în habitatele umede favorabile pentru <i>Crex</i> 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Proprietarii de fânețe
Subprogramul 6: Managementul speciilor invazive								
<i>Obiectiv:</i> Asigurarea păstrării stării naturale specifice a ecosistemelor autohtone prin prevenirea introducerii, stoparea extinderii și înlăturarea speciilor invazive.								
1.6.1. Prevenirea și reducerea extinderii speciilor invazive noi pe teritoriul ariilor protejate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studiu privind speciile invazive și măsurile de prevenire / reducere ▪ Nr. de proiecte inițiate pentru controlul speciilor invazive ▪ Zonă pilot de 5 ha în care sunt înlăturate speciile invazive 	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administratorii de resurse naturale
1.6.2. Monitorizarea situației agenților patogeni pentru prevenirea răspândirii acestora de la animalele domestice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protocol de colaborare cu DSV ▪ Nr informări transmise către DSV 	3	√	√	√	√	√	DSV, Administrația

la speciile de faună de interes conservativ	▪ Rapoarte anuale ale situației primite de la DSV							siturilor
1.6.3. Reglementarea / Interzicerea introducerii de specii alohtone și specii autohtone problematice	▪ Nr. acțiuni de informare ▪ Nr. avize în cazul habitatelor de interes conservativ	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
Subprogramul 1.7. Măsurile generale de conservare								
Obiectiv: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea limitelor și a Formularelor Standard ale acestora.								
1.7.1. Revizuirea limitelor ariilor protejate pentru asigurarea unui management corespunzător	▪ Harta cu noile limite ale siturilor	1	√	√	-	-	-	Administrația siturilor
1.7.2. Stabilirea și aplicarea de măsuri de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ, cele de interes comunitar și național, a habitatelor importante pentru speciile de interes comunitar, altele decât cele incluse în formularele standard.	▪ Studiu măsuri necesare pentru conservarea speciilor	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
1.7.3. Renunțarea la statutul de rezervație pentru Arboretul cu <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	▪ Arboretul nu mai are statut de rezervație naturală	3	√	√	-	-	-	Administrația siturilor
Programul 2: Relația cu comunitățile locale								
Obiectiv: Sprijinirea comunităților locale în identificarea și implementarea unei abordări integrate și durabile asupra dezvoltării locale, prin acordarea de asistență și sprijin tehnic								

<p>2.1. Asistarea și sprijinirea comunităților locale în obținerea facilităților fiscale, subvențiilor directe și compensațiilor prevăzute în programele naționale de plăți compensatorii pentru pierderile economice legate de restricțiile aferente măsurilor de conservare, precum și în implementarea corectă a acestor măsuri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Minim 3 ore pe lună alocate de personalul Administrației pentru acordarea de consultanță și sprijin tehnic pentru accesarea plăților, compensațiilor și obținerea facilităților 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
<p>2.2. Asigurarea respectării prevederilor legale, privind scutirea de la plata impozitului pe teren pentru proprietarii afectați de restricțiile cu scop de conservare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toate autoritățile locale relevante înștiințate despre scutirile cuvenite proprietarilor conform legii ▪ Cel puțin 30% din proprietarii de terenuri înștiințați de drepturile lor 	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
<p>2.3. Reducerea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică și lobby pentru asigurarea de despăgubiri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel puțin 70% din proprietarii terenurilor agricole din zonele cu pagube frecvente informați despre modalități de reducere a lor ▪ Toți gestionarii de fonduri cinegetice informați despre modalități de reducere a pagubelor și acordare a despăgubirilor 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrațiile fondurilor de vânătoare suprapuse siturilor

2.4. Acordarea de sprijin administrațiilor locale pentru identificarea de soluții integrate de dezvoltare și sprijinirea inițiativelor ce contribuie, concomitent, la dezvoltarea economică a comunităților și menținerea biodiversității	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel puțin 5 parteneriate încheiate pentru sprijinirea soluțiilor integrate de dezvoltare locală 	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
2.5. Integrarea conceptului de Natura 2000 în mărcile locale/regionale existente	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Un brand local care să integreze ideea de Natura 2000 	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Grupurile de Acțiune Locală “LEADER Valea Nirajului” și “GAL Asociația Târnavă Mică- Bălăușeri- Sărățeni” Administrațiile Publice Locale ONG-uri

Programul 3: Managementul vizitatorilor și promovarea turistică a valorilor ariilor protejate

Scop: Asigurarea dezvoltării sectorului turistic din ariile protejate în acord cu regimul de conservare al acestora, printr-o planificare strategică integrată, în vederea conservării biodiversității și susținerii dezvoltării durabile a comunităților locale.

3.1. Planificarea integrată a dezvoltării turismului	Strategia de dezvoltare a ecoturismului Strategii de dezvoltare locală sau regională care integrează obiectivele strategiei de ecoturism	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Factorii interesați din domeniul turistic
3.2. Proiectarea, amenajarea și refacerea de trasee turistice	Minim două trasee amenajate sau refăcute	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
3.3. Încurajarea realizării de către turoperatorii locali de pachete și programe turistice care promovează și integrează valorile ariilor protejate	Minim 3 pachete turistice sau programe care promovează și integrează valorile ariilor protejate	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

Programul 4: Informare, conștientizare și educație ecologică

Scop: Creșterea gradului de acceptare a regimului de conservare al ariilor protejate din zonă în rândul comunităților locale și al altor factori interesați prin informarea, conștientizarea și implicarea activă a acestora, precum și prin desfășurarea de programe educative.

4.1. Întocmirea unui plan de comunicare, conștientizare și implicare a factorilor interesați în managementul ariilor protejate	Planul de comunicare, conștientizare și implicare a factorilor interesați	1	√	√	-	-	-	Administrația siturilor
4.2. Asigurarea transparenței privind procesul de management și a informării și conștientizării continue a factorilor interesați privind rolul și importanța ariilor protejate, a măsurilor de management și a oportunităților legate de existența acestora	Actualizarea permanentă a paginii web a Administrației cu informații relevante Un număr cât mai mare de anunțuri în presă și mijloacele mass media privind aspecte relevante legate de managementul ariilor protejate	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
4.3. Realizarea unui centru educațional și informativ	Un centru educațional funcțional	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Administrațiile Publice Locale, Grupurile de Acțiune Locală

4.4. Amplasarea de noi panouri informative și repararea celor existente în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariilor protejate	Minim 2 panouri pe an, amplasate sau reparate	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
4.5. Crearea posibilităților de consultare și informare permanentă pentru factorii interesați	Cel puțin 5 ore pe lună alocate de personalul Administrației consultării factorilor interesați	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
4.6. Elaborarea planului de educație ecologică	Planul de educație ecologică	1	√	√	-	-	-	Administrația siturilor
4.7. Realizarea de activități educative care să contribuie la conștientizarea tinerei generații cu privire la valorile locale, rolul și importanța ariilor protejate și protecției naturii	Minim 5 activități pe an	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor Școlile din zona siturilor
4.8. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul ariilor protejate și în vecinătatea acestora	Cel puțin 2 trasee educaționale amenajate	2	-	√	√	√	√	Administrația siturilor

Programul 5: Administrarea ariilor protejate								
Scop: Asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, prin susținerea funcționării optime a unei sistem de management adecvat, pe întreaga durată de valabilitate a planului de management.								
Sub-programul 5.1 Reglementare								
5.1.1. Emiterea de avize conform legii, în cadrul procedurii de reglementare a planurilor /proiectelor /activităților, din perspectiva protecției naturii și mediului	Punctele de vedere emise pentru toate procedurile relevante	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.1.2. Identificarea neconcordanțelor dintre legislația sectoarelor relevante și legislația privind ariile protejate și promovarea de propuneri pentru soluții privind managementul ariilor protejate similare	Minim 1 raport și o scrisoare de poziție	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
Sub-programul 5.2 Control								
5.2.1. Verificarea implementării și respectării măsurilor de management al ariilor protejate	Minim 1 control săptămână al unei activități de management și procesul verbal aferent Număr de activități de patrulare Protocoale de colaborare cu instituțiile de control relevante	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.2.2. Verificarea respectării condițiilor stabilite pentru	Minim un proces verbal de verificare	1	√	√	√	√	√	Administrația

lucrările și proiectele avizate	a conformității pentru fiecare lucrare sau proiect avizat							siturilor
Sub-programul 5.3. Resurse umane, financiare și materiale								
5.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea și implementarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare asigurării numărului optim de personal pentru implementarea măsurilor de management	Nr. minim de persoane angajate cu contract permanent de muncă în cadrul Administrației siturilor	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.3.2. Asigurarea creșterii capacității profesionale continue a personalului implicat în administrarea ariei protejate	Minim 5 zile pe an alocate de fiecare membru al echipei de administrare formării profesionale	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor, pentru realizarea de activități specifice de management	Cel puțin 20 de voluntari implicați direct în activitățile de management	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.3.4. Întreținerea echipamentelor, mijloacelor și materialelor aflate în dotare	Procent din buget alocate pentru lucrări de întreținere	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.3.5. Realizarea de parteneriate cu universități, ONG-uri și alte entități, în vederea suplimentării capacității de management a Administrației necesare pentru implementarea planului de management	Minim 3 activități de management realizate de universități sau ONG-uri partenere	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora,	Listă teme prioritare	3	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

în colaborare cu instituții relevante	Nr. teme de cercetare inițiate							
Sub-programul 5.4. Managementul activităților curente								
5.4.1. Asigurarea dotărilor necesare și a spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	Un sediu Toate dotările sunt disponibile	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
5.4.2. Planificarea și controlul permanent al activităților curente	Planuri anuale de lucru	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
Programul 6. Monitorizare și evaluarea eficienței managementului								
Scop: Eficientizarea managementului prin monitorizarea permanentă și evaluarea eficienței acestuia, astfel încât să fie posibilă o abordare adaptativă.								
6.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management	Nr. protocoale de monitorizare adoptate de Administrație	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
6.2. Implementarea Planului de Monitorizare al ariilor protejate	Toate măsurile planului de monitorizare implementate	1	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
6.3. Evaluarea periodică a eficienței managementului ariilor protejate	Studiu de evaluare cu recomandări realizat	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor
6.4. Realizarea unui sistem informatic pentru monitorizarea managementului sitului	Sistem informatic funcțional în mod curent	2	√	√	√	√	√	Administrația siturilor

D.5. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul Operațional, este necesar să fie planificate și să fie realizate activități de management și să fie stabilite măsuri specifice, respectiv să fie asigurată aplicarea legislației. În acest subcapitol sunt prezentate acțiuni și măsuri specifice ce vor fi implementate de către Administrația siturilor – detaliate în Tabelul 26.

Activitățile specifice vor fi incluse în planurile anuale, iar măsurile specifice se vor reflecta în Regulamentul ariilor protejate.

În tabelul de mai jos, sunt prezentate posibile activități și măsuri specifice ce se impun pentru realizarea unora din măsurile de management. Activitățile și măsurile prezentate în tabelul de mai jos nu sunt singurele ce se pot defini pe perioada de implementare a Planului de Management. În baza prevederilor din Planul Operațional vor fi definite și alte activități și măsuri, care vor fi incluse în planurile anuale de lucru. În măsura în care, în perioada de implementare, vor fi stabilite activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, Administrația siturilor se obligă să se consulte cu aceștia.

Planul de acțiuni și măsuri pentru implementarea Planului operațional

Programul 1: Conservarea biodiversității	
Sub-programul 1.1.: Managementul habitatelor forestiere	
<i>Obiectiv specific: Refacerea/menținerea, prin lucrări silvice responsabile²⁵, a stării favorabile de conservare a habitatelor forestiere de interes conservativ din cadrul și din afara fondului forestier și asigurarea condițiilor necesare speciilor de interes conservativ.</i>	
Sub-programul 1.1.: Managementul habitatelor forestiere	
Direcții de management	Activități și măsuri specifice
1.1.1. Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de management al ariilor protejate pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informare-conștientizare - Participarea la conferințele de amenajare și la activitățile de teren din perioada reamenajărilor - Încheierea unui protocol de colaborare, privind modul în care se aplică în teren măsurile de management necesare pentru a atinge obiectivele din planul de management. - Deplasări în teren, împreună cu silvicultorii, pentru a analiza impactul lucrărilor silvice „clasice” asupra stării de conservare a habitatelor și speciilor. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Armonizarea listei pădurilor cu valoare ridicată de conservare, PVRC, identificate cu ocazia certificării FSC cu valorile identificate în planul de management al ariilor protejate - Armonizarea prevederilor amenajamentelor silvice cu măsurile din planul de management cu ocazia reamenajărilor, dacă este cazul²⁶ - Identificarea lucrărilor silvice aplicate necorespunzător, din punct de vedere al

²⁵ Lucrări silvice responsabile: cele care respectă principiile managementului forestier – conform Codului silvic și a normelor și principiile identificate de sisteme de certificare credibile adoptate în țara noastră, de exemplu principiile Sistemului de Certificare FSC.

²⁶ ATENȚIE: în cazul restricțiilor specifice statutului Natura 2000, cu ocazia armonizării acestea nu vor fi incluse în amenajamente pentru a permite acordarea de plăți compensatorii sau, dacă se includ în amenajamente se va menționa clar că restricția de exploatare / valorificare derivă din statutul de sit Natura 2000.

	<p>cerințelor speciilor dependente de habitatele forestiere, periodicitatea, intensitatea etc, și revizuirea acestora în amenajamentele silvice.</p> <p>- în situațiile în care tăierile de regenerare se execută cu intensitate mai mare decât cea acceptabilă, din perspectiva menținerii habitatului, reducându-se semnificativ perioada de regenerare, uneori chiar fără a se asigura succesul regenerării.</p>
<p>1.1.2. Stabilirea și implementarea măsurilor de management specifice pentru menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar în Siturile de Interes Comunitar, SCI</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, avizări, informare-conștientizare - Verificarea modului de aplicare a măsurilor prevăzute în planul de management prin participarea la marcări sau verificarea acestora și prin participarea la controale în parchete - Stabilirea, de comun acord cu gestionarii fondului forestier, a arboretelor a căror încadrare în TIV²⁷ este importantă. Se vor avea în vedere în special tratamente cu perioadă lungă de regenerare, 20-30 de ani. - Stabilirea de comun acord cu gestionarii fondului forestier a suprafețelor prioritare pentru aplicarea de lucrări de conservare în arboretele bătrâne, peste 80 de ani – a se vedea măsura 1.1.8. - Diseminarea măsurilor de management specifice, ex. prin programe de perfecționare profesională inițiate/finanțate în parteneriat cu Ocoalele Silvice, instruiți, schimburi de experiență. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea măsurilor de management specifice în baza recomandărilor din fișele habitatelor. - Întocmirea de protocoale de colaborare pentru a agreea modul în care se asigură realizarea măsurilor
<p>1.1.3. Stabilirea de măsuri și întocmirea de proiecte pentru inițierea</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la întocmirea proiectelor de refacere - participarea la lucrările de refacere, coordonare, voluntari, contribuție financiară prin

²⁷ T4 - Tipul IV, păduri cu funcții speciale de protecție pentru care sunt admise, pe lângă grădinarit și cvasigrădinarit, și alte tratamente, cu impunerea unor restricții speciale de aplicare, conform Norme tehnice pentru amenajarea pădurilor, MAPPM; 2000.

<p>lucrărilor de refacere în fond forestier pe cel puțin 10% din suprafețele degradate ale habitatelor 91H0*și 91E0*</p>	<p>proiecte ale Administrației,</p> <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Revizuirea măsurilor de management – dacă este cazul – prevăzute în amenajamentele silvice pentru a se reface habitatul 91H0* acolo unde nu este în stare favorabilă de conservare -Corectarea încadrării la tipul natural fundamental de pădure a tututor arboretelor identificate în studiul „Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelat cu datele bibliografice specifice pentru habitate” ca fiind habitate 91H0* -Interzicerea tăierilor de orice fel prin includerea în TII, dacă această măsură nu împiedică plățile compensatorii <p>Vezi nota de subsol nr. 1.1.1., a arboretelor din 91H0* care se află în stare favorabilă de conservare, SFC,</p> <ul style="list-style-type: none"> -Stabilirea zonelor prioritare, a măsurilor de refacere și elaborarea proiectelor de refacere a tipului natural fundamental de pădure -Identificarea resurselor, a potențialilor parteneri și a surselor de finanțare necesare pentru proiectele de refacere -Obținerea aprobărilor pentru proiectele de refacere și implementarea lor
<p>1.1.4. Menținerea habitatului de interes comunitar cu stejar și gorun, 9170, în principal prin lucrări de conducere a arboretelor și/sau identificarea de măsuri de management care permit concomitent conservarea habitatelor și utilizarea durabilă a resurselor forestiere</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Patrulări, verificarea lucrărilor și a parchetelor de exploatare în parteneriat cu Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic, Direcțiile Silvice și Ocoalele Silvice -Avizarea lucrărilor silvice în aceste habitate, -informare-conștientizare a proprietarilor și gestionarilor de fond forestier <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Promovarea lucrărilor de refacere prin conducerea arboretelor pentru a se menține / reface compoziția specifică tipului natural fundamental de pădure. Reducerea suprafețelor cu lucrări de substituie la situațiile în care refacerea nu poate fi realizată prin conducerea arboretelor. -Ajutorarea regenerării naturale pentru a se asigura regenerarea corespunzătoare a speciilor de cvercinee.

	<ul style="list-style-type: none"> - Recomandarea tratamentelor cvasigrădinate în cazul trupurilor de pădure de cel puțin 350 ha, cu proprietate fărâmițată. - În mod ideal: stabilirea și solicitarea aprobării unui mod de exploatare / management adaptat la proprietăți mici, care să respecte principiile silvice, permițând menținerea habitatelor și speciilor, dar și satisfacerea nevoilor proprietarilor. - Utilizarea de preferință a atelajelor pentru exploatarea masei lemnoase. - Refacerea suprafețelor ocupate actualmente de arborete de rășinoase pe cel puțin 10 hectare.
<p>1.1.5. Menținerea stării de conservare favorabile în habitatele de fâget cu carpen, 9130, 9110, 91V0,</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, verificarea lucrărilor și a parchetelor de exploatare, în parteneriat cu Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic, Direcțiile Silvice și Ocoalele Silvice - Avizarea lucrărilor silvice în aceste habitate, - Informare-conștientizare a proprietarilor și gestionarilor de fond forestier <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea, cu ocazia lucrărilor de îngrijire, a speciilor secundare cum ar fi sorbul, cireșul arțarul, dar și a unei proporții de minim 5% de carpen, mesteacăn și plop. - Menținerea / creșterea suprafeței arboretelor pluriene și relativ pluriene prin tăieri progresive cu perioadă lungă de regenerare - Recomandarea tratamentelor cvasigrădinate în cazul trupurilor de pădure de cel puțin 350 ha, cu proprietate fărâmițată. - În mod ideal: stabilirea și solicitarea aprobării unui mod de exploatare / management adaptat la proprietăți mici, care să respecte principiile silvice, permițând menținerea habitatelor și speciilor, dar și satisfacerea nevoilor proprietarilor. <p style="padding-left: 40px;">De exemplu, testarea, în măsura în care se obțin avizele necesare, a unui mod de gospodărire a pădurilor private care să permită proprietarilor de suprafețe mici să extragă până la 3 m³ lemn/an/hectar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea de preferință a atelajelor pentru exploatarea masei lemnoase.

<p>1.1.6. Inventarierea suprafeței arboretelor din afara fondului forestier și evaluarea condițiilor necesare pentru speciile dependente de habitate forestiere, în vederea stabilirii măsurilor de conservare</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de acțiuni de informare și conștientizare a proprietarilor de terenuri cu păduri în afara fondului forestier, cu privire la măsurile de management ale ariilor protejate - Identificarea necesității plăților compensatorii pentru menținerea condițiilor necesare habitatelor și speciilor de interes conservativ - Patrulări, verificarea lucrărilor de transformare ale pășunilor împădurite și în parteneriat cu Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic și Comisariatele Județene Mureș, Harghita și Sibiu ale Gărzii Naționale de Mediu - Avizarea lucrărilor de transformare a pășunilor <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea și implementarea măsurilor minime pentru speciile de interes conservativ din aceste suprafețe cum ar fi, menținerea arborilor bătrâni, asigurarea menținerii lemnului mort, - Menținerea suprafeței actuale de pădure din afara fondului forestier prin asigurarea unui management reponsabil al acestora - conform prevederilor legale pentru pășuni împădurite. - Menținerea, acolo unde este posibil, a suprafeței actuale de pădure din afara fondului forestier, prin includerea acestora în fond forestier, conform prevederilor legale.
<p>1.1.7. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare a habitatului prioritar de aniniș - 91E0* atât în siturile care au fost desemnate pentru acest habitat, cât și în afara acestora</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări - Avizarea proiectelor / lucrărilor cu impact potențial asupra acestui tip de habitat - Informare-conștientizare - Interzicerea defrișărilor, a tăierilor rase și a tăierilor definitive în acest tip de habitat - Stabilirea zonelor prioritare pentru refacere și inițierea refacerii stării de conservare favorabile a habitatului de aniniș 91E0* în afara fondului forestier pe cel puțin 20 ha din suprafețele degradate. <p>Măsuri de management:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Delimitarea habitatelor de aniniș incluse în unități amenajistice, UA, care au, majoritar, alte tipuri de pădure. Stabilirea de UA noi sau delimitarea provizorie, până la reamenajare, pentru a se asigura menținerea acestora în cazul în care în UA respectiv sunt planificate lucrări de refacere sau tăieri definitive. Delimitarea se va face provizoriu de comun acord între gestionarii fondului forestier și administrator, urmând, ca la reamenajare, să se reflecte în amenajamentele silvice. - Stabilirea de măsuri de management care să permită menținerea arboretului matur de anin, echivalente lucrărilor pentru TI-TIV sau includerea UA sau suprafețelor respective în TI-TIV - Stabilirea zonelor prioritare pentru refacere și inițierea refacerii stării de conservare favorabile a habitatului de aniniș 91E0*, din afara fondului forestier. pe maxim 20 ha din suprafețele degradate.
<p>1.1.8. Menținerea a cel puțin 30% de păduri cu vârste de peste 80 de ani pe întreaga suprafață a ariilor protejate și satisfacerea cerințelor critice de cuibărire pentru speciile de păsări dependente de acestea</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări - Informare-conștientizare - Stabilirea unui protocol cu gestionarii fondului forestier pentru responsabilizarea personalului silvic cu privire la respectarea perioadelor de liniște pentru cuibărit cum este, de exemplu, semnalizarea arborilor în cazul cuiburilor cunoscute, predarea pe inventar, stabilirea de patrulări comune pentru monitorizarea lor, etc., - Reglementarea, de preferință interzicerea, oricăror exploatare forestiere în arboretele cu vârste între 80 și 100 de ani, accidentale, igienă, sau cel puțin interzicerea / reglementarea lucrărilor în perioada de cuibărire a speciilor de păsări, 1 martie – 30 august., - Identificarea zonelor de risc pentru tăieri ilegale pentru a concentra, pe cât posibil, patrulările în perioada de cuibărit <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unui management care să ducă spre normalizarea claselor de vârstă, astfel încât clasele de vârstă ale pădurilor de peste 80 de ani să fie cât mai apropiate de clasa de vârstă normală, asigurându-se prezența de asemenea păduri în toate UP/UB-le și, pe cât posibil, în toate trupurile de pădure. - Asigurarea protecției stricte pentru arborete de peste 80 de ani pe minim 20% din

	<p>suprafața pădurilor pentru, conducerea lor către statutul de arborete seculare²⁸, . Această prevedere se referă la încadrarea pe viitor a arboretelor seculare pentru care se poate obține acordul proprietarilor, pe bază de voluntariat sau de plăți compensatorii, în subgrupa funcțională 1.5.j., TII, ²⁹.</p> <p>Măsura va fi luată în considerare, doar în condițiile în care vor exista plăți compensatorii pentru interzicerea oricăror lucrări în aceste arborete. Pentru pregătirea măsurii, se vor parcurge următorii pași:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identificarea și cartarea suprafețelor prioritare pentru aplicarea acestei măsuri ;, arborete cu vârstă peste sau apropiată de 80 ani, arborete cu structuri pluriene și/sau în stare de conservare favorabilă, distribuite cât mai uniform pe suprafața AP, minim 3 ha, în jurul cuiburilor cunoscute ale păsărilor răpitoare mari, etc., • în trupurile de pădure în care în prezent nu s-au identificat asemenea arborete, desemnarea unităților amenajistice care pot fi conduse spre starea de arborete seculare, • informarea proprietarilor cu privire la necesitatea excluderii acestor arborete de la tăieri, acțiuni de conștientizare și încurajare pentru acceptarea restricțiilor, sprijin pentru accesarea de plăți compensatorii. • lobby la instituțiile relevante pentru alocarea sumelor necesare pentru această măsură prin plăți compensatorii. <p>-Se va tinde spre menținerea de „ochiuri” cât mai dispersate, în suprafață totală de minim 10 ha pădure bătrână în medie la 100 ha sau minim 10% pădure bătrână în fiecare trup de pădure.</p>
<p>1.1.9. Asigurarea condițiilor optime pentru speciile de păsări, lilieci, amfibieni și alte specii, în pădurile de pe întreaga suprafață a ariilor protejate</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, verificarea lucrărilor și a parchetelor de exploatare în parteneriat cu CRSC, DS, Ocoalele Silvice. Monitorizarea strictă a tăierilor de produse accidentale, verificarea modului de efectuare a marcărilor și exploatărilor. - Avizarea lucrărilor de exploatare - Informare-conștientizare a proprietarilor și gestionarilor

²⁸ arboret secular: arboret cu vârstă de peste 100 de ani.

²⁹ 1.5.j – Păduri seculare, virgine și cvasivirgine de valoare deosebită, TII. TII – Tipul funcțional II, arborete în care nu este posibilă sau admisă recoltarea de masă lemnoasă, impunându-se numai lucrări speciale de conservare.

Măsuri de management:

- Menținerea de arbori seculari, preexistenți, în toate arboretele, cu asigurarea a 2-7 arbori bătrâni sau scorburoși/ha, cu asigurarea, în medie, a 25-30 scorburi³⁰ la ha, . Se mențin arbori din speciile de bază și de amestec caracteristice tipului fundamental de pădure. Arborii se mențin, pe cât posibil, grupați în pâlcuri mici dispersate pe toată suprafața ariilor protejate, dar pot fi și arbori individuali dispersați. Se vor selecta în acest sens cu prioritate arborii fără valoare economică.

- Înștiințarea Administrației cu privire la marcările planificate

- Menținerea a minim 20 m³/ha arbori morți existenți pe picior și pe sol în făgete și păduri mixte cu fag.

- Menținerea a minim 15 m³/ha arbori morți existenți pe picior și pe sol în cvercinee și păduri mixte cu cvercinee.

- Menținerea de exemplare de cireș și plop în arborete.

- Planificarea tăierilor de regenerare din perioada 15 martie - 15 august, în colaborare cu administratorul siturilor, astfel încât să nu fie lucrări dispersat pe toată suprafața pentru a se reduce deranjul în perioada de cuibărit. Stabilirea, pe cât posibil, zonelor în care se “concentrează” tăierile de regenerare. Posibil criteriu: autorizarea de parchete în funcție de numărul de echipe angajate de firma de exploatare cu câte, un parchet de echipă, .

Interzicerea tăierilor de produse accidentale și igienă în perioada 15 martie-15 august în pădurile de peste 80 de ani – pentru protecția cuiburilor neidentificate ale răpitoarelor mari. În cazul unor atacuri de dăunători forestieri, de exemplu, a unui atac de ipidae în arborete de rășinoase, exploatarea de produse accidentale se analizează în funcție de rapoartele de protecția pădurii și se reglementează împreună cu administratorul ariei protejate.

- Asigurarea protecției cuiburilor de păsări răpitoare mari cunoscute, prin interzicerea tăierii arborilor cu cuiburi existente, restricționarea tăierilor pe o rază de 150 m și reglementarea tăierilor pe o rază de 300 m în perioada:

³⁰ Scorburile trebuie să aibă dimensiuni variabile, adecvate diferitelor specii, putând avea intrarea începând de la 3-3, 5 cm, dar un număr minim de 2-3 trebuie să aibă intrarea cu diametrul de peste 15 cm.

	<ul style="list-style-type: none"> • 15 martie - 15 august în jurul cuiburilor de acvilă țipătoare mică și șerpar, • 1 martie - 15 august în jurul cuiburilor de barză neagră • 15 februarie - 15 august în jurul cuiburilor de buhă. Nu vor fi autorizate lucrări de exploatare, după data de 15 februarie și nu se vor acorda prelungiri ale perioadei de exploatare. <p>-În arboretele pe pante peste 35°, realizarea lucrărilor de conservare, cu restricțiile sezonale prevăzute mai sus, fără intervenții în perioada 15 martie – 15 august și cu respectarea condițiilor în jurul cuiburilor cunoscute.</p> <p>-Menținerea / refacerea subarboretului specific fiecărui tip de pădure, la liziera arboretelor de fag și în interiorul arboretelor de cvercinee, cu specii autohtone pe cel puțin 10% din suprafețele arboretelor.</p> <p>-Limitarea accesului motorizat pe drumurile forestiere, de exemplu prin amplasarea de bariere.</p> <p>-Menținerea sau introducerea de exemplare de arbori fructiferi.</p>
<p>1.1.10. Definirea minim a unei zone model pentru evaluarea impactului măsurilor din planul de management pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor și utilizarea rezultatelor la îmbunătățirea / adaptarea măsurilor</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea zonei model, în care administratorii și proprietarii sunt dispuși să aplice măsurile recomandate. - Semnarea de protocoale cu gestionarii fondului forestier pentru aplicarea măsurilor - Patrulări - Analiza rezultatelor și adaptarea măsurilor.
<p>1.1.11. Menținerea unei unei fâșii de lizieră cu arbori și arbuști de cel puțin 20 m lățime</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulare, informare / conștientizare <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Păstrarea unui rând de arbori și a unei benzi de arbuști de lizieră de cel puțin 20 m lățime, în cazul tăierilor definitive și a celor de substituie.

	- Planificarea drumurilor de scos-apropiat din parchetele de exploatare, astfel încât degradarea lizierei să fie cât mai redusă.
1.1.12. Asigurarea zonelor de liniște pentru speciile de carnivore mari	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulare, informare <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unor zone de liniște în vecinătatea bârloagelor permanente cunoscute, fără exploatare de masă lemnoasă în perioada 1 decembrie – 31 martie. - Reglementarea accesului motorizat în fond forestier, amplasarea de bariere și indicatoare rutiere, aplicarea de amenzi.
<p>Subprogramul 1.2. Managementul pajiștilor și al terenurilor agricole</p> <p>Obiectiv specific: Menținerea pajiștilor permanente, prin măsuri active de management astfel încât să se asigure condiții optime pentru speciile de interes conservativ, dependente de aceste habitate.</p>	
1.2.1. Determinarea stării de conservare, indentificarea amenințărilor și tendințelor de management pentru toate habitatele de pajiști, în vederea îmbunătățirii măsurilor de management specifice speciilor de faună dependente de aceste habitate.	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea resurselor necesare pentru studiul detaliat al pășunilor. - Realizarea studiilor necesare în vederea stabilirii tendințelor de management și a unor recomandări pentru asigurarea suprafețelor critice și a măsurilor minime necesare pentru speciile de interes conservativ. - Identificarea suprafețelor cu restricții și cartarea proprietarilor în vederea asigurării plăților compensatorii, plăți pe suprafață pentru măsuri speciale de conservare a unor specii, plăți Natura 2000,
1.2.2. Menținerea pajiștilor naturale și seminaturale în aria protejată prin menținerea folosinței	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avizări ale lucrărilor de transformare a pajiștilor - Patrulări și controale în colaborare cu APIA - Informare – conștientizare

<p>pajiștilor permanente</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea accesării instrumentelor europene de finanțare disponibile, pentru menținerea biodiversității pe pajiștile permanente. - Interzicerea împăduririi pajiștilor de interes conservativ - Determinarea, pe bază de imagini satelitare, a suprafeței pajiștilor permanente existente la nivelul anului 2007, sau a unui an cât mai apropiat de 2007, pentru stabilirea situației de bază cu privire la terenurile cu folosința pajiști, respectiv a datelor în baza cărora se pot aviza eventuale lucrări cu modificare a folosinței, conform Legii nr. 86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991. - Elaborare de proiecte de refacere, prin curățirea, cosirea, etc, a pajiștilor abandonate – cu prioritate a suprafețelor de pajiști considerate critice pentru anumite specii. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interzicerea schimbării folosinței la pajiștile permanente naturale și seminaturale, conform Legii Pajiștilor nr. 86/2014. - Interzicerea drenajului în habitatele de pajiști umede - Interzicerea transformării pajiștilor naturale în pajiști artificiale - pajiștile artificiale presupun supraînsămânțare, fertilizare >170 kg azot/ha, recoltare repetată într-un an cu mijloace mecanice grele. - Interzicerea supraînsămânțării pajiștilor semi-naturale.
<p>1.2.3. Încurajarea creșterii suprafețelor de fânețe pentru a asigura habitatele favorabile speciilor dependente de acestea</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Încurajarea creșterii suprafețelor de fânețe, prin încurajarea creșterii bovinelor în regiune, de exemplu stimularea inițierii de parteneriate și asocieri în comunitățile locale pentru accesarea de fonduri, în vederea îmbunătățirii gradului de valorificare a laptelui și a altor produse animaliere. - Informarea localnicilor și acordarea de sprijin pentru accesarea plăților de agro-mediu și a plăților Natura 2000 atunci, când va fi cazul. - Patrulare. <p>Măsuri de management:</p>

	<p>- Interzicerea pășunatului oilor în perioada noiembrie – februarie, conform Legii pajiștilor, în vederea încurajării fânețelor pentru asigurarea furajelor pe perioada iernării</p> <p>- Încurajarea cositului manual sau, cel mult, cu utilaje ușoare.</p> <p>Notă: măsură dependentă de plățile compensatorii</p>
<p>1.2.4. Menținerea a 15% vegetație arbustivă și a minim 100 m²/ha de arbori izolați pe pajiști, cu excepția celor inventariate ca fiind pajiști cu arbori, pentru care se propun măsuri la direcția de management 1.2.7.</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patrulare - informare-conștientizare - realizarea demersurilor pentru corelarea măsurilor cu cerințele APIA și pentru obținerea plăților Natura 2000 pentru restricțiile suplimentare. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curățarea pajiștilor prin tăierea arbuștilor se face doar în perioada 1 octombrie – 28 februarie, cu lăsarea cel puțin parțială a materialului tăiat pe loc, adunat în grămezi. • Menținerea a minim 15% vegetație arbustivă pe pajiști cu precădere pe pantele de peste 15 grade. Ca o recomandare, curățarea nu se va face numai de-a lungul văilor, . Menținerea cu precădere de arbori și arbuști fructiferi, pentru urs și speciile de păsări, . <p>Notă: Normele de ecocondiționalitate, care stau la baza plăților pe suprafață, se pot menține pâlcuri de cel mult 100 m² de vegetație lemnoasă, dar nu mai mult de 50 arbori/ha. Se permit de asemenea maxim 30% vegetație nedorită, însă trebuie clarificat acest termen în cazul pajiștilor. Impunerea procentului minim de 15% vegetație arbustivă și de arbori se va face prin clarificarea condițiilor de plată cu APIA. Prin Măsura 10 se impun minim 5% “zone de interes ecologic” pentru plăți, ceea ce trebuie clarificat în corelare cu normele de ecocondiționalitate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menținerea cu precădere de arbori și arbuști fructiferi, pentru urs, sau chiar plantarea de arbori și arbuști fructiferi din soiuri locale și specii sălbatice autohtone • Se recomandă menținerea vegetației în vecinătatea habitateleor umede, pentru amfibieni, <p>În zona de protecție pt Silvia porumbacă se mențin 30-60% acoperire cu vegetație arbustivă, dar fără a se abandona pajiștea, Vezi: plăți compensatorii,</p> <p>! Măsură ce necesită plăți compensatorii, altele decât cele existente.</p>
<p>1.2.5. Menținerea caracterului mozaicat și diversificat al culturilor</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informare-conștientizare

<p>agricole</p>	<p>- Încurajarea practicării unor perioade de pauză în cultivarea terenurilor agricole – Normele de ecocondiționalitate permit prezența vegetației nedorite până la 80% din suprafață, fără a exclude terenul de la plăți.</p> <p>- Încurajarea culturilor de lucernă și trifoi cu recoltarea treptată în cazul parcelelor de terenuri arabile mari.</p> <p>Măsuri de management:</p> <p>- Pentru parcele de peste 15 ha, se lasă necultivată o fâșie de min 5%, fâșia poate fi acoperită cu arbuști, arbori, pomi fructiferi, conform Normelor de ecocondiționalitate,</p> <p>- Pentru <i>Aquila pomarina</i> se aplică măsurile de management recomandate la nivel național în cazul culturilor nefavorabile – și a monoculturilor pe suprafețe mari care pot fi descărcate aici:</p> <p>http://milvus.ro/wp-content/uploads/2008/02/Ghid-romana.pdf</p>
<p>1.2.6. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management conform Regulamentului siturilor</p>	<p>Activități de management:</p> <p>- Patrulare,</p> <p>- Informare-conștientizare</p> <p>Notă: zona este eligibilă pentru plăți compensatorii pentru restricțiile impuse pentru această specie</p> <p>- Interzicerea totală a pășunatului în habitatele de cuibărit a <i>Crex crex</i> pe perioada de cuibărit</p> <p>- Interzicerea curățirii prin incendiere a pajiștilor, conform Normelor de ecocondiționalitate și a Legii Pajiștilor,</p> <p>- Reglementarea pășunatului în perioadele ploioase pentru a se evita degradarea pajiștilor.</p> <p>Măsuri de management:</p> <p>- Încărcătură admisă pentru pășunatul în habitatele de pajiști, cu excepția habitatului 6510, este de 0, 1 – 1 UVM/ha.</p> <p>- Încărcătură maximă admisă în habitatele de pajiști uscate 6240* și 6210* este de 0, 3 UVM, dar în cazul habitatului 6240* se recomandă evitarea utilizării ca pășune, întrucât aceasta poate produce eroziune accentuată. Pentru habitatul 6210* se recomandă cositul,</p>

	<p>întrucât acest habitat adăpostește specii de plante rare, ocrotite, pe care suprapășunatul le afectează semnificativ. Este posibilă și utilizarea lor ca pășuni, însă cu respectarea strictă a încărcăturii optime.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recomandare ca pășunatul, acolo unde este permis, să se facă cu cel mult 30% din efectivul de animale - Excluderea de la pășunat a suprafațelor de terenuri plane de pe văi în perioada 15 aprilie – 31 iulie, pentru <i>Crex</i>, - Amenajarea izvoarelor pentru adăpat astfel încât să se satisfacă atât nevoile de adăpare a animalelor cât și nevoile amfibienilor - În cazul pășunatului cu ovine, locul de târlire se va muta la cel mult 3 zile respectiv, 2 zile în perioade ploioase, pentru evitarea instalării speciilor invazive și evitarea distrugerii pășunii. - Cositul se recomandă să se înceapă după data de 15 iunie, chiar 1 iulie, mai târziu în habitatele de <i>Crex</i> – vezi direcția 1.5.8, . Dacă se cosește înainte de 15 iunie: din interior spre exterior, în benzi de 3 m lățime. - Interzicerea mulcirii adică a, mărunțirii și lăsării fânului.,
<p>1.2.7. Menținerea pajiștilor cu arbori bătrâni la nivelul anului 2014</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulare - Informare, conștientizare - Inventarierea și delimitarea pășunilor cu arbori bătrâni - Interzicerea tăierii arborilor, chiar și a celor uscați, mai ales în cazul speciilor de cvercinee, cu excepția situațiilor în care prezintă risc de accidentare pentru utilizatori. Identificarea posibilității de plăți compensatorii. - Încheierea unui protocol de colaborare între Administrație și APIA pentru interpretarea/aplicarea măsurilor conservative respectiv a penalităților. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea de arbori morți, căzuți pe sol - Menținerea de grupuri de arbuști cu spini, pe cel mult 10% din suprafață, cu prioritate în zona ochiurilor cu regenerare naturală de specii de arbori. Realizarea unui acord cu APIA pentru a evita situațiile în care plățile de agromediu pe aceste suprafețe impun condiții contrare acestei prevederi. Identificarea posibilității de plăți compensatorii.

<p>1.2.8. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor favorabile amfibienilor, până în luna iunie</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea activă la elaborarea de strategii naționale, privind asigurarea plăților compensatorii pentru măsurile restrictive din siturile Natura 2000. - Derularea de acțiuni de conștientizare, în vederea stimulării proprietarilor de terenuri pentru a solicita plățile compensatorii pentru măsurile restrictive din siturile Natura 2000. - Interzicerea, în perioadele critice pentru specii, a accesului motorizat sau cu atelaje, respectiv a exploatărilor de masă lemnoasă în zonele identificate ca fiind habitate critice pentru amfibieni, vezi harta din Anexa 15. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea alimentării cu apă a habitatelor existente, de exemplu printr-o țeavă între pârâu și habitat, în cazul în care suprafața habitatelor favorabile se reduce în mod critic în anii secetoși caracteristici acestei perioade cu schimbări climatice. - Descoperșirea habitatelor de <i>Triturus cristatus</i> prin înlăturarea vegetației pe suprafețe de câțiva metri pătrați, adică, 4-6 m². Dacă este vorba de stuf, <i>Phragmites</i>, aceasta poate fi cosit parțial. - Umplerea șanțurilor de desecare de pe pășuni, dacă acestea nu fac parte din lucrările sistematice de desecare, realizate fără proiect. - Menținerea conectivității habitatelor pentru <i>Bombina variegata</i> prin crearea de șanțuri pentru scurgerea apei cu ocazia construirii/reabilitării drumurilor de pământ. <ul style="list-style-type: none"> • Vezi fișele speciilor: <i>Bombina variegata</i> și <i>Triturus cristatus</i>
<p>Subprogramul 1.3. Managementul habitatelor acvatice</p> <p>Obiectiv specific: Menținerea / refacerea naturalității râurilor sau, cel puțin, a conectivității și reducerea poluării apelor pentru a se asigura condiții favorabile speciilor acvatice și a celor dependente de habitate ripariene.</p>	
<p>1.3.1. Asigurarea condițiilor necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ, prin reglementarea managementului rețelei hidrografice</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - monitorizarea proiectelor legate de amenajări hidrotehnice. - emiterea avizelor cu indicarea condițiilor minime de conservare. - stabilirea priorităților pentru amplasarea de scări de pești și pasaje, respectiv de bolovani și pentru distrugerea pragurilor mai înalte de 20 cm. - elaborarea și implementarea de proiecte demonstrative pentru intervenții moderne, bazate pe principiul managementului integrat.

	<p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amenajarea de scări de pești și pasaje pentru traversarea suprafețelor betonate și a pragurilor, prin amplasarea de bolovani pe fundul albiei, distrugerea parțială, pe alocuri, a pragurilor mai înalte de 20 cm și amenajarea canalelor de bypass. - Reabilitarea brațelor moarte și crearea de zone umede, inundabile, în vecinătatea râurilor. - Păstrarea raportului natural între debitele lichide și solide printr-un management bazinal corespunzător, care să prevină creșterea aportului de material solid în apă - Menținerea debitelor ecologice corespunzătoare necesităților speciilor de interes comunitar. - Înlăturarea surselor de poluare a apei și menținerea calității acesteia. - În cazul lucrărilor hidrotehnice se va avea în vedere menținerea și refacerea vegetației lemnoase și ierboase ripariene pentru reducerea impactului eroziunii de mal, pentru asigurarea cantităților de detritus vegetal necesar faunei acvatice, pentru asigurarea condițiilor necesare unor specii, de exemplu <i>Lycaena dispar</i>, și asigurarea microclimatului corpurilor de apă.
<p>1.3.2. Menținerea/refacerea cursurilor naturale ale apelor, a meandrelor și brațelor moarte precum și a conectivității albiei minore cu albia majoră pentru a se asigura condițiile de desfășurare a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Elaborarea de proiecte și identificarea resurselor pentru refaceri în zonele critice, în special în zonele de confluență și pentru refacerea conectivității laterale. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea morfodinamicii naturale a albiei în zonele fără lucrări hidrotehnice. - Menținerea și refacerea vegetației ripariene. Se vor stabili, de comun acord cu Apele Române, în măsura în care acest lucru este posibil, zonel de râuri în care se recomandă acest lucru cu prioritate. - Eliminarea periodică a obstrucțiilor antropice din albia minoră a râurilor și pâraielor, baraje pentru colectarea temporară a apei, bușteni, acumulări de PET-uri etc, . - Înlocuirea trecerilor peste apele curgătoare amenajate prin tuburi din beton cu poduri clasice și alte lucrări de artă.
<p>1.3.3. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare.

<p>restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea / refacerea habitatelor ripariene</p>	
<p>Subprogramul 1.4. Asigurarea conectivității ecologice <i>Obiectiv specific:</i> Asigurarea conectivității funcționale a habitatelor prin lucrări de reconstrucție și prin condiționarea investițiilor / lucrărilor care pot duce la fragmentare, astfel încât mișcarea speciilor să nu fie îngrădită.</p>	
<p>1.4.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pentru PUG-uri și PUZ-uri și proiecte. - Realizarea unui studiu pentru identificarea zonele importante pentru coridoare și liniștea speciilor, analiza PUG-urilor actuale din perspectiva coridoarelor ecologice și a altor zone importante, din punct de vedere al conservării și realizarea de demersuri pentru a se interzice construcțiile în aceste zone. - Realizarea unui studiu pentru a stabili zona optimă de trecere a carnivelor mari către ROSCI0227 Sighișoara-Târnava Mare și ROSCI0357 Porumbeni. - Realizarea unui studiu pentru identificarea zonelor optime pentru amplasarea de treceri de tip hop-over între zonele de adăpost și hrănire pentru lilieci. - Elaborarea și implementarea unui regulament privind amplasarea clădirilor temporare cu scop agricol în extravilan, de ex. stâne. - Monitorizarea suprafețelor delimitate ca și coridoare ecologice. - Informarea și conștientizarea autorităților locale și a altor factori interesați cu privire la coridoarele ecologice, identificate și la habitatele de interes de conservare din vecinătatea localităților. - Restricționarea circulației rutiere în zonele de trecere a mamiferelor mari, amplasarea de indicatoare, limitatoare de viteză. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea intravilanului la suprafața actuală pe Valea Târnavei Mici între Eremitu și Sovata, respectiv Sovata și Praid, pentru menținerea permeabilității habitatelor. - Armonizarea PUG-urilor și a evidențelor cadastrale cu rezultatul studiului pe coridoare ecologice și cu alte zone importante. Evidențierea, în planurile de urbanism

	<p>și în evidențele funciare a coridoarelor ecologice importante, respectiv a suprafețelor critice din vecinătatea așezărilor umane pentru a se asigura menținerea în extravilan sau, dacă au fost deja incluse în intravilan, menținerea lor fără construcții.</p> <p>- Managementul terenurilor se va face cu menținerea unei fâșii de tufișuri și arbuști de minim de 10 m lățime între terenuri arabile și pajiști, pentru urs, .</p>
<p>1.4.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe râurile Târnava Mică și Niraj, pe o lungime de cel puțin 50 km pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al habitatelor și speciilor acvatice</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Interzicerea amplasării de praguri de beton nefuncționale și baraje. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de scări pentru de pești, sau bypass, sau alte soluții tehnice, funcționale la Fântânele, Târnăveni, precum și la pragurile de beton din sit, respectiv la: <ul style="list-style-type: none"> o barajul de acumulare de la Valea o pragul de la confluența dintre Niraj cu Mureș - Desființarea obstacolelor cum ar fi, praguri de beton, baraje, care nu mai îndeplinesc rolul pentru care au fost realizate.
<p>1.4.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaiile de luncă, pe toate cursurile de apă pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Refacerea, prin procese naturale, cu intervenție doar în vederea eliminării speciilor invazive, a vegetației ripariene din zonele prioritare definite în studiu - Plantarea, dacă este necesar, de specii de arbori pentru refacerea pădurilor de luncă, arin, plop, salcie, - Menținerea aninișurilor și a zăvoaielor de luncă existente - Menținerea vegetației de-a lungul râurilor, pe o fâșie de minim 10 m, în parchetele de exploatare a lemnului. De-a-lungul râurilor, Niraj, Târnava Mare, în cât mai multe locuri posibil, trebuie refăcută pădurea de luncă, minim. 10 m pe ambele părți, - astfel încât râul să poată funcționa ca și coridor ecologic și pentru speciile terestre. - Pentru <i>Lycaena dispar</i> se vor lua măsuri pentru păstrarea vegetației ierboase, în special a speciilor gazdă de <i>Rumex sp.</i>, precum: - Păstrarea unor fâșii de cel puțin 2 m lățime de-alungul râului cu vegetație ierboasă

	<p>între terenurile agricole și malul râului. În cazul în care este prezentă vegetație lemnoasă de-a lungul pârâului, această fâșie trebuie calculată de la limita vegetației lemnoase.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Înlăturarea depozitelor de deșeuri - Defrișarea pâlcurilor de plantații cu arbori și arbuști adventivi și invazivi. - Interzicerea desecării și deversării de ape reziduale - Realizarea de podețe pe locurile de trecere a animalelor domestice, vaci, oi, etc., - Păstrarea vegetației ierboase unde sunt specii ale plantei gazdă de <i>Rumex sp.</i>, întreținerea pajiștilor și a acestei fâșii, interzicerea incendierii acesteia și a oricărui activități de modificare a malurilor, e.g. regularizări, activități hidrotehnice, - Interzicerea incendierii vegetației de-a lungul râului. <p>Se vor respecta prevederile articolului 4.7. din Directiva Cadru Ape</p>
<p>1.4.4. Asigurarea calității apei pentru garantarea condițiilor favorabile pentru speciile de pești, scoici și amfibieni</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Inventarierea gaterelor care sunt amplasate de-a lungul cursurilor de apă și controlul aplicării măsurilor de reducere a poluării cu rumeguș. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reglementarea și controlul respectării condițiilor de calitate a apei pentru stațiile de epurare, de la, Sângeorgiu de Pădure, fabricile/întreprinderile, fermele și sistemele de canalizare ale localităților, în vederea asigurării condițiilor de calitate a apelor necesare speciilor protejate - Respectarea legislației cu privire la utilizarea pesticidelor, îngrășămintelor și insecticidelor, precum și a prevederilor suplimentare prevăzute de administrator: interzicerea utilizării îngrășămintelor chimice, pesticidelor și insecticidelor de-a lungul râurilor pe o distanță de minim 15 m de albia minoră, zona de protecție definită de Apele Române, și în zonele dintre dig și albia minoră a râurilor, pârâurilor. - Reducerea poluării apelor prin modernizarea stațiilor de epurare, Sângeorgiu de Pădure, ale fabricilor/întreprinderilor, fermelor, sistemelor de canalizare ale localităților. - Îndepărtarea deșeurilor solide de proveniență antropică din cursurile de apă și de pe malurile acestora

	<p>- Impunerea folosirii de stații de epurarea sau filtre, inclusiv în cazul poluatorilor care, în prezent, nu au asemenea echipamente cum este, păstrăvăria de la Câmpul Cetății, .</p> <p>Vezi Regulamentul ariilor protejate și fișele speciilor de pești, nevertebrate și amfibieni.</p>
<p>1.4.5. Asigurarea conectivității între zonele de hibernare și cele de reproducere pentru amfibieni</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare. - Realizarea unui studiu privind impactul transporturilor asupra populațiilor de amfibieni. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru lucrările de modernizare a drumurilor va fi obligatorie realizarea de amenajări speciale pentru amfibieni, podețe, tuneluri, structuri de ghidaj, .
<p>Sub-programul 1.5.: Managementul speciilor de interes comunitar</p> <p>Obiectiv specific: Asigurarea stării favorabile de conservare a speciilor de interes comunitar, prin măsuri de management specifice și prin menținerea în stare optimă a habitatelor acestora.</p>	
<p>1.5.1. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru coloniile de lilieci și pentru berzele care cuibăresc în intravilan</p>	<p><i>Activități de management:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Conștientizare proprietarilor de clădiri cu adăposturi de lilieci sau cuiburi de barză. Elaborarea de programe de educație și promovarea lor, în școlile din AP. - Promovarea și implementarea ghidului de renovare a clădirilor elaborat de specialiștii pe specii de lilieci. - Reglementarea iluminatului suprafețelor de apă pentru speciile de lilieci – utilizarea de sisteme de iluminat potrivite pentru această specie
<p>1.5.2. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci prin măsuri specifice de management necesare acestor specii</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare. - Identificarea zonelor de liniște, de comun acord cu vânătorii și gestionarii fondului forestier, pentru asigurarea condițiilor de cuibărit pentru păsări și lilieci. - Prevenirea și combaterea braconajului la păsările răpitoare. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea rezidențială și a infrastructurii în păduri nu este permisă într-o zonă de

	<p>500 de m de la marginea pădurii, în zonele cu cuiburi de <i>Aquila pomarina</i>, <i>Ciconia nigra</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lucrările de exploatare vor avea în vedere menținerea preexistențelor sau desemnarea unor arbori de valoare economică redusă ca viitori preexistenți și a arborilor morți pe pe picior sau pe sol, în volumele recomandate la direcția de management 1.1.9. - Interzicerea vânătorii în perioada 15 martie – 15 august în arboretele în care nu sunt permise tăieri de regenerare, igienă și accidentale în această perioadă – vezi măsurile de la direcția 1.1.9 - Izolarea a cel puțin 30% din liniile electrice existente. Liniile electrice noi se vor realiza cu cabluri izolate, conform prevederilor convențiilor internaționale respectiv, Convenția de la Berna, Convenția de la Bonn – care cuprinde ghidul metodologic. - Adaptarea liniilor electrice de medie tensiune din AP pentru reducerea electrocutărilor și coliziunilor, în cazul speciilor de păsări.
<p>1.5.3. Menținerea populațiilor de păsări acvatice prin asigurarea menținerii zonelor umede</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare. - Interzicerea desecărilor în habitatele umede.
<p>1.5.4. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize, informare-conștientizare - Interzicerea amplasării de MHC pe cursurile de apă din cadrul siturilor - Avizarea captărilor de apă din râuri de către structurile de administrare a siturilor, în baza evaluării impactului cumulativ. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A se vedea Regulamentul ariilor protejate și fișele speciilor de pești.
<p>1.5.5. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, analiza și emiterea de avize pe proiecte, informare-conștientizare - Reglementarea lucrărilor de regularizare a râurilor, astfel încât să se mențină habitatele favorabile pentru amfibieni sau să se găsească soluții pentru compensarea lor. - Asigurarea condițiilor pentru menținerea bălților permanente și temporare în zonele desemnate în Anexa 74.

	<p>- Inițierea reabilitării a cel puțin 3 brațe moarte și a fostelor zone umede.</p> <p>Măsuri de management:</p> <p>- Refacerea zonelor afectate de balastiere – în albia majoră se va face ținând cont de necesitățile speciilor de amfibieni, respectând prevederile stabilite de Administrație.</p> <p>NOTĂ: refacerea poate să însemne: readucerea zonei în starea inițială, realizarea de iazuri piscicole, fără specii răpitoare și alohtone de pești, realizarea de zone umede</p>
<p>1.5.6. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și a câinilor și pisicilor hoinare, în intravilan și extravilan</p>	<p>Activități de management:</p> <p>- Patrulări, informare-conștientizare</p> <p>- Sesizarea autorităților competente cu privire la prezența câinilor hoinari și a pisicilor hoinare</p> <p>Măsuri de management:</p> <p>- Capturarea și managementul câinilor hoinari și a pisicilor hoinare din extravilan în colaborare cu asociațiile de vânătoare</p> <p>- Controlul respectării legislației cu privire la numărul câinilor de la stâne și starea jujeelelor</p> <p>A se vedea Regulamentul AP și fișa speciei <i>Canis lupus</i></p>
<p>1.5.7. Prevenirea / combaterea activităților ilegale care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor</p>	<p>Activități de management:</p> <p>- Patrulări, monitorizare, informare-conștientizare</p> <p>- Reducerea / combaterea braconajului</p> <p>- Interzicerea colectării speciilor de interes conservativ</p>
<p>1.5.8. Asigurarea habitatelor favorabile pt <i>Crex crex</i> în zona de protecție a acestei specii³¹ prin promovarea transformării în fânețe a</p>	<p>Activități de management:</p> <p>- Interzicerea drenajului în pajiștile umede. Participarea la reglementarea lucrărilor de desecare și a celor de refacere a sistemelor de desecare existente, prin colaborare strânsă cu instituțiile responsabile pentru lucrările de îmbunătățiri funciare, OSPA, în vederea reglementării lucrărilor de decolmatare periodică a canalelor de desecare existente și de construcție a unor canale noi, informare, stabilirea necesarului,</p>

³¹ vezi Anexa 60

pășunilor	<p>stabilirea priorităților de dezvoltare durabilă, evaluarea impactului, etc.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea transformării în fânețe a habitatelor de cuibărit ale <i>Crex crex</i>, - Informarea localnicilor și acordarea de sprijin pentru accesarea plăților directe pe suprafață - Inițierea de proiecte de refacere a habitatelor de fânețe pentru <i>Crex crex</i>, prin curățire și cosirea unor suprafețe de pajiști umede abandonate. <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cositul va începe după data de 15 august, vezi Pachetul 10.3 varianta 10.3.1. din Măsuri pentru climă și agromediu a PNDR,
<p>Subprogramul 1.6. Managementul speciilor invazive</p> <p>Obiectiv: Asigurarea păstrării stării naturale specifice a ecosistemelor autohtone, prin prevenirea introducerii, stoparea extinderii și înlăturarea speciilor invazive.</p>	
1.6.1. Prevenirea și reducerea extinderii speciilor invazive noi pe teritoriul ariilor protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patrulări, informare-conștientizare - Realizarea unui studiu privind prezența și tendința speciilor invazive și a unui plan, care să stabilească măsuri de înlăturare și prevenire a extinderii lor. - Realizarea unui ghid privind prevenirea introducerii și managementul speciilor invazive. În cadrul ghidului vor fi identificate posibilitățile de valorificare a acestor specii, de exemplu <i>Rudbeckia</i> ca plantă medicinală sau <i>Helianthus</i> ca furaj, cu scopul reducerii sau stopării extinderii lor, în așa fel încât să nu fie încurajată introducerea acestora în mod masiv. Ghidul va identifica resursele necesare pentru combaterea unor specii invazive. - Realizarea de protocoale de colaborare cu AJVPS și cu alte asociații de pescari sportivi prin, implementarea unui sistem carnet-capturi. - Elaborarea de proiecte de refacere a habitatelor și speciilor de interes conservativ afectate de speciile ierboase invazive prin îndepărtarea acestora înainte de înflorire cum este, <i>S. canadensis</i>, <i>Helianthus tuberosus</i>, <i>Reynoutria japonica</i>, <i>Rudbeckia laciniata</i>, <i>Polygonum sachalinensis</i>, <i>Echinocystis lobata</i>.
1.6.2. Monitorizarea situației agenților	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informare-conștientizare

<p>patogeni pentru prevenirea răspândirii acestora de la animalele domestice la speciile de faună de interes conservativ</p>	<p>- Colaborarea cu Direcțiile Sanitar-Veterinare pentru informarea periodică asupra situației</p> <p>Măsuri de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vezi fișele speciilor: <i>Canis lupus</i>, <i>Ursus arctos</i>
<p>1.6.3. Reglementarea / Interzicerea introducerii de specii alohtone și specii autohtone problematice</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reglementarea amplasării culturilor de specii alohtone neinvazive în habitate de interes conservativ și în habitatele speciilor de interes conservativ cum sunt cele de, salcâm, rășinoase, cățina albă, paulownia și sălcii energetice, . - Interzicerea introducerii de specii alohtone de faună. - Reglementarea introducerii de specii autohtone nespecifice zonei.
<p>Subprogramul 1.7. Măsuri generale de conservare</p> <p><i>Obiectiv specific: Asigurarea unui cadru legal optim pentru managementul valorilor ariilor protejate prin revizuirea limitelor și a Formulelor Standard ale acestora.</i></p>	
<p>1.7.1. Revizuirea limitelor ariilor protejate pentru asigurarea unui management corespunzător</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza limitelor actuale și ajustarea lor astfel încât acestea să fie clare, așezate pe cât posibil pe limite naturale și artificiale evidente. - Includerea de unități amenajistice întregi, în fondul forestier din AP, cu ocazia reamenajărilor
<p>1.7.2. Stabilirea și aplicarea de măsuri de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ, cele de interes comunitar și național, a habitatelor importante pentru speciile de interes comunitar, altele decât cele incluse în formulele standard</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Refacerea Formulelor standard pentru reflectarea corespunzătoare a valorilor de conservare din sit. - Elaborarea propunerii de includere a tuturor speciilor și habitatelor de interes comunitar și național din sit, precum: <ul style="list-style-type: none"> - habitate de interes comunitar – vezi Tabelul 9, cu prioritate a habitatelor: 6210*, 6510, 6240*, 6520., vezi justificare în Capitolul C3, . - habitate importante pentru speciile de interes comunitar – vezi Tabelul 9, vezi justificare în Capitolul C3, . - specii de interes comunitar – vezi Tabelul 16 - Scoaterea din Formularul Standard: <ul style="list-style-type: none"> - A speciilor: <i>Bombina bombina</i>, vezi justificare la Capitolul C3, <i>Aquila clanga</i>,

	<p><i>Asio flammeus, Buteo rufinus, Hieratus pennatus, Nyctocorax nyctocorax, Philomachus pugnax, Tringa glareola, Chlidonias hybridus, Emberiza hortulana.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea și cartarea habitatelor și speciilor de interes conservativ, neincluse în actualul Formular Standard și stabilirea măsurilor de management specifice. - Realizarea de studii aprofundate privind impactul măsurilor de management asupra speciilor și habitatelor de interes de conservare, altele decât cele incluse în Formularele standard.
1.7.3. Renunțarea la statutul de rezervație pentru Arboretul cu <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depunerea documentației necesare anulării acestui statut.
<p>Programul 2: Relația cu comunitățile locale</p> <p>Obiectiv: Sprijinirea comunităților locale în identificarea și implementarea unei abordări integrate și durabile asupra dezvoltării locale, prin acordarea de asistență și sprijin tehnic</p>	
2.1. Asistarea și sprijinirea comunităților locale în obținerea facilităților fiscale, subvențiilor directe și compensațiilor prevăzute în programele naționale de plăți compensatorii pentru pierderile economice legate de restricțiile aferente măsurilor de conservare, precum și în implementarea corectă a acestor măsuri	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și comunicarea clară a măsurilor de management care sunt deja impuse de cadrul legislativ existent și realizarea de parteneriate cu instituțiile relevante pentru a se îmbunătăți implementarea acestora. - Promovarea subvențiilor existente, plăți agromediu, pentru a veni în sprijinul implementării măsurilor de management de către proprietarii de terenuri, consiliere pentru accesarea plăților directe. - Realizarea bazei de date necesare pentru evidența restricțiilor impuse proprietarilor și gestionarilor de terenuri și resurse și monitorizarea impactului acestor restricții - Sprijinirea proprietarilor / gestionarilor în eforturile de a accesa plăți directe existente în PNDR și în implementarea corectă a măsurilor ce condiționează aceste plăți. - Colaborare cu instituțiile relevante în vederea asigurării sumelor necesare pentru plăți compensatorii pentru eventualele restricții impuse în baza Planului de Management și a Regulamentului.

<p>2.2. Asigurarea respectării prevederilor legale privind scutirea de la plata impozitului pe teren pentru proprietarii afectați de restricțiile cu scop de conservare</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Înștiințarea autorităților locale cu privire la suprafețele, care sunt supuse unor măsuri de management restrictive. - Avizarea solicitărilor din partea proprietarilor / administratorilor de terenuri agricole pentru acordarea scutirilor de impozit conform, Legii 49/2011, art. 26 alin 3, .
<p>2.3. Reducerea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică și lobby pentru asigurarea de despăgubiri</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promovarea metodelor de reducere a pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice de către carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică și lobby pentru asigurarea de fonduri. - Elaborarea unui ghid pentru solicitarea despăgubirilor pentru pagubele produse de vânat. - Colaborarea cu gestionarii fondurilor de vânatoare pentru a se acorda despăgubiri, conform legislației. - Monitorizarea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de urs, lup și râs. - Elaborarea unui studiu privind impactul asupra comunităților locale a menținerii/creșterii populației de urs și a măsurilor de reducere a impactului.
<p>2.4. Acordarea de sprijin administrațiilor locale pentru identificarea de soluții integrate de dezvoltare și sprijinirea inițiativelor ce contribuie concomitent la dezvoltarea economică a comunităților și menținerea biodiversității</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și promovarea beneficiilor pe termen lung, ce decurg din conservarea valorilor, respectiv a problemelor ce însoțesc managementul defectuos al resurselor naturale. Identificare și promovarea exemplurilor de cazuri concrete din zonă și din țară. - Promovarea, în comunitățile locale, a abordării integrate și responsabile de dezvoltare locală, care să integreze și componenta de conservare și management responsabil al resurselor locale și oferirea de asistență tehnică pentru transpunerea acestora în practică. - Implicarea în inițiativele de dezvoltare social-economică locală prin, proiecte și programe, ale administrațiilor locale și ale Grupurilor de Acțiune Locală pentru asigurarea integrării obiectivelor ariilor protejate. - Identificarea de idei de proiect și surse de finanțare care să ajute proprietarii de

	<p>terenuri, de ex. centru colectare și/sau lapte, centru prelucrare soiuri tradiționale de fructe, și comunitățile locale.</p> <p>- Analiza și emiterea de avize pe proiecte</p>
2.5. Integrarea conceptului de Natura 2000 în mărcile locale/regionale existente	<p>Activități de management:</p> <p>- Implicarea în conceperea unei mărci locale care să integreze conceptul de Natura 2000- dacă va fi considerată necesară realizarea unui brand specific AP</p> <p>- Contribuirea la identificare de resurse pentru realizarea brandului și promovarea produselor locale.</p>
<p>Programul 3: Managementul vizitatorilor și promovarea turistică a valorilor ariilor protejate</p> <p>Obiectiv: Asigurarea dezvoltării sectorului turistic din ariile protejate, în acord cu regimul de conservare al acestora, printr-o planificare strategică intergată, în vederea conservării biodiversității și susținerii dezvoltării durabile a comunităților locale.</p>	
3.1. Planificarea integrată a dezvoltării turismului	<p>Activități de management:</p> <p>- Realizarea unei strategii pentru dezvoltarea turismului, corespunzător cu obiectivele de conservare, cu promovarea ecoturismului în cadrul siturilor</p> <p>- Integrarea obiectivelor de management ale strategiei în strategiile și planurile de dezvoltare locală și județeană</p>
3.2. Proiectarea, amenajarea și refacerea de trasee turistice	<p>Activități de management:</p> <p>- Proiectarea și amenajarea de trasee turistice pe teritoriul ariilor protejate și în vecinătatea acestora, cu prioritate cele ce îndeplinesc condițiile pentru ecoturism, cu legături, dacă este posibil și relevant, cu trasee din alte arii protejate.</p>
3.3. Încurajarea realizării de către turoperatorii locali de pachete și programe turistice care promovează și integrează valorile ariilor protejate	<p><i>Activități de management:</i></p> <p>- Informarea și conștientizarea factorilor interesați din sectorul turistic de la nivelul comunităților locale despre importanța dezvoltării ecoturismului, în acord cu obiectivele de management ale ariilor protejate, prin evenimente relevante sau materiale informative, .</p> <p>- Identificarea posibilor parteneri strategici din sectorul turistic de la nivel local și realizarea de parteneriate în acest scop.</p> <p>- Acordarea de asistență tehnică turoperatorilor din zonă pentru promovarea valorilor naturale ale siturilor.</p> <p>- Participarea la evenimente de promovare a valorilor naturale locale, în colaborare cu</p>

	administratorii altor arii protejate și factorii interesați din sectorul turistic.
Programul 4: Informare, conștientizare și educație ecologică	
Obiectiv: Creșterea gradului de acceptare a regimului de conservare al ariilor protejate din zonă în rândul comunităților locale și al altor factori interesați prin informarea, conștientizarea și implicarea activă a acestora, precum și prin desfășurarea de programe educative.	
4.1. Întocmirea unui plan de comunicare, conștientizarea și implicarea factorilor interesați în managementul ariilor protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Elaborarea unui plan de comunicare, informarea, conștientizarea și implicarea factorilor interesați pentru identificarea celor mai eficiente moduri de comunicare cu diferitele grupuri țintă și implicare a factorilor interesați în procesul de management. Planul va stabili în detaliu infrastructura necesară și locațiile unde va fi amplasată.
4.2. Asigurarea transparenței privind procesul de management și a informării și conștientizării continue a factorilor interesați privind rolul și importanța ariilor protejate, a măsurilor de management și a oportunităților legate de existența acestora	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informarea continuă a publicului larg cu privire la managementul ariilor protejate prin mijloacele stabilite la punctul 4.1., e.g. mass media, pagina web, social media, etc., -Reprezentarea cauzei ariilor protejate la evenimente locale și organizarea de evenimente cu scop informativ și de conștientizare. -Realizarea de materiale de informare și conștientizare, pe temele stabilite în Planul de comunicare și informare.
4.3. Realizarea unui centru educațional și informativ	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Încheierea de parteneriate cu factorii interesați, dispuși să pună la dispoziție spații cu această funcție sau realizarea de proiecte pentru noi construcții. - Amenajarea și dotarea centrului care să permită realizarea de activități interactive.
4.4. Amplasarea de noi panouri informative și repararea celor existente în localități, pe limite, în zone importante de pe	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amplasarea de panouri informative, despre ariile protejate și managementul acestora, în locațiile stabilite, în mod ideal în Planul de comunicare, menționat la punctul 4.1.

teritoriul ariilor protejate	
4.5. Crearea posibilităților de consultare și informare permanentă, pentru factorii interesați	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea unui sistem de consultare a factorilor interesați, la birou și pe teren, pe teme privind managementul ariilor protejate.
4.6. Elaborarea planului de educație ecologică	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea Planului de educație ecologică, care să identifice programele și pachetele educative, modul de desfășurare ale acestora, resursele și posibiii parteneri în implementare. - Conceperea de pachete educative tematice pe care Administrația să le ofere periodic, care să cuprindă activități practice pe teren. - Realizarea unui plan de interpretare și identificarea posibilelor trasee tematice cu rol educativ, ca parte a planului de educație.
4.7. Realizarea de activități educative care să contribuie la conștientizarea tinerei generații cu privire la valorile locale, rolul și importanța ariilor protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea de parteneriate pentru organizarea de evenimente educative în școli - Organizarea de activități educative pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale, care să cuprindă, pe cât posibil și activități de teren.
4.8. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice, pe teritoriul ariilor protejate și în vecinătatea acestora	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amenajarea și promovarea traseelor tematice. - Întreținerea acestor trasee.
<p>Programul 5. Administrarea ariilor protejate</p> <p>Scop: Asigurarea unui management eficient al ariilor protejate, prin susținerea funcționării optime a unui sistem de management adecvat, pe întreaga durată de valabilitate a planului de management.</p>	
<p>Sub-programul 5.1 Reglementare</p>	

<p>5.1.1. Emiterea de puncte de vedere, în cadrul procedurii de reglementare a planurilor /proiectelor /activităților, din perspectiva protecției naturii și mediului</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participare în cadrul procedurilor de reglementare. - Formularea în scris și transmiterea de fundamentări pentru aceste puncte de vedere.
<p>5.1.2. Identificarea neconcordanțelor dintre legislația sectoarelor relevante și legislația privind ariile protejate și promovarea de propuneri pentru soluții privind managementul ariilor protejate similare</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea neconcordanțelor intersectoriale din legislație, arii protejate, ape, păduri, agricultură, resurse, etc, - Propunerea și promovarea către factorii decizionali, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, etc, a unui set de propuneri de soluții pentru managementul ariilor protejate, în contextul neconcordanțelor intersectoriale din legislație.
<p>Sub-programul 5.2 Control</p>	
<p>5.2.1. Verificarea implementării și respectării măsurilor de management al ariilor protejate</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea Planului de pază - Patrulări - Verificarea în teren a activităților relevante - Verificarea modului în care se face managementul terenurilor și a resurselor naturale, pentru identificarea potențialelor presiuni și amenințări - Realizarea de protocoale de colaborare cu autoritățile competente, pentru realizarea de controale periodice în ariile protejate - Patrulări comune.
<p>5.2.2. Verificarea respectării condițiilor stabilite pentru lucrările și proiectele avizate</p>	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de verificare în teren a conformității - Informare și comunicare.

Sub-programul 5.3. Resurse umane, financiare și materiale	
5.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea și implementarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare asigurării numărului optim de personal pentru implementarea măsurilor de management	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea de proiecte - Încheierea de acorduri de parteneriat - Activități de fund-raising, atragerea de sponsorizări, etc, .
5.3.2. Asigurarea creșterii capacității profesionale continue a personalului implicat în administrarea ariei protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza și evaluarea periodică a competențelor personalului și a necesarului de instruire. - Participarea la programe de pregătire profesională. - Evaluarea periodică a eficienței pregătirii profesionale a personalului.
5.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor, pentru realizarea de activități specifice de management	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unui plan pentru dezvoltarea activităților de voluntariat în sprijinul managementului ariilor protejate. - Managementul voluntarilor.
5.3.4. Întreținerea echipamentelor, mijloacelor și materialelor aflate în dotare	<p>Activități de management</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verificarea periodică și mentenanță.
5.3.5. Realizarea de parteneriate cu universități, ONG-uri și alte entități, în vederea suplimentării capacității de management a Administrației, necesare	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unei analize a necesarului de resurse, tehnice, umane, de know-how, care pot fi suplimentate prin parteneriate și identificarea posibililor parteneri pentru fiecare program de management. - Realizarea de parteneriate și implementarea activităților prevăzute în acordurile de colaborare.

pentru implementarea planului de management	
Sub-programul 5.4. Managementul activităților curente	
5.4.1. Asigurarea dotărilor necesare și a spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și atragerea de surse de finanțare pentru menținerea și optimizarea spațiului disponibil în prezent. - Identificarea surselor de finanțare și accesarea fondurilor pentru achiziționarea mijloacelor de transport.
5.4.2. Planificarea și controlul permanent al activităților curente	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea planurilor anuale de lucru și revizuirea lor, în funcție de necesități.
Programul 6. Monitorizare și evaluarea eficienței managementului	
Scop: Eficientizarea managementului prin monitorizarea permanentă și evaluarea eficienței acestuia, astfel încât să fie posibilă o abordare adaptativă	
6.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea protocoalelor de monitorizare.
6.2. Implementarea Planului de monitorizare al ariilor protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea permanentă a ariilor protejate, conform Planului de monitorizare.
6.3. Evaluarea periodică a eficienței managementului ariilor protejate	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea eficienței managementului minim o dată la 5 ani.
6.4. Realizarea unui sistem informatic pentru monitorizarea managementului sitului	<p>Activități de management:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unei baze de date cu amenințările care să cuprindă, ce se pierde prin realizarea construcțiilor, – de ex. impactul construcțiilor / așezărilor în sit.

E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

E.1. Sistemul de luare a deciziilor

Directorul Administrației este împuternicit să ia deciziile cu privire la managementul operațional, în cadrul stabilit de Statutul Asociației.

Deciziile legate de activități cu impact potențial asupra valorilor din AP, respectiv cele legate de avizarea a planurilor, proiectelor/investițiilor pe suprafața AP se iau de către Administrație, în baza recomandărilor Consiliului Științific.

Consiliul Consultativ de Administrare, deși are doar rol consultativ, se constituie într-o platformă extrem de importantă pentru managementul AP, fiind absolut necesară dezbateră principalelor decizii de management în acest cadru și obținerea, pe cât posibil, a unui consens cu privire la măsurile de management care se implementează pe viitor. Pentru asigurarea unui proces fluent de luare a deciziilor, se vor organiza anual minim câte două întâlniri atât ale Consiliului Științific cât și ale Consiliului Consultativ.

E.2. Resurse umane

Estimarea timpului necesar pentru implementarea acțiunilor și măsurilor de management prevăzute în plan a permis evaluarea necesarului de resurse umane pentru echipa Administratorului, estimare redată în tabelul de mai jos. Pe lângă această echipă de angajați permanenți, se va colabora cu experți externi și cu voluntari, estimarea necesarului urmând să se facă de către Administrator pentru fiecare acțiune în parte.

Tabelul nr. 27

Plan de personal pentru implementarea planului de management, pe 10 ani,

Necesar personal	Necesar	Personal actual	De angajat
Director	1	1	0
Specialist Arie Protejate, personal tehnic - biolog/ecolog, specialist educație/comunicare, responsabil turism,	3	2	1
Rangeri	5	1	4
TOTAL	9	4	5

E.3. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management

Suma minimă necesară pentru managementul AP este de 13.983.694 lei pentru următorii cinci ani. Pentru realizarea, în condiții optime, a acțiunilor și măsurilor de management este necesară o sumă de 14.675.888 lei până în anul 2020.

Nivelul critic al resurselor financiare este cel dat de necesarul pentru acoperirea salariilor și al cheltuielilor operaționale, dar acest nivel critic nu ar permite implementarea corespunzătoare a planului de management.

Tabelul nr. 29

Necesarul de resurse financiare pentru managementul AP - total

Felul cheltuielii	Prioritatea acțiunilor bugetate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL	MEDIU ANUAL
Nivel optim					
CHELTUIELI DIRECTE	1+2+3	1.064.956	13.569.387	14.463.040	2.892.608
CHELTUIELI MONITORIZARE	1+2+3			163.848	32.770
CHELTUIELI INDIRECTE	1+2+3			49.000	9.800
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON	1+2+3			14.675.888	2.935.178
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				3.297.952	659.590
Nivel minim					
CHELTUIELI DIRECTE	1+2	991.145	12.943.549	13.770.847	2.754.169
CHELTUIELI MONITORIZARE	1+2			163.848	32.770
CHELTUIELI INDIRECTE	1+2			49.000	9.800
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT RON	1+2			13.983.694	2.796.739
TOTAL BUGET PLAN MANAGEMENT EURO				3.142.403	628.481

DISPONIBIL	optim			41.500	
	critic			41.500	8.300
DIFERENȚĂ DE ACOPERIT	optim			14.634.388	
	critic			12.992.549	2.598.510

Deși Planul de Management a fost elaborat pentru o perioadă de 10 ani, având în vedere că Planul Operațional este elaborat pentru o perioadă de 5 ani, necesarul financiar este estimat pentru perioada de implementare a Planului Operațional.

Anexa 77 - Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management, pe direcții de management, prezintă estimarea resurselor financiare necesare pentru implementarea fiecărei direcții din Planul de Operațional.

E.4. Monitorizarea implementării Planului de Management

Pentru a fi urmărit, în mod continuu și coerent, modul în care, prin acțiunile de management planificate se realizează obiectivele AP, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în Anexa 17 - Plan de monitoring.

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită, fie prin inventarierea de teren realizate în anii 2013-2014, fie prin colectarea informațiilor pe perioada elaborării Planului de Management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă realizarea de studii pentru stabilirea acestora. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul operațional.

Planul de monitoring este structurat pe baza periodicității acțiunilor de monitoring. O dată la cinci ani este recomandată realizarea de monitorizări detaliate a speciilor și habitatelor de interes conservativ, utilizând metodologiile de la inventariere. Având în vedere faptul ca raportările către Comisia Europeană se fac din șase în șase ani, aceste monitorizări detaliate se vor planifica astfel încât să ofere datele necesare pentru raportările respective. Din lipsa certitudinii asigurării fondurilor necesare monitorizării, s-a stabilit necesarul zilelor de lucru pentru de monitorizare pentru două scenarii: minim și optim.

Administratorul va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului Operațional, după primii cinci ani de implementare a Planului de Management.

Pe lângă monitorizarea biodiversității și a activităților umane, conform prevederilor Planului de Monitoring anexat, este necesară o evaluare anuală a eficienței cu care Custodele își organizează activitatea de management. În acest scop, se recomandă adaptarea și utilizarea formularului din Anexa 18. Metodologia, respectiv formularul se bazează pe Instrumentul de Evaluare a Eficienței de Management a Ariilor Protejate din Țările Carpatice, CCPAMETT, realizat de WWF Programul Dunăre Carpați, pe baza Instrumentului de Evaluare a Eficienței de Management, METT,³². Chiar dacă metodologia nu are indicatori de realizare sau de progres specifici fiecărei arii protejate, utilizarea sa ca un ghid pentru un dialog între membrii echipei de administrare în vederea evaluării eficienței managementului, se poate dovedi foarte utilă pentru echipa de management. Rezultatele analizei, bazate pe acest formular, pot fi substanțial îmbunătățite prin includerea rezultatelor analizelor ce se fac la monitorizarea biodiversității și a principalelor activități umane.

³² WWF International & The World Bank (2007), "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: *A II a ediție*. autori: Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.

BIBLIOGRAFIE

A. Studii de evaluare a speciilor și habitatelor care au stat la baza elaborării Planului

1. Kovács I., Bărbos L., Bóné G.M., Daróczi J.S., Dósa A., Kis R.B., Komáromi I., Marton A., Papp T., Simó I., Zeitz R., 2014, Evaluarea păsărilor din formularul standard al sitului ROSPA0028 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului. Raport realizat pentru Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului. SC GREENVIRO SRL, Cluj-Napoca
2. Sugár Szilard, Kecskés Attila, Fülöp Tihamér, Mezey Zsófia, 2014, Evaluarea efectivelor, cartarea distribuției și evaluarea stării de conservare a mamiferelor mari *Canis lupus*, *Ursus arctos*, *Lynx lynx*, *Lutra lutra* în siturile Natura 2000 ROSCI0297 și ROSCI0384. Raport realizat pentru Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului. SC GREENVIRO SRL, Cluj-Napoca
3. Frink J.P., 2015, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a habitatelor forestiere de interes comunitar din siturile Natura 2000 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI0186, Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0297, Râul Târnavă Mică, ROSCI0384, și stabilirea măsurilor de conservare. Raport realizat pentru Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului
4. Erös Katalin, 2014, Evaluarea efectivelor, cartarea distribuției și evaluarea stării de conservare a speciei de coleoptere rădașca, *Lucanus cervus*, în situl ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș. Raport realizat pentru Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului
5. Kastal Agnes, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a fluturului roșu de mlaștină, *Lycena dispar*, în situl Natura 2000 ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
6. Hlavathy Zsuzsa, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciei de moluscă *Unio crassus* în situl Natura 2000 ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
7. Sos Tibor, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a izvoarașului cu burtă galbenă, *Bombina bombina*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
8. Sos Tibor, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a izvoarașului cu burtă galbenă, *Bombina variegata*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare

9. Sos Tibor, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a țestoasei de apă europene, *Emys orbicularis*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
10. Sos Tibor, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a tritonului cu creastă, *Triturus cristatus*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
11. Sos Tibor, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a tritonului comun transilvănean, *Triturus vulgaris ampelensis*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
12. Imecs István, Újvári Krisztián, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a speciilor de pești *Barbus meridionalis*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Sabanjewia aurata*, *Gobio albipinnatus*, *Cobitis taenia* din siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
13. Pál Zoltán, Dr. Imecs Zoltán, Dr. Bartos Elekes Zsombor, Dr. Bartók Blanka, Dr. Kurkó Ibolya, Dr. Gál Andrea, Bajtalan Hunor, Benkő Csaba, 2014, STUDIU FINAL Activitatea A.1. Realizarea studiilor necesare elaborării Planului de Management, Subactivitatea A.1.3 Cartarea mediului fizic al siturilor
14. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a liliacului cârn, *Barbastella barbastellus*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
15. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare liliacului comun mic, *Myotis blythii*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
16. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare liliacului comun, *Myotis myotis*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
17. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a liliacul mic cu potcoavă, *Rhinolophus hipposideros*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
18. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a liliacul cu urechi mari, *Myotis bechsteinii*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare

19. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a liliacului cărămiziu, *Myotis emarginatus*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
20. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare liliacului cu aripi lungi, *Miniopterus schreibersii*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
21. Bücs Szilárd, 2014, Inventarierea, cartarea și evaluarea stării de conservare a liliacului mare cu potcoavă, *Rhinolophus ferrumequinum*, în siturile Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș, ROSCI0384 Râul Târnavă Mică și stabilirea măsurilor de conservare
22. Bücs Szilárd, 2014, Evaluarea efectivelor, cartarea distribuției și evaluarea stării de conservare a speciilor de lilieci din Anex 4 al Directivei de Habitate în ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș și ROSCI0384 Râul Târnavă Mică

B. Alte surse bibliografice

23. Appleton, R. Michael, 2003, – Fauna&Flora International, Ghid pentru elaborarea planurilor de management pentru arii protejate din România, Proiectul Managementul Conservării Biodiversității din România, Facilitare și asistență tehnică în schimbările instituționale, Proiectul Băncii Mondiale RO-GE-44176
24. Chiriță C., -1967-, *Solurile României: cu un determinant în culori*, Editura Agro-Silvică, București.
25. Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I., 2005: *Habitatele din România*, Bucuresti, 496p.
26. Doniță N., Popescu A., Paucă-Comănescu M., Mihăilescu S., Biriș I. A. 2006. *Modificări conform amendamentelor propuse de România și Bulgaria la Directiva Habitate, 92/43/EEC*, . Ed. Tehnică Silvică,
27. Frășineanu Mihaela, -2008-, *Râurile României*, Edit. Fundației România de Măine, București.
28. Grigoraș, C., Vlăduț, Alina, Boengiu, S., Grigoraș, Elena Narcisa, -2006-, *Solurile României*, Edit. Universitaria, Craiova.
29. Iordan I., -2009-, *Geografia utilizării terenurilor - categorii geografice de terenuri-*, Edit. Fundației România de Măine, București.
30. Mihăilescu V., -1969-, *Geografia fizică a României*, Edit. Științifică, București.
31. Novac Ghe., -2009-, *Cadastru general. Sisteme informaționale specifice domeniilor de activitate -cadastre de specialitate-*, Edit. Mirton, Timișoara.
32. Pădure I., Ungur Andreea, -2006-, *Cadastre de specialitate*, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia.
33. Rotaru M., Anculete Ghe., -1996-, *Sistemul cadastral și regimul funciar din România*, București.

34. Rusu I., -2004-, *Pedologie: solurile României*, Edit. Eurobit, Timișoara.
35. Stănilă, Anca Luiza, -2003-, *Solurile României*, Editura Fundatiei "Romania de Maine", București.
36. Ujvari I., -1972-, *Geografia apelor României*, Edit. Științifică, București.
37. Ujvari. I., -1959-, *Hidrografia R.P.R*, Edit. Științifică, București.
38. WWF International & The World Bank -2007-, "Management Effectiveness Tracking Tool – Reporting Progress at Protected Area Sites: A II a ediție. The Management Effectiveness Tracking Tool -METT- a fost dezvoltat de Sue Stolton, Marc Hockings, Nigel Dudley, Kathy MacKinnon, Tony Whitten și Fiona Leverington.
39. *** -1987-, *Geografia României*, vol. III.
40. *** Planuri cadastrale 1:5.000
41. *** Planuri parcelare 1:2.000
42. *** Formularele Standard Natura 2000 al siturilor

1. Unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor

Nr. crt	Județul	UAT	Suprafața totală, hectare,	Suprafața inclusă în sit din suprafața totală, hectare,	% din suprafața totală a UAT inclusă în sit	% din suprafața totală a siturilor inclusă în UAT	Siturile peste care se suprapune			
							SCI0297	SCI0384	SCI0186	SPA0028
1	Harghita	Săcel	7427	1782	23.99	1.95				x
2		Atid	13778	6595	47.87	7.22	X			x
3		Lupeni	12519	366	2.92	0.40				x
4		Corund	11351	1261	11.11	1.38				x
5		Praid	18003	2310	12.83	2.53	X			x
6		Gănești	4922					X		
7		Vărgata	4033	3093	76.69	3.38				X
8		Suplac	4864	81	1.67	0.09				X
9		Păsăreni	3019	1383	45.81	1.51				X
10		Coroisânmartin	2739	104	3.80	0.11		X		X

11	Mureș	Craciunești	4836	2295	47.46	2.51				X
12		Ernei	6778	186	2.74	0.20				X
13		Miercurea Nirajului oraș	5588	2521	45.11	2.76	X			X
14		Gheorghe Doja	3745	322	8.60	0.35				X
15		Bereni	4026	4026	100.00	4.40	X			X
16		Mica	6390					X		
17		Municipiul Târnăveni	5896					X		
18		Hodoșa	3948	3425	86.75	3.75				X
19		Acățari	7420	5137	69.23	5.62				X
20		Bahnea	9165		0.00	0.00		X		
21		Galești	5780	3253	56.28	3.56	X			
22		Bălăușeri	7812	1248	15.98	1.37		X		X
23		Beica de Jos	4558	93	2.04	0.10				X
24		Zăgar	3902					X		
25		Gornești	8508	35	0.41	0.04				X
26		Viișoara	6687					X		
27		Fântânele	6414	5478	85.41	5.99	X	X		X
28		Albești	8270	329	3.98	0.36				X
29		Eremitu	8311	4291	51.63	4.69	X			X
30		Orașul Sîngeorgiu de Pădure	7114	5175	72.74	5.66	X	X		X
31		Neaua	4004	4004	100.00	4.38	X			X

32		Ghindari	8122	8122	100.00	8.89	X			X
33		Măgherani	5803	5803	100.00	6.35	X			X
34		Nadeș	6876	4826	70.19	5.28				X
35		Sărățeni	3715	3694	99.43	4.04	X			X
36		Vețca	3749	2848	75.97	3.12				X
37		Daneș	11472	442	3.85	0.48				X
38		Municipiul Sighișoara	9602	1205	12.55	1.32				X
39		Chiheru de Jos	11526	252	2.19	0.28				X
40		Chibed	3748	3748	100.00	4.10	X			X
41		Orașul Sovata	16244	1732	10.66	1.89	X			X
42		Sibiu	Orașul Dumbrăveni	5575	22	0.40	0.01			X
43	Hoghilag		5213	57, 38	1.10	0.05			X	

3.Lista principalilor proprietari de terenuri din cadrul siturilor

Lista proprietarilor de teren din cadrul siturilor , Primăriile, composesoratele, Ocoalele Silvice,	Suprafața deținută, hectare,	% din suprafața AP
Asociația Composesoratul Siclod	182.14	0.20
Primăria Bălăușeri	23.79	0.03
Primăria Bereni	85.98	0.09
Composesoratul Eremitu	227.64	0.25
Primăria Eremitu	159.94	0.18
Composesoratul Hodosa	522.62	0.57
Primăria Miercurea Nirajului	176.20	0.19
Primăria Vargata	30.99	0.03
Primăria Fantanele	463.45	0.50
Composesoratul Ghindari	25.11	0.03
Primăria Neaua	66.15	0.07
Primăria Sângeorgiu de Padure	36.70	0.04

4. Lista factorilor interesați și rolul acestora în managementul siturilor

Nr	Instituția / organizația / grupul de interes	Legătura / rolul / interesul față de sit / managementul acestuia
Proprietari de terenuri și resurse din cadrul sitului și utilizatori		
1	Primăriile cu o pondere majoritară din suprafață în cadrul siturilor, precum Bereni, Neaua, Ghindari, Măgherani, Chibed, Sărățeni, Fîntînele, Hodoșa, Vărgata, Vețca, Sângeorgiu de Pădure, și cele care dețin terenuri în situri	Dețin terenuri în cadrul siturilor și sunt responsabile pentru dezvoltarea locală
2	Proprietari privați de terenuri agricole și de păduri	Gestionează aceste terenuri, influențând starea habitatelor și populațiile de specii
Administratori ai resurselor naturale și infrastructurii din cadrul sitului		
3	Ocolul Silvic privat Ghindari	Administrează pădure din cadrul siturilor
4	Ocolul Silvic de stat Dumbrăveni	Administrează pădure din cadrul siturilor
5	Ocolul Silvic de stat Homorod	Administrează pădure din cadrul siturilor
6	Ocolul Silvic privat Mureșul	Administrează pădure din cadrul siturilor
7	Ocolul Silvic Privat Praid	Administrează pădure din cadrul siturilor
8	Ocolul Silvic de stat Sighișoara	Administrează pădure din cadrul siturilor
9	Ocolul Silvic de stat Sovata	Administrează pădure din cadrul siturilor
10	Ocolul Silvic de stat Târgu Mureș	Administrează pădure din cadrul siturilor
11	Ocolul Silvic Privat Odorheiul Secuiesc	Administrează pădure din cadrul siturilor
12	Direcția Silvică Mureș	Coordonează și supervizează activitatea Ocoalelor Silvice de stat
13	Direcția Silvică Harghita	Coordonează și supervizează activitatea Ocoalelor Silvice de stat
14	Administrația Națională Apele Române – Administrația Bazinală Mureș, Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș	Administrația apelor aflate în proprietatea statului, respectiv a albiilor minore, a digurilor și a zonelor de protecție ale cursurilor de apă
15	Agenția Națională pentru Resurse	Reglementarea activităților de utilizare a resurselor minerale, ape

	Minerale	subterane, ape minerale, cariere, balastiere,
16	Administrația Națională Apele Române - Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș	Autoritate responsabilă pentru destinația albiei minore a cursurilor de apă și pentru menținerea zonei de protecție a apelor
17	AJVPS Mureș Asociația Pro Diana Asociația vânătorilor și pescarilor sportivi "Crisius Socodor" - Chibed Asociația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi, Nirajul Mic" – Bereni, Asociația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi "Salon" Odorheiul Secuiesc Asociația de Pescuit Sovata Asociația Vânătorilor Sportivi, Ursul" Sovata AVPS Hubertus – Crișeni, AVPS Sighișoara, AVPS Târnava Mare, Asociația Pescarilor Sportivi Valea Nirajului	Administrarea resurselor piscicole și cinegetice de pe teritoriul siturilor
18	Composesorat Carpinus-Gyertyanos Composesorat Eremitu Composesorat Firtusu Composesorat Ihod Composesorat Sâmbriaș Composesoratul satului Atia Composesoratul „Pășunea de Aur” Chendu Composesoratul Matrici	Responsabile pentru gestionarea pădurilor și pajiștilor din cadrul siturilor
19	Asociația Proprietarilor de Pădure Chibed Asociația Proprietarilor de Terenuri și Păduri Ezüst Kalász Asociația proprietarilor de păduri	Asigură exploatarea și management forestier

	private “Felsőmező”	
20	Administrația SCI Gheorgheni Administrația SCI Podișul Hârtibaciului Custozii	Administrează siturile Natura 2000 situate în apropierea celor din Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului. Posibili parteneri în implementarea unor activități de management, ex. acțiuni de informare-conștientizare privind ariile protejate, lobby și reglementare, educație ecologică, dezvoltarea ecoturismului, etc. .
Utilizatori ai resurselor din cadrul siturilor		
21	Asociația Cervus - Crișeni	Asociații de vânători, care gestionează fonduri de vânătoare și/sau organizează acțiuni de vânătoare pentru specii de interes cinegetic
22	Asociația Apicultorilor Valea Nirajului - Miercurea Nirajului	
23	Asociația de Vânătoare, Hermina”	
24	Asociația Haldorado	Pescuit sportiv
25	Asociația Kovespatak – Pârâul de Piatră	Exploatare forestieră
26	SC Agro Prod Com Dosa SRL Chibed	200 ha teren agricol, din care 80 ha luate în arendă; 300 bovine; abatorie
27	SC Agrotranscomex SRL Miercurea Nirajului	Creșterea animalelor, produse lactate
28	SC Farel SRL	Distribuție, proprietar teren 495 ha
29	SC Heba SRL	Extragere pietriș din albiile din zonă.
Autorități publice locale, județene și naționale		
30	Primăriile celor 37 unități administrativ-teritoriale incluse în situri, lista completă este prezentată în tabelul din Anexa 1,	Dețin terenuri în cadrul siturilor și sunt responsabile pentru dezvoltarea comunităților locale.
31	Consiliul Județean Mureș Consiliul Județean Harghita Consiliul Județean Sibiu	Planificarea teritorială și strategică Administrarea drumurilor județene
32	Instituția Prefectului Județelor Mureș, Harghita și Sibiu	Asigură realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative precum și a ordinii publice
33	Agencia Pentru Protecția Mediului Harghita	Asigură respectarea legislației de mediu, emite autorizații și avize și verifică impactul asupra naturii al investițiilor și proiectelor,

	<p>Agenția Pentru Protecția Mediului Mureș</p> <p>Agenția Pentru Protecția Mediului Sibiu</p>	<p>elaborează planuri și strategii pentru protecția mediului, verifică conformitatea planului de management al ariilor protejate cu legislația națională și stadiul implementării acestuia în teritoriul aferent județelor Harghita, Mureș, respectiv Sibiu</p>
34	<p>Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice</p>	<p>Implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii protejate, responsabil pentru fondul forestier național</p>
35	<p>Ministerul Agriculturii - Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Harghita, Mureș, Sibiu, Direcția Agricolă,</p>	<p>Instituție responsabilă pentru reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală.</p>
36	<p>APIA Târgu Mureș, APIA Miercurea Ciuc și centrele locale Târnăveni respectiv Cristuru Secuiesc</p>	<p>Agenție de stat responsabilă pentru acordarea subvențiilor în agricultură, inclusiv pentru practici agricole care contribuie la conservarea naturii, cu rol important pe viitor în controlul respectării condițiilor de management. Are un rol important în menținerea biodiversității pajiștilor și rolului acestora de habitat pentru speciile protejate în cadrul siturilor.</p>
Autorități de control		
37	<p>Comisariatul de Regim Silvic și Cinegetic Brașov</p>	<p>Controlul respectării normativelor silvice și al gestionarilor de fond cinegetic din sit pentru toate cele 3 județe din sit.</p>
38	<p>Comisariatele Județene Mureș, Harghita și Sibiu ale Gărzii Naționale de Mediu</p>	<p>Controlează respectarea legislației privind protecția naturii și respectarea prevederilor planului de management</p>
39	<p>Inspectoratul de Poliție Județean Mureș și Harghita</p>	<p>Controlează respectarea legii și intervine, în caz de încălcarea acesteia. Poate reprezenta un partener pentru Custode în activitățile de patrulare și în asigurarea respectării regimului de management al siturilor.</p>
40	<p>Inspectoratul de Jandarmi Județean Mureș și Harghita Posturile locale de Jandarmerie</p>	
Organizații non-guvernamentale active în domeniul protecția mediului și/sau naturii și turism		
41	<p>Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii "Grupul Milvus"</p>	<p>Partener implicat direct în managementul siturilor, reprezentat în Consiliul Științific de Administrație. Organizație cu expertiză în conservarea speciilor și habitatelor.</p>
42	<p>Asociația Pro Biciclo Urbo pentru</p>	<p>Organizații active în domeniul protecției mediului. Posibili parteneri</p>

	Protecția Mediului și a Naturii	ai Administrației în implementarea activităților de management.
43	Asociația Prepetuum mobile - Târgu Mureș	
44	Asociația Focus Eco Center	
45	Asociația Lumina Verde	
46	Asociația Cercetașii Județului Mureș	
47	Societatea Carpatina Ardeleană – Filiala Târgu Mureș	
48	Asociația Klaris - Eremitu	Asociație activă în domeniul turismului. Posibil partener în activități de management.
Asociații din domeniul agriculturii, dezvoltării rurale și dezvoltării regionale		
49	GAL “ Târnava Mică Bălăușeri-Sărățeni”	Cuprinde UAT suprapuse sitului și include parteneri din domeniile public și privat implicați în dezvoltarea microregională.
50	GAL “Valea Nirajului”	Cuprinde UAT suprapuse sitului și include parteneri din domeniile public și privat implicați în dezvoltarea microregională.
51	Asociația Crescătorilor de Animale Atid Asociația Crescătorilor Asociația Proprietarilor Bezid or de Bovine Măgherani Asociația Răsăritul – Asociația Cavalerii Vinului, Asociația Agricultorilor Maghiari din România - Organizația Mureș – Cercul Agricultorilor „Arany Kalasz” Sărățeni Filialele Asociației Agricultorilor Maghiari din Gănești	Asociații implicate în agricultură.
52	Asociația de Dezvoltare Rurală Celeritas Asociația pentru Comuna Bereni Asociația Pro Vețca, Asociația Leordeni Lorincfalva Egyesulet -	Dezvoltare rurală și dezvoltare comunitară

	Gheorghe Doja, Leordeni, Asociația BONYAMI - Vărgata	
53	Asociația Microregională Târnava Mică Bălăușeri – Sovata Asociația Microregiunea Valea Nirajului – Nyaradmente	Dezvoltare regională
Turism și industrie		
54	Serviciul Public Salvamont Mureș Serviciul Public de Salvamont Harghita	Marchează și omologhează traseele turistice, asigură patrularea în zonă și salvarea montană. Poate fi partener în realizarea infrastructurii turistice din sit.
55	Pensiunea ecoturistică Casa Alexandra – Lunca Ilvei	Organizează excursii în sit, promovează valorile acestuia. Posibil partener pentru acțiunile de promovare și dezvoltare a unui turism sustenabil.
Educație și cercetare		
56	Inspectoratul Școlar Județean Mureș, Harghita și Sibiu	Coordonează și supervizează activitatea școlilor .
57	Școlile din localitățile incluse în cele 4 situri	Contribuie la educația tinerilor, în spiritul protecției naturii și sunt posibili parteneri ai custodelui în activitățile cu rol educativ.
58	ICAS Brașov	Realizează activități de cercetare în domeniul silvic și cinegetic și elaborează amenajamente silvice. Poate realiza studii relevante pentru managementul siturilor. Poate fi un partener pentru Administrație.
59	Universitatea “Sapientia” Târgu Mureș	Realizează activități educative și de cercetare în domenii relevante pentru managementul siturilor. Poate fi un partener pentru Administrație.
60	Universitatea Corvinus din Budapesta, Filiala Miercurea Nirajului	
61	Universitatea Babes-Boyalay din Cluj Napoca	
Mass media		
62	Radio Târgu Mureș, posturile de radio, televiziuni locale și posturi naționale, ziare locale	Rol important în promovarea zonei și a activităților, în acțiunile de educație și conștientizare

5.Obligațiile Administrației siturilor privind managementul acestora

Conform Contractului de Administrare, Administrația siturilor are următoarele obligații contractuale:

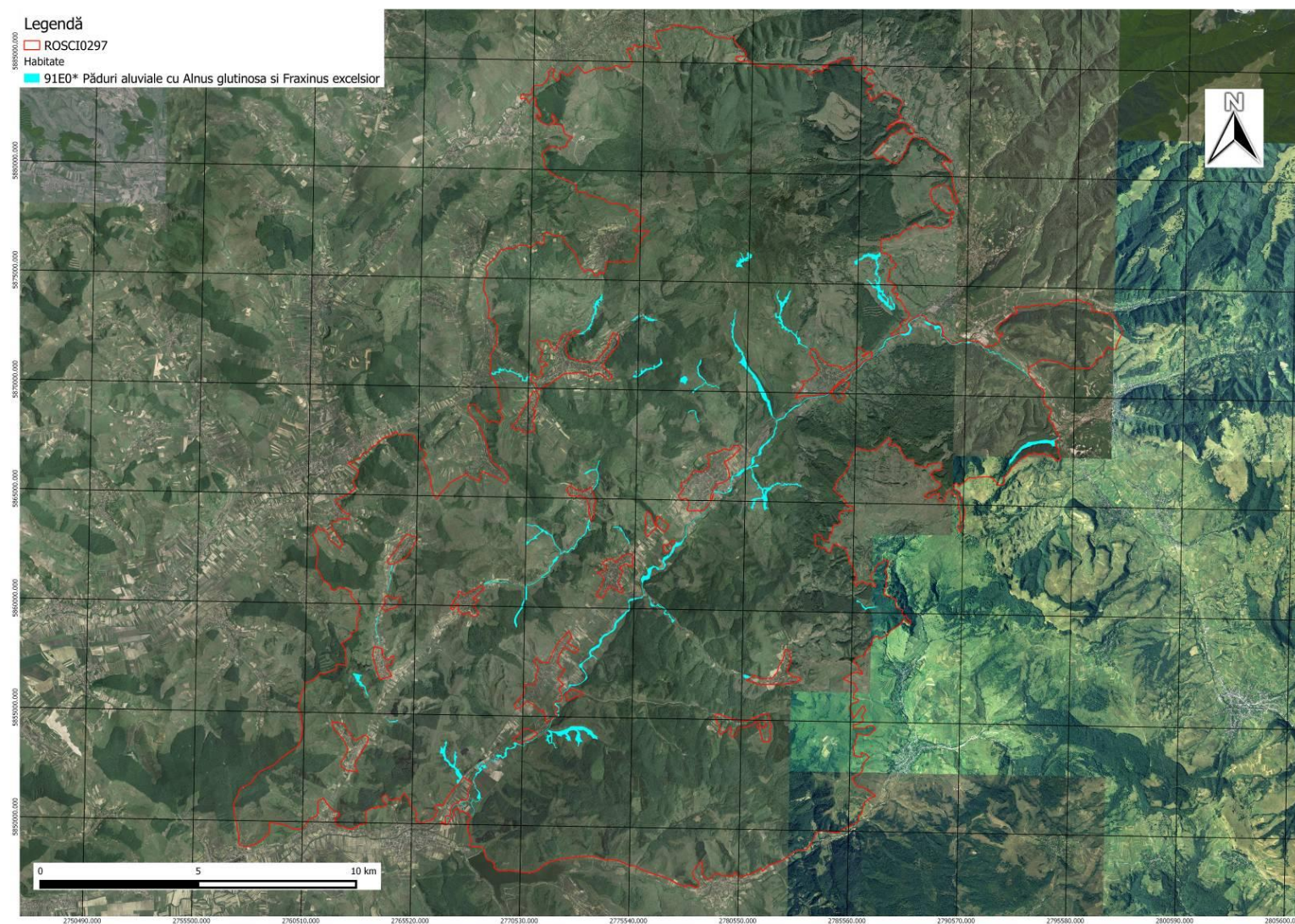
- să administreze aria naturală protejată;
- să controleze modul de aplicare a legislației și a planului de management;
- să ia toate măsurile necesare în vederea asigurării unei protecții eficiente a ariei naturale protejate și a valorilor patrimoniului natural;
- să contribuie la monitorizarea speciilor și habitatelor de interes național și comunitar, precum și la cartarea habitatelor și distribuția speciilor;
- să elaboreze și să transmită spre aprobare, la autoritatea responsabilă, regulamentul ariei naturale protejate;
- să elaboreze și să transmită spre aprobare autorității responsabile planul de management al ariei naturale protejate;
- să asigure instruirea necesară a persoanelor implicate în activitatea de custodie;
- să promoveze acțiuni de conștientizare și informare a populației locale, cu privire la necesitatea protecției naturii și la rolul ariilor naturale protejate;
- să furnizeze prompt informații la solicitarea autorității responsabile și să înștiințeze direct și operativ despre producerea oricărui eveniment care a adus sau poate aduce prejudicii capitalului natural;
- să prezinte autorității responsabile un raport anual complet, privind starea ariei naturale protejate, modul de gestionare a eventualelor probleme apărute și acțiunile întreprinse în baza planului de management, precum și situația realizării obligațiilor asumate;
- să identifice orice prejudicii cauzate de terțe persoane bunurilor patrimoniului natural;
- să informeze, în scris, autoritatea responsabilă, în termen de 48 de ore de la producerea/luarea la cunoștință a prejudiciului.

6. Bugetul alocat pentru administrarea ariilor protejate în perioada 2012 – 2014

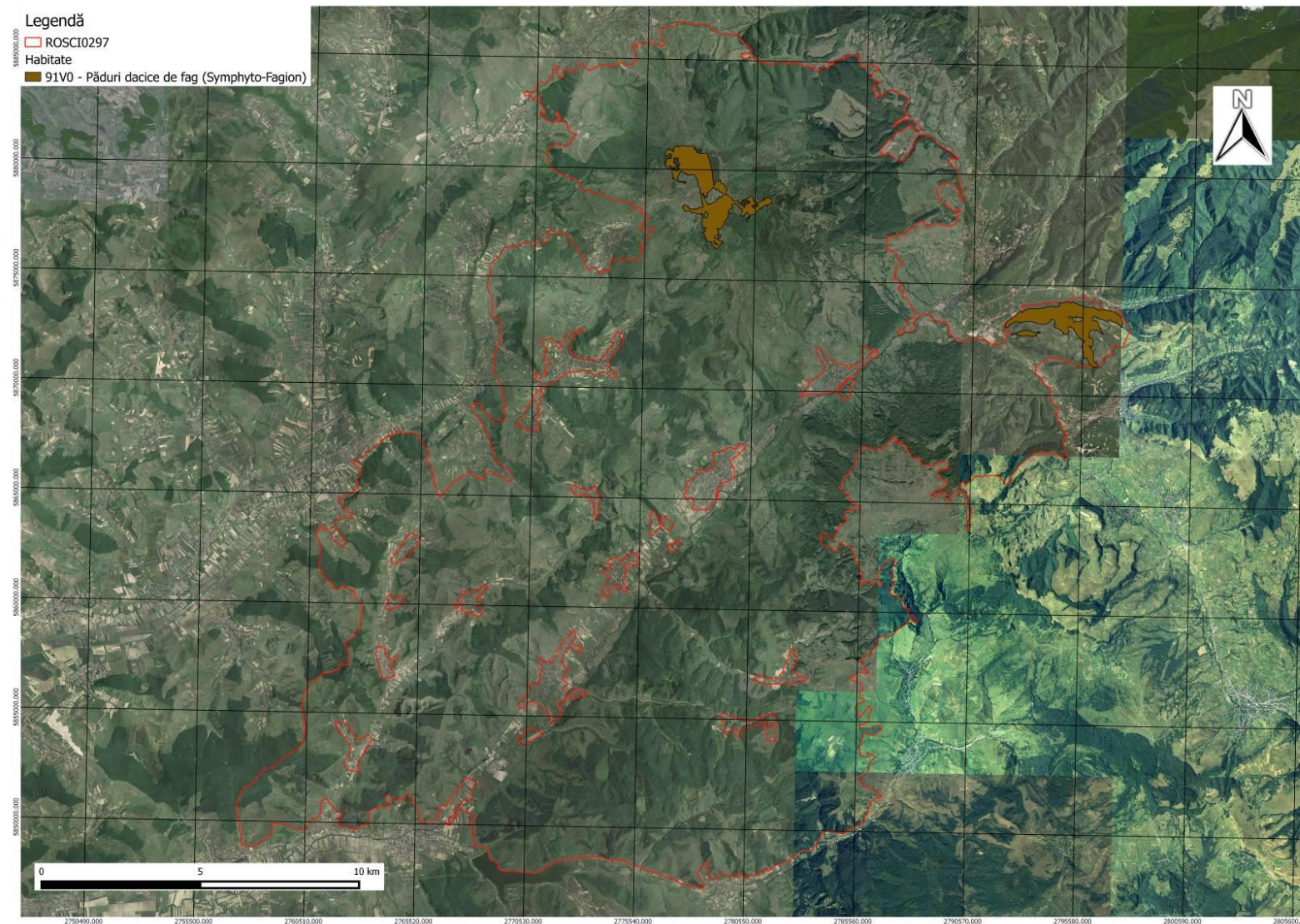
Categoria de cheltuieli	2012		2013		2014	
	Administrație	POS	Administrație	POS	Administrație	POS
Activități de consultare, conștientizare	1,500.00	0.00	0.00	96,423.00	3,500.00	102,220.00
Creșterea capacității instituționale de gestionare a ariilor naturale protejate - achiziție mașină de teren	0.00	0.00	0.00	124,900.00	0.00	0.00
Creșterea capacității instituționale prin crearea sistemelor informatice pentru sectorul protecția naturii și prin instruirea personalului în vederea utilizării acestui sistem	0.00	0.00	0.00	168,913.00	0.00	0.00
Sesiuni de instruire având ca scop creșterea competențelor personalului din structura de administrare	2,500.00	0.00	1,440.00	6,000.00	1,200.00	4,500.00
Inventarieri și cartări	0.00	0.00	0.00	80,000.00	0.00	170,6104.8
Achiziționarea de bunuri și echipamente	0.00	0.00	0.00	67,405.00	2,565.56	0.00
Cheltuieli cu salariile	34,460.00	49,471.00	18,819.00	195,690.00	36,343.00	123439
Cheltuieli privind poșta	150.00	116.16	0.00	529.24	0.00	560.38
Cheltuieli privind combustibilul	2,372.43	0.00	1,870.57	4,293.00	1,163.41	5,666.34
Cheltuieli privind materiale consumabile	1,200.00	340.00	0.00	8,125.42	1,082.16	6,664.70
Asigurare auto	0.00	0.00	1,263.41	0.00	1,358.66	0.00
Rovinietă	0.00	0.00	414.95	0.00	426.27	0.00

Service auto	0.00	0.00	1,169.94	0.00	7,976.95	0.00
Cheltuieli curente cu întreținerea autoturismului	0.00	0.00	0.00	0.00	724.02	0.00
Protocol	0.00	0.00	0.00	0.00	2,240.78	0.00
TOTAL	42,182.43	49,927.16	24,977.87	752,278.66	58,580.81	1,949,155.20
TOTAL CHELTUIELI	92,109.59		777,256.53		2,007,736.03	

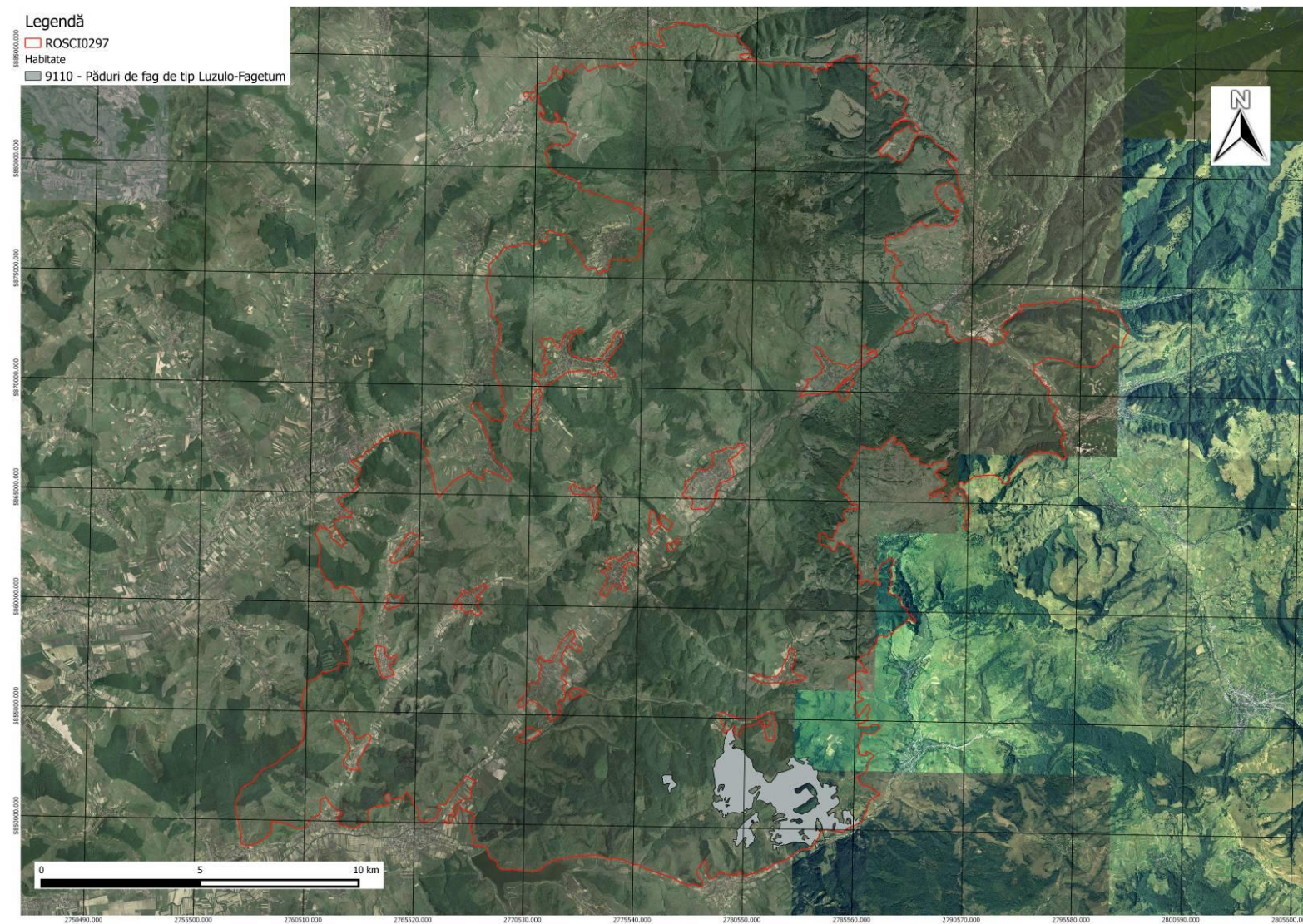
7.Repartiția spațială a habitatul 91E0 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

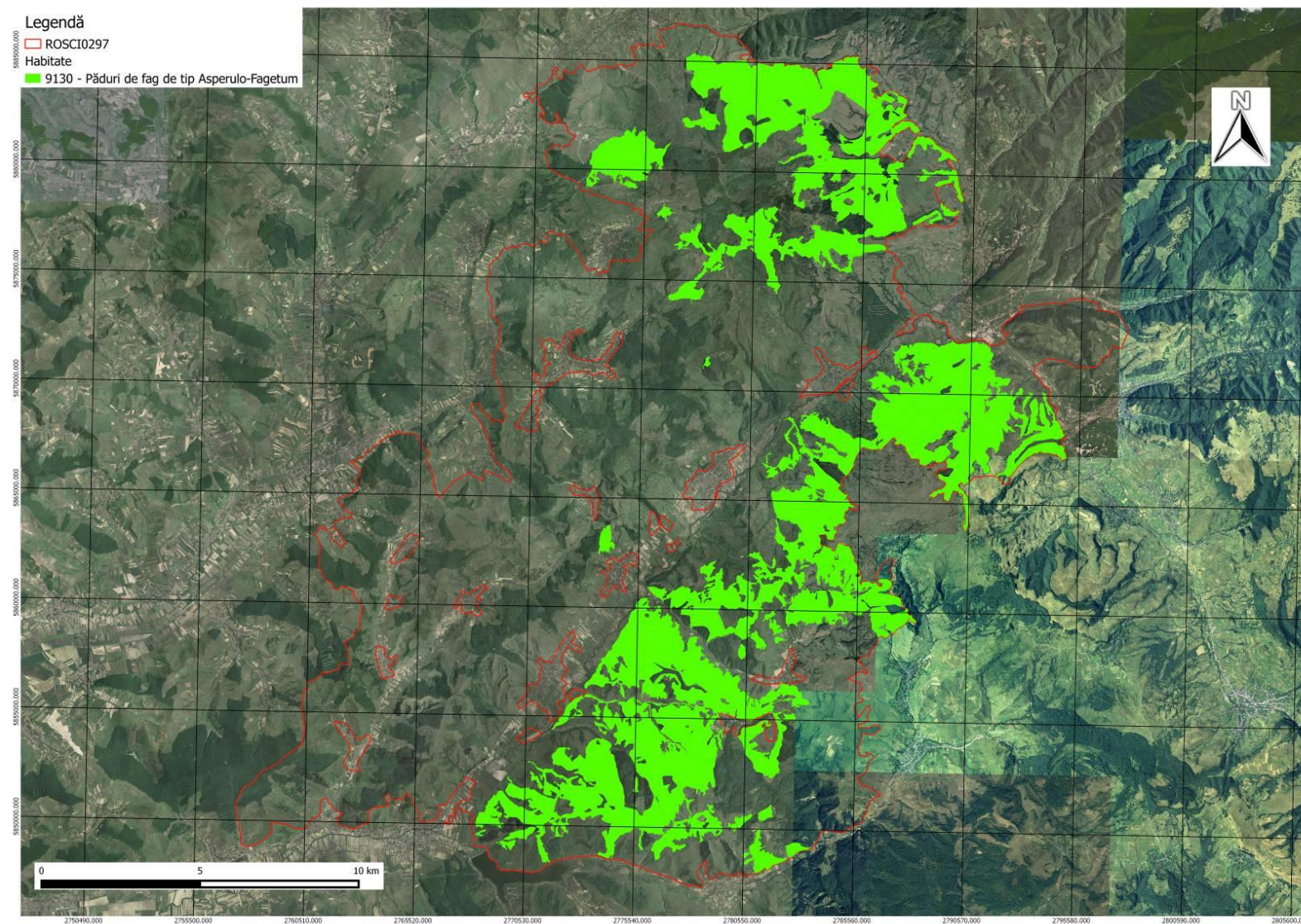
8.Repartiția spațială a habitatul 91V0 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

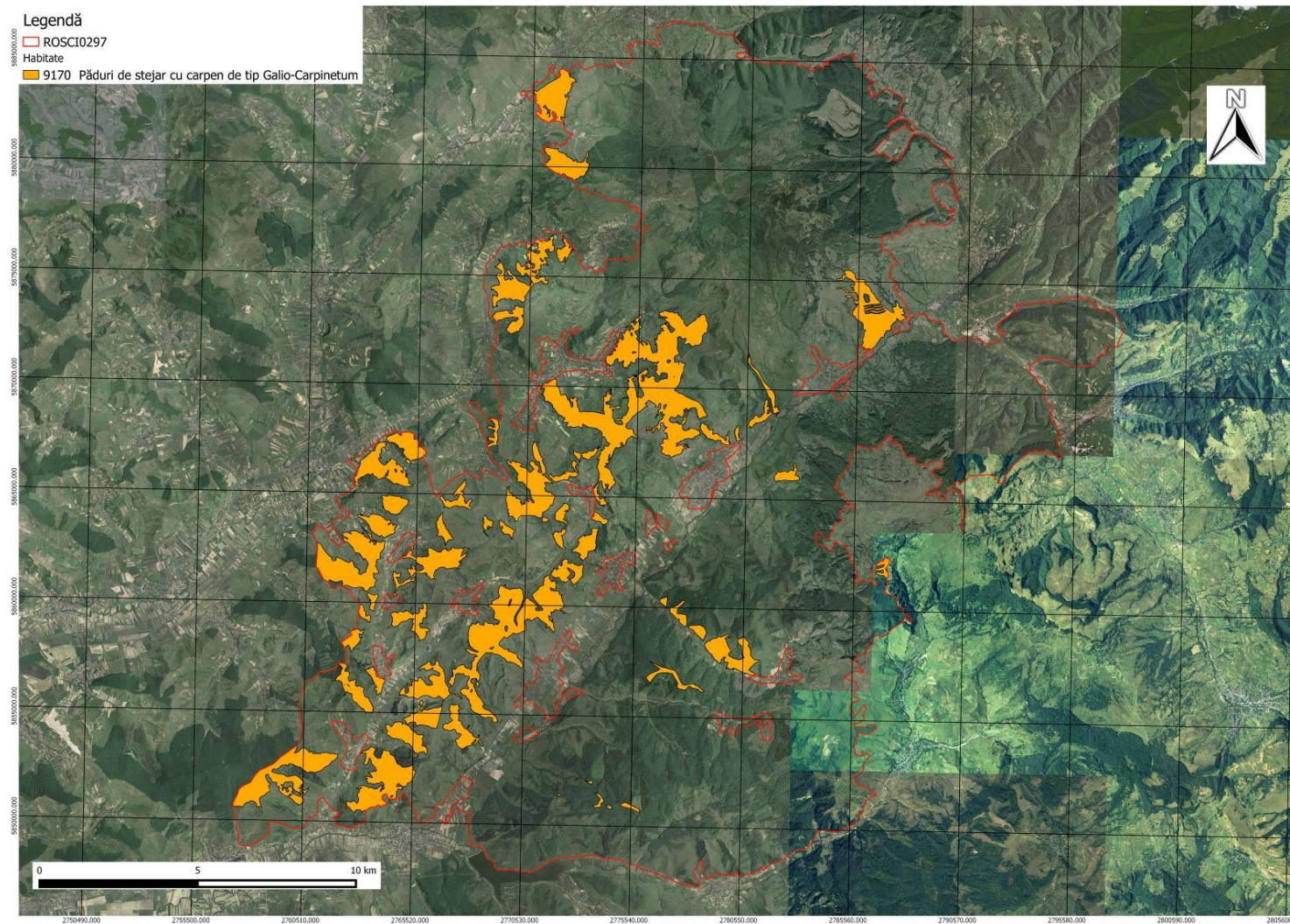
9.Repartiția spațială a habitatul 9110 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

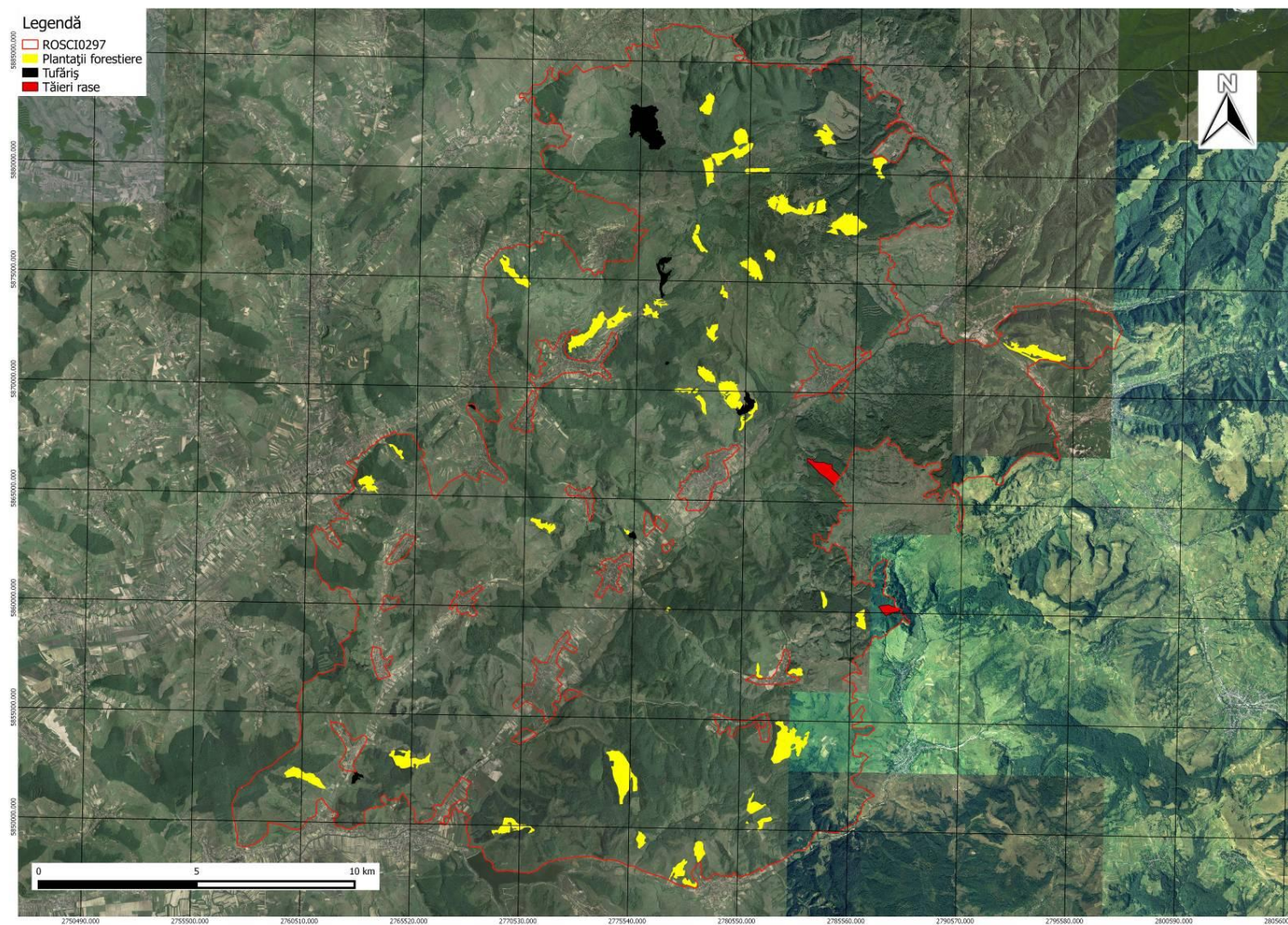
10.Repartiția spațială a habitatul 9130 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

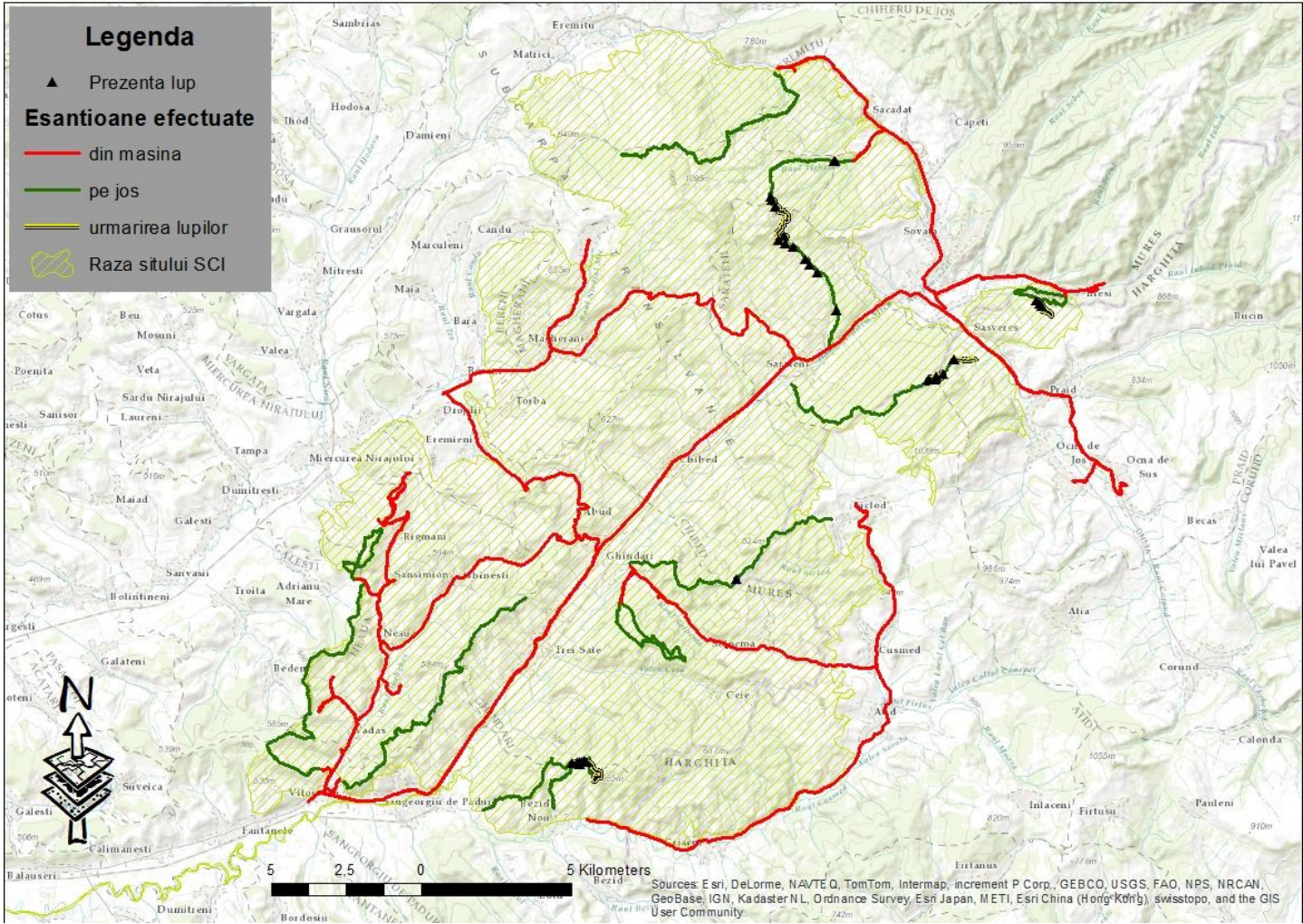
11.Repartiția spațială a habitatul 9170 în cadrul sitului ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

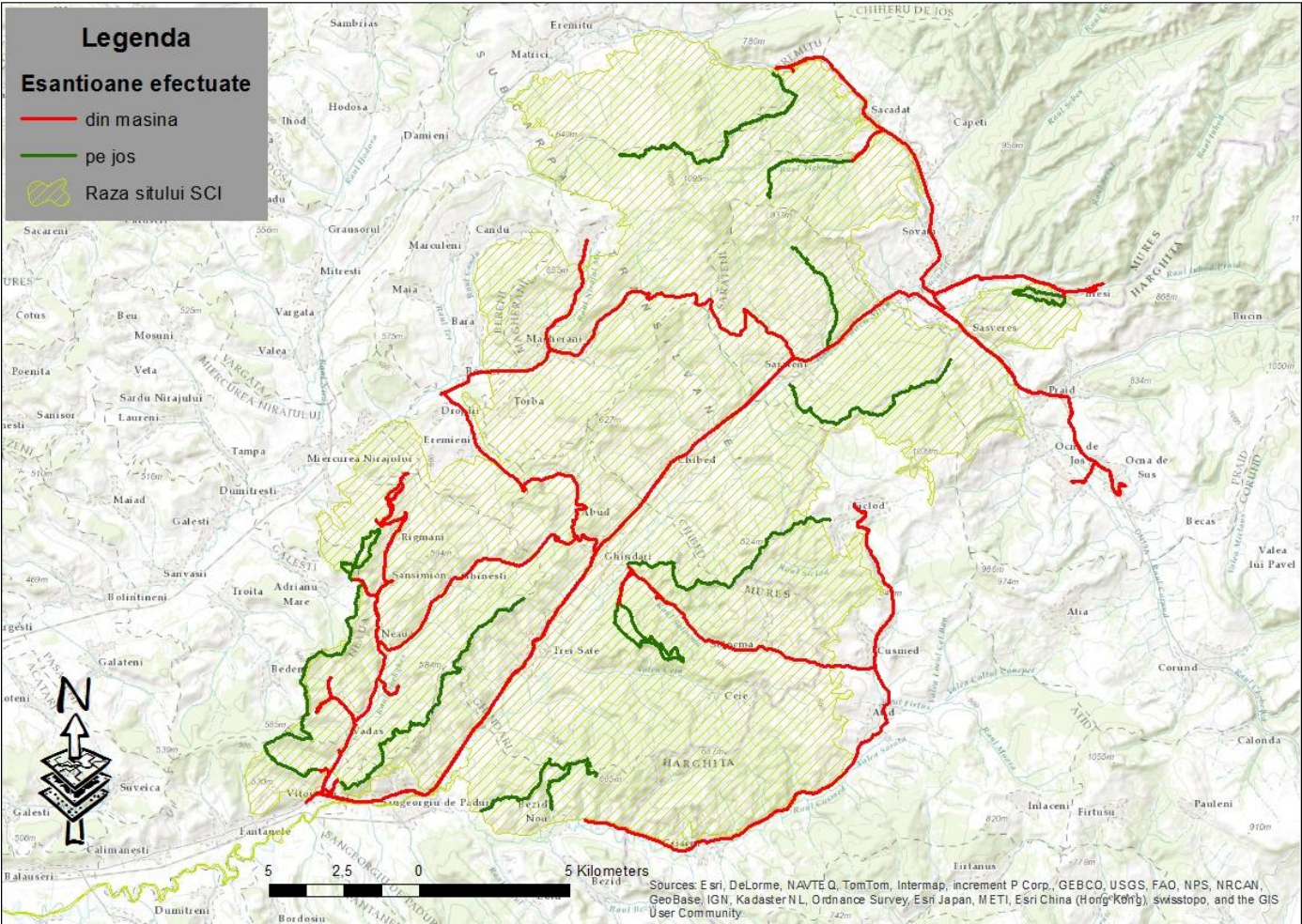
12.Repartiția spațială a plantațiilor forestiere, tufărișurilor și tăierilor rase în situl ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș

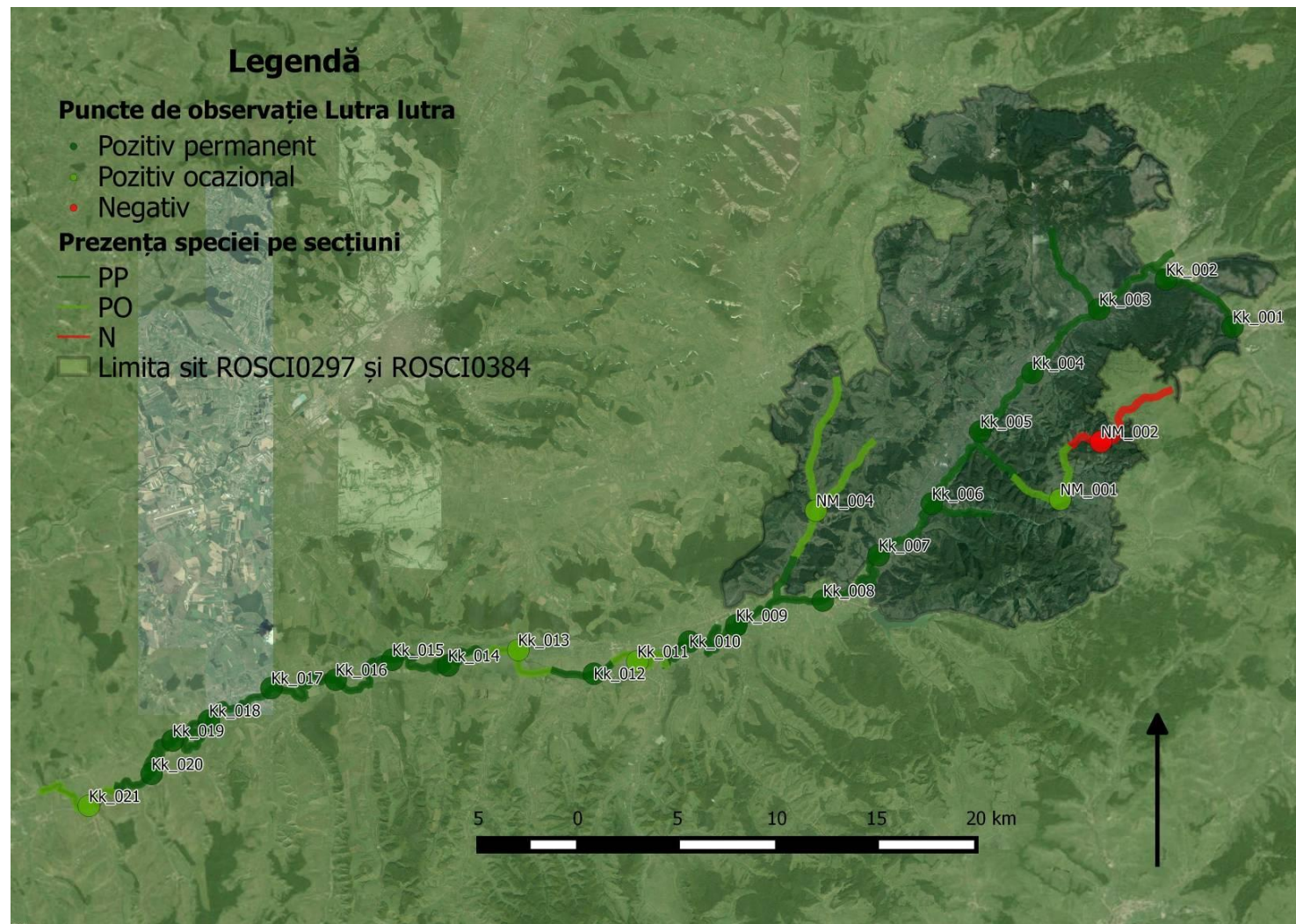
14.Zone în care a fost observată prezența lupului în timpul observațiilor

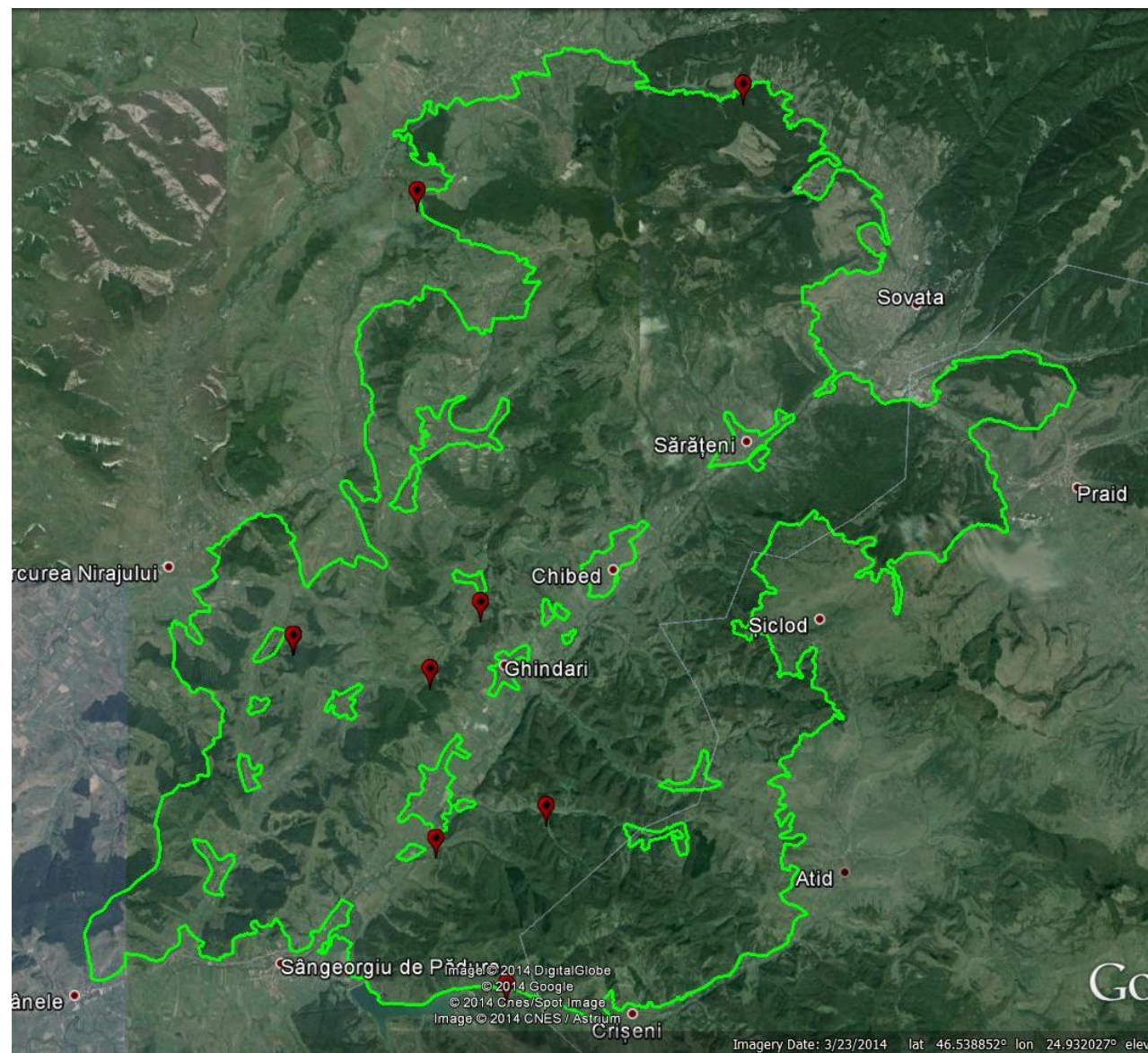
15.Zone în care a fost efectuată eșantionarea pentru râs *Lynx lynx*

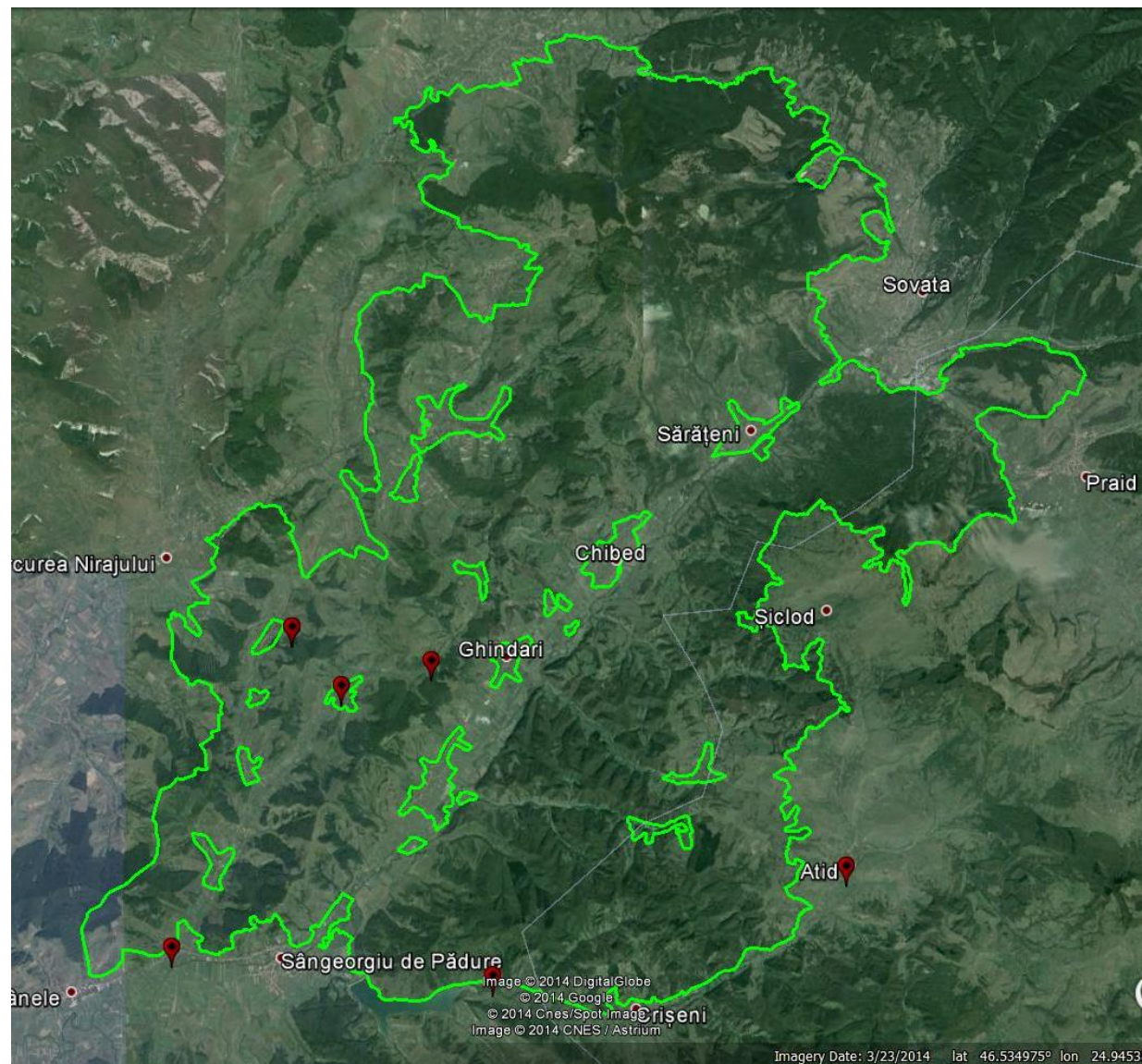
16. Zone în care a fost observată vidra, *Lutra lutra*, în timpul inventarierilor

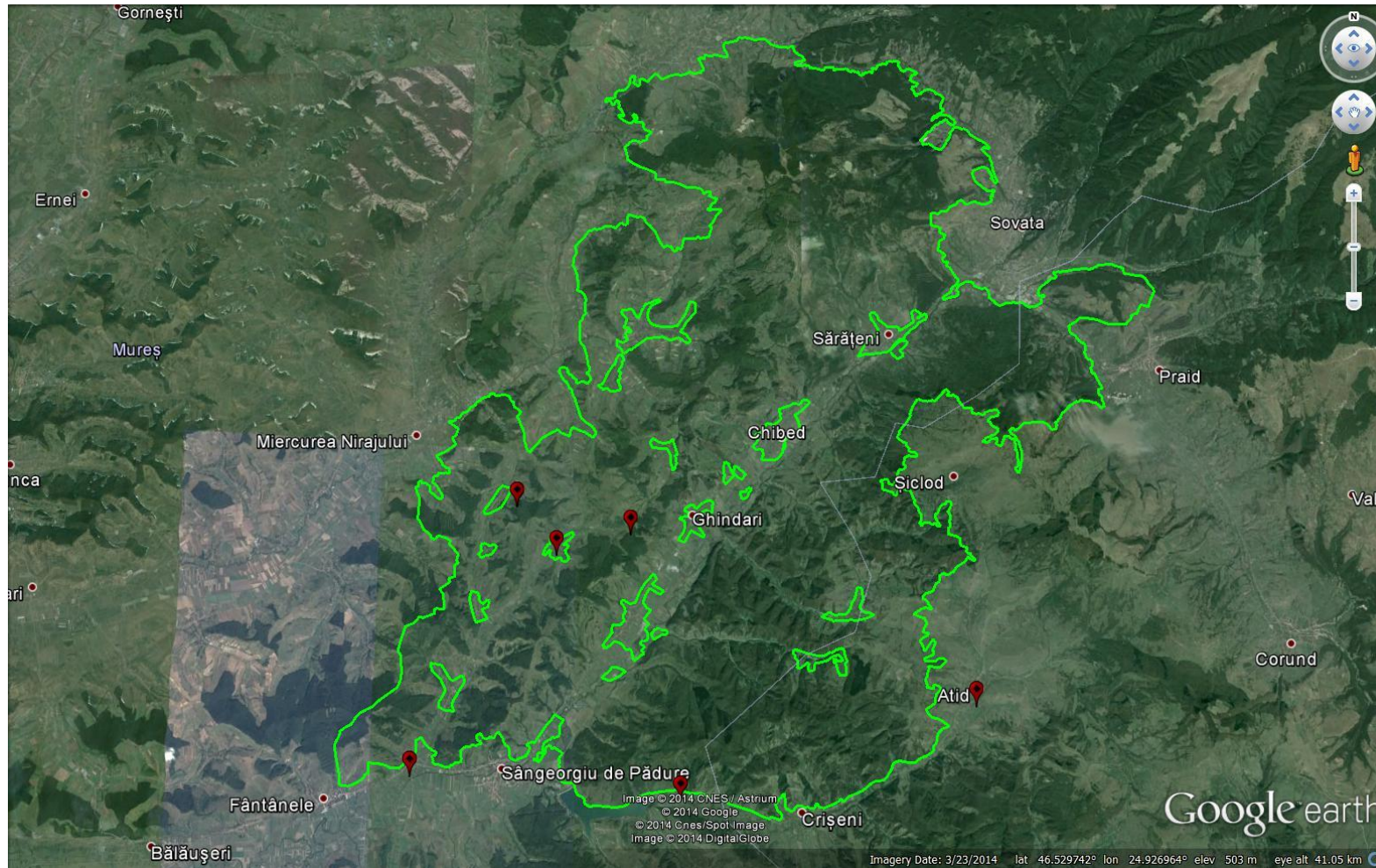
17.Harta distribuției pentru *Barbastella barbastellus*

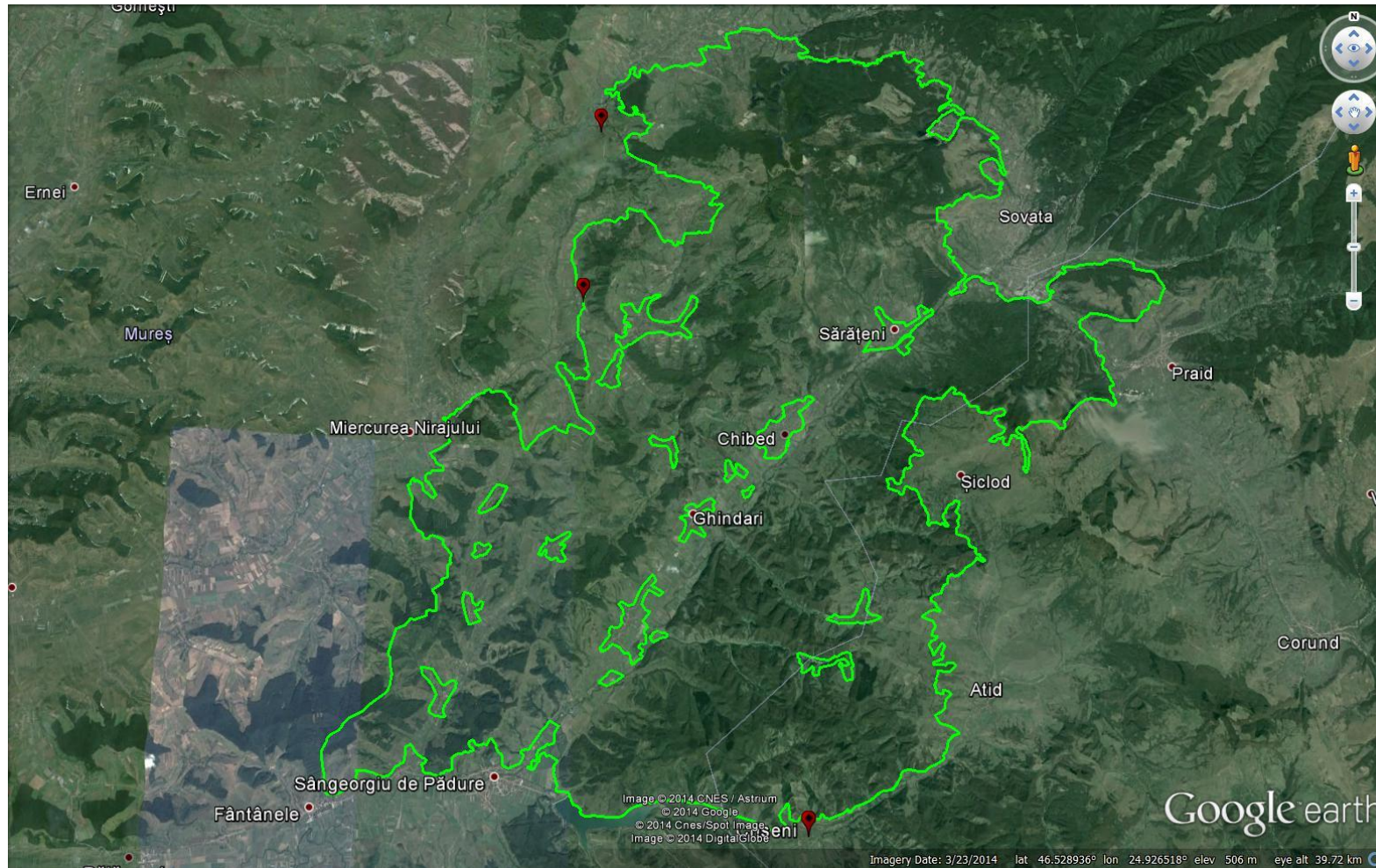
18.Harta distribuției pentru *Myotis blythii*

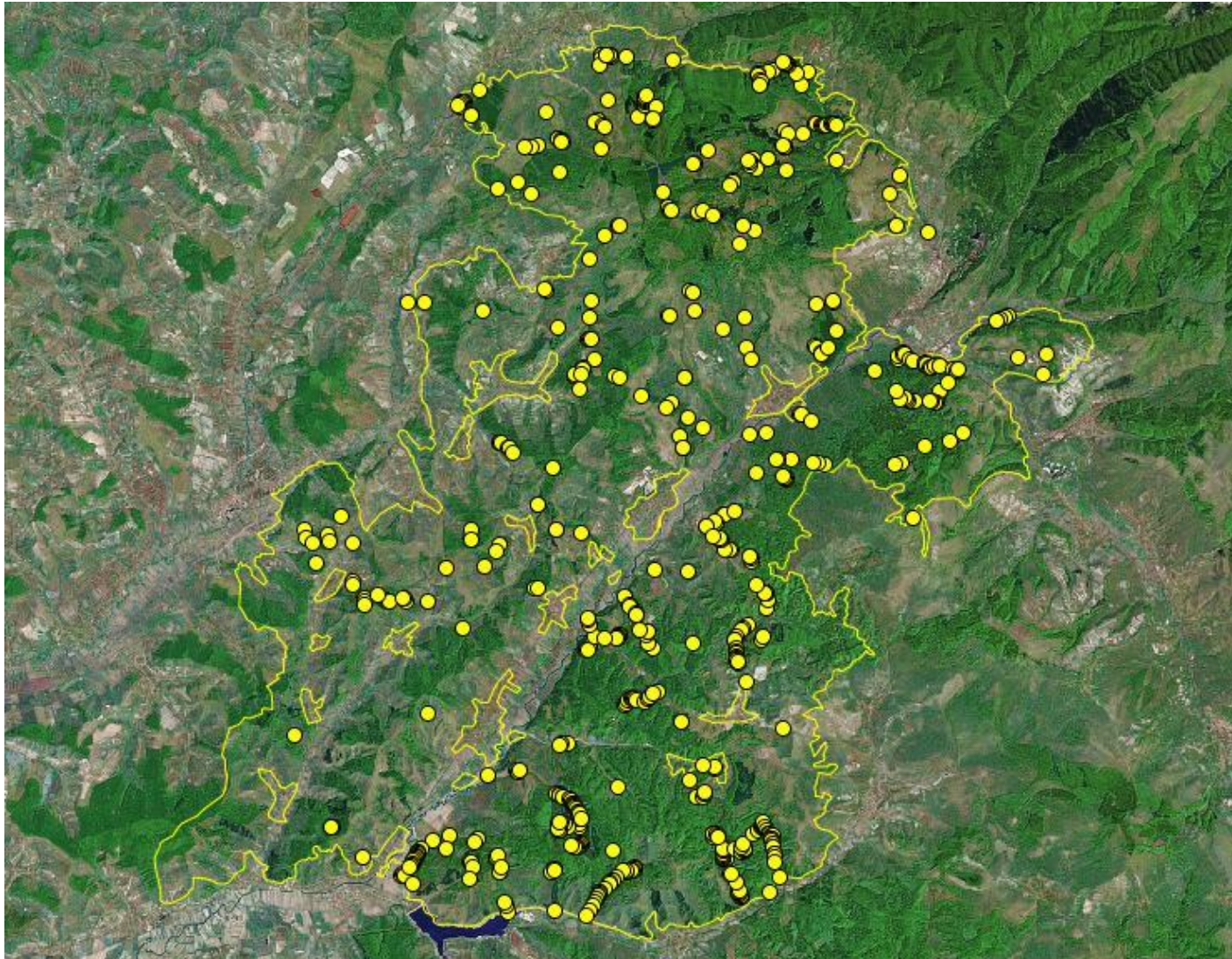
19.Harta distribuției pentru *Myotis myotis*

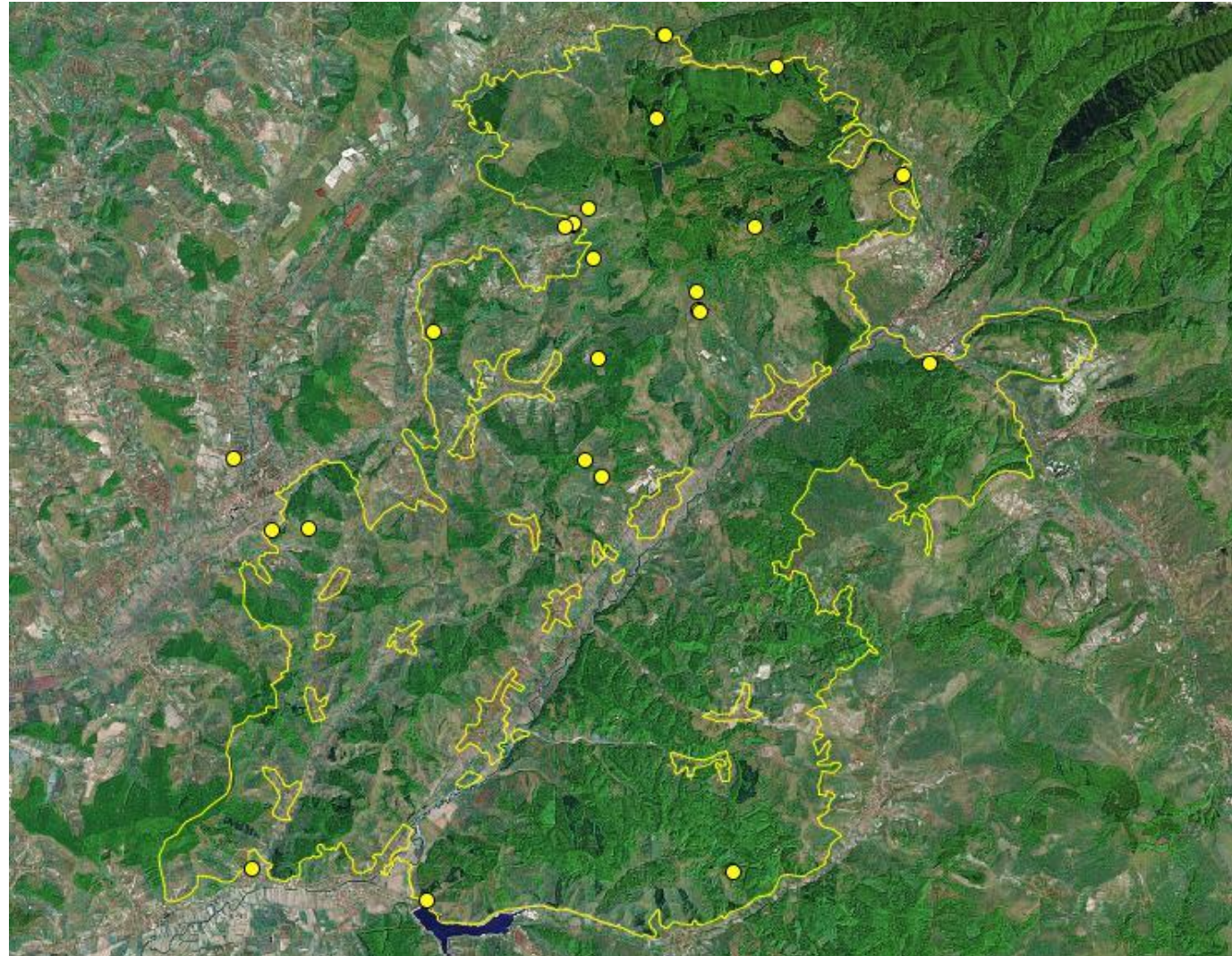
20.Harta distribuției pentru *Rhinolophus hyposideros*

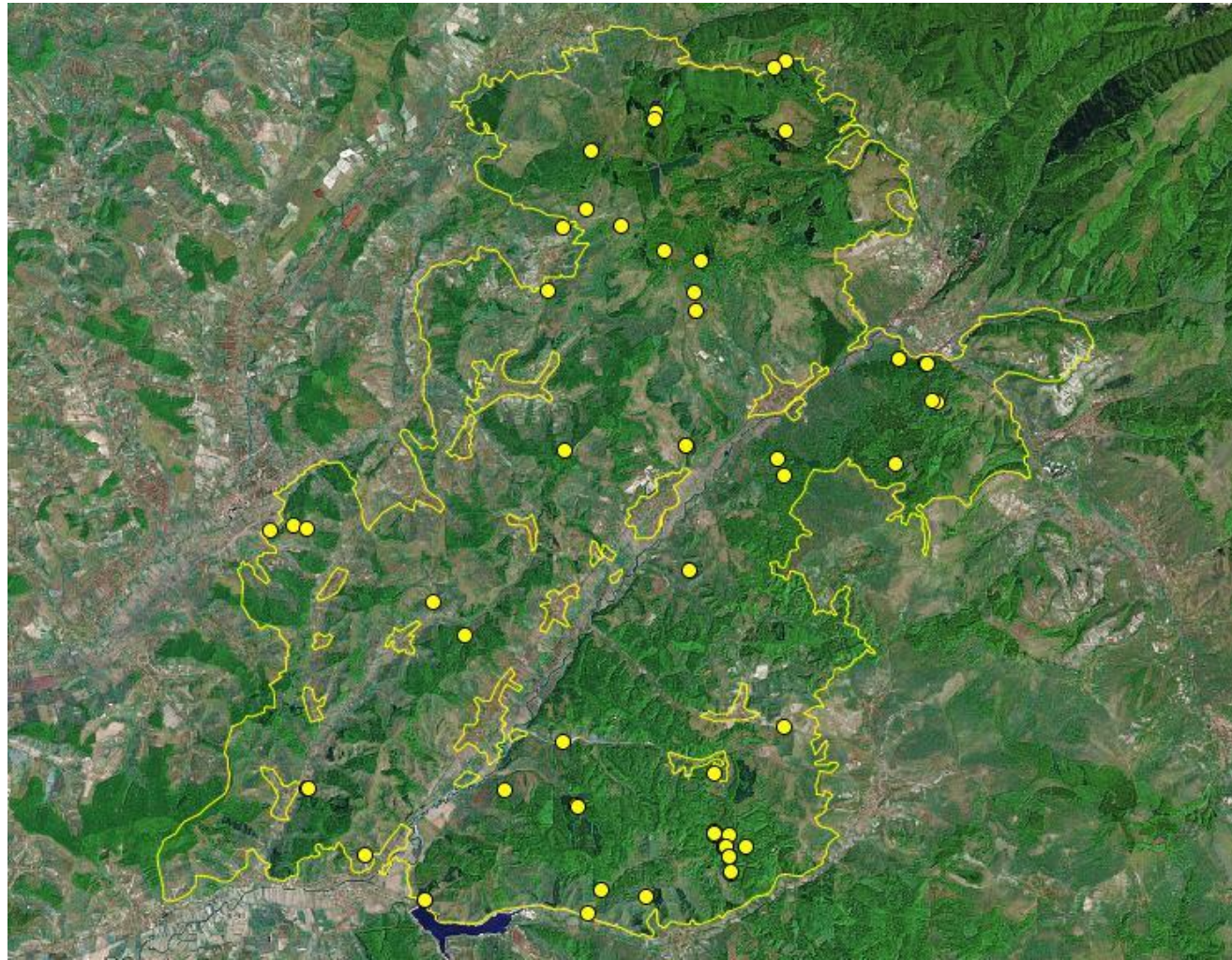
21.Harta distribuției pentru *Bombina variegata*

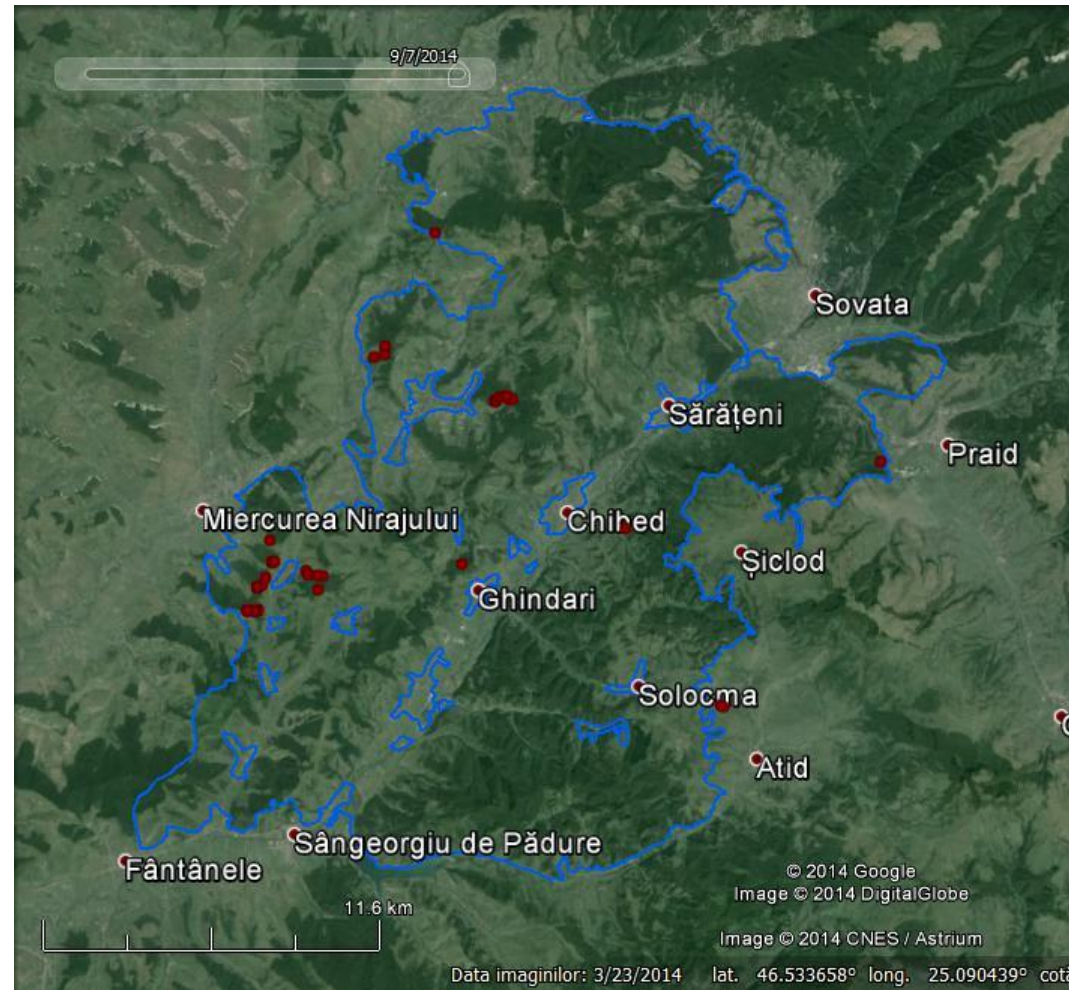
22.Harta distribuției pentru *Triturus cristatus*

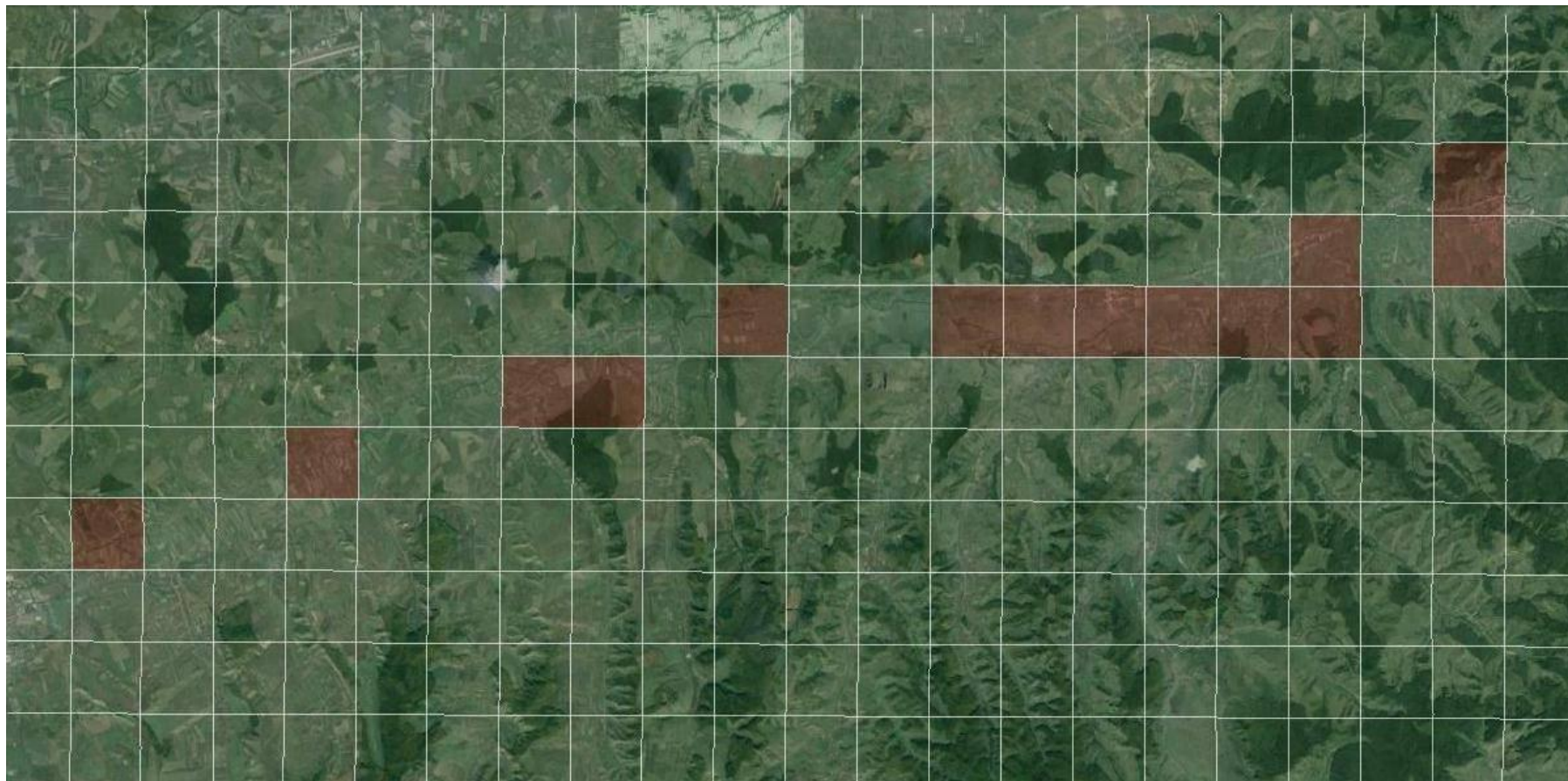
23.Harta distribuției pentru *Triturus vulgaris ampelensis*

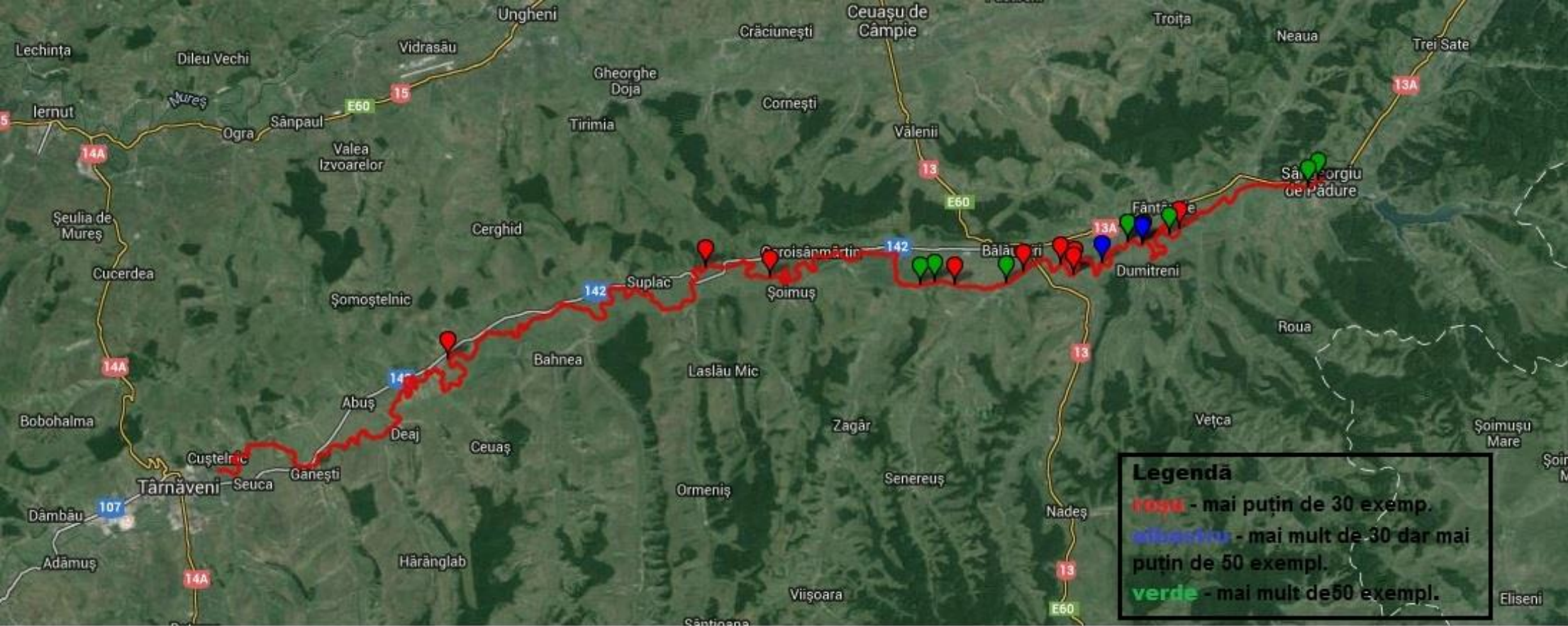
24.Harta distribuției spațiale pentru *Lucanus cervus*

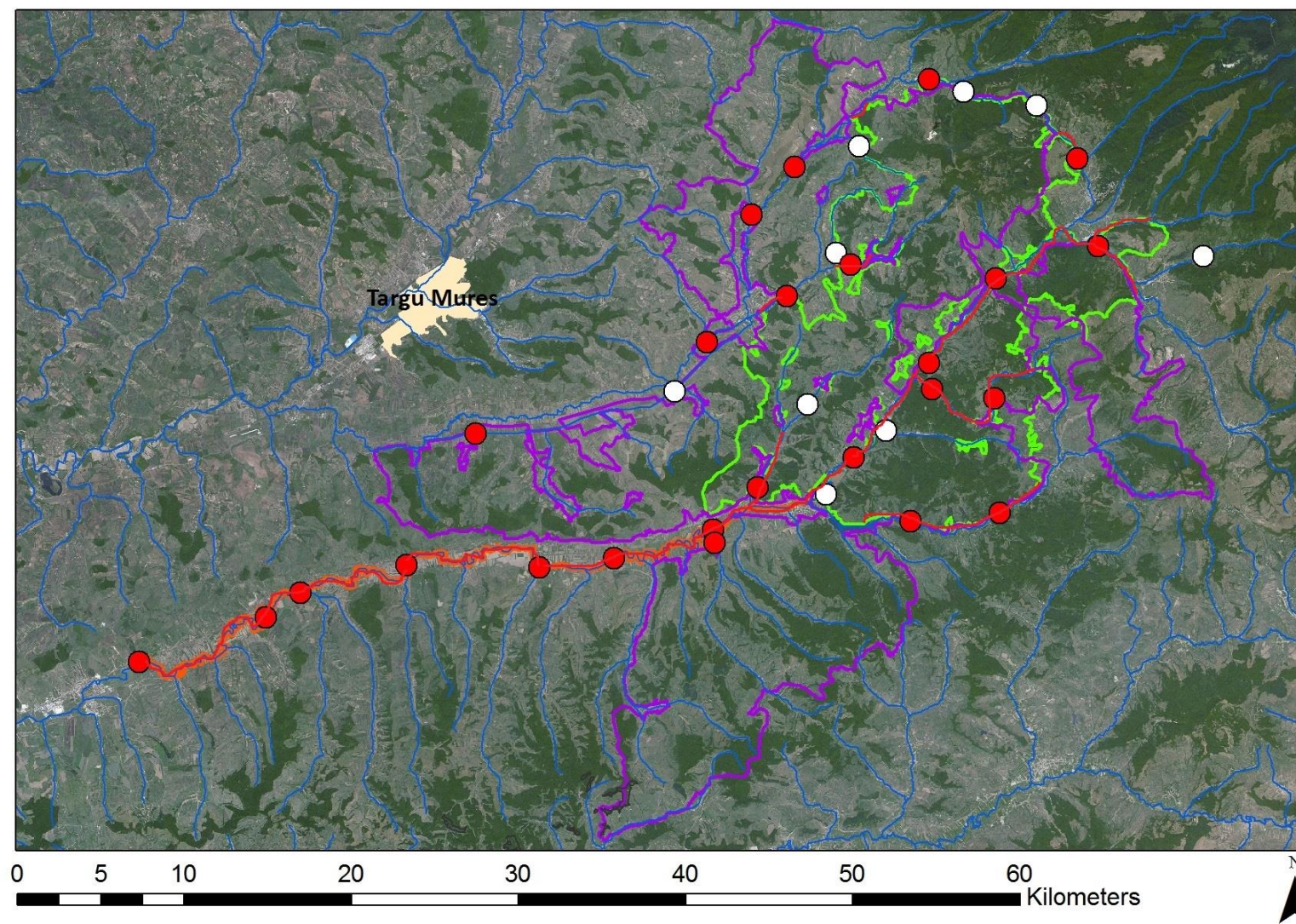
25.Harta distribuției spațiale pentru *Lycaena dispar*

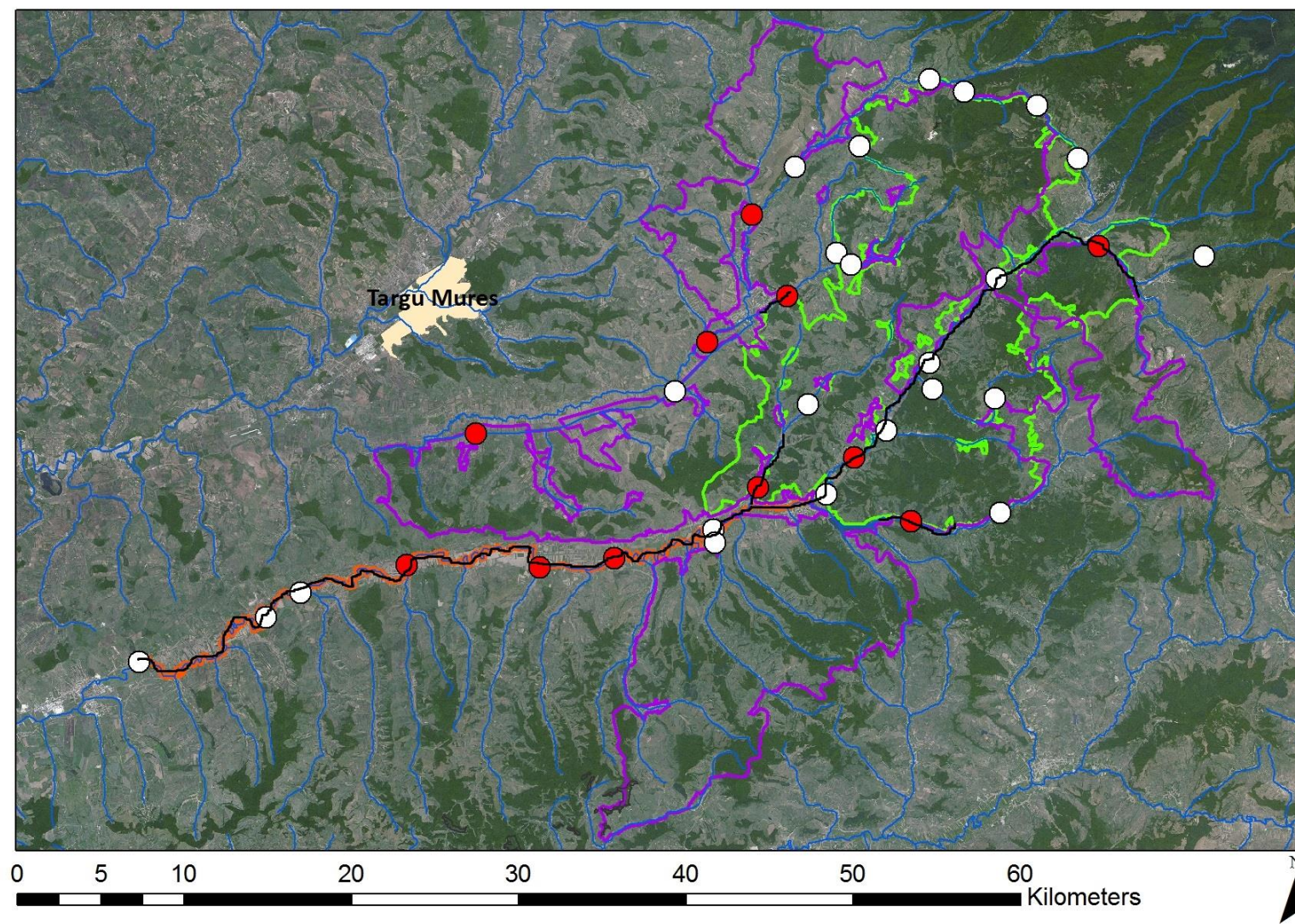
26.Harta distribuției spațiale pentru *Unio crassus*

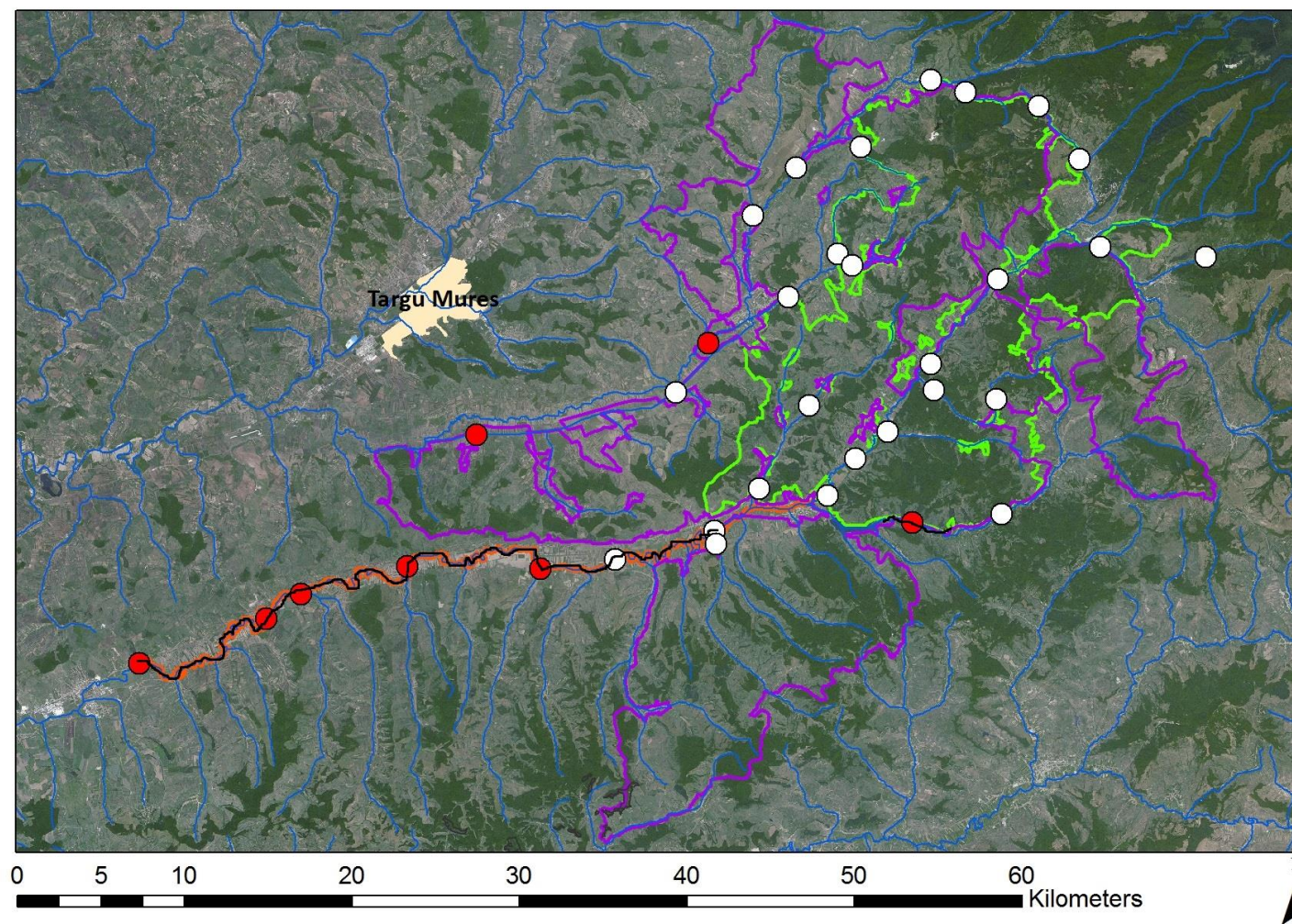
27.Harta distribuției spațiale pentru *Barbus meridionalis*

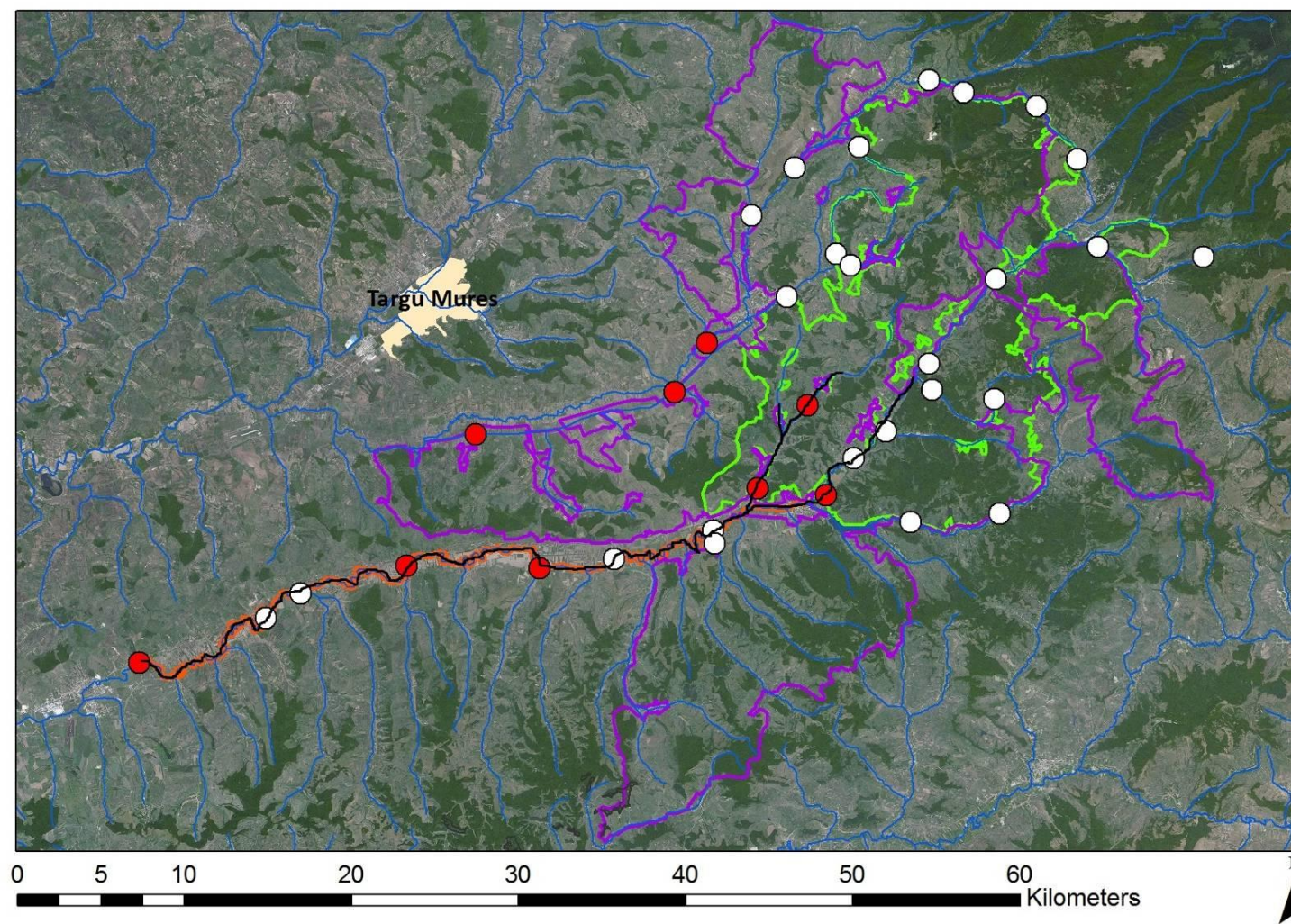
28.Harta distribuției spațiale pentru *Cobitis taenia*

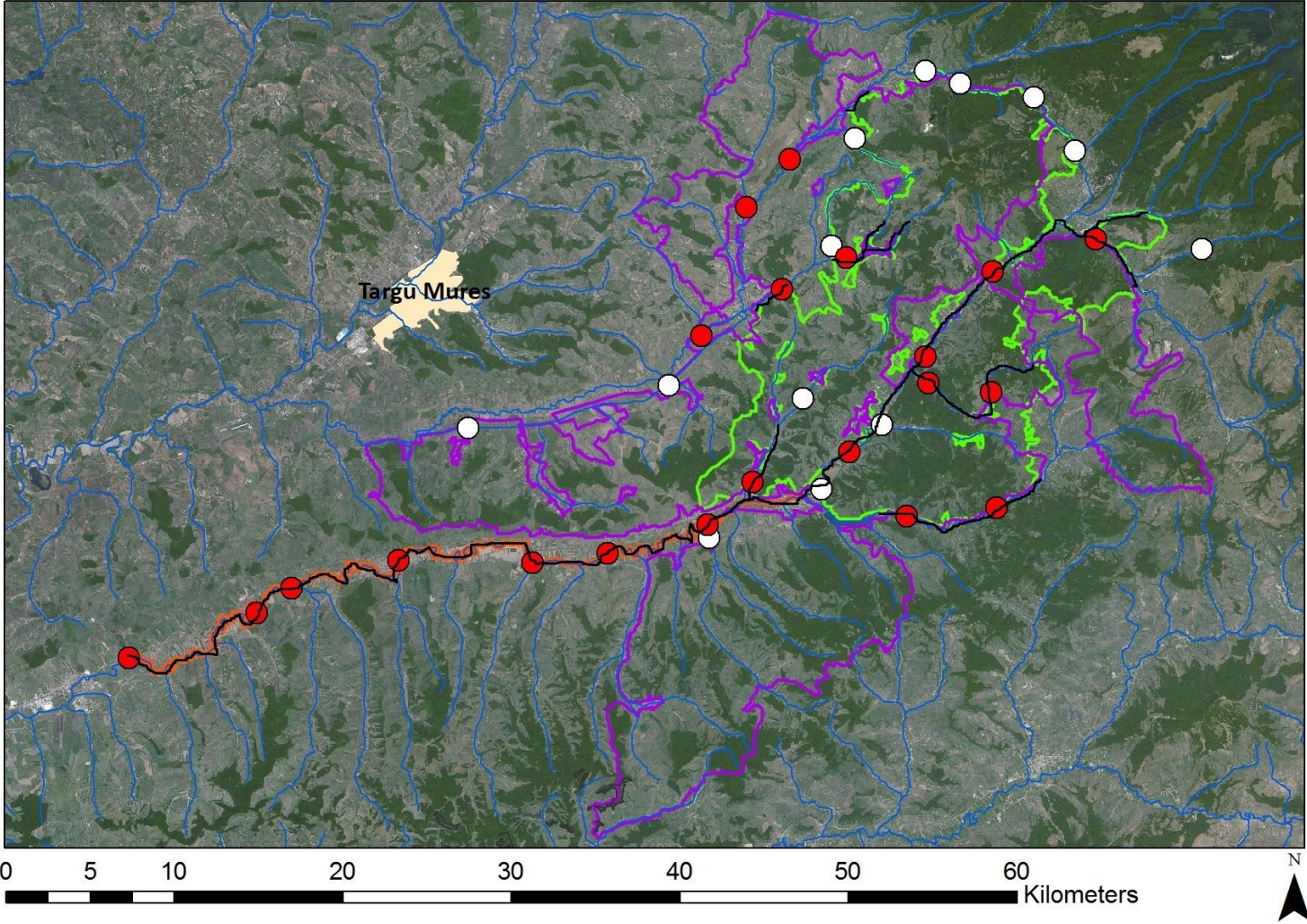
29.Harta distribuției spațiale pentru *Gobio albipinnatus*

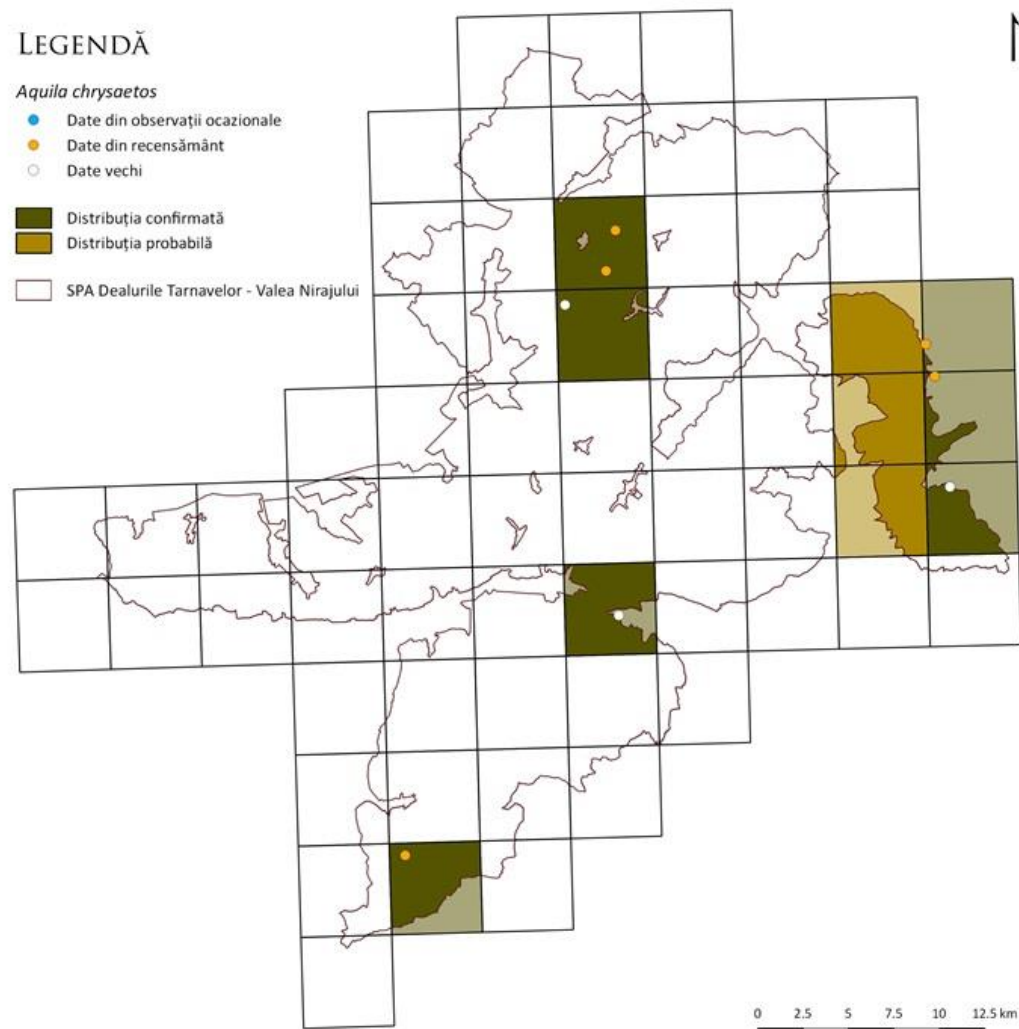
30.Harta distribuției spațiale pentru *Rhodeus sericeus amarus*

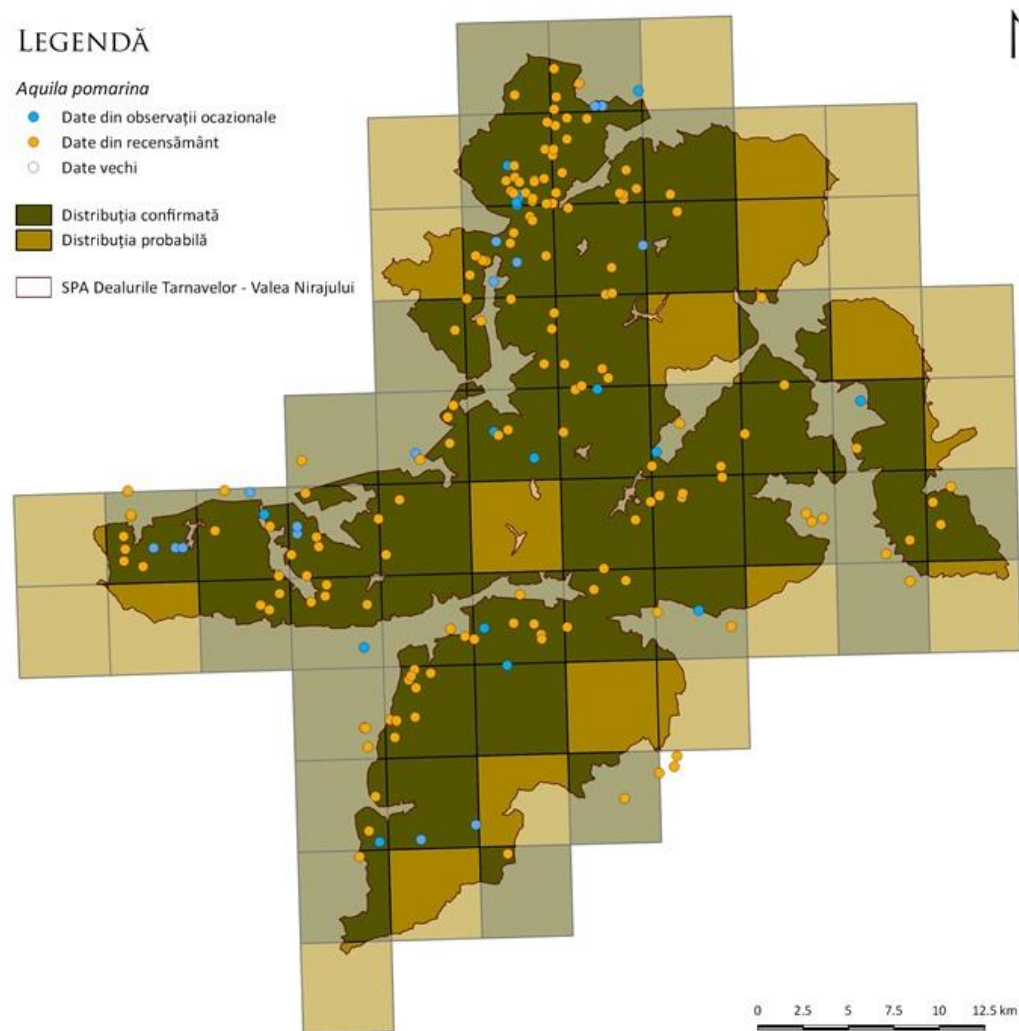
31.Harta distribuției spațiale pentru *Sabanajewia aurata*

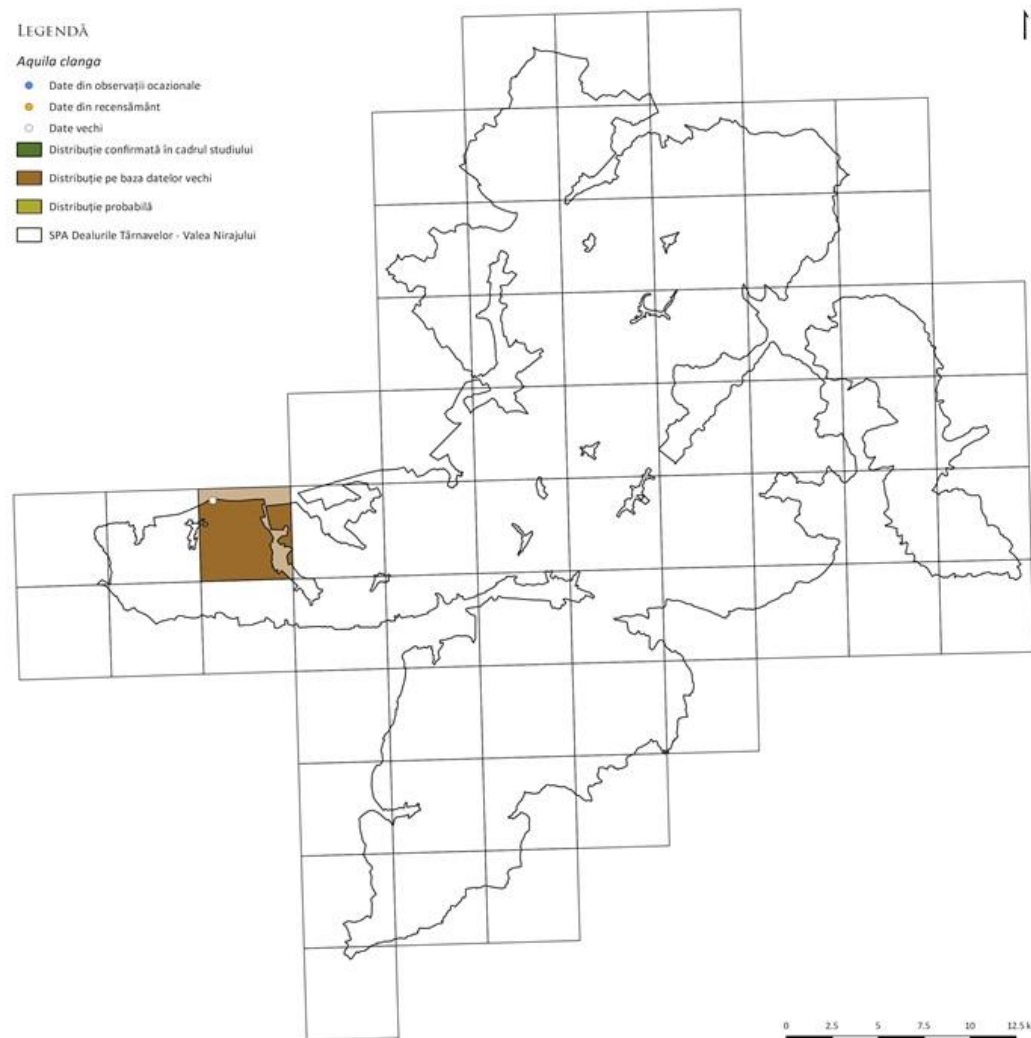
32.Harta distribuției spațiale pentru *Aquila chrysaetos*

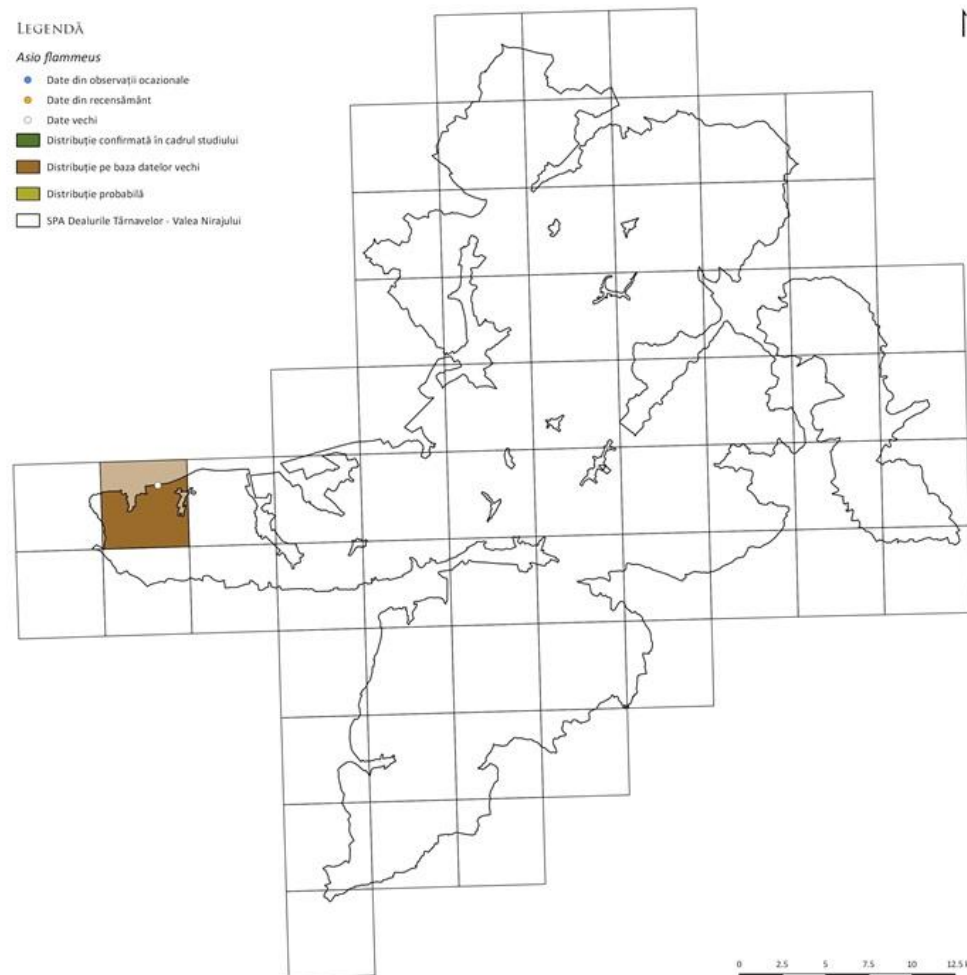
33.Harta distribuției spațiale pentru *Aquila pomarina*

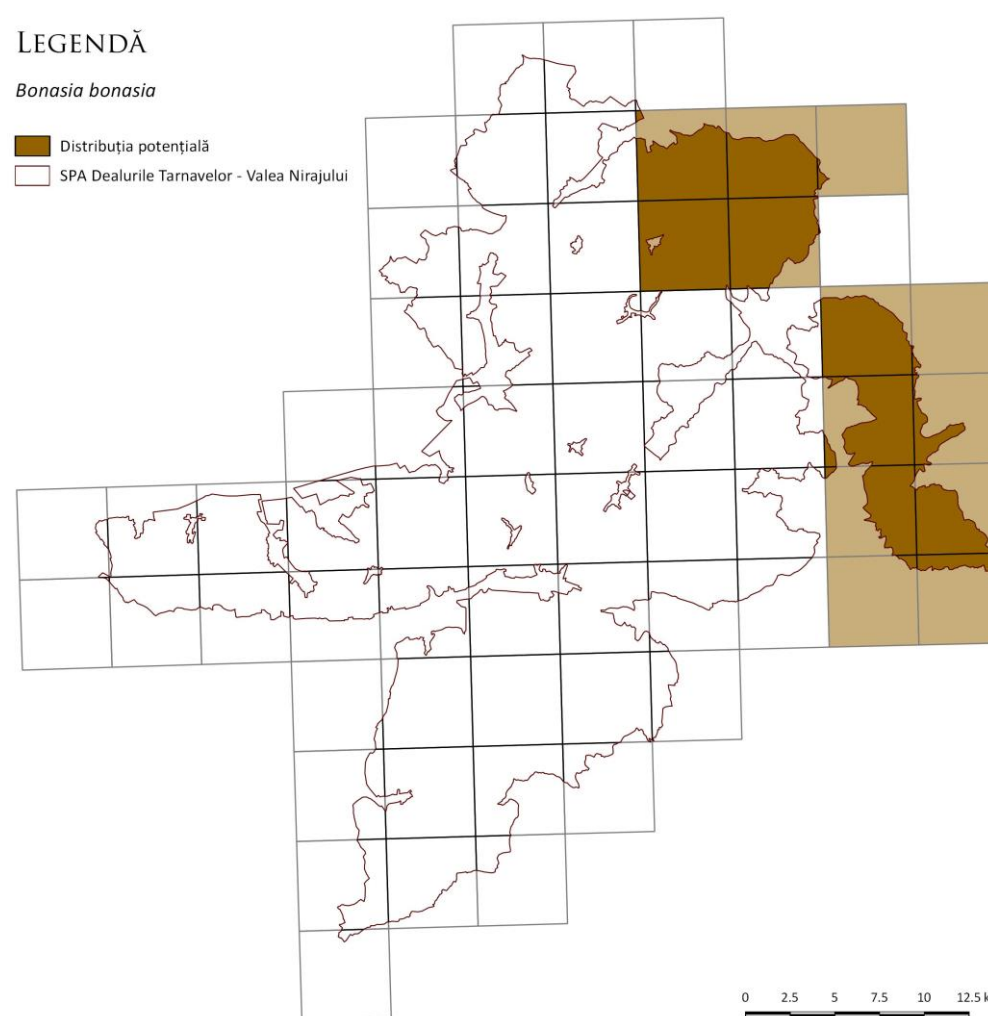
34.Harta distribuției spațiale pentru *Aquila clanga*

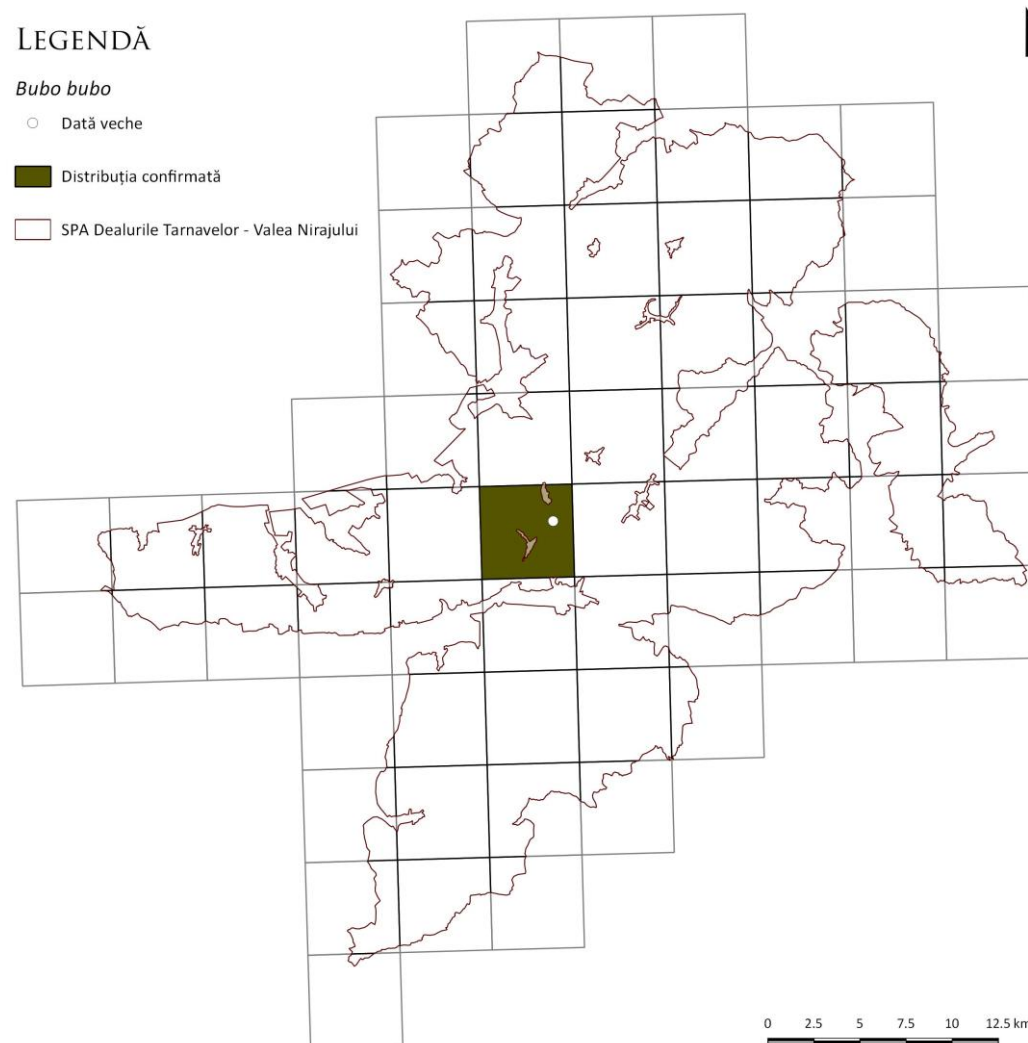
35.Harta distribuției spațiale pentru *Asioa flammeus*

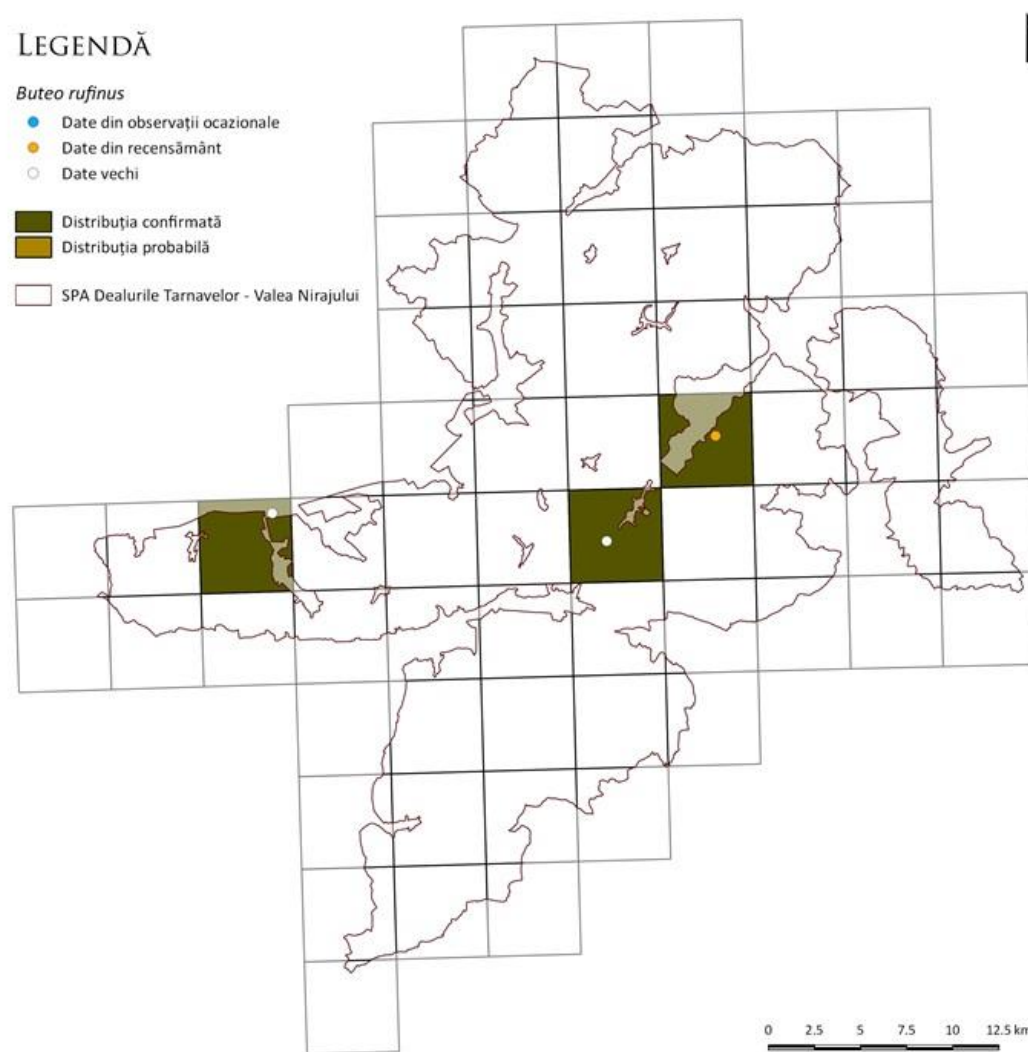
36.Harta distribuției spațiale pentru *Bonasa bonasia*

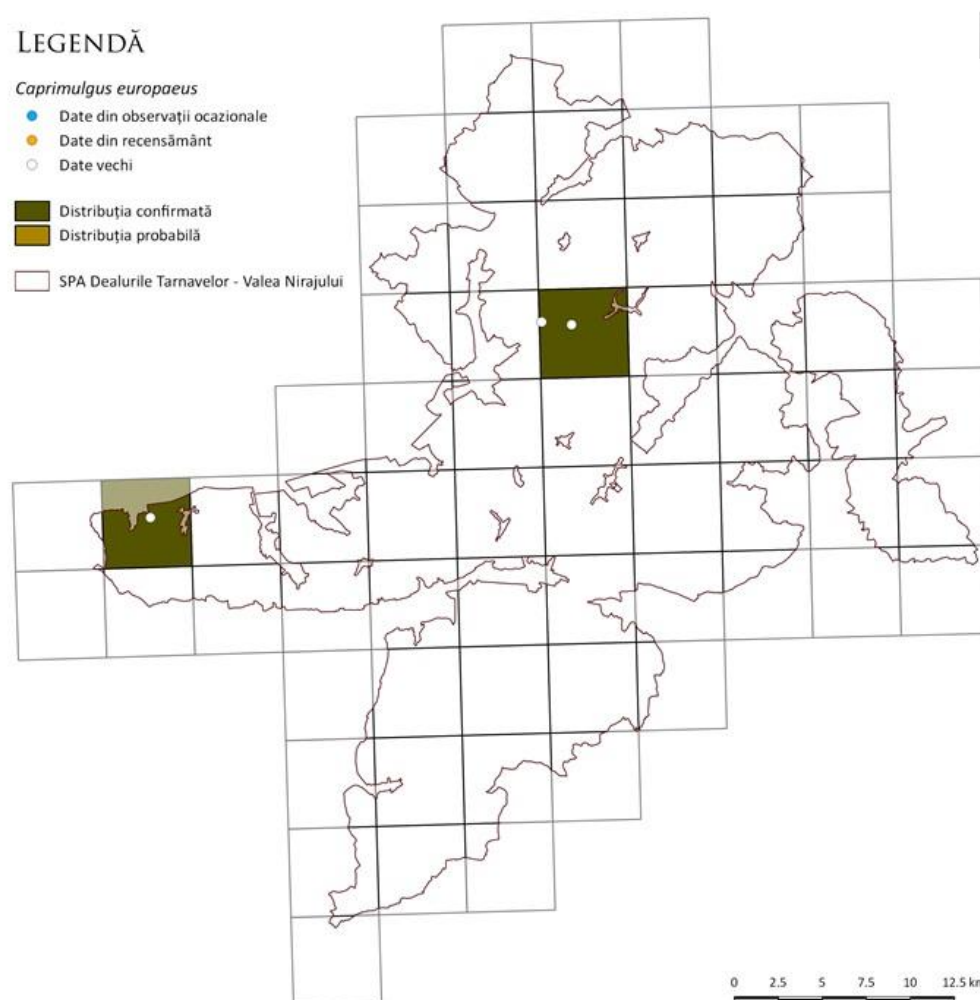
37.Harta distribuției spațiale pentru *Bubo bubo*

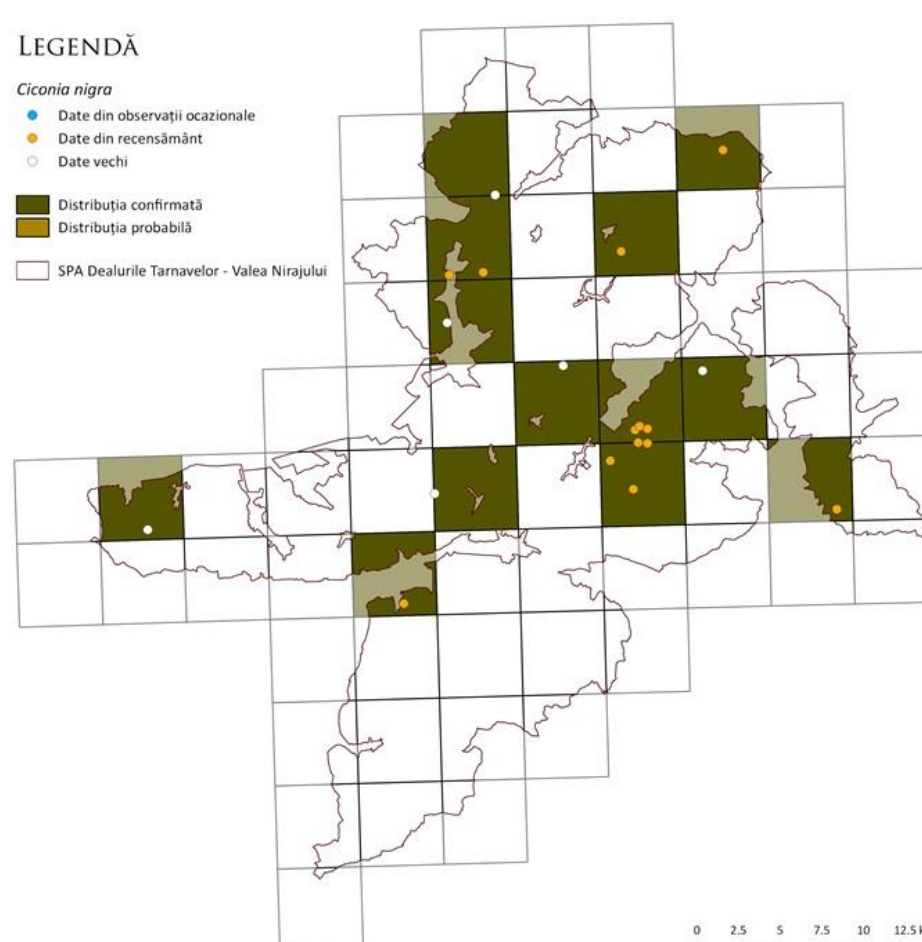
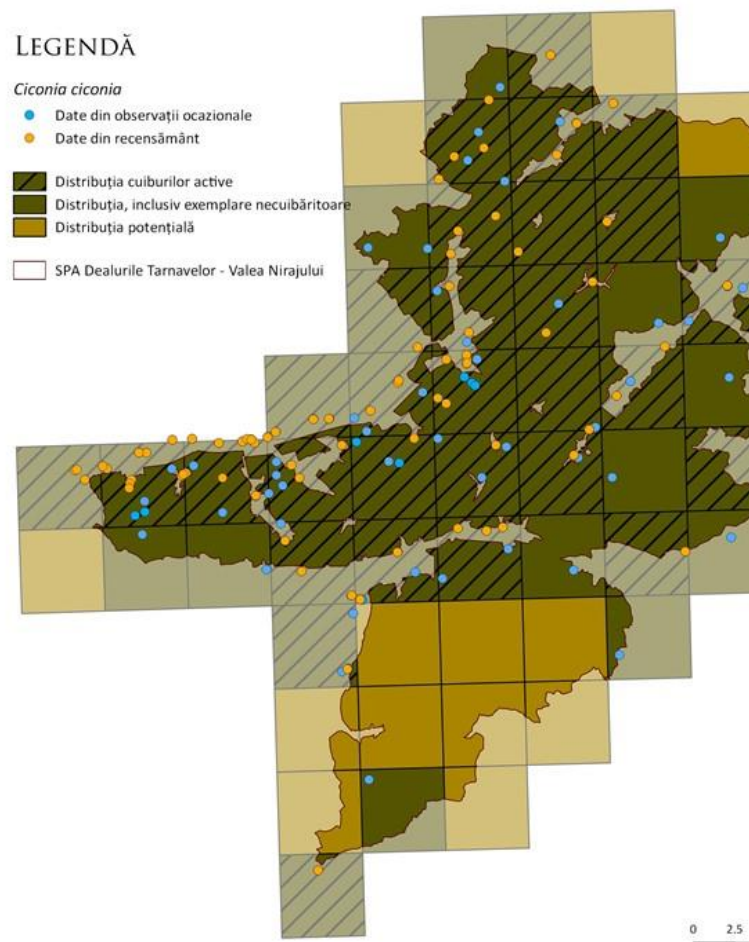
38.Harta distribuției spațiale pentru *Buteo rufinus*

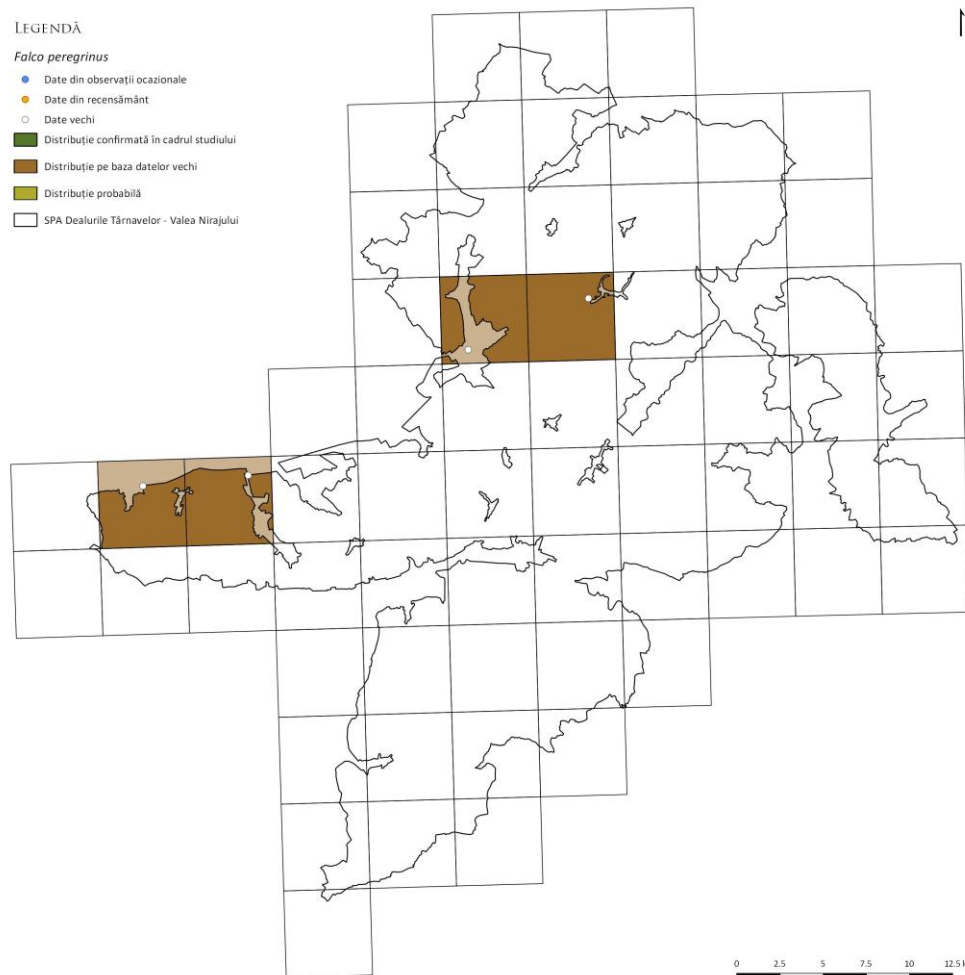
39.Harta distribuției spațiale pentru *Caprimulgus europaeus*

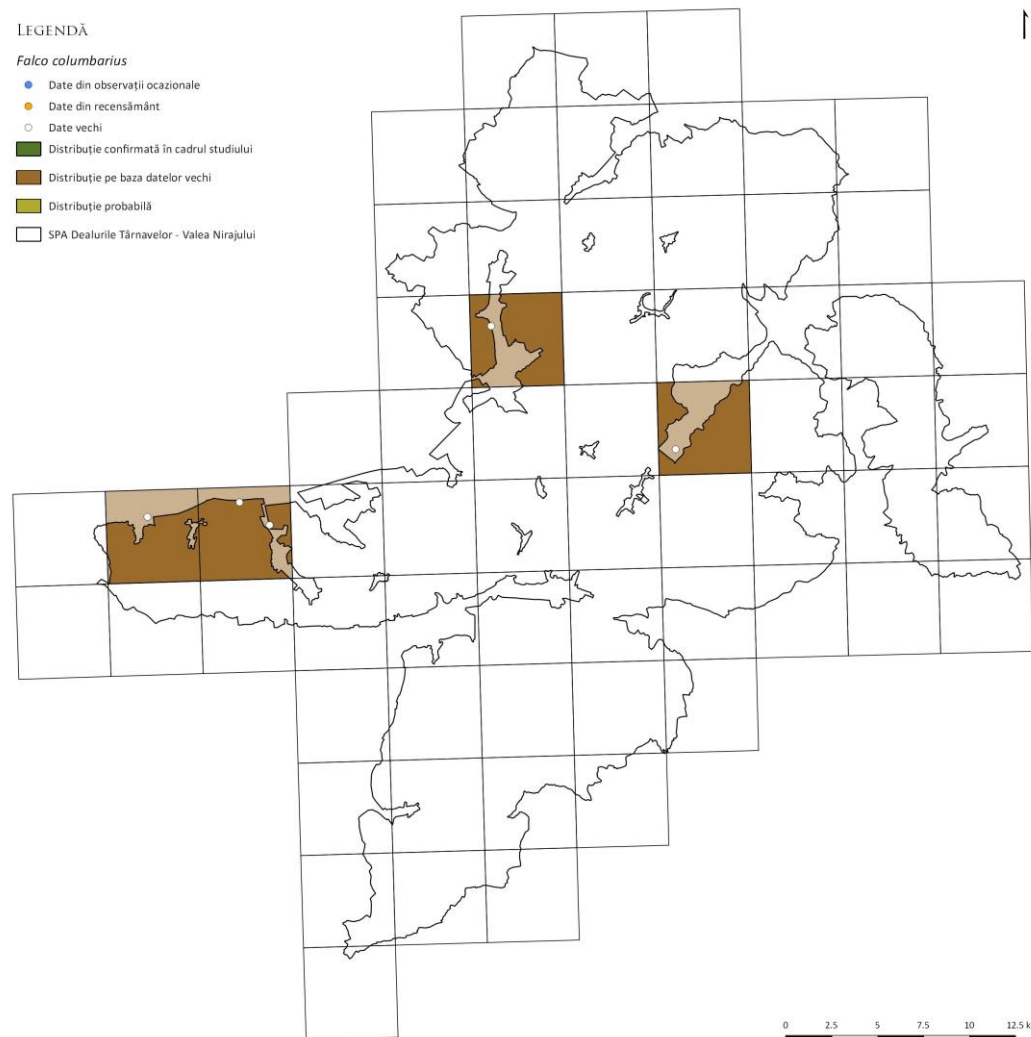
40.Harta distribuției spațiale pentru *Ciconia ciconia* și *Ciconia nigra*

41.Harta distribuției spațiale pentru *Falco peregrinus*

42.Harta distribuției spațiale pentru *Falco columbarius*

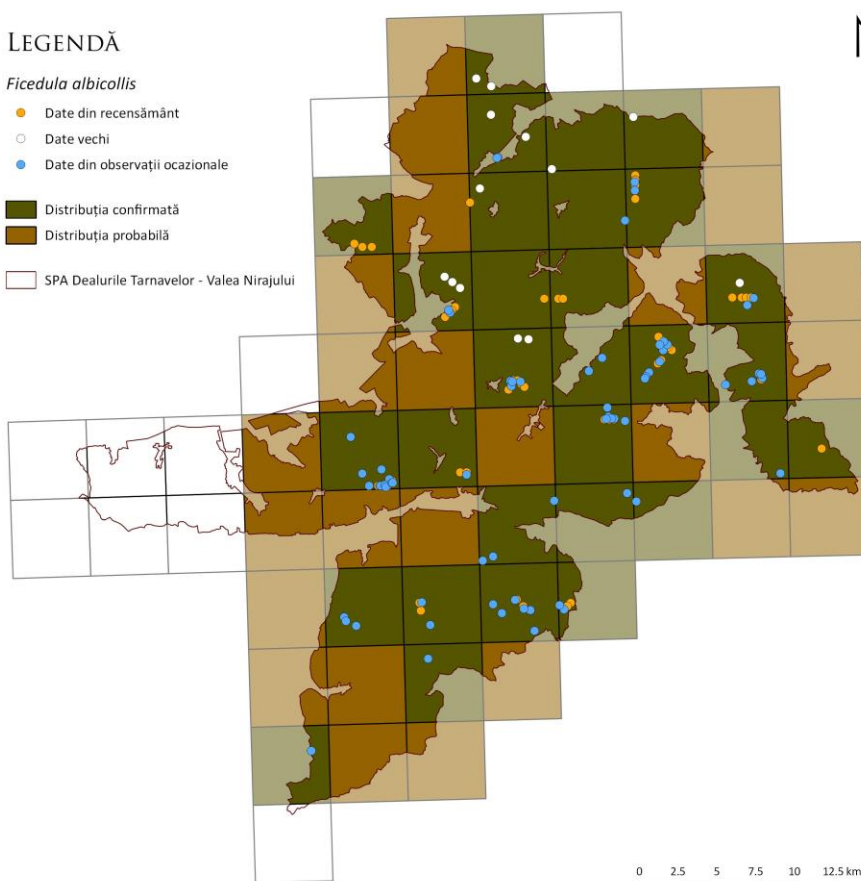

43.Harta distribuției spațiale pentru *Ficedula albicollis* și *Ficedula parva*

LEGENDĂ

Ficedula albicollis

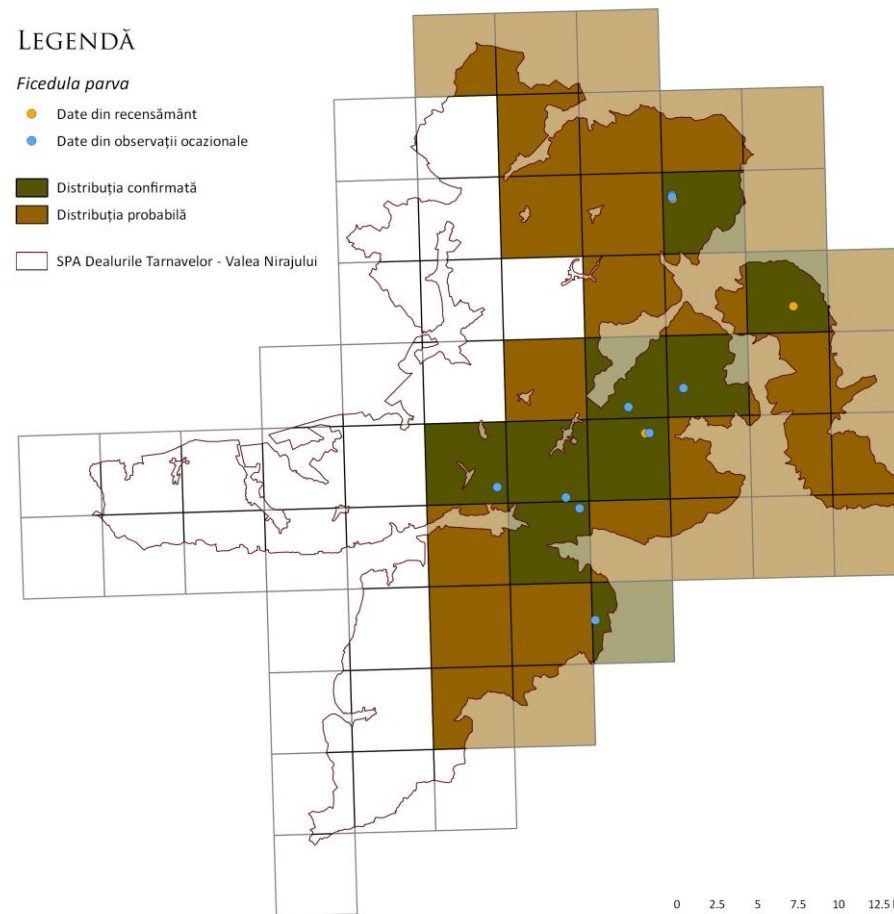
- Date din recensământ
- Date vechi
- Date din observații ocazionale
- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă
- SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

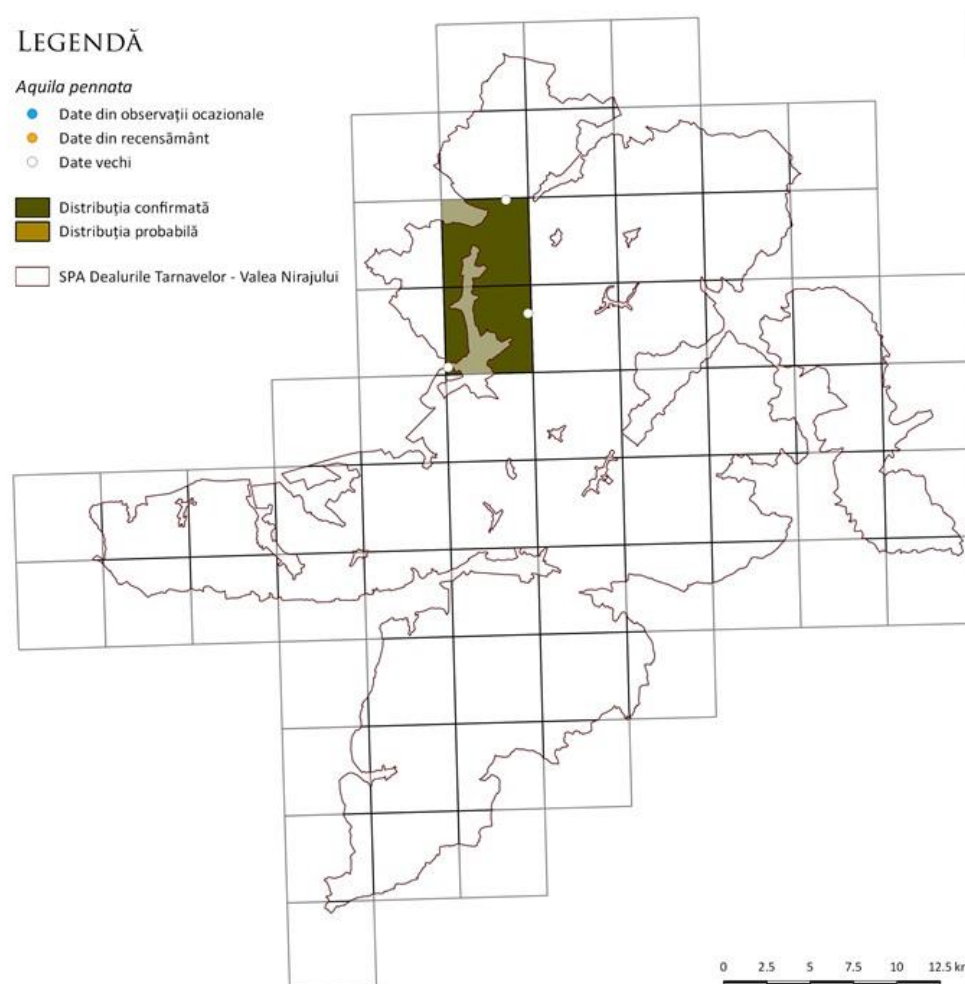
LEGENDĂ

Ficedula parva

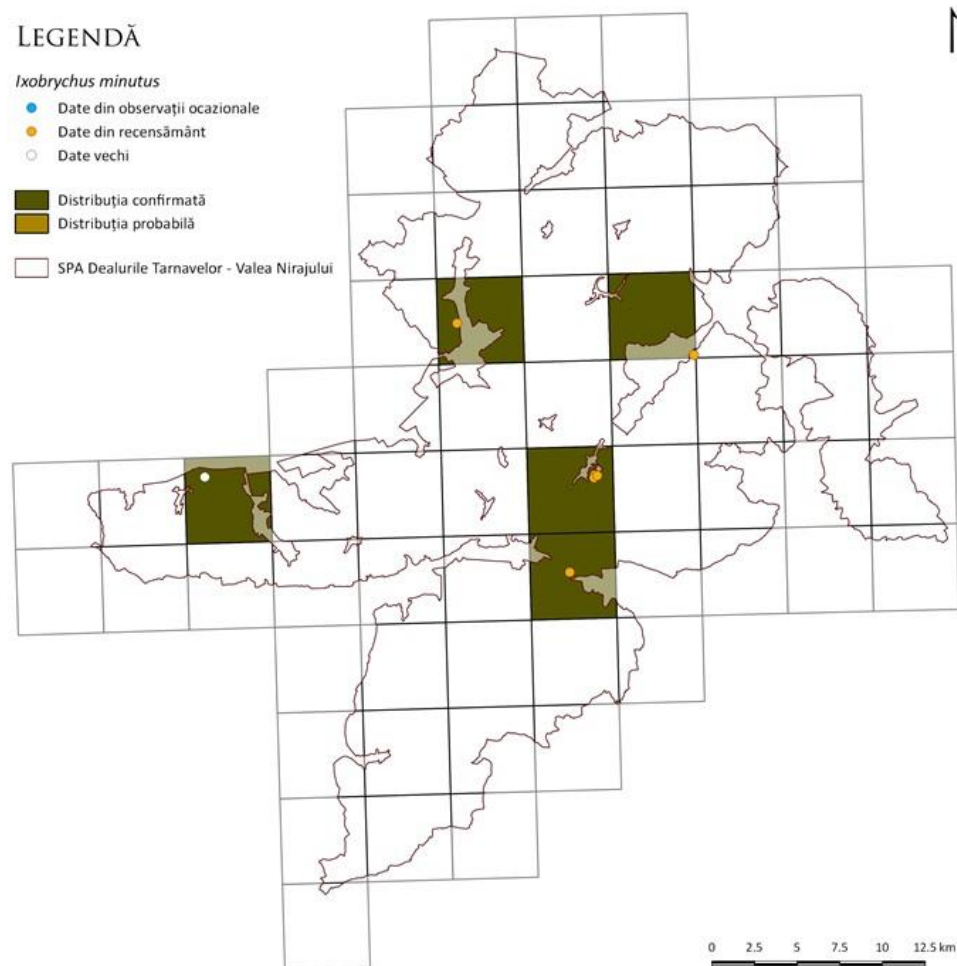
- Date din recensământ
- Date din observații ocazionale
- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă
- SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

44.Harta distribuției spațiale pentru *Hieraetus penatus*

45.Harta distribuției spațiale pentru *Ixobrychus minutus*

46.Harta distribuției spațiale pentru *Lanius minor* și *Lanius collurio*

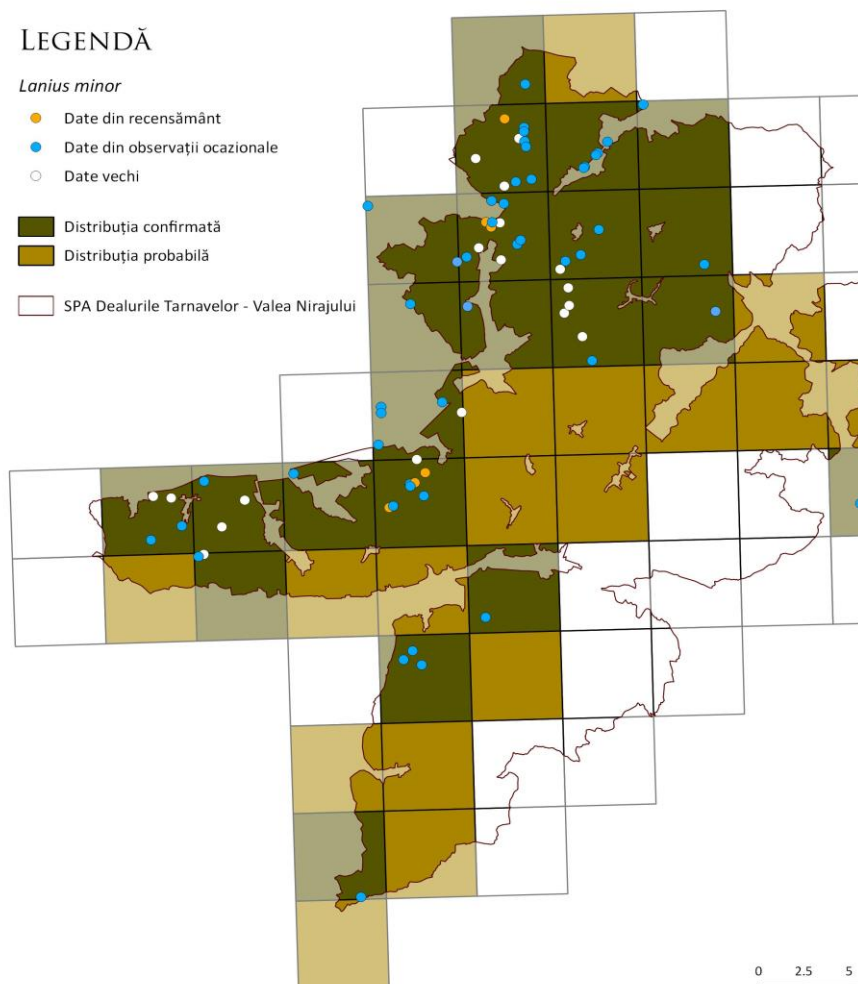
LEGENDĂ

Lanius minor

- Date din recensământ
- Date din observații ocazionale
- Date vechi

- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă

□ SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

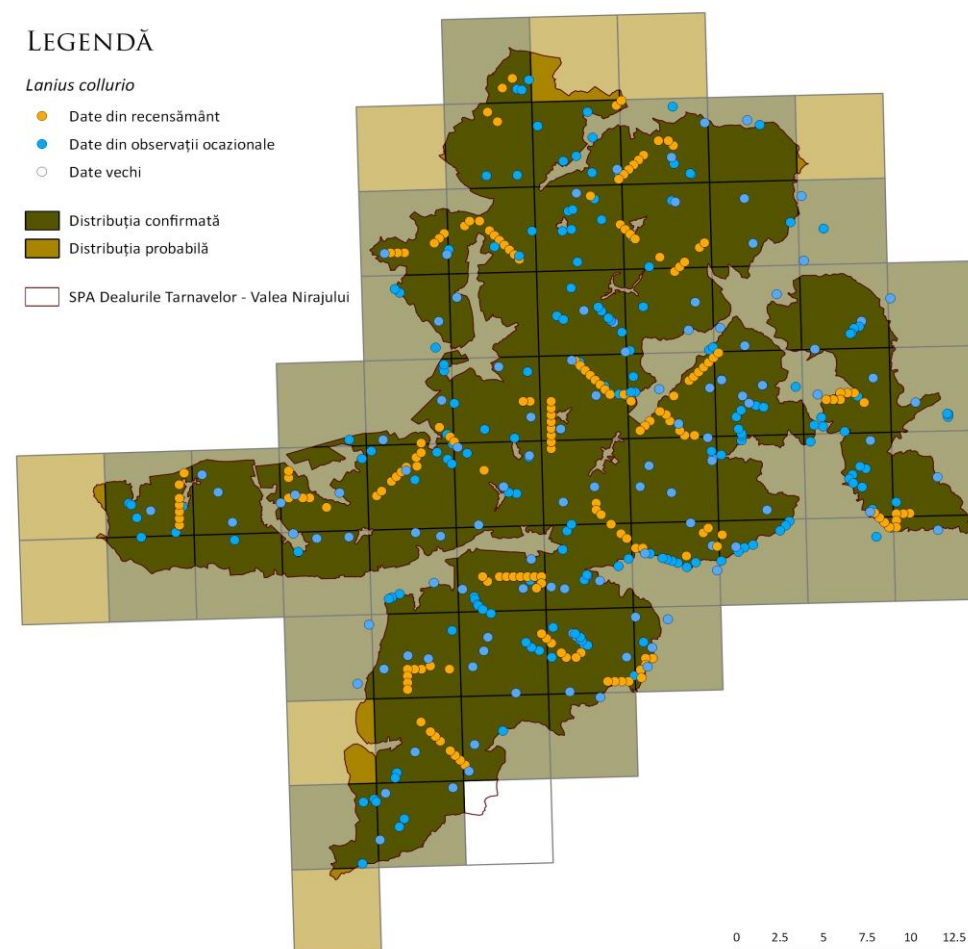
LEGENDĂ

Lanius collurio

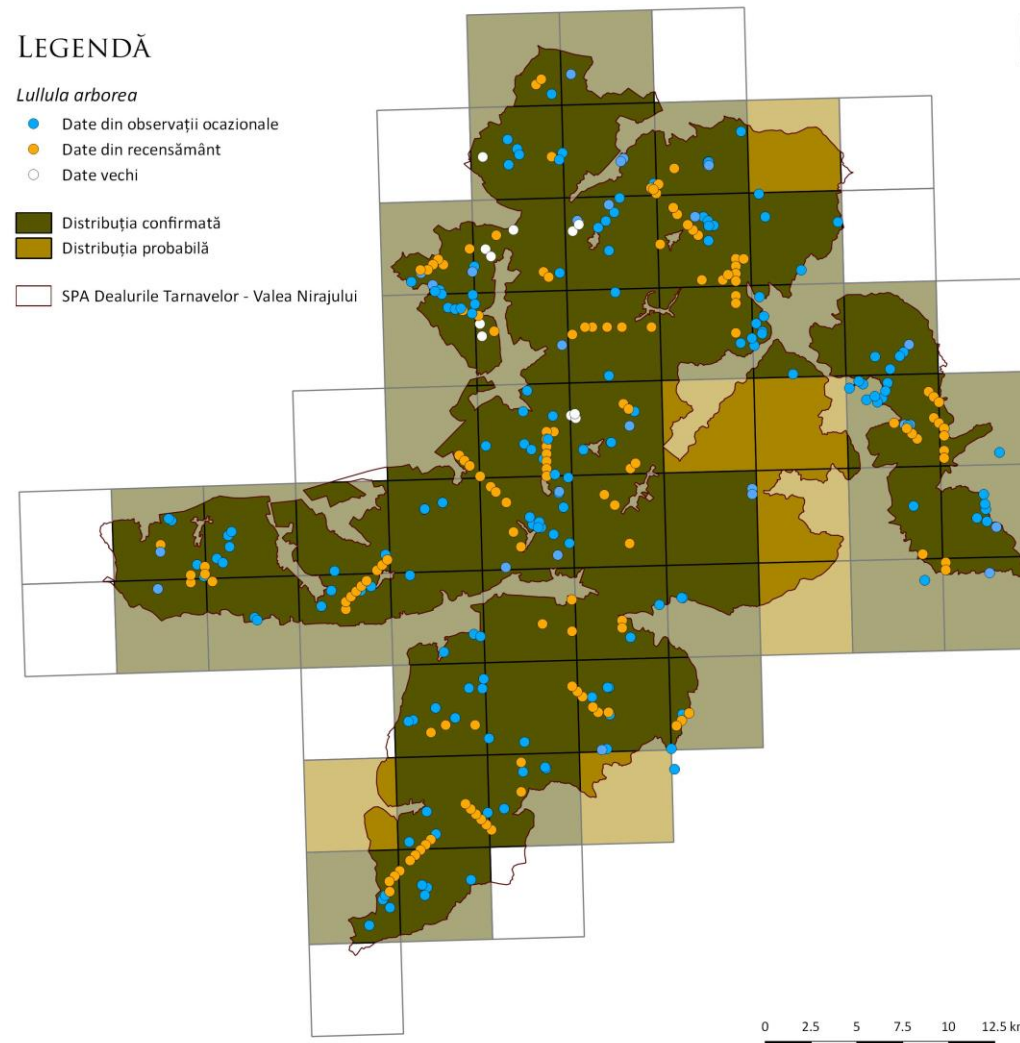
- Date din recensământ
- Date din observații ocazionale
- Date vechi

- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă

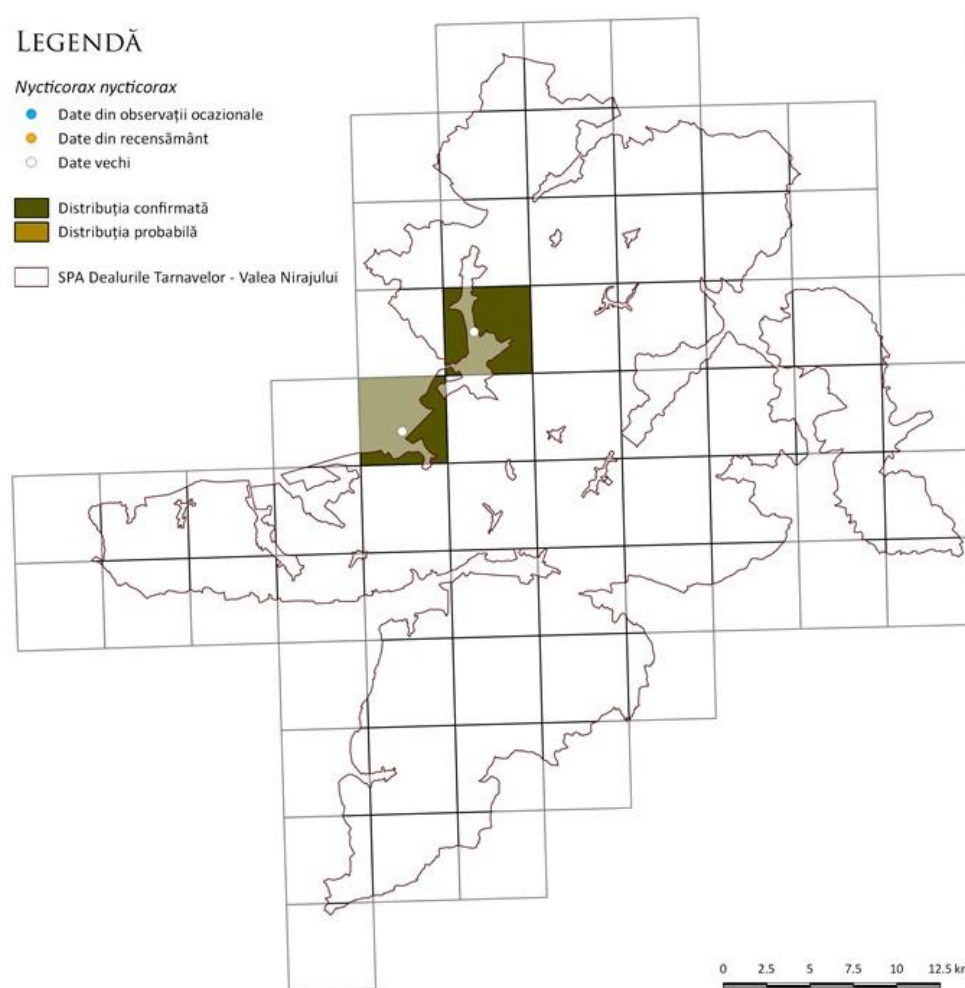
□ SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

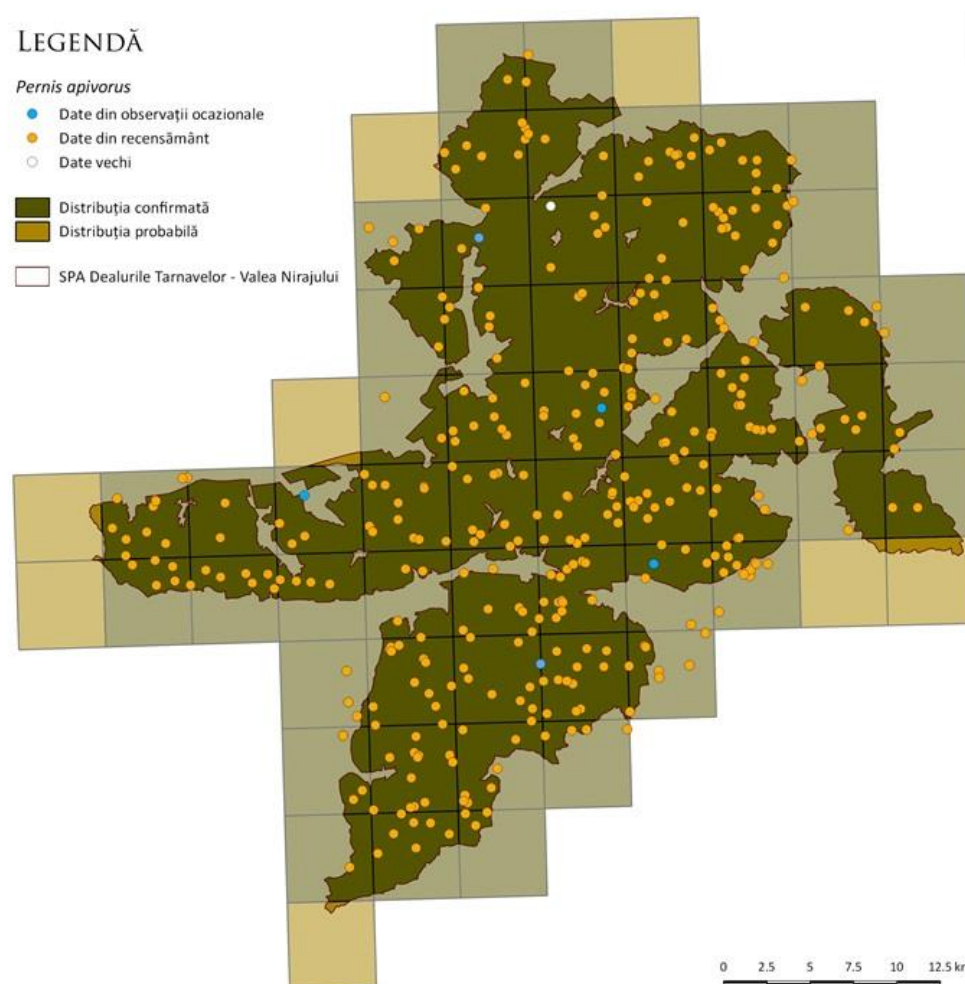
47.Harta distribuției spațiale pentru *Lullula arborea*

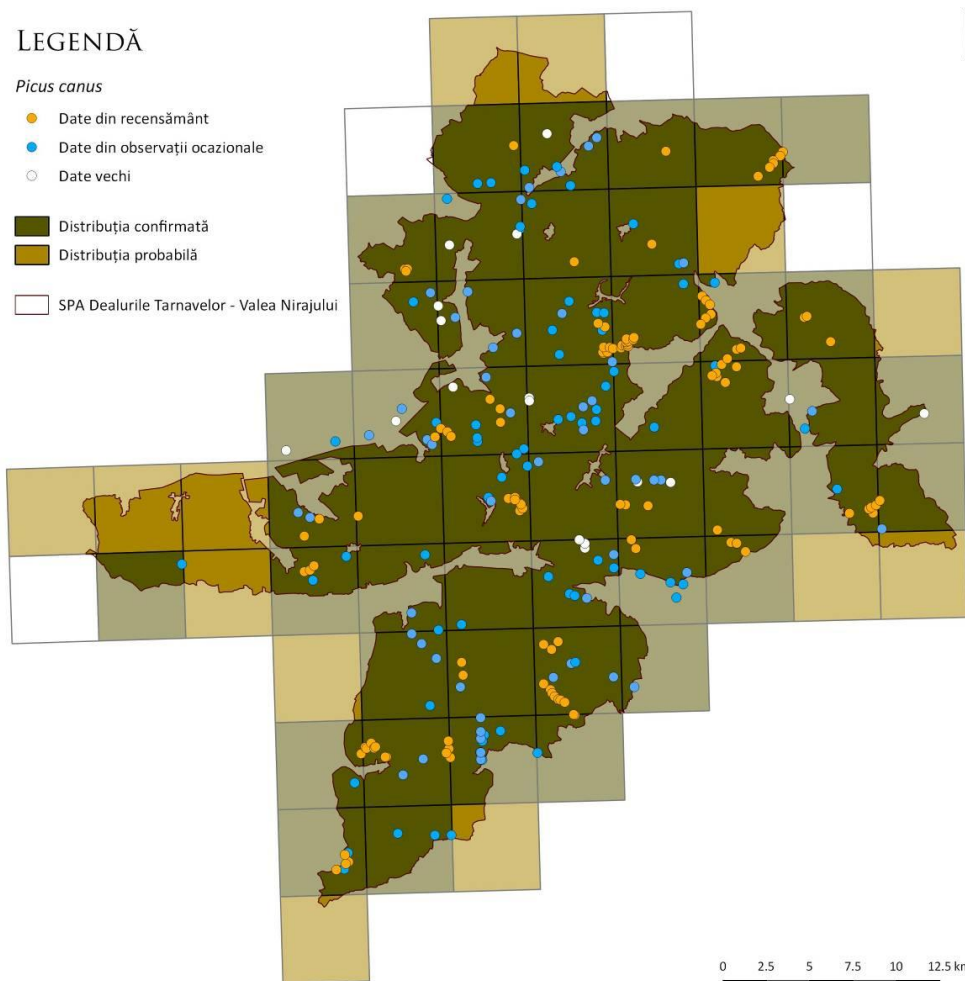
48.Harta distribuției spațiale pentru *Nycticorax nycticorax*

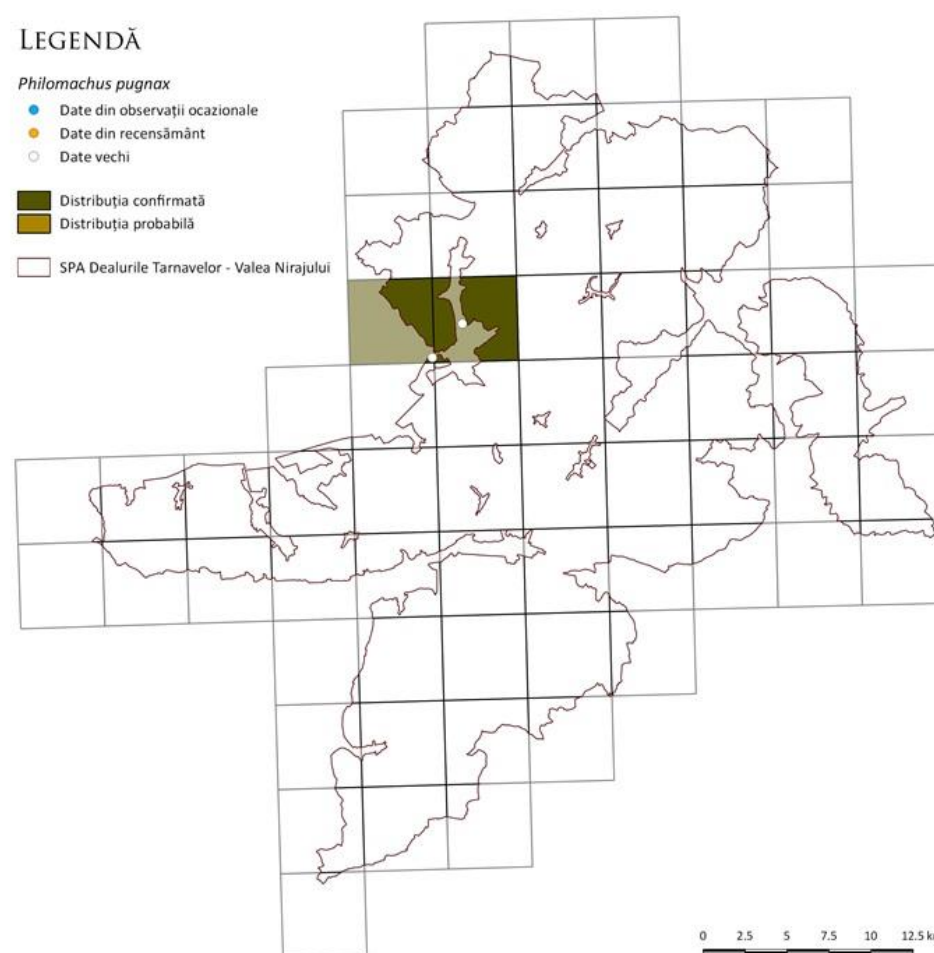
49.Harta distribuției spațiale pentru *Pernis apivorus*

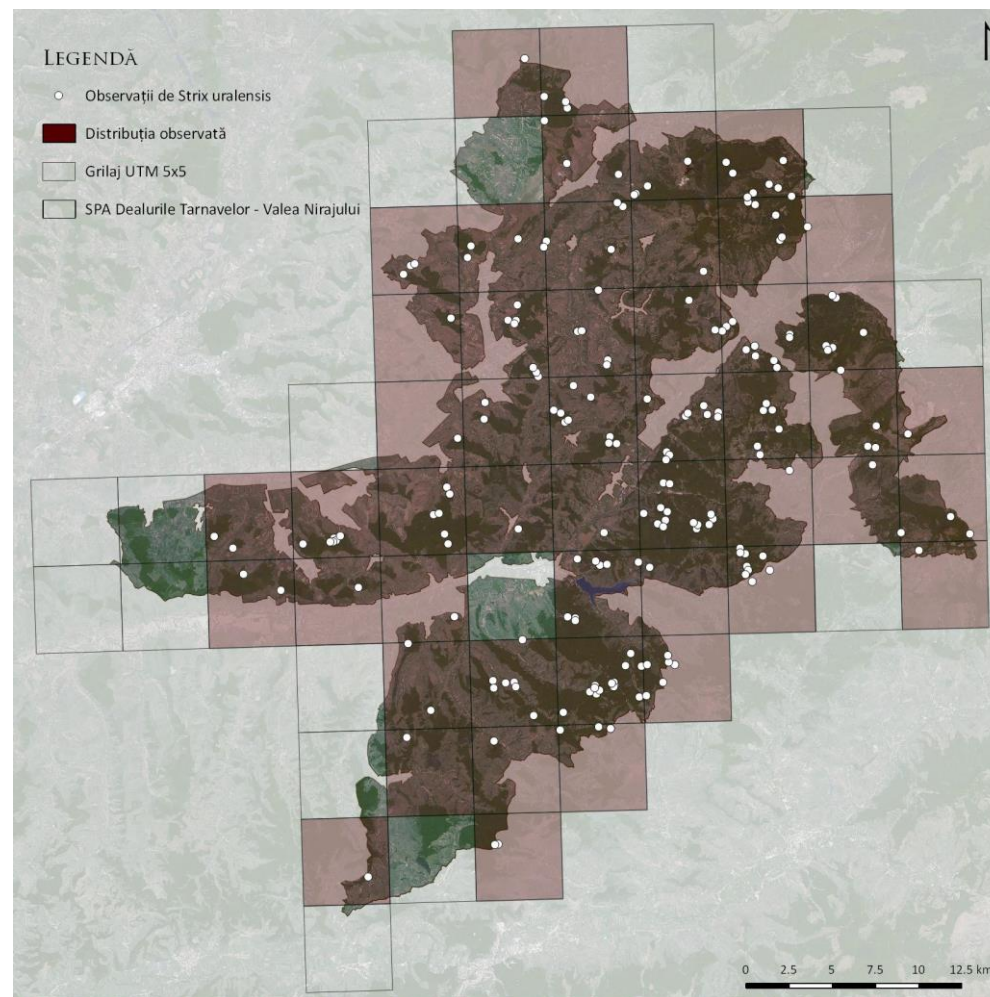
50.Harta distribuției spațiale pentru *Picus canus*

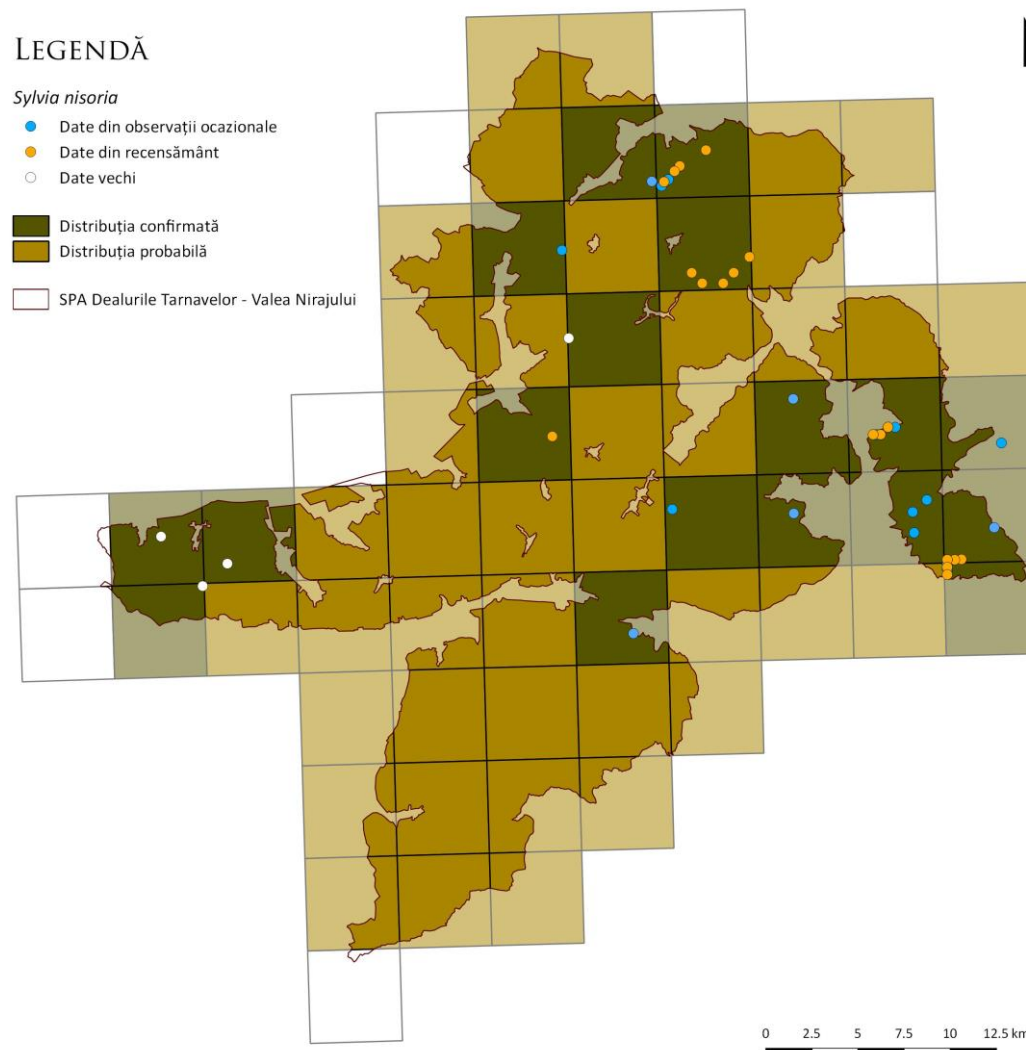
51.Harta distribuției spațiale pentru *Philomachus pugnax*

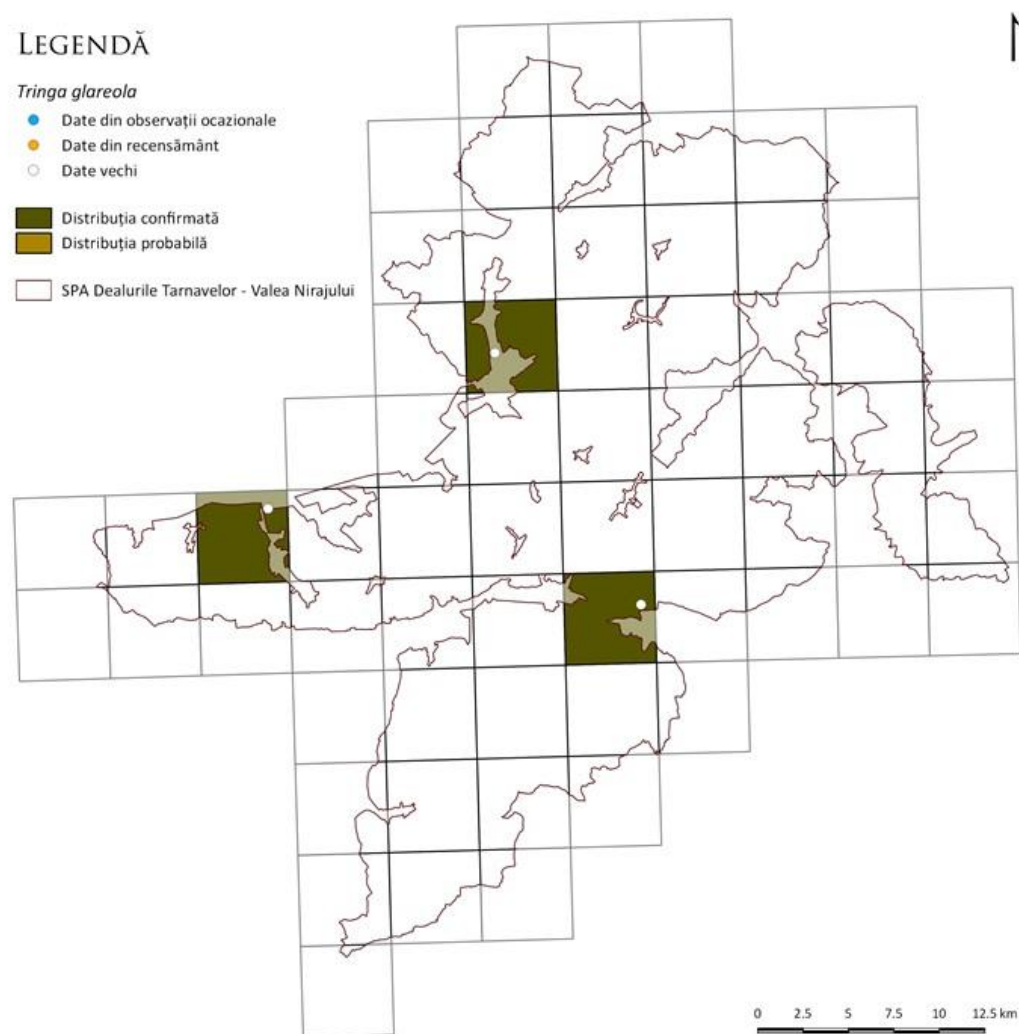
52.Harta distribuției spațiale pentru *Strix uralensis*

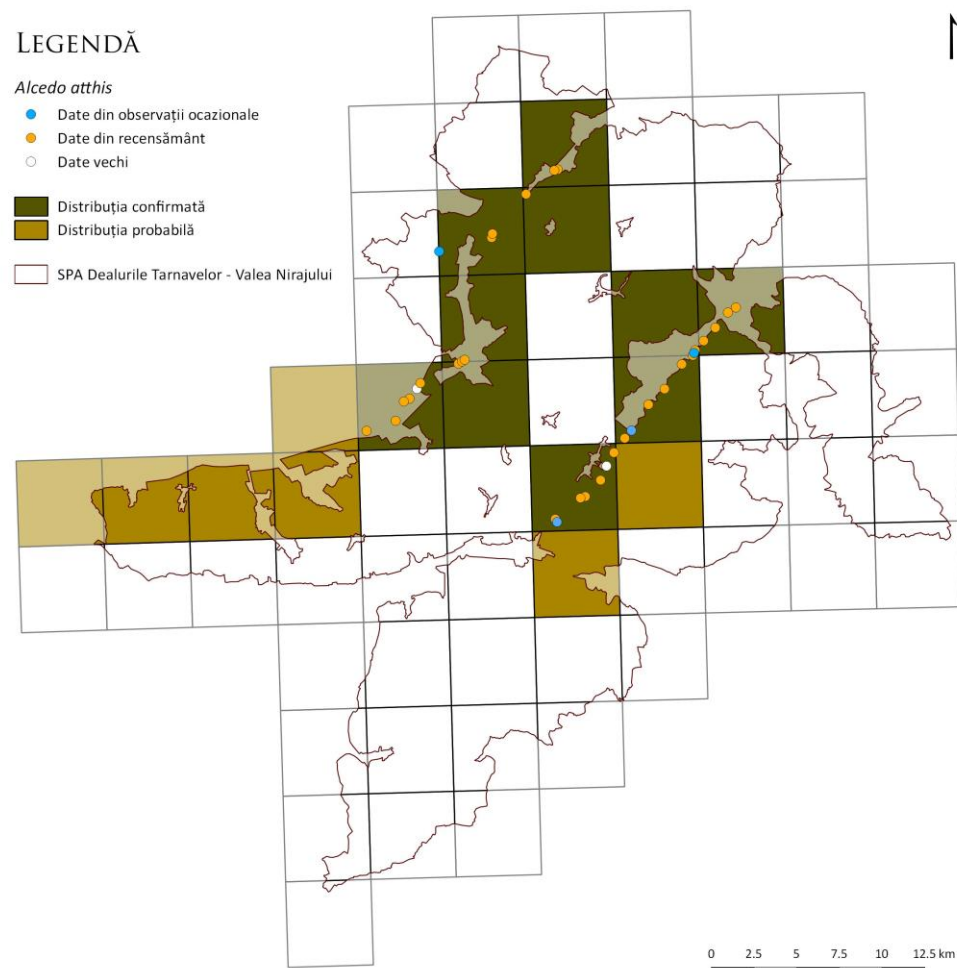
53.Harta distribuției spațiale pentru *Sylvia nisoria*

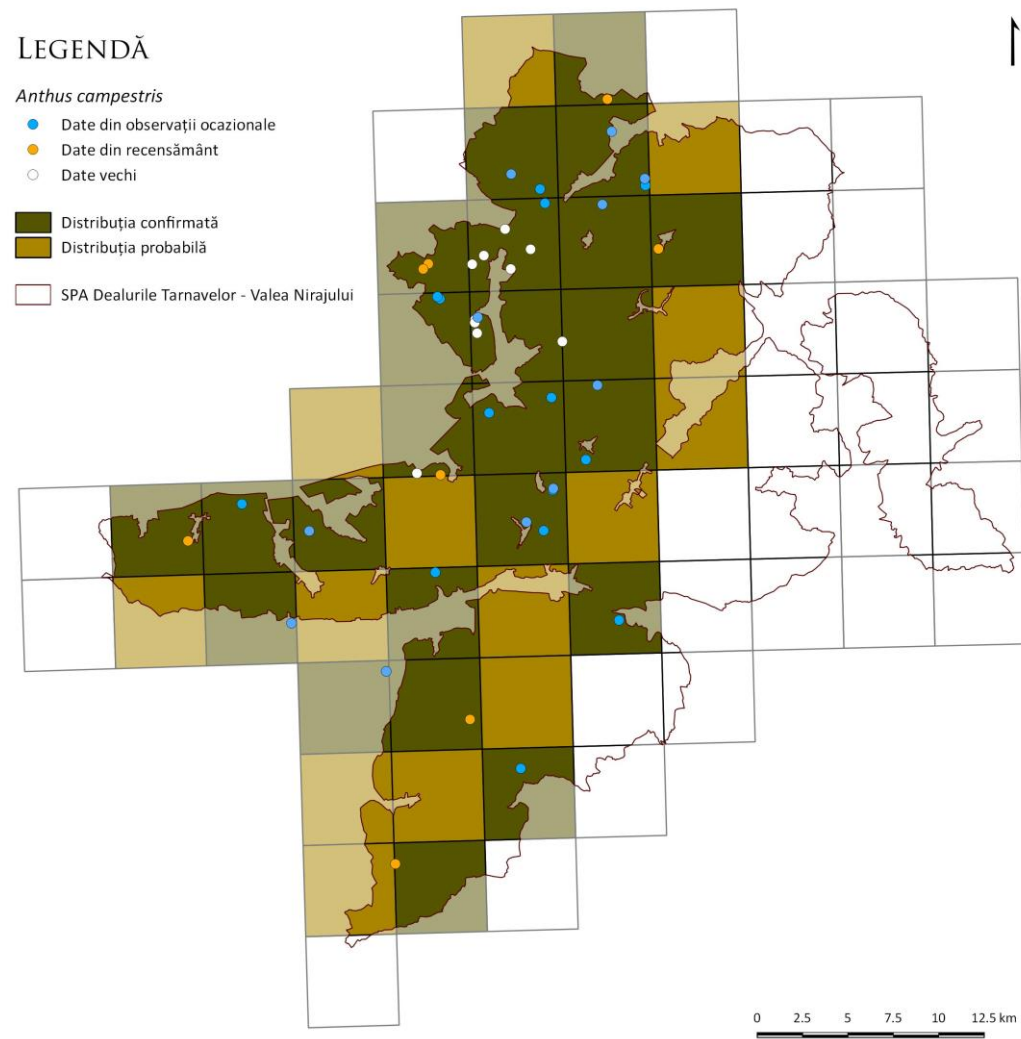
54.Harta distribuției spațiale pentru *Tringa glareola*

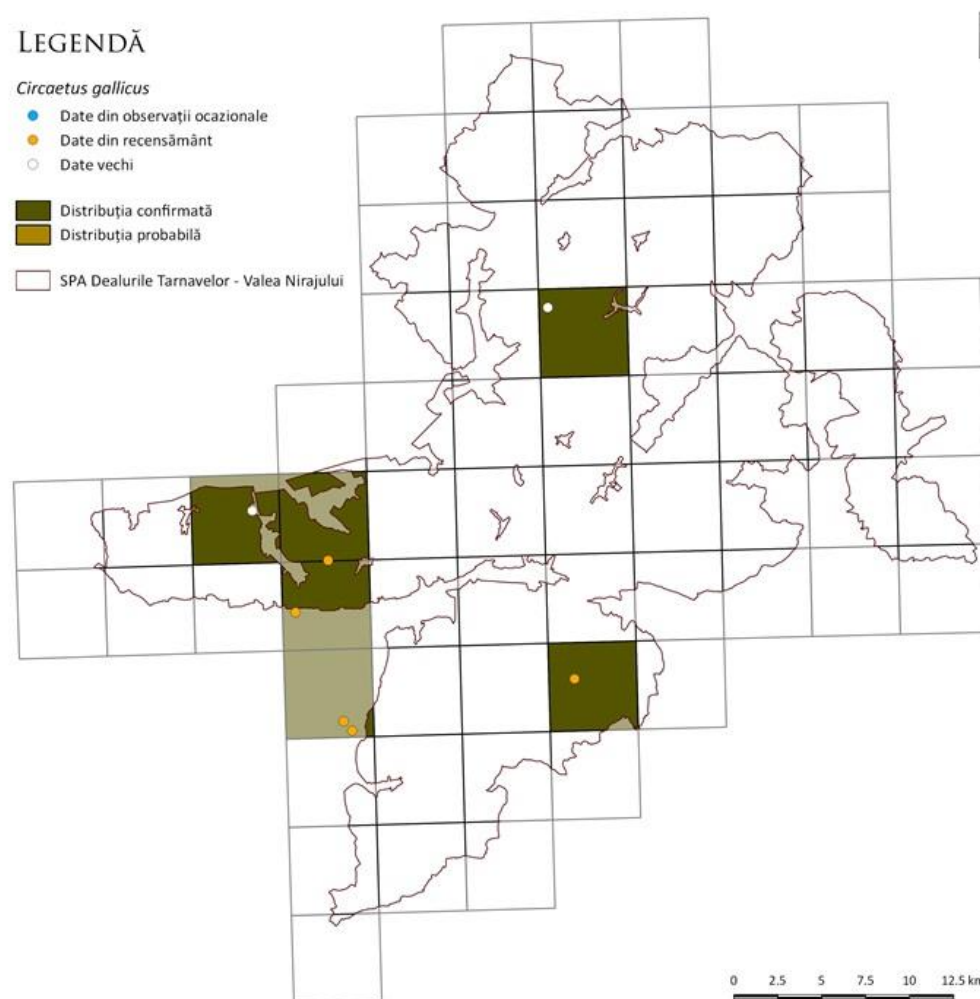
55.Harta distribuției spațiale pentru *Alcedo atthis*

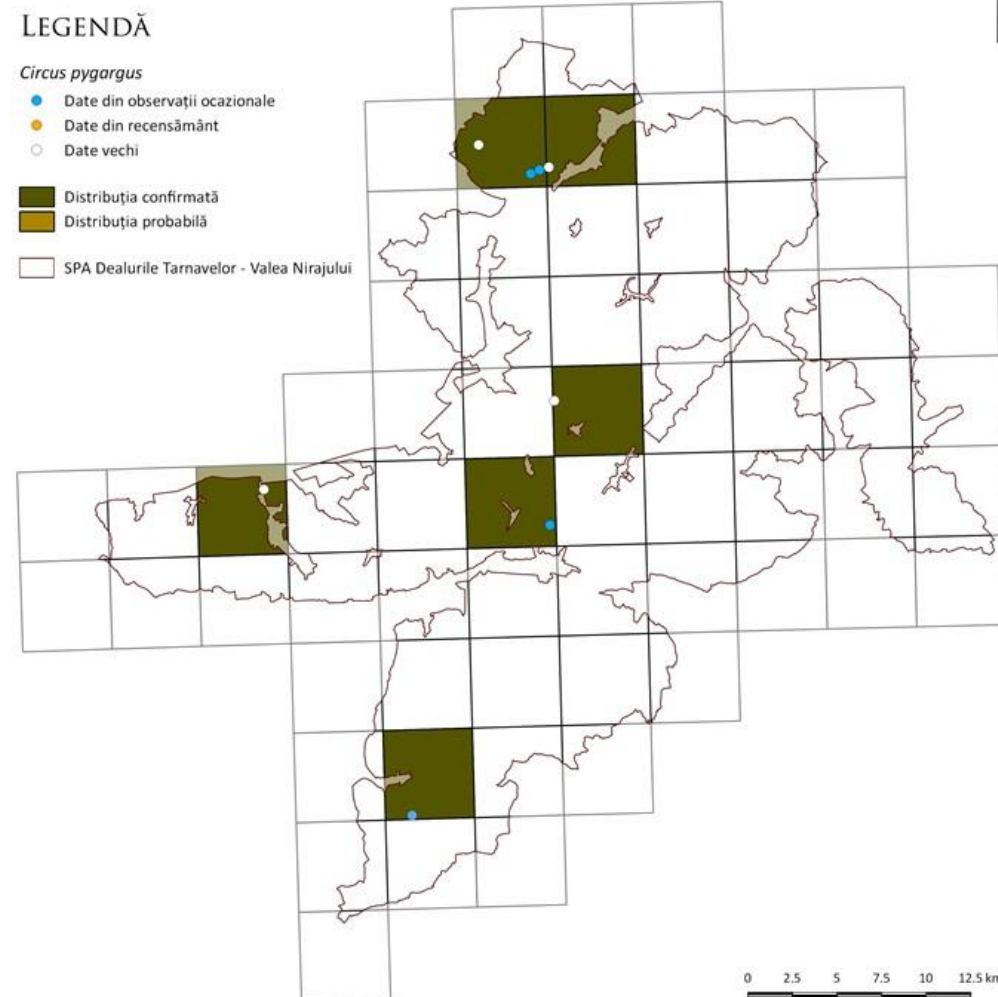
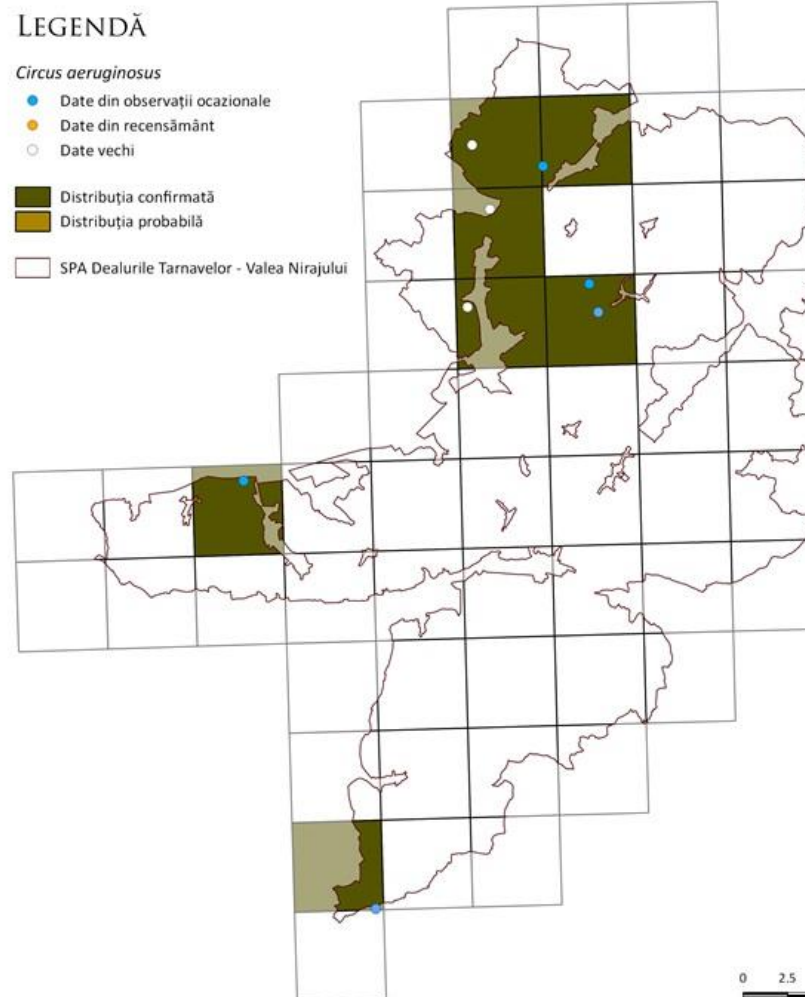
56.Harta distribuției spațiale pentru *Anthus campestris*

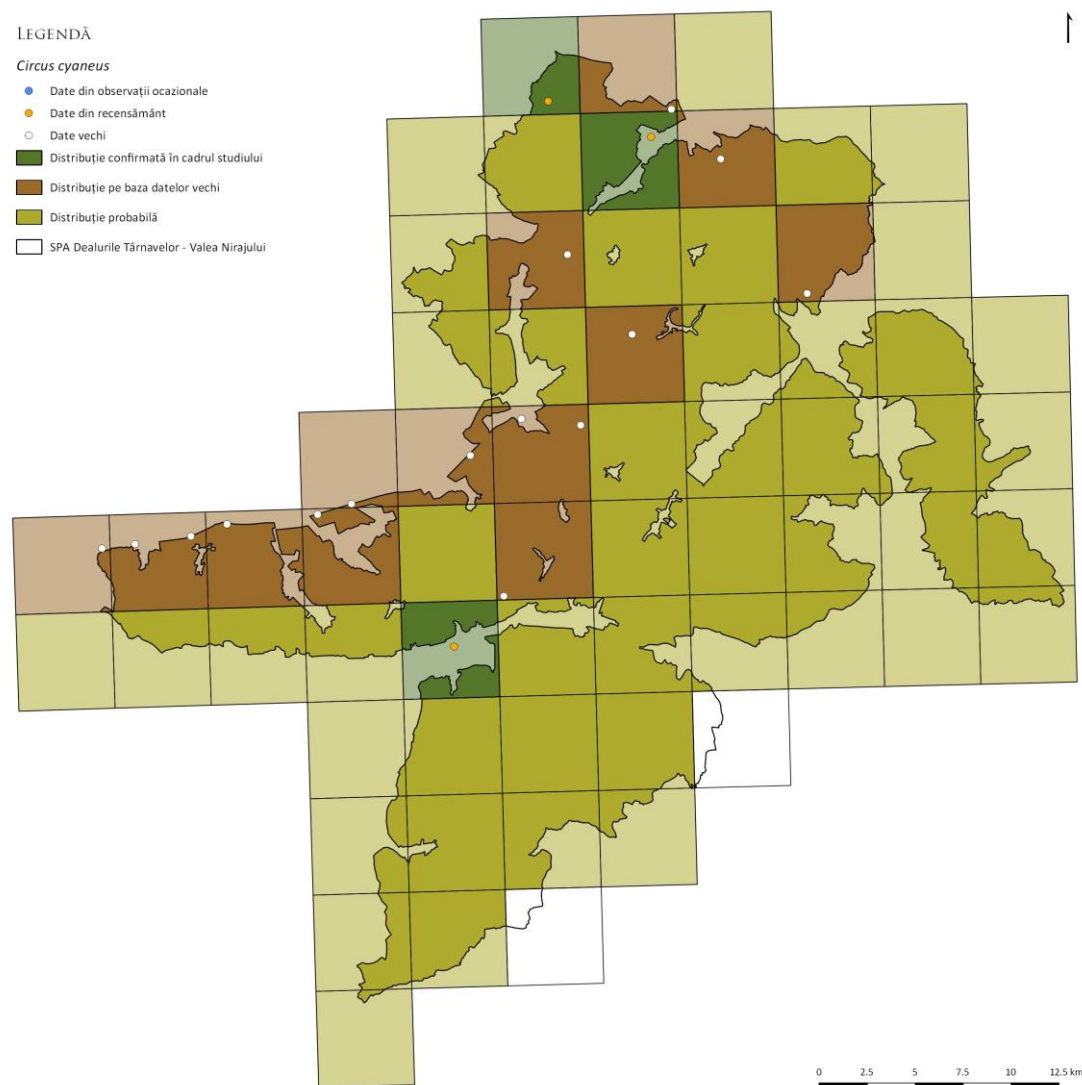
57.Harta distribuției spațiale pentru *Circaetus gallicus*

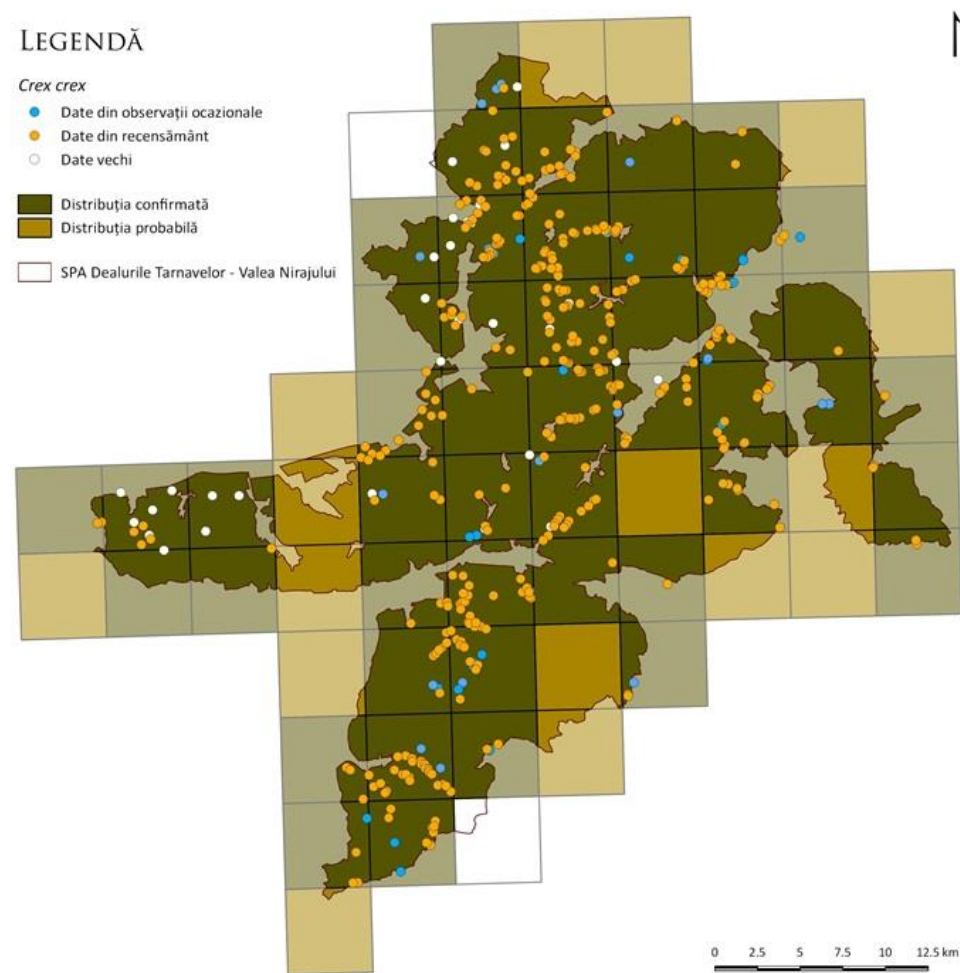
58.Harta distribuției spațiale pentru *Circus aeruginosus* și *Circus pygargus*

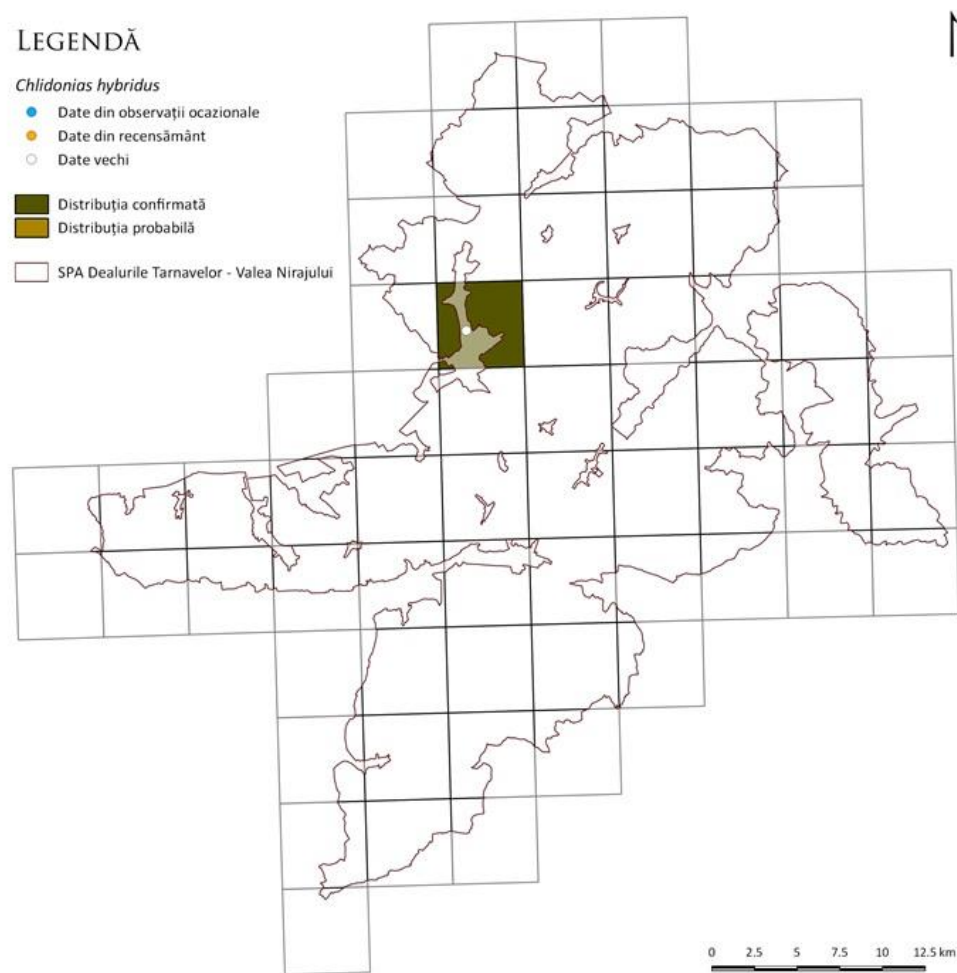
59.Harta distribuției spațiale pentru *Circus cyaneus*

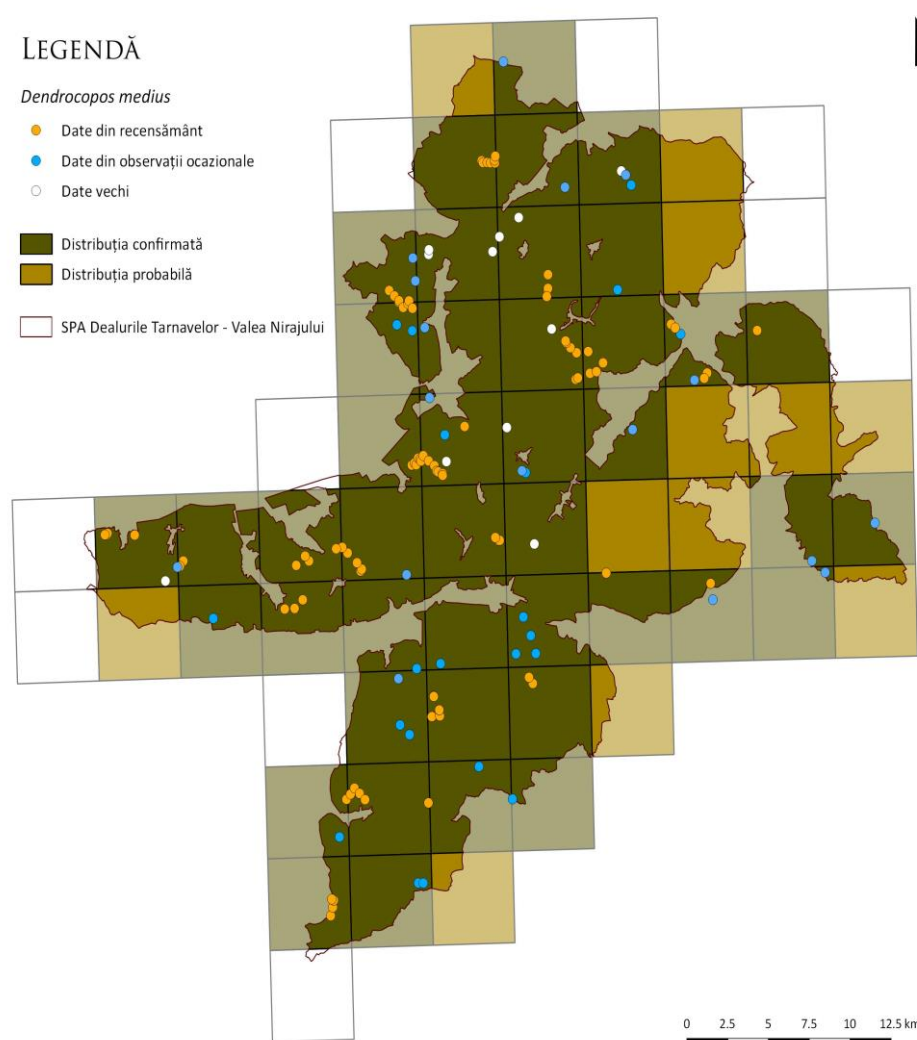
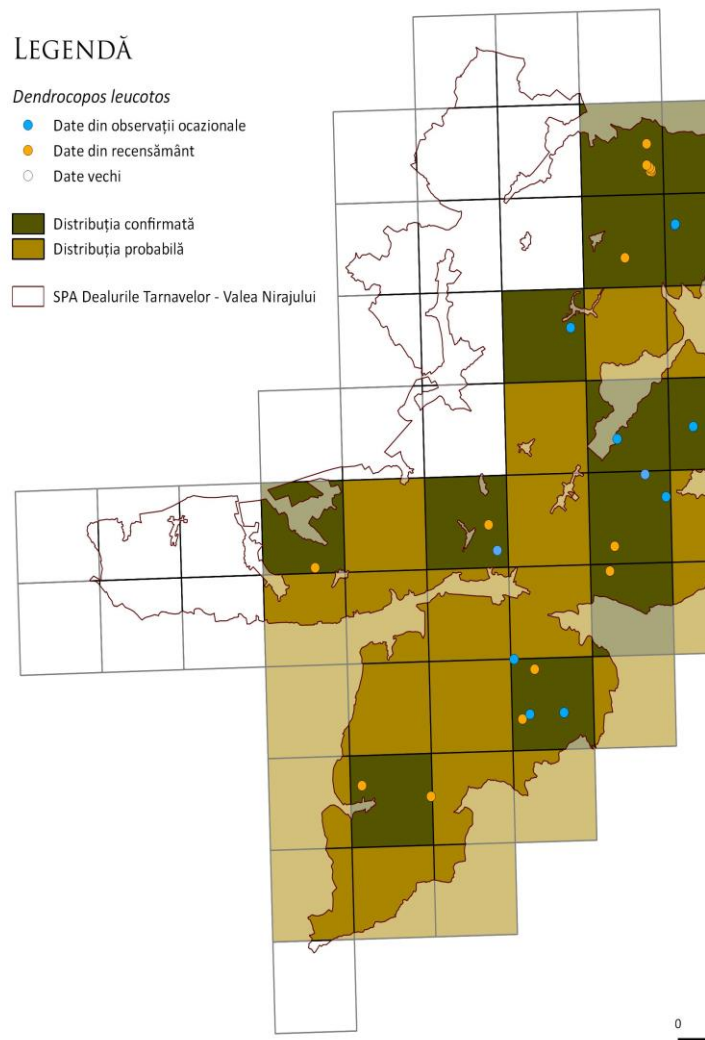
60.Harta distribuției spațiale pentru *Crex crex*

61.Harta distribuției spațiale pentru *Chlidonias hybridus*

62.Harta distribuției spațiale pentru *Dendrocopos medius* și *Dendrocopos leucotos*

63.Harta distribuției spațiale pentru *Dendrocopos syriacus* și *Dryocopus martius*

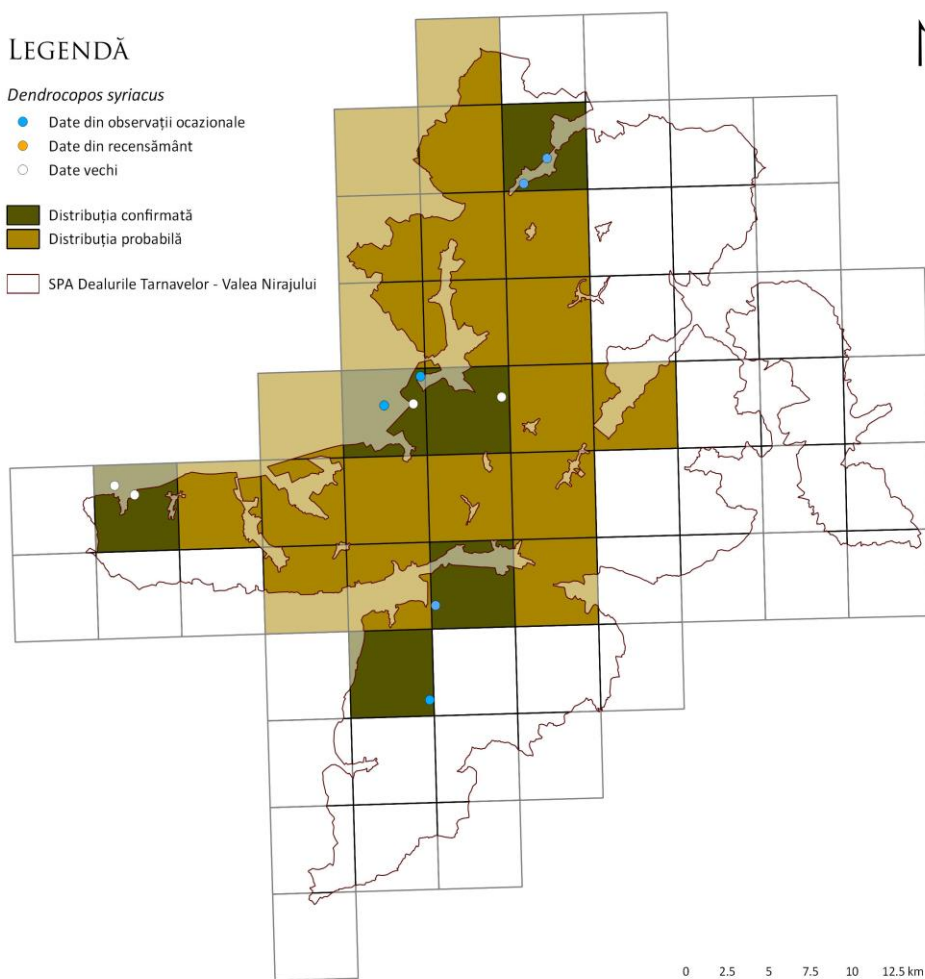
LEGENDĂ

Dendrocopos syriacus

- Date din observații ocazionale
- Date din recensământ
- Date vechi

- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă

□ SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

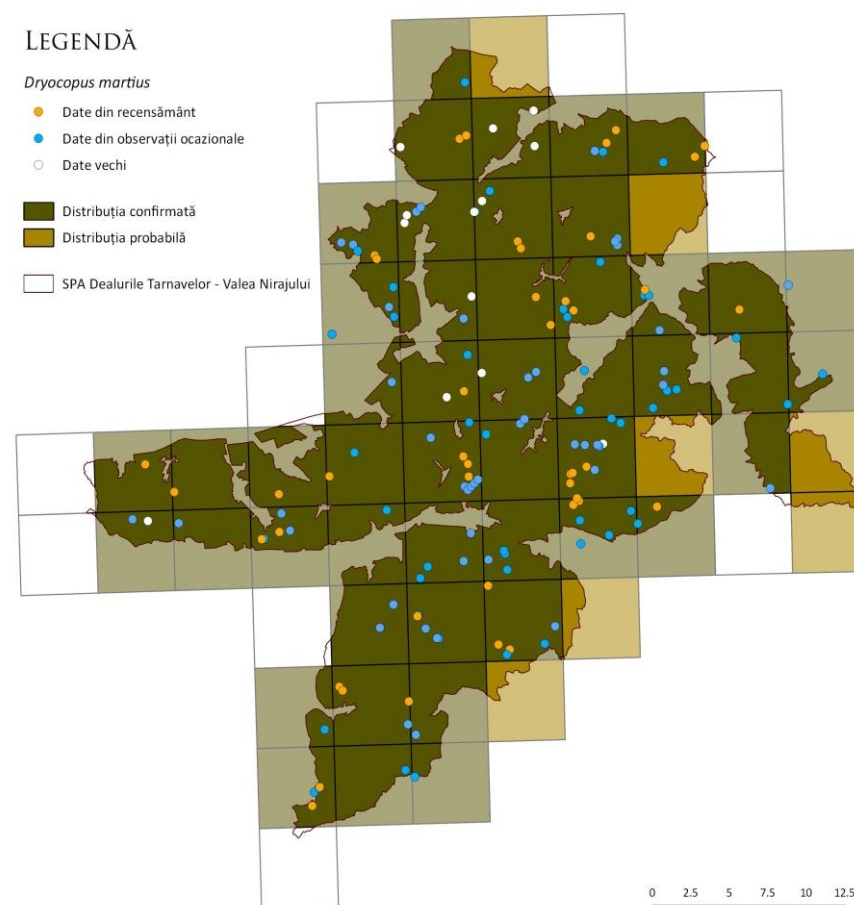
LEGENDĂ

Dryocopus martius

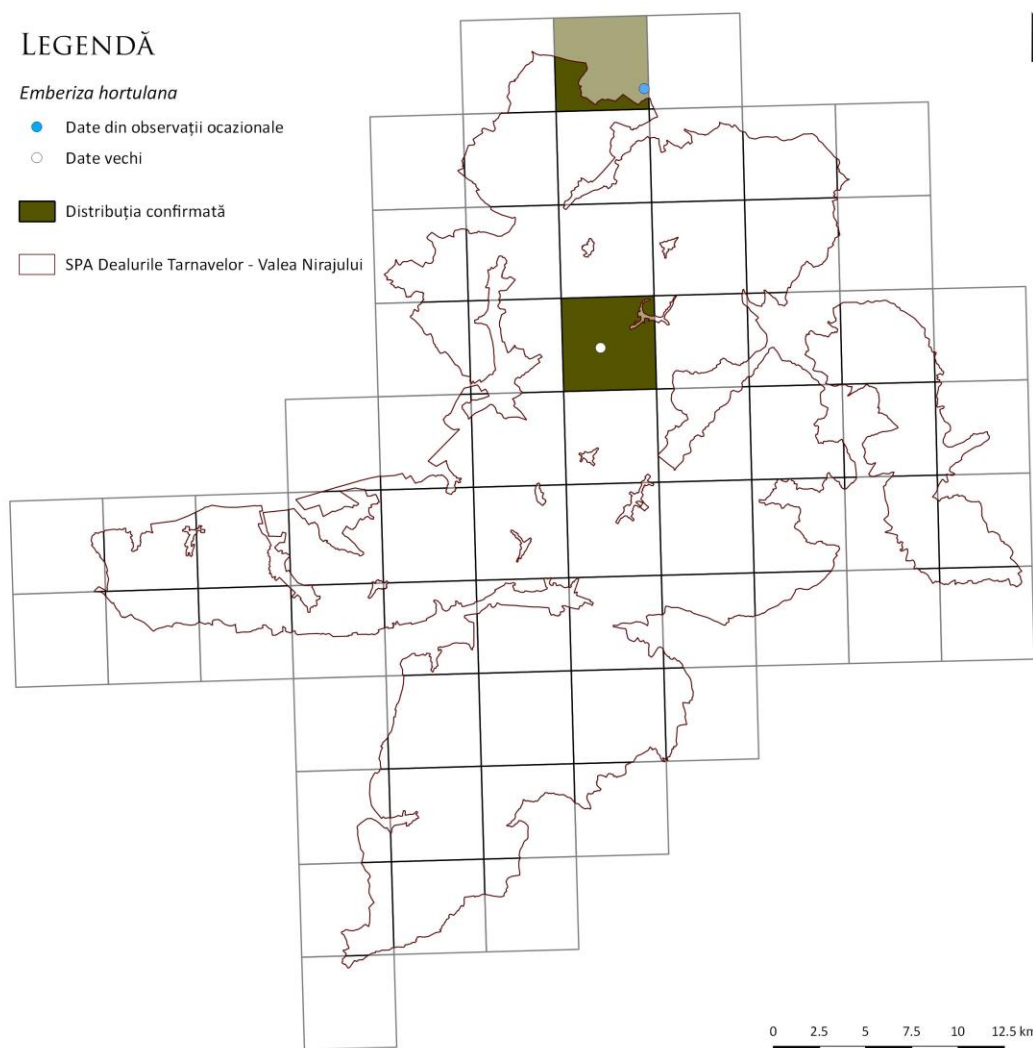
- Date din recensământ
- Date din observații ocazionale
- Date vechi

- Distribuția confirmată
- Distribuția probabilă

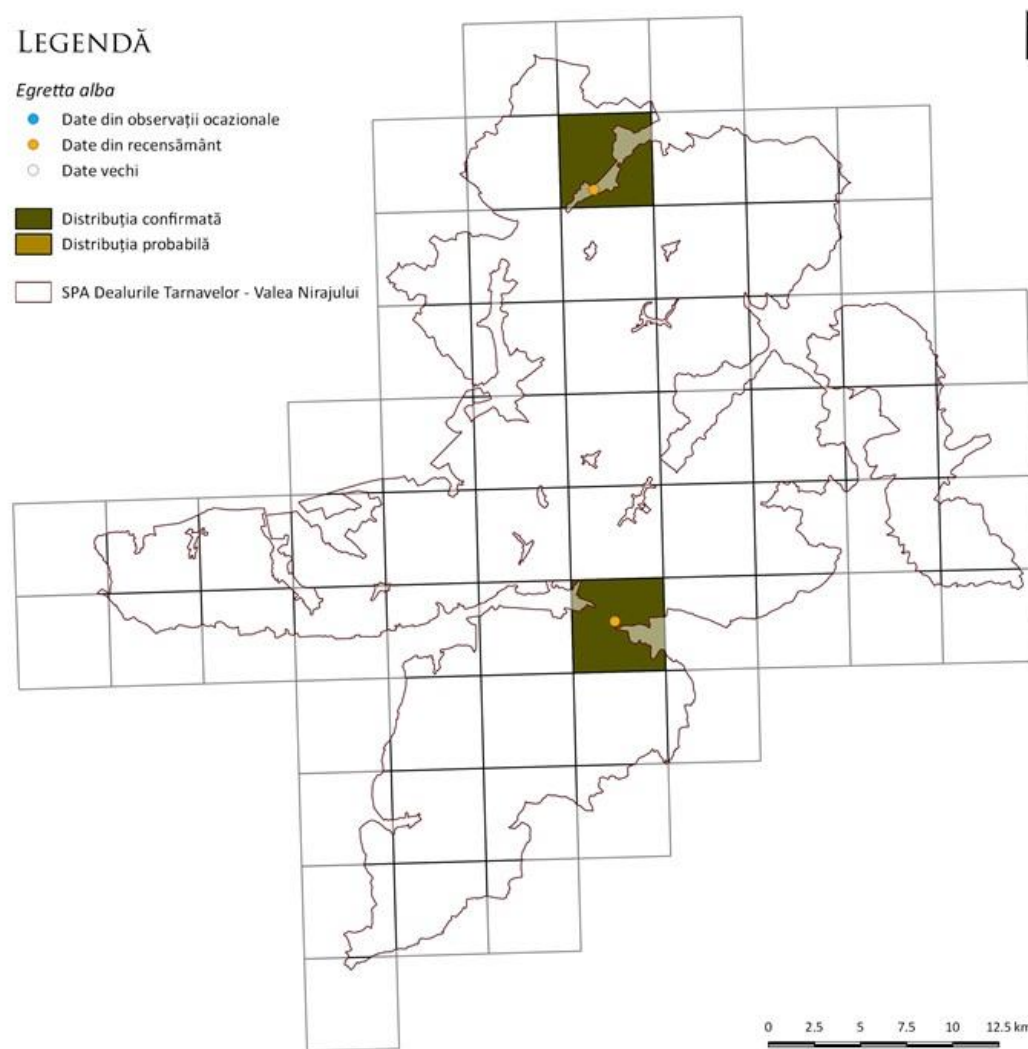
□ SPA Dealurile Tarnavelor - Valea Nirajului

64.Harta distribuției spațiale pentru *Emberiza hortulana*

65.Harta distribuției spațiale pentru *Egretta alba*

66.Structura fondului funciar în unitățile administrativ-teritoriale aferente ariilor protejate la nivelul anului 2012

Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Păduri și altă vegetație forestieră		Teren arabil		Fânețe		Pășuni		Alte categorii de terenuri		Suprafața totală, hectare
		Suprafața, hectare,	%	Suprafața, hectare,	%	Suprafața, hectare,	%	Suprafața, hectare,	%	Suprafața, hectare,	%	
Harghita	Săcel	2236	30	1933	26	1400	19	1471	20	387	5	7427
	Atid	3891	28	3110	23	4235	31	2051	15	491	4	13778
	Lupeni	3238	26	2504	20	2660	21	3418	27	699	6	12519
	Corund	3614	32	1996	18	2957	26	2086	18	698	6	11351
	Praid	8749	49	1560	9	3732	21	3313	18	649	4	18003
Mureș	Gănești	288	6	3012	61	498	10	658	13	466	9	4922
	Vărgata	583	14	2356	58	419	10	478	12	197	5	4033
	Suplac	478	10	2752	57	373	8	577	12	684	14	4864
	Păsăreni	380	13	1707	57	148	5	453	15	331	11	3019
	Coroisânmartin	344	13	1477	54	268	10	394	14	256	9	2739
	Craciunești	1100	23	2554	53	720	15	148	3	314	6	4836
	Ernei	980	14	3575	53	508	7	976	14	739	11	6778
Miercurea	932	17	2925	52	554	10	727	13	450	8	5588	

Nirajului												
Gheorghe Doja	404	11	1935	52	371	10	496	13	539	14	3745	
Bereni	692	17	2047	51	467	12	500	12	320	8	4026	
Mica	1072	17	3248	51	300	5	1233	19	537	8	6390	
Municipiul Târnăveni	421	7	2923	50	801	14	733	12	1018	17	5896	
Hodoșa	710	18	1888	48	542	14	544	14	264	7	3948	
Acățari	1607	22	3547	48	735	10	999	13	532	7	7420	
Bahnea	1883	21	4340	47	658	7	1487	16	797	9	9165	
Galești	1314	23	2685	46	927	16	562	10	292	5	5780	
Bălăușeri	1505	19	3224	41	929	12	1310	17	844	11	7812	
Beica de Jos	823	18	1765	39	960	21	721	16	289	6	4558	
Zăgar	834	21	1481	38	160	4	891	23	536	14	3902	
Gornești	1331	16	3157	37	1462	17	1637	19	921	11	8508	
Viișoara	2363	35	2197	33	676	10	1148	17	303	5	6687	
Fântânele	1771	28	1872	29	610	10	1584	25	577	9	6414	
Albești	2287	28	2401	29	1388	17	1357	16	837	10	8270	
Eremitu	2637	32	2254	27	924	11	1976	24	520	6	8311	
Sîngeorgiu de Pădure	2281	32	1840	26	693	10	1408	20	892	13	7114	
Neaua	1028	26	1029	26	465	12	1056	26	426	11	4004	

	Ghindari	3047	38	2033	25	753	9	1753	22	536	7	8122
	Măgherani	1707	29	1450	25	860	15	1280	22	506	9	5803
	Nadeș	2206	32	1621	24	762	11	1738	25	549	8	6876
	Sărățeni	891	26	761	22	991	29	553	16	237	7	3433
	Vețca	855	23	820	22	574	15	1249	33	251	7	3749
	Daneș	4869	42	2204	19	1371	12	2102	18	926	8	11472
	Municipiul Sighișoara	3980	41	1534	16	1247	13	1656	17	1185	12	9602
	Chiheru de Jos	6298	55	1434	12	1087	9	2087	18	620	5	11526
	Chibed	931	25	359	10	400	11	1580	43	390	11	3660
	Orașul Sovata	11073	68	1067	7	1471	9	1773	11	860	5	16244
Sibiu	Dumbrăveni	2194	39	1701	31	430	8	538	10	712	13	5575
	Hoghilag	1850	35	1374	26	658	13	734	14	597	11	5213

67.Evoluția suprafeței principalelor utilizări ale terenurilor în perioada 1990-2012 pentru unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor

Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Teren arabil		Fânețe		Păduri		Pășuni		Vii		Livezi	
		1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *
Harghita	Atid	123	4	968	30	0	0.0	-492	-19	-137	-90	14	48
Harghita	Corund	-191	-9	-54	-2	0	0.0	108	5	-98	-95	8	800
Harghita	Lupeni	-252	-9	202	8	0	0.0	326	11	0	0	0	n.a.
Harghita	Praid	-309	-17	137	4	0	0.0	-17	-1	22	n.a.	-72	-35
Harghita	Săcel	-542	-22	-795	-36	0	0.0	-212	-13	-370	-94	1	5
Mureș	Acățari	-13	0	182	33	10	0.1	447	81	0	n.a.	34	850
Mures	Albești	26	1	87	7	-4	0.0	27	2	10	n.a.	26	n.a.
Mures	Bahnea	292	7	-5	-1	-1	0.1	-119	-7	3	n.a.	4	n.a.
Mures	Bălăușeri	-15	0	488	111	1	0.1	-185	-12	-13	-100	-9	-100
Mures	Beica de Jos	-35	-2	26	3	0	0.1	119	20	-169	-99	0	n.a.
Mures	Bereni	2047	n.a.	467	-	0	0.1	500	-	0	-	0	-
Mures	Chibed	359	-	400	-	0	0.1	1580	-	-7	-30	-7	-100
Mures	Chiheru de Jos	-364	-20	-203	-16	0	0.0	115	6	-274	-86	-58	-33
Mures	Coroisânmartin	28	2	130	94	0	0.3	69	21	1	-	-74	-43
Mures	Crăciunești	-10	0	344	91	0	0.1	-93	-39	0	0	0	-
Mures	Daneș	-168	-7	332	32	206	0.0	138	7	13	108	-3	-60

Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Teren arabil		Fânețe		Păduri		Pășuni		Vii		Livezi	
		1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *
Mures	Eremitu	-29	-1	21	2	25	0.0	10	1	-2	-33	-39	-95
Mures	Ernei	-595	-14	-105	-17	0	0.1	-339	-26	-37	-21	0	-
Mures	Fântânele	-251	-12	7	1	0	0.1	252	19	7	140	-3	-100
Mures	Galești	-91	-3	408	79	0	0.1	-10	-2	6	600	31	163
Mures	Gănești	-492	-14	310	165	0	0.3	-93	-12	11	367	26	-
Mures	Gheorghe Doja	-221	-10	22	6	0	0.2	-13	-3	-14	-70	-10	-40
Mures	Ghindari	-1039	-34	-781	-51	317	0.0	-571	-25	-3	-2	-4	-3
Mures	Gornești	9	0	1033	241	0	0.1	384	31	0	-	-386	-70
Mures	Hodoșa	-54	-3	254	88	0	0.1	-87	-14	-6	-43	-26	-57
Mures	Măgherani	-2046	-59	-407	-32	-262	0.1	-395	-24	-61	-32	-10	-56
Mures	Mica	144	5	-19	-6	0	0.1	111	10	-26	-8	1	50
Mures	Sighișoara	197	15	-216	-15	0	0.0	56	4	-72	-44	-1	-50
Mures	Târnăveni	504	21	239	43	0	0.2	126	21	0	0	-82	-47
Mures	Nadeș	-84	-5	51	7	32	0.0	251	17	2	20	-174	-64
Mures	Neaua	0	0	112	32	0	0.1	106	11	-4	-36	-1	-100
Mures	Miercurea Nirajului	-279	-9	92	20	0	0.1	142	24	9	450	-11	-58
Mures	Sângeorgiu de	-15	-1	-49	-7	0	0.0	-233	-14	2	200	-37	-90

Județul	Unitatea administrativ-teritorială	Teren arabil		Fânețe		Păduri		Pășuni		Vii		Livezi	
		1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *	1990-2012	% *
	Pădure												
Mures	Sovata	-570	-35	-452	-24	10	0.0	-1189	-40	0	-	-34	-100
Mures	Păsăreni	-60	-3	25	20	0	0.3	97	27	-3	-16	-15	-100
Mures	Sărățeni	761	-	991	-	0	0.1	553	-	0	-	0	-
Mures	Suplac	207	8	-23	-6	0	0.2	137	31	-44	-90	0	-
Mures	Vărgata	34	1	78	23	100	0.2	190	66	2	-	0	-
Mures	Vețca	0	0	9	2	0	0.1	28	2	-281	-98	24	13
Mures	Viișoara	266	14	20	3	0	0.0	-178	-13	1	17	0	-
Mures	Zagar	80	6	-46	-22	-59	0.1	222	33	6	-	1	-
Sibiu	Hoghilag	58	4	-16	-2	0	0.1	-70	-9	-30	-100	-1	-100
Sibiu	Dumbrăveni	41	2	-158	-27	0	0.0	-206	-28	-263	-100	-186	-96

* procentul indică cu cât la sută a scăzut sau crescut suprafața categoriei respective în anul 2012 față de suprafața din 1990

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică – baza de date TEMPO online, 2014

68.Evoluția efectivelor de animale în perioada 1990-2003 pentru localitățile aflate în imediata vecinătate a siturilor

Județul	Localitatea	Bovine			Ovine			Porcine			UVM Ovine+Bovine 2003
		1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	
Harghita	Atid	2338	1407	-931	4244	4161	-83	1094	700	-394	1935
	Corund	1500	1410	-90	5541	2800	-2741	1067	540	-527	1766
	Lupeni	3094	1850	-1244	6157	2460	-3697	2585	1083	-1502	2162
	Praid	912	936	24	10632	4069	-6563	2082	750	-1332	1453
	Săcel	1619	470	-1149	5837	2980	-2857	1380	700	-680	848
Mureș	Acățari	1969	992	-977	5216	2568	-2648	1586	1124	-462	1318
	Albești	3179	572	-2607	8388	7170	-1218	1964	528	-1436	1483
	Bahnea	2367	979	-1388	4688	6316	1628	1704	1300	-404	1781
	Bălăușeri	1897	956	-941	4363	4776	413	2352	832	-1520	1563
	Beica de Jos	1011	672	-339	3430	2821	-609	928	280	-648	1030
	Chibed	0	298	298	0	1423	1423	0	219	219	479
	Chiheru de Jos	1195	816	-379	3760	1930	-1830	1028	405	-623	1061
	Coroisânmartin	619	287	-332	962	1184	222	1896	417	-1479	437
	Crăciunești	1523	974	-549	1865	1252	-613	1703	1323	-380	1133
	Daneș	2003	1129	-874	5803	7755	1952	1634	2234	600	2114
Eremitu	1112	784	-328	4213	1621	-2592	1107	709	-398	990	

Județul	Localitatea	Bovine			Ovine			Porcine			UVM
		1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	Ovine+Bovine 2003
	Ernei	2463	1040	-1423	1781	1131	-650	2254	1540	-714	1184
	Fântânele	1436	509	-927	2916	1601	-1315	1891	1767	-124	712
	Galești	3137	828	-2309	1907	2650	743	1936	1105	-831	1165
	Gănești	2102	827	-1275	4931	2618	-2313	4156	2000	-2156	1159
	Gheorghe Doja	1124	519	-605	1396	763	-633	1170	1030	-140	616
	Ghindari	2472	696	-1776	6672	3321	-3351	1315	511	-804	1118
	Gornești	3299	1308	-1991	3351	2122	-1229	25640	12398	-13242	1577
	Hodoșa	970	658	-312	676	1350	674	1032	423	-609	829
	Măgherani	1988	1300	-688	3962	4175	213	1735	1000	-735	1830
	Mica	2267	770	-1497	4406	3012	-1394	2028	2250	222	1153
	Municipiul Sighișoara	1223	1099	-124	8274	9380	1106	3953	1461	-2492	2290
	Municipiul Târnăveni	1974	1942	-32	7087	3799	-3288	5442	1430	-4012	2424
	Nadeș	1728	506	-1222	2792	3354	562	992	723	-269	932
	Neaua	785	416	-369	1329	1695	366	720	331	-389	631
	Oraș Miercurea Nirajului	1485	1254	-231	3396	3766	370	2650	1485	-1165	1732

Județul	Localitatea	Bovine			Ovine			Porcine			UVM
		1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	1990	2003	1990-2003	Ovine+Bovine 2003
	Oraș Sângeorgiu de Pădure	1602	538	-1064	2960	2741	-219	2064	570	-1494	886
	Oraș Sovata	1830	886	-944	6805	2583	-4222	2068	702	-1366	1214
	Păsăreni	1228	668	-560	1702	1165	-537	1183	900	-283	816
	Suplac	1883	602	-1281	2283	1575	-708	1436	1120	-316	802
	Vargata	1329	585	-744	980	860	-120	1246	750	-496	694
	Vetca	591	223	-368	1047	571	-476	412	239	-173	296
	Viișoara	1112	392	-720	2342	3100	758	893	650	-243	786
	Zagar	1719	384	-1335	1065	2272	1207	669	190	-479	673
Sibiu	Hoghilag	1234	454	-780	932	1376	444	3243	450	-2793	629
	Oraș Dumbrăveni	598	649	51	2731	2190	-541	2395	1077	-1318	927
Min				-2607			-6563			-13242	296
Max				298			1952			600	2424
Mediu				-837			-838			-1156	1110

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online, 2014

69.Densitatea animalelor ce utilizează pășunea, pentru unitățile administrativ-teritoriale suprapuse siturilor

Județul	Localitatea	Suprafața pășunilor în 2005 , hectare,	Efective de bovine și ovine în 2003 , UVM,	Densitate bovine , capete/ha pășune,	Densitate ovine, capete/ha pășune,	Densitatea medie a șeptelului, UVM/hectar pășune,
Harghita	Atid	2051	1935	0,7	2,0	0,9
	Corund	2086	1766	0,7	1,3	0,8
	Lupeni	3418	2162	0,5	0,7	0,6
	Praid	3313	1453	0,3	1,2	0,4
	Săcel	1471	848	0,3	2,0	0,6
Mureș	Acățari	999	1318	1,0	2,6	1,3
	Albești	1407	1483	0,4	5,1	1,1
	Bahnea	1487	1781	0,7	4,2	1,2
	Bălăușeri	1369	1563	0,7	3,5	1,1
	Beica de Jos	687	1030	1,0	4,1	1,5
	Chibed	411	479	0,7	3,5	1,2
	Chiheru de Jos	1990	1061	0,4	1,0	0,5
	Coroisânmartin	374	437	0,8	3,2	1,2
	Crăciunești	148	1133	6,6	8,5	7,7
	Daneș	2270	2114	0,5	3,4	0,9

Eremitu	1977	990	0,4	0,8	0,5
Ernei	990	1184	1,1	1,1	1,2
Fântânele	1519	712	0,3	1,1	0,5
Galesti	870	1165	1,0	3,0	1,3
Gănești	587	1159	1,4	4,5	2,0
Gheorghe Doja	497	616	1,0	1,5	1,2
Ghindari	1938	1118	0,4	1,7	0,6
Gornești	1612	1577	0,8	1,3	1,0
Hodoșa	544	829	1,2	2,5	1,5
Măgherani	1222	1830	1,1	3,4	1,5
Mica	1275	1153	0,6	2,4	0,9
Municipiul Sighișoara	1828	2290	0,6	5,1	1,3
Municipiul Târnăveni	804	2424	2,4	4,7	3,0
Nadeș	1803	932	0,3	1,9	0,5
Neaua	1056	631	0,4	1,6	0,6
Orașul Miercurea Nirajului	600	1732	2,1	6,3	2,9
Orașul Sângeorgiu de Pădure	1808	886	0,3	1,5	0,5
Oraș Sovata	2498	1214	0,4	1,0	0,5
Păsăreni	451	816	1,5	2,6	1,8

	Suplac	496	802	1, 2	3, 2	1, 6
	Vargata	393	694	1, 5	2, 2	1, 8
	Vetca	1249	296	0, 2	0, 5	0, 2
	Viișoara	1392	786	0, 3	2, 2	0, 6
	Zagar	1061	673	0, 4	2, 1	0, 6
Sibiu	Hoghilag	734	629	0, 6	1, 9	0, 9
	Orașul Dumbrăveni	767	927	0, 8	2, 9	1, 2

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online, 2014

70. Populația totală, densitatea populației și evoluția acesteia în perioada 1990 – 2014 în unitățile administrative aferente siturilor

Județul	Localitatea	Populația totală în 2014 , număr persoane,	Evoluția populație între 1990 - 2014		Densitatea populației , locuitori/km ² ,
			Număr persoane	%	
Harghita	Atid	2872	-263	-8	21
	Corund	6430	203	3	57
	Lupeni	4538	134	3	36
	Praid	6604	-453	-6	37
	Săcel	1266	-338	-21	17
Mureș	Acățari	4905	189	4	66
	Albești	6178	297	5	75
	Bahnea	3820	-213	-5	42
	Bălăușeri	4860	-325	-6	62
	Beica de Jos	2189	-73	-3	48
	Bereni	1253	34	3	31
	Chibed	1669	-13	-1	46
	Chiheru de Jos	1488	-574	-28	13
	Coroisânmartin	1438	-243	-14	53
	Crăciunești	4151	-995	-19	86
	Daneș	5276	-423	-7	46

Județul	Localitatea	Populația totală în 2014 , număr persoane,	Evoluția populației între 1990 - 2014		Densitatea populației , locuitori/km ² ,
			Număr persoane	%	
	Eremitu	4134	406	11	50
	Ernei	5961	869	17	88
	Fântânele	4855	-610	-11	76
	Galești	2707	-335	-11	47
	Gănești	3921	-485	-11	80
	Gheorghe Doja	2913	83	3	78
	Ghindari	3066	-2223	-42	38
	Gornești	5594	-617	-10	66
Mureș	Hodoșa	1266	-317	-20	32
	Măgherani	1323	-1896	-59	23
	Mica	4714	-27	-1	74
	Municipiul Sighișoara	31130	-8968	-22	324
	Municipiul Târnăveni	24619	-6719	-21	418
	Nadeș	2720	67	3	40
	Neaua	1316	-334	-20	33
	Orașul Miercurea Nirajului	6181	-11	0	111
	Orașul Sîngeorgiu de Pădure	5522	172	3	78
	Orașul Sovata	9119	-3235	-26	56

Județul	Localitatea	Populația totală în 2014 , număr persoane,	Evoluția populației între 1990 - 2014		Densitatea populației , locuitori/km ² ,
			Număr persoane	%	
	Păsăreni	1727	-425	-20	57
	Sărățeni	2689	340	14	78
	Suplac	2174	-559	-20	45
	Vărgata	1957	-7	0	49
	Vețca	766	-255	-25	20
	Viișoara	1790	-171	-9	27
	Zăgar	1232	-150	-11	32
	Sibiu	Hoghilag	2398	127	6
Orașul Dumbrăveni		8037	-1841	-19	144
Total		202, 768 loc,	-	-	-
Medie generală		4716 loc,	-702	-9	68 loc/km²
Medie la nivelul mediului rural		3194 loc,	-	-	49 loc/ km²

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online, 2014

71. Activități de informare și conștientizare desfășurate în zona siturilor în perioada 2013 – 2014

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
2013				
Sovata	Ziua Pământului	Liceul Domokos Kazmer Sovata	Au fost prezentate informații cu privire la siturile Natura2000 pentru elevi, s-au organizat concursuri printre elevii prezenți. Au fost invitate persoane în diferite specializări, ecologie, biologie, protecția mediului, care au prezentat importanța protejării mediului, posibilitățile de acțiune a tinerilor în această privință. Totodată a fost subliniată importanța finanțărilor proiectelor de protecția mediului.	Au fost prezenți circa 100 de elevi Au fost distribuite materiale informative printre participanți
Sângeorgiu de Pădure	Zilele Sfântului Gheorghe	Terenul de fotbal	S-au organizat mai multe activități distractive pentru tineri și adulți. A fost amenajat un cort dedicate Natura2000, unde au fost expuse broșurile, pliantele și afișele, precum și bannerele și roll-up-ul special creat pentru aceste ocazii. A fost invitat biologul Administrației Natura2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului pentru a prezenta informații despre siturile protejate Natura2000, dar și despre importanța protejării biodiversității. Au fost concepute chestionare special pentru a	Circa 200 persoane implicate activ în activități de informare Peste 1500 de persoane informate prin intermediul materialelor informative distribuite cu această ocazie

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
			inventaria nivelul de cunoaștere al populației despre programul Natura2000.	
Remetea	Zilele comunei Remetea	Terenul de fotbal	<p>S-au organizat mai multe activități distractive pentru tineri și adulți. A fost amenajat un cort dedicate Natura2000, unde au fost expuse broșurile, pliantele și afișele, precum și bannerele și roll-up-ul special creat pentru aceste ocazii. A fost invitat biologul Administrației Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului pentru a prezenta informații despre siturile protejate Natura 2000, dar și despre importanța protejării biodiversității. Au fost concepute chestionare special pentru a inventaria nivelul de cunoaștere al populației despre programul Natura2000.</p> <p>Au fost expuse echipamentele procurate prin proiectul POS Mediu de către Administrație Natura 2000. Copii au avut la dizpoziție un joc intercativ, prin care au reușit să învețe, mai util, tainele protecției mediului.</p>	<p>Circa 50 de copii participante la jocuri interactive</p> <p>Circa 100 de persoane implicate activ în activități de informare, răspunzând la chestionare</p> <p>Peste 500 de persoane informate prin intermediul materialelor informative distribuite cu această ocazie</p>
Miercurea Nirajului	Ziua Biodiversității	Liceul Bocskai Istvan	<p>Prezentări pe tematica biodiversității</p> <p>Concursuri cu premii</p>	150 de elevi participanți informați despre arii natural Natura20000

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
Sovata	Zilele Lacului Ursu	Terenul de fotbal	<p>S-au organizat mai multe activități distractive pentru tineri și adulți. A fost amenajat un cort dedicat Natura2000, unde au fost expuse broșurile, pliantele și afișele, precum și bannerele și roll-up-ul special creat pentru aceste ocazii. A fost invitat biologul Administrației Natura2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului pentru a prezenta informații despre siturile protejate Natura2000, dar și despre importanța protejării biodiversității. Au fost concepute chestionare special pentru a inventaria nivelul de cunoaștere al populației despre programul Natura 2000.</p> <p>Au fost expuse echipamentele procurate prin proiectul POS Mediu de către Administrație Natura 2000. Copii au avut la dispoziție un joc interactiv, prin care au reușit să învețe mai util tainele protecției mediului.</p>	<p>Circa 300 persoane implicate activ în activități de informare,</p> <p>Peste 2500 de persoane informate prin intermediul materialelor informative distribuite cu această ocazie</p>
2014				
Sângeorgiu de Pădure	Activitate de educație ecologică la nivel preșcolar, local	Grădiniția cu program normal și cel cu program prelungit din Liceul Tehnologic “Sfântul Gheorghe”, Sângeorgiu de	S-au desfășurat mai multe jocuri în legătură cu păsări din siturile Natura 2000. S-a prezentat cel mai nou joc al administrației: Twister cu păsări.	50 de copii participanți, mai multe materiale promoționale înmânate educatoarelor, cum ar fi: 60 stickere, 50 magneți, 6

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
		Pădure.		postere, 4 broșuri informative, 2 pixuri, 4 pliante, 2 mape, 2 pungi de cadou
Sângeorgiu de Pădure	Concurs interdisciplinar de științele naturii, nivel gimnazial, regional	Centrul de Documentare și Informare din Liceul Tehnologic “Sfântul Gheorghe” din Sângeorgiu de Pădure	S-a organizat un concurs pe grupe pentru elevii a mai multor școli din regiune, cum ar fi: Sângeorgiu de Pădure, Fântânele, Ghindari, Trei Sate, Bălăușeri, Chendu, etc. Elevii au rezolvat probleme de protecția mediului, au determinat diferite specii și fenomene naturale. Grupele cu cele mai bune rezultate au câștigat pachete de cadou valoroase.	35 copii participați, mai multe materiale promoționale au fost înmânate premianților, cum ar fi: 14 șepci, 40 stickere, 14 pixuri, 10 mape, 12 pliante, 12 broșuri informative
Localitățile de pe siturile Natura 2000	Prezentare de 2 ore, nivel gimnazial, regional.	Școlile din localitățile de pe siturile Natura 2000 sub administrare	Prezentare cu joc interactiv despre 35 animale din mediul înconjurător. Această activitate face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici”	Aceste prezentări s-au ținut în 25 de școli, atingând circa 1000 elevi și 40 profesori. Materiale promoționale înmânate: afișe, broșuri și pliante, calendar și pungă de cadou.
Miercurea	Concurs de fotografiere	Liceul Teoretic “Bocskai	Copiii s-au înscris la concurs cu una sau mai multe fotografii.	15 fotografii analizate, 8

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
Niraj	în natură, nivel liceal, local	István” din Miercurea Niraj	La eveniment acestea au fost prezentate. S-a discutat despre regulile și metodele fotografierii în natură, după care juriul a anunțat câștigătorul concursului.	elevi participanți, mai multe materiale promoționale înmânate, precum: 4 mape, 4 broșuri informative, 4 pixuri, 4 stickere, 4 magneți, 4 pliante, 3 postere, 6 tricouri, 1 șapcă
Sânsimion-Rigmani	Excursie de o zi	Centrul de reabilitare pentru păsări din Sânsimion și locul de tabără al grupului Milvus din Rigmani	Grupe de elevi din școlile unde s-au ținut prezentări menționate la activitatea 4 au participat la aceste excursii, unde au învățat despre plante, păsări și probleme ecologice cum ar fi tăierea ilegală a copacilor, suprapășunatul etc. Această activitate face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici”	30 de excursii, cca 600 elevi și 30 profesori participanți.
Localitățile de pe siturile Natura 2000	Concurs “Și eu fac parte din Natura 2000”	Școlile din localitățile de pe siturile Natura 2000 sub administrare	Elevii sau grupele de elevi au prezentat câte o specie, prezentată la activitatea 4, din punctul de vedere de protecția mediului ori în desen, ori în scris. Aceste lucrări au fost trimise la sediul grupului Milvus și evaluate. Această activitate face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea	Peste 400 lucrări primite.

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
			Nirajului și a Târnavei Mici”	
Sângeorgiu de Pădure	Zilele orașului Sângeorgiu de Pădure, regional	Terenul de sport din Sângeorgiu de Pădure	<ul style="list-style-type: none"> •Joc pentru copii: copiii au identificat mai multe specii de păsări folosind un binoclu contra unui premiu constând din materiale promoționale • Tablă interactivă: Știi corect sau știi gerșit? – joc pentru trecători, indeiferit de vârstă • Participare la concursul de gătit gulaș 	Circa 300 de vizitatori al standului, 15 copii la joc, premiu special pentru gulașul gătit
Târgu Mureș	BIO-KI-MIT-TUD?, nivel liceal, local	Amfiteatrul Liceului Teoretic “Bolyai Farkas”	Reprezentantul administrației a participat la activitate ca și sponsor și membru al juriului	Materiale promoționale predate: 10 calendare, 3 șepci, 10 stickere, 10 magneți, 11 broșuri, 9 mape, 12 pixuri, 3 pungi cadou, 10 pliante.
Sângeorgiu de Pădure și Miercurea Nirajului	Întâlnirea factorilor interesați în elaborarea Planului de management al siturilor Natura 2000 “Dealurile Târnavelor – Valea	Castelul “Rhédey” din Sângeorgiu de Pădure și sala festivă al Liceului Teoretic “Bocskai István” din Miercurea Niraj	Această întâlnire face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici”	

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
	Nirajului”			
Miercurea Nirajului	Festivitatea de premiere al concursului “Și eu fac parte din Natura 2000”	Sala festivă al Liceului Teoretic “Bocskai István” din emMiercurea Niraj	S-a evaluat concursul și au fost predate premiile câștigătorilor. Această activitate face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici”	Au fost premiați elevii câștigători și, cu mențiuni, profesorii pregătitori, respectiv școlile cu cele mai multe lucrări.
Rigmani	Tabără ecologică	Locul de tabără al Grupului Milvus	Această activitate face parte din programul proiectului POSMEDIU “Biodiversitate și dezvoltare durabilă pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici”	50 copii participanți
Nearșova	Tabără ecologică	Locul de tabără al satului “Cibókakert”	O gamă variată de activități ecologice, precum: lanțul trofic, excursie la mina de cupru de la Roșia Poiana, excursia la peștera eschimoului, observarea insectelor,	30 de copii participanți. Materiale promoționale înmânate: 30 broșuri.
Miercurea Niraj	Zilele Microregiunii	Centrul orașului Miercurea Niraj	Târg de produse naturale și locale, concerte, rally, activități pentru copii, etc.	Cca 1000 vizitatori
Ganești	Zilele Vinului și a Culturii	Curtea restaurantului “Butoiul sasului”	<ul style="list-style-type: none"> Joc pentru copii: copii au identificat mai multe specii de păsări folosind un binoclu contra unui premiu constând din materiale promoționale Tablă interactivă: Știi corect sau știi gerșit? – joc pentru trecători, indiferent de vârstă 	Cca 200 vizitatori, 5 copii partocopante la joc.

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
Bicheș	Ziua Bicheșului	Vârful Bicheș, 1080 m,	Joc de orientare în natură – copii în grupuri parcurgeau împreună cu un profesor un traseu cu ajutorul unui busole și a mai multor indicații primita la start. La mai multe puncte de-a lungul traseului au rezolvat probleme în legătură cu mediul înconjurător.	12 grupuri au participat, adică cca 150 copii și 7 profesori. Premii: cărți de specialitate, broșuri, magneți, abțibilduri, mape, pliante, calendare, ceasuri.
Miercurea Niraj	I. Conferința de Protecția Naturii de pe Valea Nirajului și a Târnavei Mici	Amfiteatrul Școlii Generale “Deák Farkas” din Miercurea Niraj	La această conferință au fost prezentate principale rezultate a inventarierilor care s-au efectuat în ultimul an pe siturile Natura 2000 sub administrare. Cei prezenți au fost factorii interesați, specialiști în protecția naturii. După prezentări a urmat o întâlnire a administratorilor/custozilor a diferite situri Natura 2000.	70 oameni prezenți, mai multe articole, emisii TV și radio apărute.
Bicheș	Safari – excursie cu jeep pe teritoriul protejat pentru câștigătorii concursului de pe facebook care a fost, un joc de cuvinte,	M. Niraj – Mărculeni – Vârful Bicheș – Măgherani – Sărățeni – Ghindari – Abud – Bereni – M. Niraj	Cu câștigătorul, Csiszér Kinga, ne-am deplasat pe teren pentru a observa natura. Pe parcursul excursiei s-a vorbit despre structura unei administrații, modalități de protecție a naturii, etc.	Materiale promoționale predate: calendar, tricou, broșură, magnet, abțibild.
Sovata	Activitate de educație ecologică pentru clasa	Tabăra de bază Outward Bound	Jocuri de educație ecologică, cum ar fi: poteca furnicii, un sac de peitre, curcubeul naturii, copacul meu. Alte activități de	20 de persoane educate, materiale promoționale

Localitatea	Evenimentul	Locul de desfășurare	Activități	Rezultate
	a V-a B. din Liceul Tehnologic “Sfântul Gheorghe” din Sângeorgiu de Pădure		team building: cățărare pe perete artificial de alpinism, mers pe lună, hoții și polițiștii, etc.	înmânate: 20 broșuri, 20 abțibilduri, 20 magneți.
Bicheș	Safari – excursie cu jeep pe teritoriul protejat pentru câștigătorii concursului de pe facebook care a fost, un joc de cuvinte,	M. Niraj – Mărculeni – Vârful Bicheș – Măgherani – Sărățeni – Ghindari – Abud – Bereni – M. Niraj	Cu câștigătorii, Lázár Andrea și Füzes Attila, ne-am deplasat pe teren pentru a observa natura. Pe parcursul excursiei s-a vorbit despre structura unei administrații, modalități de protecție a naturii, etc.	Materiale promoționale predate: calendar, șepci, broșuri, magneți, abțibilduri.
Bicheș	Safari – excursie cu jeep pe teritoriul protejat pentru câștigătorii concursului de pe facebook care a fost, un joc de cuvinte,	M. Niraj – Mărculeni – Vârful Bicheș – Măgherani – Sărățeni – Ghindari – Abud – Bereni – M. Niraj	Cu câștigătorul ne-am deplasat pe teren pentru a observa natura. Pe parcursul excursiei s-a vorbit despre structura unei administrații, modalități de protecție a naturii, etc.	Materiale promoționale predate: calendar, șepci, broșuri, magneți, abțibilduri.

72.Principalele obiective turistice din cadrul și din vecinătatea siturilor

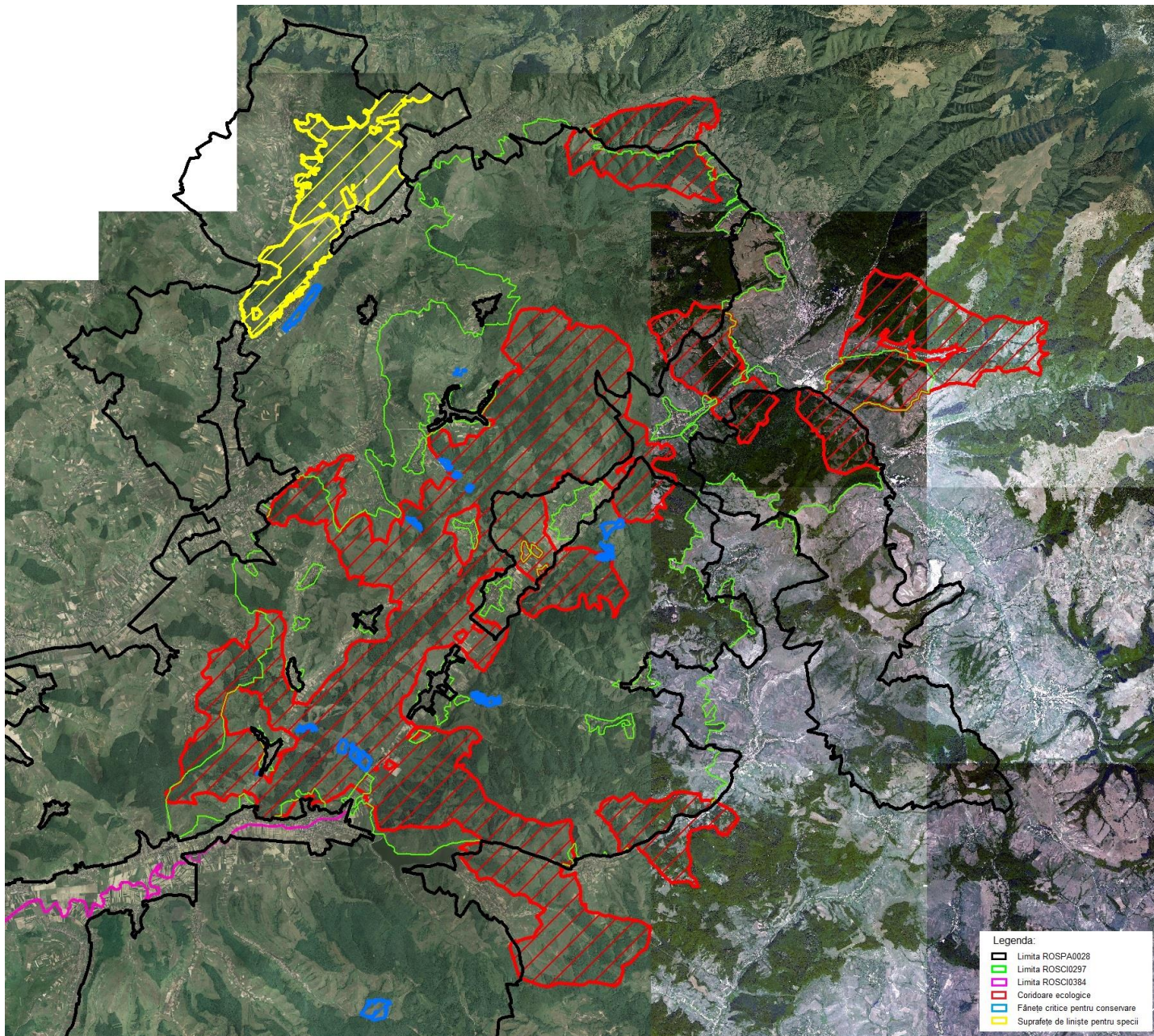
Nr	Județ	Localitate / comună	Obiective turistice	Tip de obiectiv turistic
Valea Nirajului				
1	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	HANUL PESCĂRESC,	pensiune, pescuit sportiv
2	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	PENSIUNEA VÁNDOR	Pensiune
3	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	NOMÁD CAMP	corturi de tip iurtă, wellness
4	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	MUSTANG CAMPING	camping
5	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	VÁRLAK	casă de oaspeți
6	MS	Călugăreni, com. Eremitu	PENSIUNEA RENESZÁNSZ	pensiunea
7	MS	Valea, com. Vărgata	CASA DE OASPEȚI ILONKA	casă de oaspeți
8	MS	Vărgata, com. Vărgata	CASA DE OASPEȚI TÜNDÉR ILONA	casă de oaspeți
9	MS	Gălești com. Gălești	PENSIUNEA PÁSZTORTÚZ	pensiune
10	MS	Adrianu Mare, com. Gălești	PENSIUNEA DORMAN	pensiune, recreație pentru sportivi
11	MS	Murgești, com. Acățari	PENSIUNEA NEMES	pensiune, piscină
12	MS	Stejeriș, com Acățari	PENSIUNEA SOÓS	pensiune
13	MS	Găiești, com. Acățari	VECTOR MOTEL	motel
14	MS	Acățari, com. Acățari	COMPLEX STEJERIS	pensiune
15	MS	Călugăreni, com. Eremitu	Castrul roman, rămășițele fortăreței de lângă Călugăreni,	obiectiv turistic

			castrum stativum,	
16	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	Sub cetatea Vityál 690m	obiectiv turistic
17	MS	Măgherani, com. Măgherani	Muntele Bekecs 1080 m, Capela reconstruită	obiectiv turistic
18	MS	Călugăreni, com. Eremitu	Mănăstirea franciscană	obiectiv turistic
19	MS	Păsăreni, com. Păsăreni	Castelul Horváth-Petrichevich	obiectiv turistic
20	MS	Maiad, Com. Gălești	Expoziție de capre și oi	festival
21	MS	Mătrici, com. Vărgata	Câmp de Laleaua peștrita, Fritillaria meleagris,	monument al naturii
22	MS	Câmpu Cetății, com. Eremitu	Parada baloanelorcu aer cald	festival
23	MS	Călugăreni, com. Eremitu	Csűrszínház - teatru de vară	obiectiv turistic cultural
24	MS	Călugăreni, com. Eremitu	FESTIVALUL ROMAN DE LA CĂLUGĂRENI	festival
25	MS	Gheorghe Doja, com. Gheoghe Doja	Expoziție de legume pe Valea Nirajului	Expoziție
29	MS	Măgherani, sat Șilea	Culmea Bicheș - Bekecs	Obiectiv turistic - peisaj
30	MS	Valea-Sovata	Traseul turistic Drumul sării	Obiectiv turistic - peisaj
Valea Târnavei Mici				
1	MS	Sovata	Stațiune balneară și de schi	obiectiv turistic
2	HR	Praid	Stațiune balneară, wellness	obiectiv turistic
3	HR	Praid	Salina Praid	obiectiv turistic
4	HR	Comuna Atid, sat Siclod	Piatra Siclodului 1028 m altitudine	obiectiv turistic
5	MS	Comuna Sărățeni	Pensiuni	cazare
6	MS	Comuna Chibed	Soiul de ceapă roșie renumit	obiectiv gastronomic
7	MS	Comuna Ghindari	Galerie de artă	obiectiv cultural

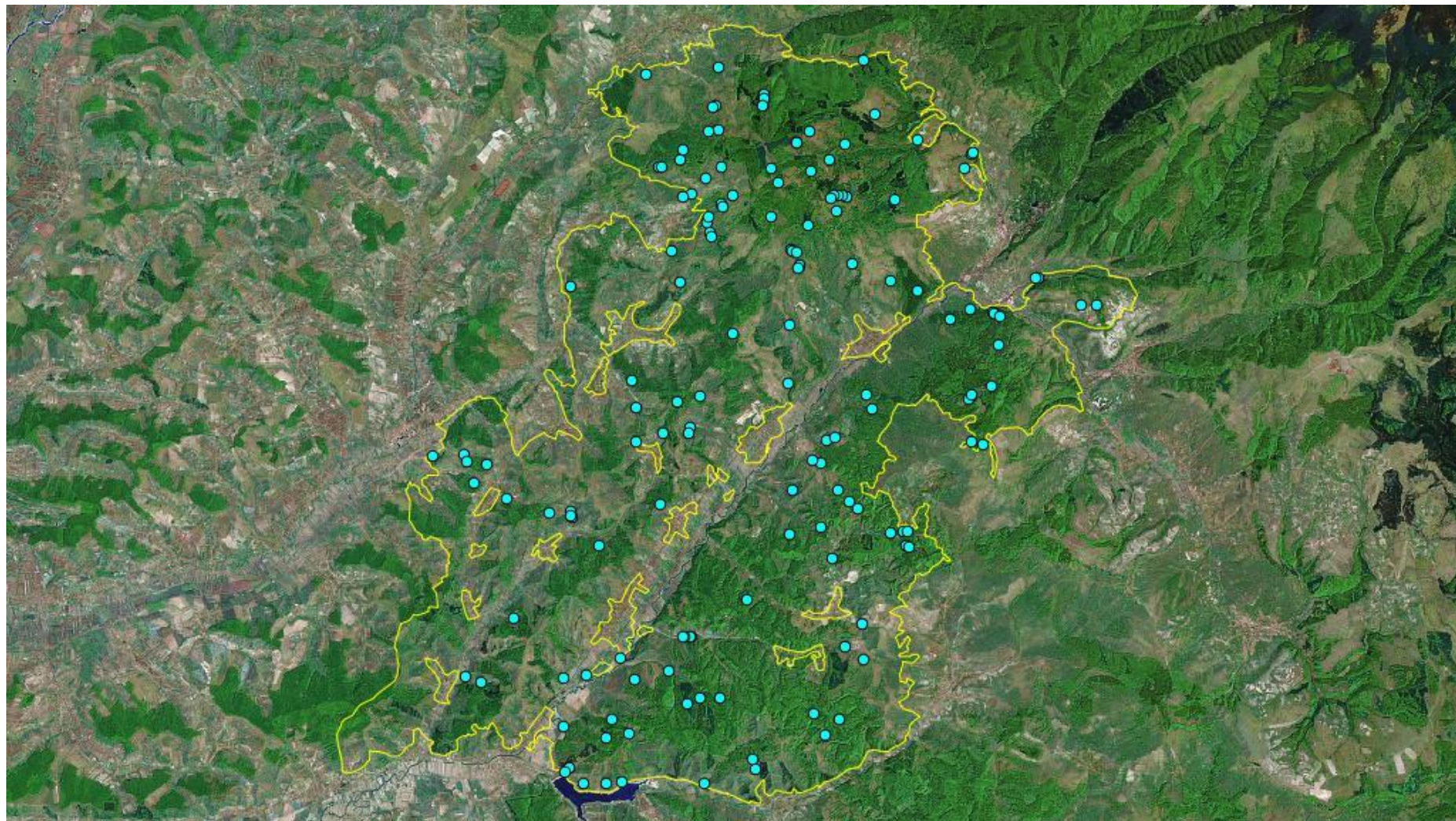
8	MS	Comuna Ghindari	Castelul Wesselenyi - fosta școală populară din anii 1700	obiectiv turistic
9	MS	Comuna Ghindari, sat Trei Sate	Pensiunea Atos	pensiune agroturistică
10	HR	Comuna Atid, sat Crișeni	Muzeul pălăriilor de paie unic în lume, pensiune agroturistică	obiectiv turistic, pensiune agroturistică
11	MS	oraș Sângeorgiu de Pădure	Lacul de acumulare Bezid	obiectiv turistic, recreere, pescuit
12	MS	oraș Sângeorgiu de Pădure	Castelul Rhedey, biserica reformată din anii 1400	obiectiv turistic
13	MS	Comuna Ghindari	Mini aeroport	obiectiv turistic - privat

73. Organizarea teritorială a managementului

Notă: pe hartă sunt reprezentate doar trei din cele patru tipuri de suprafețe în care sunt prevăzute restricții. Pentru a avea o imagine completă a organizării teritoriale a managementului consultați capitolul referitor la Organizarea teritorială a managementului.

74.Habitatate critice pentru amfibieni

75.Fișele speciilor

Notă: Această anexă sintetizează cerințele critice ale speciilor de interes comunitar, exprimându-le prin indicatori ce pot fi monitorizați. Starea actuală a acestor indicatori nu a fost determinată clar cu ocazia primelor inventarieri. Cu ocazia monitorizărilor va trebui stabilită și înregistrată starea actuală a acestor indicatori, astfel încât să se poată urmări în timp dacă măsurile de management ajută la atingerea valorilor necesare pentru starea de conservare favorabilă. Determinarea valorilor indicatorilor pentru asigurarea stării favorabile de conservare este încă într-o fază incipientă pentru multe specii. Monitorizarea condițiilor va permite ca, în timp, să se stabilească valori realizate ale indicatorilor pentru starea favorabilă de conservare.

FIȘA SPECIILOR - Cerințe critice față de habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
AMFIEBIENI					
<i>Bombina variegata</i> - Izvoraș cu burtă galbenă					
<i>Bombina bombina</i> - Izvoraș cu burtă roșie					
Habitate acvatice	Specia are nevoie de ape temporare, stătătoare pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Număr corpuri de apă		Un corp de apă în cel puțin 0, 5-1 km distanță, la fiecare 0, 5 – 1 km,	
	Specia are nevoie de bălți	Date chimia apei		Chimia apei în parametrii	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	temporare cu apă curată pentru reproducere			normali	
Habitat terestru	Specia are nevoie de prezența habitatelor terestre naturale, în jurul habitatelor umede pentru activitatea terestră	Procentajul pajiștilor, tufărișelor și a pădurilor, în imediata apropiere a habitatului acvatic		Peste 75% din teritoriul fâșiei de 0, 5-1 km lățime din jurul habitatului acvatic	
<i>Emys orbicularis</i> - Țestoasă de apă europeană					
Habitat acvatic	Specia are nevoie de ape temporare, stătătoare pentru zone de hrănire și dezvoltarea tineretului	Număr corpuri de apă		Un corp de apă în cel puțin 1-5 km distanță	
	În cazul apelor stătătoare, de ex. lacuri, de mari dimensiuni specia are nevoie de zone cu adâncime mică sub 50 cm pentru hrănire și	Procentajul zonei de mică adâncime raportat la dimensiunea corpului de apă		Peste 25-50% din dimensiunea corpului de apă, de preferat peste 5 ha	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	dezvoltarea tineretului				
	Specia are nevoie de ape cu vegetație pentru supraviețuirea puietului	Procentajul vegetației		Peste 25% din mărimea corpului de apă, de preferat peste 5 ha	
	Specia are nevoie de elemente structurale ca trunchi de copaci, etc. pentru însoțire	Procentaj din lungimea malului		Peste 25% din lungimea malului corpului de apă	
Habitat terestru	Specia are nevoie de prezența habitatelor terestre propice pentru depunerea pontei	Procentaj al habitatelor terestre cu sol și înclinare favorabilă, la sud, sud-est și sud-vest		Peste 25% din teritoriul fâșiei de 0, 5-1 km lățime dimprejurul habitatului acvatic, de preferat peste 5 ha,	
	Specia are nevoie de prezența habitatelor terestre naturale în jurul habitatelor acvatice pentru o activitate fără stres	Procentajul pajiștilor, tufărișelor și a pădurilor în imediata apropiere a habitatului acvatic		Peste 75% din teritoriul fâșiei de 0, 5-1 km lățime dimprejurul habitatului acvatic	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
<i>Triturus cristatus</i> - Tritonul cu creastă					
<i>Triturus, Lissotriton, vulgaris ampelensis</i> - Tritonul comun transilvănean					
Habitat acvatic	Specia are nevoie de ape temporare, stătătoare pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Număr corpuri de apă		Un corp de apă în cel puțin 0,5-1 km distanță	
	În cazul apelor stătătoare, de mari dimensiuni, specia are nevoie de zone cu adâncime mică, sub 50 cm, pentru reproducere și dezvoltarea larvelor	Procentajul zonei de mică adâncime relatat la dimensiunea corpului de apă		Peste 25-50% din dimensiunea corpului de apă, de preferat peste 1 ha,	
	Specia are nevoie de ape temporare cu apă curată, pentru reproducere	Date chimia apei		Chimia apei în parametrii normali	
	Specia are nevoie de ape temporare cu vegetație pentru reproducere	Procentajul vegetației		Peste 25% din mărimea corpului de apă, de preferat peste 1 ha,	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Specia are nevoie de corpuri de apă fără pești	Prezența speciilor de pești		Fără pești	
Habitat terestru	Specia are nevoie de prezența habitatelor terestre naturale în jurul habitatelor umede pentru activitatea terestră	Procentajul pajiștilor, tufărișurilor și a pădurilor în imediata apropiere a habitatului acvatic		Peste 75% din teritoriul fâșiei de 0, 5-1 km lățime, dimprejurul habitatului acvatic	
LILIECI					
<i>Barbastella barbastellus</i> - liliac cârn					
Păduri mature de foioase	Specia are nevoie de păduri mature de foioase, cu concentrație mare de scorburi, pentru a le folosi ca adăposturi pe perioada întregului an. Specia are nevoie de păduri mature de foioase, acestea	Numărul arborilor scorburoși pe hectar Numărul scorburilor pe hectar. Vârsta pădurii Numărul diferitelor categorii de vârstă ale		≥ 7-10 arbori / ha ≥ 25-30 scorburi / hectar ≥ 80 ani ≥ 2 grupe de vârstă	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<p>funcționând ca habitate de hrănire în majoritatea timpului alocat pentru procurarea hranei.</p> <p>Specia are nevoie de coronament cu producție mare de hrană, de ex. stejar, fag, carpen, care sunt specii cu abundență mare de insecte</p>	<p>arborilor</p> <p>Cantitatea lemnului mort din pădure, favorizând diversitatea surselor de hrană,</p> <p>Densitatea stratului ierbos</p> <p>Prezența de stejar, fag, carpen</p> <p>Procentaj de indivizi din familia <i>Geometridae</i> între lepidopterele din pădure</p>		<p>Cantitate mare de lemn mort în pădure</p> <p>Densitate medie sau scăzută</p> <p>Prezența acestor specii</p> <p>Procentaj ridicat</p>	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Grădini din apropierea zonelor împădurite	Specia are nevoie de grădini din apropierea zonelor împădurite, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Distanța dintre grădini și pădurile mature folosite ca zonă de adăpost		≤ 4.5 km	
Zone umede, suprafețe de apă stătătoare și/sau curgătoare din interiorul pădurilor	Specia are nevoie de zone umede din pădure, acestea funcționând ca habitate de hrănire. Specia are nevoie de suprafețe de apă stătătoare și/sau curgătoare din păduri, pentru a servi ca habitate de hrănire, surse de apă, și/sau rute de zbor.	Numărul zonelor umede din pădure Numărul suprafețelor de apă stătătoare și/sau curgătoare din pădure		≥ 1 zonă umedă în pădure ≥ 1 suprafață de apă	
Structuri lineare în vegetație	Specia are nevoie de structuri lineare în vegetație, ex. șir de arbori, garduri vii,	Numărul structurilor lineare în vegetație		≥ 1 element linear	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Iluminarea structurilor lineare		Structuri lineare neiluminate	
Adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane.	Specia are nevoie de adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane, funcționând ca adăposturi în perioada de hibernare.	Temperatură medie în adăpost Vegetație din jurul intrării adăpostului Iluminarea intrării adăpostului		0-5 grade celsius Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată Intrarea adăpostului neiluminată	temperatură în zona de intrare, unde de obicei se află specia
Reproducere	Femelele nasc 1 sau 2 pui în a doua jumătate a lunii iunie sau prima parte a lunii iulie. Puii devin independenți la vârsta de 6 săptămâni. Majoritatea exemplarelor ajung la maturitate sexuală în primul lor an. Împerecherea are loc începând de la sfârșitul verii, la adăposturile de împerechere, dar și iarna, în adăposturile ocupate pentru hibernare. Grupuri alcătuite dintr-un mascul și până la 4 femele pot fi observate în perioada împerecherii.				
<i>Myotis myotis</i> - liliacul comun					
Păduri cu substrat	Specia are nevoie de un	Suprafața pădurilor		≥ 1-10 hectare	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
semideschis.	procentaj ridicat de păduri mature de foioase sau mixte, cu substrat semideschis, funcționând ca habitate de hrănire în 98% din timpul alocat pentru procurarea hranei.	mature de foioase sau mixte, cu substrat semideschis. Vârsta pădurii Densitatea stratului ierbos Distanța între păduri și adăposturi cunoscute		≥ 80 ani Densitate scăzută ≤ 5-15 kilometru	
	Specia are nevoie de păduri de conifere, utilizat ca habitate de hrănire.	Suprafața pădurilor de conifere Vârsta pădurii		≥ 1 hectar ≥ 60 ani	
Adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri	Specia are nevoie de adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri,	Temperatură în turn, pod sau tavanul sălii din peșteră. Număr intrări pt.		≥ 20-25 grade celsius ≥ 1 intrare	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<p>funcționând ca adăposturi în perioada formării coloniilor de naștere</p> <p>Mai-August</p>	<p>lilieci</p> <p>Mărime intrări pt. lilieci în clădiri</p> <p>Vegetație din jurul intrării adăpostului</p> <p>Renovare</p> <p>Iluminarea intrărilor pt. lilieci</p>		<p>$\geq 5 \times 25$ centimetri</p> <p>Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată</p> <p>Fără lucrări de renovare în perioada de naștere, din mai până în august</p> <p>Intrările folosite de lilieci neiluminate</p>	
Adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane.	Specia are nevoie de adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte	<p>Temperatură medie în adăpost</p> <p>Vegetație din jurul</p>		<p>4-10 grade celsius</p> <p>Vegetația din jurul intrării</p>	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	structuri subterane, funcționând ca adăposturi în perioada de hibernare.	intrării adăpostului		adăpostului nemodificată	
Elemente de conexiune între adăposturi și habitate de hrănire.	Specia are nevoie de șiruri de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Numărul șirurilor de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea șirurilor de arbori		≥ 1 șir de arbori în apropiere Șirurile de arbori neiluminate	
	Specia are nevoie de cursuri de apă nemodificate în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Numărul șirurilor de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea șirurilor de arbori		≥ 1 șir de arbori în apropiere Șirurile de arbori neiluminate	
Reproducere	Femelele de liliac comun nasc un singur pui pe an; nașterea are loc între sfârșitul lunii mai și sfârșitul lunii iunie, condițiile				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<p>meteorologice din perioada premergătoare influențează puternic perioada nașterilor. Într-o colonie mare, nașterea puilor se poate prelungi pe o perioadă de 3-5 săptămâni. Puii, prima dată, experimentează zborul la vârsta de 3-4 săptămâni, iar la 5 săptămâni deja pot să părăsească adăpostul. Studii realizate în Germania au arătat că aproximativ 40% dintre femele se împerechează cu succes în toamna primului an și nasc vara următoare. Începând de la jumătatea lunii august masculii de liliac comun ocupă adăposturi de împerechere, care pot fi în clădiri, în apropierea coloniilor de naștere, dar și în peșteri. Aici atrag femelele și pentru perioade de câteva zile se pot forma haremurii din 1-5 femele.</p>				
<i>Myotis oxygnathus</i> - denumire veche: <i>M. blythii</i> , - liliacul comun mic					
Pajiști și pășuni	Specia are nevoie de pajiști proaspăt cosite sau pășunate, funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pajiștilor proaspăt cosite sau pășunate Distanța între pajiști și adăposturi cunoscute		≥ 1 hectar ≤ 4-7 kilometri	
	Specia are nevoie de pășuni proaspăt cosite sau pășunate, funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pășunilor proaspăt cosite sau pășunate Distanța între pășuni		≥ 1 haectar	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		și adăposturi cunoscute		≤ 4-7 km	
Adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri	Specia are nevoie de adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri, funcționând ca adăposturi în perioada formării coloniilor de naștere Mai-August	Temperatură în turn, pod sau tavanul sălii din peșteră. Număr intrări pentru lilieci Mărime intrări pentru lilieci în clădiri Vegetație din jurul intrării adăpostului Renovare Iluminarea intrărilor pentru lilieci		≥ 20-25 grade celsius ≥ 1 intrare ≥ 5 x 25 cm Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată. Fără renovări în perioada de naștere, respectiv Mai-August Intrările folosite de lilieci neiluminate.	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane.	Specia are nevoie de adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane, funcționând ca adăposturi în perioada de hibernare.	Temperatură medie în adăpost Vegetație din jurul intrării adăpostului Iluminarea intrării adăpostului		4-10 grade celsius Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată. Intrarea adăpostului neiluminată.	
Elemente de conexiune între adăposturi și habitate de hrănire.	Specia are nevoie de șiruri de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Numărul șirurilor de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea șirurilor de arbori		≥ 1 șir de arbori în apropiere Șirurile de arbori neiluminate	
Reproducere	Coloniile de naștere pot fi întâlnite în clădiri sau în adăposturi subterane, fiind alcătuite uneori din câteva mii de exemplare. Femelele acestei specii nasc un singur pui în fiecare an. Nașterile au loc în a doua jumătate a lunii mai și pe parcursul lunii iunie. Majoritatea femelelor devin mature sexual în al doilea an. Începând din august, masculii ocupă adăposturi de împerechere, în general în tavanul				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	unor peșteri sau în clădiri și, prin sunetele puternice emise încearcă să atragă acolo femele, uneori formându-se harehuri din 2-6 femele. Spațiile ocupate sunt vehement apărate de masculi împotriva rivalilor, incluzând mușcături violente.				
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> - liliacul mare cu potcoavă					
Păduri mature de foioase	Specia are nevoie de prezența pădurilor mature de foioase, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pădurilor mature de foioase Vârsta pădurii Densitatea stratului ierbos Distanța între păduri și adăposturi cunoscute		≥ 1-10 ha ≥ 80 ani Densitate medie sau scăzută ≤ 5-10 km	
Păduri de luncă	Specia are nevoie de prezența pădurilor de luncă, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pădurilor de luncă		≥ 1-10 ha	
Pășuni	Specia are nevoie de	Suprafața pășunilor		≥ 1-10 hectare	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	prezența pășunilor, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Numărul speciilor de coleoptere din familia <i>Scarabaeidae</i>		≥ 1 specie din familia <i>Scarabaeidae</i> prezentă	sursă importantă din spectrul trofic al speciei
Livezi	Specia are nevoie de prezența livezilor, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața livezilor		≥ 1-10 hectare	
Elemente de conexiune dintre diferitele tipuri de habitate de hrănire folosite	Specia are nevoie de prezența șirurilor de arbori, și de garduri vii, acestea fiind element de conexiune între diferitele habitate de hrănire, respectiv adăposturile folosite.	Numărul elementelor de conexiune în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea elementelor de conexiune		≥ 1 element de conexiune în apropiere Elemente de conexiune neiluminate	
Adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri	Specia are nevoie de adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase,	Temperatură în turn, pod sau tavanul sălii din peșteră.		≥ 20-25 grade celsius	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	peșteri, funcționând ca adăposturi în perioada formării coloniilor de naștere, respectiv Mai-August	Număr intrări pentru lilieci Mărime intrări pt. lilieci în clădiri Vegetație din jurul intrării adăpostului Renovare Iluminarea intrărilor pt. lilieci		<p>≥ 1 intrare</p> <p>≥ 25 x 45 cm</p> <p>Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată</p> <p>Fără lucrări de renovare în perioada de naștere, Mai-August,</p> <p>Intrările folosite de lilieci neiluminate</p>	
Adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte	Specia are nevoie de adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite,	Temperatură medie în adăpost		<p>7-11 grade celsius</p> <p>Vegetația din jurul intrării</p>	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
structuri subterane.	pivnițe, cripte sau alte structuri subterane, funcționând ca adăposturi în perioada de hibernare.	Vegetație din jurul intrării adăpostului Iluminarea intrării adăpostului		adăpostului nemodificată Intrarea adăpostului neiluminată	
Elemente de conexiune între adăposturi și habitate de hrănire.	Specia are nevoie de șiruri de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Prezența șirurilor de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea șirurilor de arbori		≥ 1 șir de arbori în apropiere Șirurile de arbori neiluminate	
	Specia are nevoie de cursuri de apă nemodificate în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la	Prezența cursurilor de apă nemodificate în zonele adiacente adăposturilor folosite		≥ 1 curs de apă în apropiere	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	adăpost.				
Reproducere	În general, puii de liliac mare cu potcoavă se nasc pe parcursul lunii iunie sau în prima jumătate a lunii iulie. Perioada nașterilor este puternic influențată de temperatură, pentru că la temperaturi scăzute densitatea de insecte scade brusc; în cazul coloniilor din clădiri temperaturile scăzute afectează negativ și temperatura din interiorul adăpostului. Femele ajung la maturitate sexuală la vârsta de 2-4 ani. Sfârșitul verii și toamna înseamnă perioada de împerechere pentru lilieci. În această perioadă masculii de liliac mare cu potcoavă ocupă adăposturi de împerechere, care pot fi situate în podurile unor clădiri, în peșteri sau galerii de mină, unde sunt vizitate de femele.				
<i>Rhinolophus hipposideros</i> - liliac mic cu potcoavă					
Păduri de foioase	Specia are nevoie de prezența pădurilor de foioase, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pădurilor de foioase Vârsta pădurii Densitatea stratului ierbos Distanța între păduri și adăposturi cunoscute		≥ 1-10 ha ≥ 80 ani Densitate medie sau scăzută ≤ 2.5 km	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Suprafețe de apă	Specia are nevoie de prezența suprafețelor de apă, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Numărul suprafețelor de apă		≥ 1 suprafață de apă	
Păduri de luncă	Specia are nevoie de prezența pădurilor de luncă, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pădurilor de luncă		menținerea cel puțin a procentului existent în AP	
Pășuni folosite de bovine	Specia are nevoie de prezența pășunilor, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața pășunilor		≥ 1-10 ha	
Zone rurale cu grădini bogate în vegetație și pomi fructiferi	Specia are nevoie de prezența zonelor rurale diverse, acestea funcționând ca habitate de hrănire.	Suprafața zonelor rurale diverse		≥ 1-10 ha	
Zone cu vegetație ierboasă înaltă	Specia are nevoie de prezența zonelor cu	Suprafața zonelor ierboase		≥ 1-10 ha	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	vegetație ierboasă înaltă, acestea funcționând ca habitate de hrănire.				
Adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri	Specia are nevoie de adăposturi antropice: turnuri de biserici, poduri spațioase, peșteri, funcționând ca adăposturi în perioada formării coloniilor de naștere, Mai-August, .	<p>Temperatură în turn, pod sau tavanul sălii din peșteră.</p> <p>Număr intrări pt. lilieci</p> <p>Mărime intrări pt. lilieci în clădiri</p> <p>Vegetație din jurul intrării adăpostului</p> <p>Renovare</p>		<p>≥ 26-30 grade celsius</p> <p>≥ 1 intrare</p> <p>≥ 25 x 45 cm</p> <p>Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată</p> <p>Fără lucrări de renovare în perioada de naștere, respectiv Mai-August</p>	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		Iluminarea intrărilor pentru lilieci		Intrările folosite de lilieci neiluminate	
Adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane.	Specia are nevoie de adăposturi subterane: peșteri, mine părăsite, pivnițe, cripte sau alte structuri subterane, funcționând ca adăposturi în perioada de hibernare.	Temperatură medie în adăpost Vegetație din jurul intrării adăpostului Iluminarea intrării adăpostului		6-9 grade celsius Vegetația din jurul intrării adăpostului nemodificată Intrarea adăpostului neiluminată	
Elemente de conexiune între adăposturi și habitate de hrănire.	Specia are nevoie de șiruri de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Prezența șirurilor de arbori în zonele adiacente adăposturilor folosite Iluminarea șirurilor de		≥ 1 șir de arbori în apropiere Șirurile de arbori neiluminate	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		arbori			
	Specia are nevoie de cursuri de apă nemodificate în zonele adiacente adăposturilor folosite, pentru zborul spre zonele de hrănire și întoarcere la adăpost.	Prezența cursurilor de apă nemodificate în zonele adiacente adăposturilor folosite		≥ 1 curs de apă în apropiere	
Reproducere	Liliecii mici cu potcoavă nasc un singur pui anual; nașterea are loc între jumătatea lunii iunie și jumătatea lunii iulie. Procentul femelelor reproductive este de numai 50-70% într-o colonie de naștere, pentru că nu toate femelele adulte nasc în fiecare an, în plus numai un mic procentaj, aproximativ 15%, al femelelor se reproduc în primul lor an. Puii pot efectua primele zboruri la vârsta de 3 săptămâni, părăsesc adăpostul prima dată la vârsta de 4 săptămâni și devin independenți la vârsta de 6 săptămâni. Majoritatea masculilor și femelelor ajung la maturitate sexuală în al doilea an. Împerecherea are loc toamna, în general, la adăposturi subterane, dar și iarna, în adăposturile de hibernare.				
NEVERTEBRATE					
<i>Lucanus cervus</i> - rădașca					
Arborii bătrâni din pădurile	Specia are nevoie de arbori	% din păduri este		minim 5%	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
de foioase	bătrâni de stejar - <i>Quercus</i> spp.	alcătuit din arbori bătrâni de stejar, <i>Quercus</i> spp.			
	Specia are nevoie de arbori bătrâni de diferite specii	% din păduri este alcătuit din arbori bătrâni de diferite specii		minim 5%	
	Specia are nevoie de resturi de arbori putrezite	Număr metri cubi la hectar din pădurile cu resturi de arbori putrezite		minim 5 m ³ /h	
Reproducere	Se reproduce în iunie - iulie. Cerința esențială pentru reproducere este prezența arborei bătrâni, unde femela pune pontele, pentru că larvele sunt saproxilice, se dezvoltă în lemnul putrezit, hrănindu-se cu acesta timp de 5-6 ani. Dispersia este diferită în funcție de sex, capacitatea maximă de dispersie a femelelor este de 1 km, pe când masculii pot zbura până la aproximativ 3 km distanță.				
<i>Lycaena dispar</i> - Fluturele Roșu de Mlaștină					
habitate umede	Bălți, lacuri, mlaștini, pârâuri/râuri			menținerea în stare naturală a zonelor din proximitatea	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
				<p>cursurilor de apă;</p> <p>interzicerea drenajului sau orice alte măsuri ce pot conduce la scăderea nivelului de apă disponibilă</p> <p>Impiedicarea intensificării exploatării sau abandonului terenurilor.</p>	
	vegetația ierboasă higrofilă de pe marginea cursurilor de apă lină sau ape stătătoare, chiar și în zone puternic antropizate	prezenta speciilor din genul <i>Rumex</i> , <i>Rumex aquaticus</i> , <i>R. hydrolaphatum</i> , <i>R. crispus</i> și <i>R. obtusifolius</i>		utilizarea pajiștilor umede prin cosit sau pășunat extensiv, pentru menținerea habitatului larvelor de fluturi <i>Lycaena dispar</i> , întreținerea locurilor mai rar folosite	
		Vegetatie inalta, cu ierburi înalte hidrofile			

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		și rogozuri, pentru interacțiunea adulților, împerechere,			
Alte cerinte ecologice	-calitatea pamantului care este important pentru plante: excesul de nitrati si fosfati poate deteriora vegetatia, pH - speciile invazive, impadurirea				
Reproducere	În România fluturile are în general două generații anuale, dar în anii cu toamnă lungă și caldă poate să apară o a treia generație parțială. Generația estivală zboară în mai-iunie, generația secundă în iulie-august, ocazional, a treia generație parțială în lunile septembrie-octombrie.				
<i>Unio crassus Philipsson</i> - scoica mică de râu					
Bentosul râurilor, în general de-a lungul albiei sau grupate în zona malul	Specia are nevoie de ape curate cu substrat nisipos, pietriș sau mâlos.	Grosimea substratului să nu depășească 15-20 centimetri		Evitarea extragerii de nisip, pietriș	
	Specia are nevoie de ape curate, deoarece este sensibilă la compoziția chimică a apei – acumulează	pH -5, 6-8, 3 nivelul de nitrat sub 10 miligrame la litru		Necontaminarea apelor cu substanțe toxice: metale grele, resturi menajere, canalizare	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	eficient metale grele la nivelul branhiilor și mușchilor				
	Are nevoie de apă cu viteză medie, pentru a nu mișca substratul, dar totuși să evite depunerile de materii organice			Fără obstrucții sau drenaje	
	Specia are nevoie de fauna de pești pentru reproducere			Prezența speciilor de pești	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată			Fără obstrucții	
Alte cerințe ecologice	<p><i>a. Calitatea apei</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - limite de toleranță pH: 5, 6-8, 3 - concentrația de nitrat < 10 mg/l <p><i>b. Structura corpului de apă</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cel mai important este prezența malului nisipos și mâlos; nu mai adâncă de 15-20 cm. 				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Reproducere	Sexele sunt separat. Sunt necesare populații cu densitate mare. După fecundație, dezvoltarea se începe de la stadiul de lavă ciliată și evoluează spre o lavă cu velum ce treptat devine bivalvă. Formală larvară se numește glochidium și parazitează pe branhiile peștilor. În cazul speciei <i>Unio crassus</i> speciile de pești parazitați pot fi: <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Perca fluviatilis</i> , <i>Gymnocephalus cernua</i> , <i>Leuciscus cephalus</i> , <i>Scardinius erythrophthalmus</i>				
PEȘTI					
<i>Barbus, meridionalis, petenyi</i> - moioagă, mreană vânătă, moiță, cârcușe					
Râuri pietroase, rapide și reci, cât și unele pâraie mai nămolose, care vara se încălzesc puternic, însă numai la munte.	Specia are nevoie de ape reci de munte cu substrat pietros, dar uneori este prezentă și în pâraie nămolose de munte, care se încălzesc repede.	Prezență/absență de fund pietros în zona de distribuție a speciei din situri		Prezență	
	Fără exploatarea agregatelor minerale, nisip, pietriș, balastru, din albiile minore	Prezență / Absență exploatare		Absență	
	Fără surse majore de poluare	Prezență/Absență, număr, sursă majoră		Fără surse majore de poluare	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		de poluare			
	Fără specii invazive. Speciile invazive care ar putea periclita populațiile de <i>Barbus petenyi</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i>	Lipsa sau prezența speciilor invazive		Fără specii invazive	
	Are nevoie de umbrire / vegetație lemnoasă pe mal	% pe malul drept și stâng să fie acoperită cu vegetație lemnoasă / pârâu / habitatul speciei		Minim 50% pe malul drept și stâng să fie acoperită cu vegetație lemnoasă	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Prezență/absență obstrucții artificiale, praguri, captări.		Fără obstrucții, fără captări	
Alte cerințe ecologice	Trăiește exclusiv în râurile și pâraiele din regiunea de munte și partea superioară a regiunii colinare. Este prezent în majoritatea râurilor care izvorăsc din podiș sau dealuri, lipsește numai din cursul lor superior, care este rapid. Trăiește atât în râuri pietroase,				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	<p>rapide și reci, cât și în unele pâraie mai nămolose, care vara se încălzesc puternic, însă numai la munte. Arată preferință mai ales pentru porțiunile cu curent puternic și fund pietros. Fiind o specie sedentară, se reproduce, se hrănește și iernează în același loc. Mreana vânătă se întâlnește și în zona scobarului - <i>Chondrostoma nasus</i>, unde oscilațiile termice sezoniere sunt mai mari față de zona mreanei vinete și a lipanului, dispusă în amonte față de zona scobarului, iar conținutul de oxigen este mai moderat. Dușmanii naturali sunt speciile răpitoare: știuca, șalăul, mihalțul sau bibanul. Dintre mamifere: vidra. Trebuie însă amintit faptul că acești dușmani naturali nu periclitizează specia. Speciile invazive sunt în competiție cu mreana vânătă pentru hrană sau loc de reproducere, caras, somn pitic, murgoi bălțat, biban soare, . Factorii periclitanți care contribuie la degradarea habitatului speciei: braconajul, extracții de agregate minerale, nisip, pietriș, balastru și altele, din albiile minore a râurilor, poluarea cursurilor de apă, scăderea debitului râurilor prin captare, pragurile și barajele.</p>				
Reproducere	<p>Perioada de reproducere debutează în luna mai și se încheie în luna august. Icrele, de culoare galbenă, sunt depuse, între 1.000-1.500, în zona malurilor cu substrat pietros și nisipos. Dezvoltarea embrionară durează 10 – 14 zile.</p>				
<i>Cobitis taenia elongatoides</i> - zvârlugă, zmorlă, râmbițar, chetrar, Tighina, fâță					
Trăiește în ape lent curgătoare, cu fund nisipos, argilos, mâlos, mai rar pietros, cât și în ape stătătoare, evitând însă în general pe cele foarte	Prezența secțiunilor cu ape stătătoare sau lent curgătoare cu fund nisipos, argilos, mâlos.	Prezența / Absență secțiuni cu ape stătătoare sau curgătoare cu fund nisipos, argilos, mâlos.		Prezență	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
înmâlite.					
	Fără exploatarea agregatelor minerale, nisip, pietriș, balastru, din albiile minore	Prezență / Absență exploatare		Absență	
	Fără surse majore de poluare	Prezență/Absență, număr, sursă majoră de poluare		Absență	
	Fără specii invazive. Speciile invazive care ar putea periclita populațiile de <i>Rhodeus amarus</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i> , <i>Ameiurus nebulosus</i>	Prezență/ Absență specii invazive		Absență	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Prezență/absență obstrucții artificiale, praguri, captări etc.		Absență	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
Alte cerințe ecologice	Trăiește în ape lent curgătoare, cu fund nisipos, argilos, mâlos, mai rar pietos, cât și în ape stătătoare, evitând însă, în general, pe cele foarte înmălitate. Adesea se îngroapă complet în mâl sau în nisip; după hrană umblă mai mult noaptea. Are respirație intestinală, scoasă din apă, emite un sunet. Dușmanii naturali ai speciei sunt peștii prădătorii ca știuca, șalaul, somnul, și altele, însă nu este o specie preferată din cauza prezenței spinului suborbitar. Poate fi însă periclitată de poluarea apelor. Factorii periclitanți care contribuie la degradarea habitatului speciei sunt: exploatarea agregatelor minerale, nisip, balastru, din albiile minore ale râurilor, poluarea cursurilor de apă, scăderea debitului râurilor prin captare.				
Reproducere	Reproducerea are loc primăvara, atât în apă stătătoare, cât și în cea curgătoare, iar icrele sunt adezive, conform Bănărescu, 1964. Masculii ajung la maturitatea lor sexuală în primul an, iar femelele în al doilea an. Reproducerea are loc când temperatura apei ajunge la 18°C iar icrele depuse de femelă sunt între 800-3500, conform Juchono și Borón 2006.				
<i>Rhodeus sericeus amarus</i> - boartă, belghiță					
Preferă apele stătătoare sau încete, dar se poate întâlni și în plin curent până aproape de zona montană a râurilor.	Prezența secțiunilor cu ape stătătoare sau lent curgătoare	Prezența / Absență secțiuni cu ape stătătoare sau curgătoare		Prezență	
Răspândirea sa este legată de prezența lamelibranhiatelor <i>Unio</i> sau <i>Anodonta</i> .	Fără exploatarea agregatelor minerale, nisip, pietriș, balastru, din albiile minore	Prezență / Absență exploatare		Absență	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Fără surse majore de poluare	Prezență/Absență, număr, sursă majoră de poluare		Absență	
	Fără specii invazive. Speciile invazive care ar putea periclita populațiile de <i>Rhodeus amarus</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i> , <i>Ameiurus nebulosus</i>	Prezență/ Absență specii invazive		Absență	
	Prezența lamelibranhiatelor, <i>Unio</i> sau <i>Anodonta</i>	Prezență/Absență lamelibranhiate		Prezență	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Prezență/absență obstrucții artificiale, praguri, captări etc.		Absență	
Alte cerințe ecologice	Preferă apele stătătoare sau încete, dar se poate întâlni și în plin curent până aproape de zona montană a râurilor. Răspândirea sa este legată de prezența lamelibranhiatelor <i>Unio</i> sau <i>Anodonta</i> . Reproducerea începe pe la sfârșitul lui aprilie și se întinde până în august. Aceasta are loc în porții, fiecare femelă depunând icrele de mai multe ori în cursul unui sezon. Cu ajutorul ovipozitorului icrele sunt				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	depuse în cavitatea branhială a lamelibranhiatelor din genurile <i>Unio</i> și <i>Anodonta</i> . Se hrănește cu alge filamentoase și unicelulare, resturi de plante superioare și detritus; întâmplător îngerează și organisme animale. În privința acestei specii prezența speciilor invazive și degradarea habitatelor poate fi considerat un factor real de periclitate. Factorii periclitantși care contribuie în cea mai mare măsură la degradarea populațiilor de boartă sunt în special acelea care afectează negativ lamelibranhiatele. Exploatarea agregatelor minerale cum sunt, nisipul, pietrișul, balastrul din albiile minore a râurilor, poluarea cursurilor de apă, degradarea calității apelor și captarea debitului de asemenea pot duce la dispariția speciei.				
Reproducere	Reproducerea începe pe la sfârșitul lui aprilie și se întinde până în august. Aceasta are loc în porții, fiecare femelă depunând icrele de mai multe ori în cursul unui sezon. Cu ajutorul ovipozitorului icrele sunt depuse în cavitatea branhială a lamelibranhiatelor din genurile <i>Unio</i> și <i>Anodonta</i> .				
<i>Romanogobio</i> , <i>Gobio albipinnatus</i> - porcușor de șes					
Trăiește în cursul inferior al râurilor cu fund de nisip sau argilă.	Prezența secțiunilor cu fund de nisip sau argilă	Prezența / Absență secțiuni cu fund de nisip sau argilă		Prezență	
	Fără exploatarea agregatelor minerale cum sunt, nisipul, pietrișul, balastrul, etc., din albiile minore	Prezență / Absență exploatare		Absență	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Fără surse majore de poluare	Prezență/Absență, numpr, sursă majoră de poluare		Absență	
	Fără specii invazive. Speciile invazive care ar putea periclita populațiile de <i>Rhodeus amarus</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i> , <i>Ameiurus nebulosus</i>	Prezență/ Absență specii invazive		Absență	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Prezență/absență obstrucții artificiale, praguri sau captări.		Absență	
Alte cerințe ecologice	Trăiește în cursul inferior al râurilor cu fund de nisip sau argilă. Se întâlnește în curent slab. Evită sectoarele cu apă mai rapidă sau stătătoare și fund mîlos. Trăiește mai mult solitar, uneori în cârduri mici. Consumă faună de fund, mai ales diatomee, larve mici de efemeride și alte animale din nisip. Este o specie sedentară, nu întreprinde migrațiuni periodice. Dușmanii naturali sunt speciile răpitoare, știucă, șalău, mihalț, somn sau biban, . Dintre mamifere: vidra. Câteva exemplare pot fi consumate și de către pescărașul albastru - <i>Alcedo atthis</i> . Trebuie menționat faptul că aceste dușmani naturali nu periclitează supraviețuirea populațiilor acestei specii.				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Mult mai periculos este prezența speciilor invazive și degradarea habitatelor. Aceste specii invazive sunt în competiție cu porcușorul de șes pentru hrană sau loc de reproducere, caras, somn pitic, murgoi bălțat, biban soare, . Factorii periclitanti care contribuie la degradarea habitatului speciei sunt: exploatarea agregatelor minerale, nisip, balastru, din albiile minore a râurilor, poluarea cursurilor de apă, scăderea debitului râurilor prin captare. Unele exemplare pot fi folosite ca nadă vie de către pescarii din zonă.				
Reproducere	Reproducerea are loc în lunile mai și iunie.				
<i>Sabanejewia aurata</i> - cără/făță					
Trăiește în râuri, începând de la munte până la șes; preferă fundul de prundiș, amestecat cu nisip, dar se întâlnește frecvent și în porțiunile exclusiv nisipoase ale râurilor. Destul de frecvent se întâlnește și pe fund argilos, sub malurile verticale, la	Prezența secțiunilor cu fund de prundiș, nisipos, argilos, rădăcini de salcie.	Prezența / Absență astfel de secțiuni		Prezență	
	Fără exploatarea agregatelor minerale, nisip, pietriș, balastru, din albiile minore	Prezență / Absență exploatare		Absență	
	Fără surse majore de poluare	Prezență/Absență, număr, sursă majoră de poluare		Absență	
	Fără specii invazive.	Prezență/ Absență		Absență	

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
rădăcinile sălciilor.	Speciile invazive care ar putea periclita populațiile de <i>Sabanejewia aurata</i> în sit sunt: <i>Carassius gibelio</i> , <i>Lepomis gibbosus</i> , <i>Pseudorasbora parva</i> , <i>Ameiurus nebulosus</i>	specii invazive			
	Lucrări hidrotehnice, reprofilare/recalibrare ale albiei,	Prezență/Absență lucrări hidrotehnice		Absență	
	Să nu fie obstrucții artificiale, apa râului să nu fie captată	Prezență/absență obstrucții artificiale, praguri, captări etc.		Absență	
Alte cerințe ecologice	Trăiește în râuri, începând de la munte până la șes; preferă fundul de prundiș, amestecat cu nisip, dar se întâlnește frecvent și în porțiunile exclusiv nisipoase ale râurilor. Destul de frecvent se întâlnește și pe fund argilos, sub malurile verticale, la rădăcinile sălciilor. În râurile nisipoase, cea mai mare parte a timpului se îngroapă în nisip. Lipsește în râuri nămolose. Nu întreprinde migrațiuni periodice. De obicei speciile răpitoare evită consumarea acestei specii din cauza prezenței spinului suborbitar puternic, astfel dușmanii naturali sunt puțini. Câteva exemplare pot fi consumate și de către pescărașul albastru - <i>Alcedo atthis</i> . La fel ca și				

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	celelalte specii, și căra poate fi influențat negativ de prezența speciilor invazive. Factorii periclitanți care pot contribui la reducerea numărului de exemplare ale speciei sunt în special exploatarea agregatelor minerale, nisip, pietriș, balastru din albiile minore a râurilor, poluarea cursurilor de apă, scăderea debitului râurilor prin captare, lucrările de apărare contra inundațiilor din albia minoră a râurilor cum ar fi, lucrările de reprofilare/recalibrare ale albiei, lucrările de întreținere/reparare.				
Reproducere	Reproducerea are loc primăvara, deseori până la mijlocul verii.				
PĂSĂRI³³					
Pădure	Locuri de cuibărit nederanjate în perioada de cuibărit	Lucrările forestiere oprite în pădurile adecvate cuibăritului în perioada de cuibărit a speciilor vizate.		Lucrările forestiere oprite în arboretele cu peste 20% de arbori cu diametrul de peste 35 cm - măsurat la înălțimea pieptului, în perioada 15 martie - 15 august.	Toate speciile.
		Accesul vehiculelor motorizate limitată.		Nu au acces vehiculele motorizate de teren în afara drumurilor publice, cu excepția localnicilor,	Toate speciile.

³³ Ultima coloană arată speciile pentru care sunt relevante informațiile.

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
				personalului de la administrație a fondului forestier, fondului cinegetic și a sitului, poliție și protecție civilă.	
				Presiunea și deranjul datorită modificărilor permanente ale habitatului, inclusiv construcțiile, sau alte activități cu impact potențial negativ în imediata apropiere sau în interiorul pădurilor nu crește.	Toate speciile.
	Păduri, cu arbori suficient de mari pentru cuibărit. Sunt considerate păduri bătrâne, cele în care diametrul mediu, măsurat la înălțimea	Proporția pădurilor bătrâne la nivelul sitului.		La nivelul întregului sit va fi menținut o proporție de cel puțin 40% a pădurilor bătrâne. Dacă în prezent proporția pădurilor bătrâne	Toate speciile.

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	pieptului adică de 130 cm, a quercineelor sau a fagului, este de cel puțin 35 cm, iar a carpenilor de cel puțin 25 cm.			este mai mare, este de preferat păstrarea acestei proporții.	
		Proporția pădurilor bătrâne de quercinete sau mixte și mixte cu gorun/stejar din totalul pădurilor de quercinete.		Proporția pădurilor bătrâne de gorun și mixte cu gorun/stejar trebuie să fie cel puțin 35% din totalul pădurilor din aceste tipuri.	<i>Dendrocopos medius</i>
		Proporția pădurilor bătrâne de fag și mixte cu fag din totalul pădurilor de fag.		Proporția pădurilor bătrâne de fag și mixte cu fag trebuie să fie cel puțin 35% din totalul pădurilor din aceste tipuri.	<i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , mai puțin <i>Strix uralensis</i>
		Numărul de arbori morți pe picior/ha cu		Cel puțin 2 arbori/ha morți pe picioare cu un diametru la	<i>Dendrocopos medius</i> , <i>Dendrocopos leucotos</i> ,

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		dimensiuni de cel puțin 20 respectiv 40 cm la înălțimea pieptului.		înălțimea pieptului de cel puțin 20 cm, respectiv 1 arbore/ha mort pe picior cu un diametru la înălțimea pieptului de cel puțin 40 cm. Nu se taie deloc lemnul mort pe picioare.	<i>Dryocopus martius, Picus canus, Ficedula parva, Ficedula albicollis, Strix uralensis</i>
		distribuția acestor specii, mai ales a plopului este inegală, nu putem măsura în arbori/ha,		Plopii, cireșii, sălciile și a alte specii de arbori cu lemn moale, frecvent folosite de ciocănitari pentru excavarea scorburilor, sunt menținute în păduri. Plopii sunt deosebit de importanți, deoarece, fiind o specie pionieră, cresc și îmbătrânesc mai repede, decât celelalte specii de arbori, oferind posibilitate	<i>Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Dryocopus martius, Picus canus, Ficedula parva, Ficedula albicollis</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
				ciocănitorilor de a cuibări și în păduri mai tinere.	
		Numărul arborilor bătrâni lăsați/ha după tăierea finală.		La tăierea finală se vor păstra cel puțin 3 arbori maturi/ha. Dacă există deja preexistenți, arborii păstrați vor fi selectați dintre aceștia, dacă nu, vor fi desemnați arbori cu diametru de peste 40 cm, preferabil peste 50 cm, care vor deveni preexistenți la tăierile ulterioare. Arborii păstrați pot fi de valoare economică redusă. În cazul în care un preexistent moare, va fi desemnat altul în locul lui.	Toate speciile.
	Pădurile bătrâne sunt distribuite în așa fel, încât	Parcele bătrâne existente în fiecare 1		În cazul trupurilor de pădure cu o lungime/lățime de peste	Toate speciile, în special păsările răpitoare comune.

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	pot asigura conectivitatea între petece, pentru speciile mai puțin mobile cum sunt, ciocănitorele, respectiv pot asigura o distribuție optimă pentru speciile cu teritorii mari.	km pădure.		1 km, se va încerca menținerea unor parcele bătrâne în fiecare porțiune de 1 km.	
		Parcele bătrâne existente în fiecare trup de pădure de cel puțin 30 ha.		La nivelul trupurilor de pădure cu o suprafață de peste 30 ha se va menține, dacă există, un procent de cel puțin 10% de păduri bătrâne.	Toate speciile.
	Petecele de pădure bătrână sunt suficient de mari pentru a permite cuibăritul speciilor țintă.	Suprafața petelor de pădure bătrână.		Suprafața minimă a unui arboret bătrân trebuie să fie cel puțin 3/ha, dar ar fi preferabil menținerea unei suprafețe minime de 10 ha.	Toate speciile.
	Compoziția de arbori a	Proporția pădurilor cu		Se interzice transformarea	Toate speciile.

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	pădurilor corespunde nevoilor speciilor de păsări caracteristice.	specii alohtone sau necaracteristice condițiilor ecologice.		pădurilor alcătuite, în prezent, din specii caracteristice tipului natural fundamental în păduri cu specii alohtone, de ex. salcâm sau stejar roșu, sau necaracteristice condițiilor ecologice, de ex. pin sau molid, . Suprafața pădurilor compuse din aceste specii nu va crește. Propunem replantarea pădurilor naturale în locul celor alohtone după defrișare.	
		Suprafața pădurilor de gorun/stejar și mixte cu gorun/stejar.		Suprafața pădurilor de quercinee sau mixte cu gorun/stejar trebuie păstrată cel puțin la nivelul actual.	<i>Dendrocopos medius</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		Suprafața pădurilor de fag și cele mixte cu fag.		Suprafața pădurilor de fag sau mixte cu fag trebuie păstrată cel puțin la nivelul actual.	<i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , mai puțin <i>Strix uralensis</i>
	Habitat adecvat suficient	Suprafața totală a pădurilor.		Suprafața pădurilor nu scade, va fi cel puțin egală cu situația actuală.	Toate speciile.
	Suficient lemn mort în păduri pentru asigurarea hranei ciocănitivilor.	Volumul lemnului mort/ha.		Trebuie asigurat un volum de cel puțin 50 m ³ de lemn mort/ha în pădurile de fag și mixte cu fag, iar 25 m ³ de lemn mort/ha în celelalte tipuri de păduri. Acest volum poate fi asigurat prin interzicerea scoaterii lemnului mort din păduri.	<i>Dendrocopos leucotos</i> , mai puțin <i>Dryocopus martius</i> , <i>Picus canus</i> , <i>Dendrocopos medius</i>
	Suficiente insecte pentru asigurarea hranei speciilor			Nu sunt folosite insecticide în păduri.	<i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Dendrocopos medius</i> ,

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	insectivore.				<i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Dryocopus martius</i> , <i>Picus canus</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Ficedula albicollis</i>
	Prezența poienilor în păduri și tăierile la ras funcționează ca poieni, adeseori preferate de specie				<i>Caprimulgus europaeus</i>
Pajiști	Suficientă hrană pentru speciile vizate.	Existența zonelor incendiate în mod necontrolat de administrator.		Nu există zone incendiate fără acordul și supravegherea administratorului.	Toate speciile.
				Nu sunt folosite insecticide și rodenticide.	Toate speciile.
				Efective sănătoase de amfibieni și reptile.	<i>Pernis apivorus</i> , <i>Circaetus gallicus</i>
				Efective sănătoase ale	<i>Bubo bubo</i> , <i>Aquila</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
				iepurilor, galiformelor și a altor specii de talie mijlocie, care constituie hrana principală ale speciilor țintă.	<i>chrysaetos</i>
	Suficiente tufișuri și arbori existenți, care oferă loc de cuibărit și de odihnă/pândă speciilor vizate	% acoperire cu tufișuri răsfirate în pajiști		Păstrarea unui procent de 10-20% de tufișuri sau grupuri/benzi de tufișuri răsfirate pe pășuni/fânațe.	<i>Circaetus gallicus, Bubo bubo, Lullula arborea, Lanius collurio, Emberiza hortulana</i> , mai puțin <i>Sylvia nisoria</i>
		% acoperire cu tufișuri răsfirate în pajiști		Păstrarea unui procent de 20-60% tufișuri pe pășuni/fânațe.	<i>Sylvia nisoria</i> , mai puțin <i>Lullula arborea, Lanius collurio</i>
				Păstrarea arborilor izolați în habitatele deschise.	<i>Aquila pomarina, Strix uralensis, Bubo bubo, Lullula arborea, Lanius minor, Emberiza hortulana</i>
		Lungimea totală a		Lungimea totală a șirurilor de	<i>Lanius minor</i> ,

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		șirurilor de plop		plop nu se reduce.	<i>Dendrocopos syriacus</i>
	Habitat semideschise existente, care funcționează drept coridoare ecologice, habitate de hrănire sau habitate de cuibărit.	Suprafața zăvoaielor de luncă, a pășunilor cu arbori și a livezilor bătrâni. Proporția arborilor bătrâni în aceste habitate.		Suprafața acestor habitate nu se va reduce față de situația prezentă. Zăvoaiile de luncă și pășunile cu arbori sunt dominate, peste 50%, de arbori bătrâni, arbori de peste 30 cm diametru la înălțimea pieptului, .	<i>Ciconia nigra, Aquila pomarina, Strix uralensis, Picus canus, Dryocopus martius, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Lullula arborea, Lanius minor</i>
	Existența pajiștilor naturale sau seminaturale este asigurată.	Suprafața pajiștilor naturale sau seminaturale		Suprafața pajiștilor naturale nu se reduce față de starea actuală.	Toate speciile.
	Existența pajiștilor umede sau semiumedede este asigurată	Suprafața pajiștilor umede și semiumedede		Suprafața pajiștilor umede și semiumedede nu se reduce față de starea actuală. Drenarea și desecarea pajiștilor higrofile sau mezohigrofile, respectiv a bălților mici poate fi	<i>Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Aquila pomarina, Circaetus gallicus, Circus aeruginosus, Circus cyaneus, Crex crex</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
				acceptată numai în cazuri excepționale.	
	Pajiști umede și semiumede sunt menținute prin cosit	Suprafața fânațelor umede și semiumede		Suprafața fânațelor umede și semiumede nu se reduce.	<i>Crex crex, Ciconia ciconia</i>
	Cositul are loc după 31 iulie, în prezent nu pare a fi o problemă cositul mai devreme, probabil din cauza heterogenității habitatelor,	Procentul fânațelor cosite după 31 iulie		Preferabil 100%.	<i>Crex crex</i>
	Păsările nu sunt ucise de utilajele agricole, habitatul este cât mai puțin afectat de utilajele agricole	Procentul fânațelor cosite manual sau cu motocositoare sub 350 kg, acționate manual		Preferabil 100%.	<i>Crex crex</i>
		Procentul fânațelor cosite în formă de spirală, din interior spre exterior sau, dacă cosită în benzi, și		Preferabil 100%.	<i>Crex crex</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		parcele are în vecinătate atât zone cu vegetație scurtă cât și zone cu vegetație înaltă, cositul trebuie început la latura cu vegetație scurtă și terminată la latura cu vegetație înaltă			
	Pășunile umede sunt protejate de pășunat în perioada de cuibărit.	Procentul pășunilor umede protejate de pășunat.		Preferabil 100%.	<i>Crex crex</i>
	Pășunatul este realizat cu bovine sau cai.	Procentul pășunilor pășunate cu bovine sau cai.			Probabil multe specii, dar mai exact poate fi determinat numai cu studii suplimentare.
	Cuiburile speciilor cuibăritoare pe sol sunt	Numărul câinilor ciobănești la stâne,		Prevederile legale referitoare la numărul câinilor ciobănești	<i>Bubo bubo, Lullula arborea, Crex crex,</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	protejate de predația de animale domestice	numărul câinilor ciobănești ieșiți cu turme, câini vagabonzi,		respectată. Numărul câinilor ciobănești ieșiți cu turme în timpul zilei limitată, la 0	<i>Anthus campestris</i> , <i>Emberiza hortulana</i>
	Protecție împotriva electrocutării	Cabluri izolate sau subterane sau coronamente de stâlpi sigure		Preferabil 100%.	<i>Răpitoarele</i> , <i>berzele</i>
Terenuri arabile	Existența unui mozaic cu parcele mici cu culturi diferite, cultivate în mod extensiv	Procentul terenurilor arabile cultivate în mod extensiv, cu un mozaic de parcele mici		Preferabil 100%.	Toate speciile.
	Culturi favorabile speciilor țintă.	Procentul culturilor de porumb, rapiță și floarea soarelui		Sub 40%, preferabil sub 30%.	<i>Aquila pomarina</i> , <i>Crex crex</i>
		Procentul culturilor de lucernă și trifoi			<i>Aquila pomarina</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Circus cyaneus</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Existența pârluagelor	Procentul pârluagelor		Minim 10%, preferabil mai mult.	<i>Aquila pomarina, Circus cyaneus, Anthus campestris</i>
	Fâșii de pajiști, care sunt folosite ca zone de cuibărit sau de hrănire	Fâșii de pajiști de cel puțin 50 cm, între parcelele culturilor agricole.			<i>Anthus campestris, Lanius minor</i>
	Suficientă hrană pentru speciile vizate.			Efective sănătoase ale iepurilor, galiformelor și a altor specii de talie mijlocie, care constituie hrana principală ale speciilor țintă.	<i>Bubo bubo, Aquila chrysaetos</i>
	Șiruri/pâlcuri de plopi între/la marginea terenurilor arabile	Lungimea totală a șirurilor de plopi		Lungimea totală a șirurilor de plopi nu se reduce.	<i>Lanius minor, Dendrocopos syriacus</i>
	Protecție împotriva electrocutării	Cabluri izolate sau subterane, sau coronamente de stâlpi		Preferabil 100%.	<i>Răpitoarele, berzele</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
		sigure			
Zone umede	Existența zonelor umede	Suprafața și numărul zonelor umede		Nu se reduce suprafața și numărul zonelor umede din sit.	<i>Toate speciile</i>
	Existența stufărișurilor	Suprafața tufărișurilor		Nu se reduce suprafața stufărișurilor	<i>Ixobrychus minutus, Circus aeruginosus</i>
	Existența stufului vechi în stufărișuri	Suprafața stufului vechi		Se păstrează cel puțin două treimi din stuful vechi.	<i>Ixobrychus minutus, Circus aeruginosus</i>
	Nivelul apei din lacuri trebuie păstrat constant în perioada de cuibărit	Nivelul apei din lacuri		Nivelul apei din lacuri trebuie păstrat constant în perioada 1 aprilie-31 iulie	<i>Ixobrychus minutus, Circus aeruginosus</i>
	Pajiști inundate existente	Pajiști inundate existente		Pajiști inundate existente	<i>Philomachus pugnax, Tringa glareola</i>
	Râuri, pâraie în stare naturală				<i>Ciconia nigra, Alcedo atthis</i>
	Vegetație arboricolă și arbustivă de-a lungul	Lungimea porțiunilor de râu/pârâu cu		Nu se reduce lungimea porțiunilor de râu/pârâu cu	<i>Ciconia nigra, Alcedo atthis</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	râurilor și pâraielor	vegetație arboricolă și arbustivă de-a lungul lor.		vegetație arboricolă și arbustivă de-a lungul lor.	
	Porțiuni de văi nederanjate în perioada de cuibărit	Accesul uman în porțiunile de văi importante pentru specie		Accesul uman oprit sau limitat în porțiunile de văi importante pentru specie în perioada 15 martie-15 august	<i>Ciconia nigra</i>
	Pereți de nisip de cel puțin 1 m înălțime de-a lungul râurilor				<i>Alcedo atthis</i>
	Apa din zonele umede are calitate bună	Folosirea pesticidelor în sit		Nu sunt folosite pesticide.	<i>Toate speciile</i>
				Alți indicatori	<i>Toate speciile</i>
Râpe	Râpe nederanjate în perioada de cuibărit	Nivelul activității umane în rază de 300 m în jurul cuibului		Restricție în lucrările silvice și alte tipuri de deranj în perioada 15 februarie - 15 august.	<i>Bubo bubo</i>

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală	Starea de conservare favorabilă	Observații
	Râpe adecvate existente, cu locuri de cuibărit adecvate	Existența râpelor, unde specia a cuibărit cel puțin odată		Râpele adecvate cuibăritului menținute.	<i>Bubo bubo</i>
Localități	Arbori maturi, adecvați pentru excavarea de scorbură și habitat de hrănire			Arbori maturi existenți în zone verzi, grădini, livezi.	<i>Dendrocopos syriacus</i>
	Cuibărit nederanjat	Timul efectuării lucrărilor, care necesită demontarea cuibului		Lucrările efectuate în afara perioadei de cuibărit, respectiv 15 martie-20 august	<i>Ciconia ciconia</i>
	Protecție împotriva electrocutării	Cabluri izolate sau subterane, sau coronamente de stâlpi sigure		100%.	<i>Ciconia ciconia</i>

76.Plan de monitoring

Direcția de management	Scopul monitorizării -Ce se monitorizează-	Indicator	Situția de referință - 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea din echipa custodelui sau Expert extern	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare		Observații
									Minimum	Optim	
1.1.3. Stabilirea de măsuri și întocmirea de proiecte pentru inițierea lucrărilor de refacere în fond forestier pe cel puțin 10% din suprafețele degradate ale habitatelor 91H0*și 91E0*	Este inițiată refacerea habitatelor 91H0*și 91E0*?	27 ha 91H0* cu lucrări de refacere inițiate	27 ha în stare de conservare nefavorabilă	Rapoarte teren	Piețe de probă	extern	în sezonul de vegetație	5 ani	2	3	
		10 ha 91E0* cu lucrări de	0	Rapoarte teren	Piețe de probă	extern	în sezonul de	5 ani	2	3	

		refacere inițiate					vegetație								
1.1.4. Menținerea habitatului de interes comunitar cu stejar și gorun, 9170, în principal prin lucrări de conducerea a arboretelor și/sau identificarea de măsuri de management, care permit concomitent conservarea habitatelor și utilizarea durabilă a resurselor forestiere	Este suprafața de habitat 9170 menținută?	4084 ha în SFC	4084 ha în SFC	Studiu monitorizare	Protocol de monitorizare	extern	Tot anul	5 ani	160	220	SFC = stare favorabilă de conservare				
1.1.5. Menținerea stării de conservare favorabile în habitatele de fâget cu carpen, 9130, 9110, 91V0,	Este asigurată starea favorabilă de conservare, SFC, pentru habitatele 9130, 9110 și 91V0?	8885 ha 9130 în SFC	8885 ha 9130 în SFC	Studiu monitorizare	Protocol de monitorizare	extern	Tot anul	5 ani							
		724 ha 9110 în SFC	724 ha 9110 în SFC	Studiu monitorizare	Protocol de monitorizare	extern	Tot anul	5 ani							

		500 ha 91V0 în SFC	500 ha 91V0 în SFC	Studiu monitori zare	Protocol de monitori zare	extern	tot anul	5 ani		
1.1.6. Inventarierea suprafeței arboretelor din afara fondului forestier și evaluarea condițiilor necesare pentru speciile dependente de habitate forestiere, în vederea stabilirii măsurilor de conservare	Se asigură condițiile pentru specii în arboretele din afara fondului forestier?	m3/ha lemn mort nr. arbori bătrâni, scorburoși la ha % arborete peste 80 ani	nu sunt date	Raport monitori zare	Protocol de monitori zare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani		Monitorizar ea se va face la 5 ani după inventariere . FF = fond forestier Atenție, de inclus la acțiuni de managemen t acțiunea de inventariere . Aici mă refer la

											monitorizar ea care se va face la 5 ani după inventariere .
1.1.7. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare a habitatului prioritar de aniniș - 91E0* din afara fondului forestier, atât în siturile care au fost desemnate pentru acest habitat, cât și în afara acestora	Sunt aninișurile din FF și din afara FF într-o SFC peste tot în cadrul siturilor?	20 ha 91E0* cu măsuri de refacere inițiate în afara fondului forestier	0	rapoarte teren	Piețe de probă	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			
1.1.9. Asigurarea condițiilor optime pentru speciile de păsări, lilieci, amfibieni și alte specii în pădurile de pe întreaga suprafață a ariilor protejate	Sunt asigurate condițiile optime pentru speciile dependente de padure pe	7-10 arbori bătrâni, scorburoși/h a sau 25-30 scorburi/ha	nu sunt date	Raport monitori zare	Protocol de monitori zare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			Pentru condițiile optime vezi fișele speciilor.
		minim 20 m ³ /ha arbori	nu sunt date	Raport monitori	Protocol de	extern	în sezonul	5 ani			

	toata suprafața siturilor?	moști pe picior și pe sol în făgete și păduri mixte cu fag		zare	monitori zare		de vegetație				
		minim 15 m ³ /ha arbori moști pe picior și pe sol în cvercinee și păduri mixte cu cvercinee	nu sunt date	Raport monitori zare	Protocol de monitori zare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			
		min 30% subarboret în arborete de cvercinee	nu sunt date	Raport monitori zare	Protocol de monitori zare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			

1.2.6. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management conform Regulamentului siturilor	Utilizarea pajiștilor, prin pășunat, cosit, etc, asigură condițiile optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști?	populații în SFC la speciile dependente de pajiști, ciocârliă de pădure, sfrânciocul roșiatic, cârstelul, fâsa de câmp,	populațiile speciilor - a se vedea rapoartele de inventariere	Raport monitorizare	Protocolle monitorizare	extern	sezonul de vegetație	5 ani			
1.5.3. Menținerea populațiilor de păsări acvatice prin asigurarea menținerii zonelor umede	Sunt menținute zonele umede?	ha zone umede	de determinat la prima monitorizare	Rapoarte monitorizare	Protocol monitorizare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			
1.5.5. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni, tritonul cu creastă,	Sunt habitatele pentru amfibieni în	ha habitate în stare favorabilă	Raport inventariere 2014	Raport monitorizare	Protocol monitorizare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			

	stare favorabilă?										
1.5.8. Asigurarea habitatelor favorabile pt <i>Crex crex</i> în zona de protecție a acestei specii prin promovarea transformării în fânețe a pășunilor	Sunt asigurate habitatele favorabile pentru Crex?	ha habitate pentru Crex	de determinat la prima monitorizare	Rapoarte monitorizare	Protocol monitorizare	extern	În sezonul de vegetație	5 ani			
1.1.8. Menținerea a cel puțin 50% de păduri cu vârste de peste 80 de ani, pe întreaga suprafață a ariilor protejate și satisfacerea cerințelor critice de cuibărire pentru speciile de păsări dependente de acestea	Se asigură menținerea unui procent minim pădure bătrână prin protecția strictă a 20% din suprafața pădurilor?	până în 20% pădure bătrână strict protejată, cu plăți compensatorii asigurate	0	Acorduri încheiate cu proprietarii Rapoarte teren privind suspendarea lucrărilor în arboretele strict protejate	Protocol de monitorizare	extern	tot anul	5 ani	40	50	
1.1.11. Menținerea unei fâșii de lizieră cu coronament încheiat al arborilor și cu	Este liziera în stare bună?	ha lizieră degradată	nu sunt date	Raport monitorizare	Protocol monitorizare	biolog	tot anul	5 ani	5	7	Se va elabora o metodologie

arbuști pe cel puțin 20 m lățime											care să permită administrat orelui și organelor de control să monitorizez e acest aspect. Se va cere sprijin de la specialist silvic pentru elaborarea metodologie i
1.2.8. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de	Sunt minim 5-10% din habitatele amfibienilor	% habitat amfibieni acoperit cu apă	nu se cunoaște suprafața habitatului	Raport monitorizare	Protocol monitorizare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani	50	70	

primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor favorabile amfibienilor până în luna iunie	acoperite cu apă până în luna iunie?		amfibienilor								
	Se asigură menținerea habitatelor de Bombina?	km șanțuri scurgerea apei la drumuri	0	Rapoarte de teren	Nu este cazul	biolog	tot anul	5 ani	1	1	
	S-a refăcut alimentarea cu apă a în habitatele de amfibieni?	km canale de desecare umplute	0	Rapoarte de teren	Nu este cazul	biolog	tot anul	5 ani	1	1	
1.3.2.Menținerea/refacerea cursurilor naturale ale apelor, a meandrelor și brațelor moarte precum și a conectivității albiei minore cu albia majoră pentru a se asigura condițiile de desfășurare a proceselor	Starea râurilor permite asigurarea condițiilor de desfășurare a proceselor naturale	100% brațe moarte și meandre menținute în stare naturală, fără amenajări	nu sunt date	Rapoarte monitorizare	Imagini satelitare	SAP	tot anul	5 ani	1	1	

naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare	necesare conservării speciilor și habitatelor?	0 amenajări hidrotehnice și intervenții asupra morfodinamicii naturale	Imagine satelitară de referință 2015	Avize proiecte hidrotehnice Rapoarte teren	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani			
1.4.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe râurile Târnava Mică și Niraj, pe o lungime de cel puțin 50 km pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al habitatelor și speciilor acvatice	Se reface conectivitatea râurilor pe cel puțin 50 km?	4 scări de pești funcționale	0	Rapoarte de teren	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani	1	1	
		nr praguri, baraje dezafectate	0	Proces verbal de recepție a lucrării	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani	1	1	Se referă doar la monitorizarea numărului de praguri dezafectate. Dacă se dezafectează un prag, acela nu

											mai trebuie monitorizat.
1.4.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaiele de luncă pe toate cursurile de apă pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră	Se menține vegetația ripariană în stare bună?	km vegetație ripariană în stare bună de conservare, din total km râuri	de determinat la prima monitorizare	rapoarte teren	Protocol de monitorizare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani	20	30	de trecut din fisa speciilor ce insemna vegetație ripariană în stare bună
		nr suprafețe cu zăvoaie de luncă cu minim 5 arbori bătrâni/km râu	de determinat la prima monitorizare	rapoarte teren	Protocol de monitorizare	extern	în sezonul de vegetație	5 ani			
1.4.5. Asigurarea conectivității între zonele de hibernare și cele de reproducere pentru amfibieni	Sunt amenajări care să asigure	nr amenajări speciale realizate la	0	proces verbal de recepție	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani	1	1	

	conectivitatea pentru habitatele de amfibieni?	modernizare a infrastructurii									
1.5.2. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci prin măsuri specifice de management	Sunt asigurate condițiile pentru conservarea păsărilor și liliecilor?	0 construcții la 500 de m de marginea pădurii în zonele cu cuiburi de acvilă și barză	Imagini satelitare 2014	rapoarte teren	Imagini satelitare	SAP	tot anul	5 ani	4	4	
		30% din liniile electrice existente izolate	0	rapoarte teren	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani	2	2	
	S-au refăcut brațe moarte și zone umede?	3 brațe moarte refăcute	0	Rapoarte proiecte de refacere	Nu este cazul	SAP	tot anul	5 ani	1	1	

		ha zone umede refăcute									
1.6.1. Prevenirea și reducerea extinderii speciilor invazive noi pe teritoriul ariilor protejate	Se extind speciile invazive?	ha cu specii invazive care afectează habitate / specii de interes conservativ	nu sunt date	Rapoarte monitorizare	Protocolle monitorizare	extern	sezonul de vegetație	5 ani	30	40	Nu se va putea efectua decât după ce se fac studii de identificare și cartare
Total zile la 5 ani									322	436	
1.2.2. Menținerea pajiștilor naturale și seminaturale în aria protejată prin menținerea folosinței pajiștilor permanente	Este suprafața pajiștilor naturale și seminaturale menținută?	37% pajiști	37%	Raport analiză	Ortofotoplanuri / Imagini satelitare	expert GIS	tot anul	3 ani	40	60	
1.2.3. Încurajarea creșterii suprafețelor de fânețe pentru asigurarea habitatelor	A crescut suprafața fânețelor?	10 % din sit	7% din sit	Raport analiză	analiză date Registrul	extern	tot anul	3 ani			

favorabile speciilor dependente de acestea					Agricol						
1.2.4. Menținerea a 5 - 15% vegetație arbustivă și a minim 100 m2/ha de arbori izolați pe pajiști, cu excepția celor inventariate ca fiind pajiști cu arbori, pentru care se propun măsuri la direcția de management 1.2.7.	Sunt arborii izolați și vegetația arbustivă menținute pe pajiști?	15% vegetație arbustivă la ha pe pajiștile permanente	nu sunt date	Raport analiză	Ortofoto planuri / Imagini satelitare	expert GIS	tot anul	3 ani			colaborare cu APIA, eventual prin aplicarea unei metode statistice de analiza
		minim 100 m2/ha arbori și pâlcuri de arbori pe pajiști	nu sunt date	Raport analiză	Ortofoto planuri / Imagini satelitare	expert GIS	tot anul	3 ani			
1.2.5. Menținerea caracterului mozaicat și diversificat al culturilor agricole	Sunt culturile agricole mozaicate? Sunt speciile	15% vegetație arbustivă la ha pe	nu sunt date	Raport analiză	Ortofoto planuri / Imagini satelitare	expert GIS	tot anul	3 ani			colaborare cu APIA, eventual prin

	de cultură diversificate?	pajiștile permanente									aplicarea unei metode statistice de analiza
1.2.7. Menținerea pajiștilor cu arbori bătrâni la nivelul anului 2014	Sunt pajiștile cu arbori bătrâni menținute la nivelul lui 2014?	ha pajiști cu arbori bătrâni	nu sunt date	raport teren	Ortofoto planuri / Imagini satelitare	expert GIS	tot anul	3 ani			
Total zile la 3 ani									40	60	
1.1.1. Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de management al ariilor protejate, pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor	Amenajamentele silvice au preluat măsurile de management specifice siturilor Natura 2000?	minim 4 amenajamente silvice armonizate	0	Amenajamentele	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	5	7	

		nr protocoale cu OS	0	Protocoa le semnate	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	1	1	OS = Ocol Silvic
1.1.2. Stabilirea și implementarea măsurilor de management specifice pentru menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar în Siturile de Interes Comunitar, SCI,	S-au agreat măsurile de management specifice?	nr ua în care s-au respectat măsurile de managemen t la executarea lucrărilor silvice	-	Rapoarte de teren	Piețe de probă	SAP	tot anul	anual	20	40	Se va elabora o metodologie care să permită administtrat orelui și organelor de control să monitorizez e acest aspect. Se va cere sprijin de la specialist silvic pentru

											elaborarea metodologiei.
1.1.8. Menținerea a cel puțin 50% de păduri cu vârste de peste 80 de ani pe întreaga suprafață a ariilor protejate și satisfacerea cerințelor critice de cuibărire pentru speciile de păsări dependente de acestea	Se asigură menținerea a 50% arborete bătrâne?	50% arborete peste 80 ani	nu sunt date	Amenajamente silvice și rapoarte anuale ale gestionarilor de pădure	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	3	5	
	Se respectă perioadele de liniște impuse pentru păsări?	Nr. și dispersie suprafețe cu lucrări în arborete de peste 80 ani	nu sunt date	Acorduri cu gestionarii pădurilor, hartă cu ua cu lucrări pe	Nu este cazul	SAP	Tot anul	anual	10	10	Se monitorizează pe baza actelor. ATENȚIE: 30 zile minim și 60 optim

				fiecare an, avize, rapoarte de teren							pentru ranger se alocă pentru control an de an, nu pentru monitorizar e. La direcția asta, la ranger trebuie trecute zilele de control cum erau aici, 30 minim, 60 optim, . Aici am reduc la zilele
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	---

											necesare verificării actelor la ocoale.
1.1.9. Asigurarea condițiilor optime pentru speciile de păsări, lilieci, amfibieni și alte specii în pădurile de pe întreaga suprafață a ariilor protejate	Sunt asigurate condițiile optime pentru speciile dependente de padure pe toata suprafața siturilor?	Nr. cuiburi răpitoare mari protejate	-	Raport monitorizare	Protocol de monitorizare	ranger	mai-iunie	anual	3	6	
		Nr. contravenții pentru acces motorizat ilegal	-	PV contravenții	Nu este cazul	ranger	tot anul	anual	2	2	
1.1.10. Definirea minim a unei zone model pentru evaluarea impactului măsurilor din planul de management pentru asigurarea condițiilor	Sunt măsurile de management forestier propuse adecvate?	o zonă model în care este evaluată eficiența măsurilor	-	Rapoarte monitorizare	Protocol de monitorizare	SAP	în sezonul de vegetație	anual	20	30	Se vor utiliza protocoalele generale, iar în cazul indicatorilor

necesare speciilor și utilizarea rezultatelor la îmbunătățirea / adaptarea măsurilor	Sunt necesare modificări?	de management forestier										care se consideră utile, dar nu au încă protocol, se vor elabora protocoale
1.1.11. Menținerea unei fâșii de lizieră cu coronament încheiat al arborilor și cu arbuști pe cel puțin 20 m lățime	Se menține liziera în cazul tăierilor definitive și a celor de substituie la care ua are lizieră?	metri lizieră distrusă	-	Rapoarte de teren Rapoarte monitorizare	Parcurge rea integrală a lizierei în cazul parchetelor relevante	ranger	tot anul	anual	3	5		
1.1.12. Asigurarea zonelor de liniște pentru speciile de carnivore mari	Este asigurată liniștea în preajma bârloagelor pentru carnivorele	bârloagele pentru carnivore mari sunt identificate și	nu sunt date	Hărți fonduri de vânătoare, procese	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	13	13		

	mari?	materializat e pe hărți ca zone de liniște		verbale stabilire zone de liniște și/sau acorduri cu administra ția							
		nici o lucrare de exploatare în apropierea bârloagelor în perioada 1 decembrie - 31 martie	-	Harta zonelor de liniște suprapus ă pe harta parchetel or exploatat ă în perioada dată	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	9	9	

1.2.8. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10 % din suprafața habitatelor favorabile amfibienilor până în luna iunie	Se fac lucrări de întreținere a habitatelor de <i>Triturus</i> ?	Metri pătrați de pe care s-a înlăturat vegetația în habitatele de <i>Triturus c.</i>	-	Rapoarte de teren	Nu este cazul	ranger	sezonul de vegetație	anual	3	3	
1.4.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ.	Este suprafața coridoarelor ecologice păstrată în extravilan?	Suprafața coridoarelor ecologice inclusă în intravilan	Se va calcula pe baza hărților GIS suprafața coridoarelor	Hărți GIS coridoare și intravilan PUG-uri	analiză GIS și completare bază date	SAP	tot anul	anual	3	5	
1.4.4. Asigurarea calității apei pentru garantarea condițiilor favorabile pentru speciile de pești, scoici și amfibieni	Este calitatea apei corespunzătoare pentru	Nr. corpuri apă cu condiții favorabile	Se va solicita de la Apele Române	Rapoarte monitorizare Apele	Protocolle monitorizare	Apele Române	Tot anul	anual	0	0	Nu se bugetează activitatea la

	speciile de pești, scoici și amfibieni?			Române	Apele Române						Administrator, se efectuează anual, ?, de Apele Române, Administratorul le va solicita datele.
1.5.1. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor de adăpost și reproducere pentru coloniile de lilieci și pentru berzele care cuibăresc în intravilan	Se mențin condițiile de adăpost și reproducere pentru coloniile de lilieci și pentru berze?	număr cuiburi de barză	77	Rapoarte teren	Nu este cazul	ranger	aprilie - iunie	anual	10	10	
		Nr. colonii lilieci	3	Rapoarte teren	Nu este cazul	ranger	noiembrie - februarie, mai-august	anual	4	4	de două ori pe an
1.5.4. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor	Sunt debitele râurilor menținute la	Nr. avize lucrări regularizare	-	Avize	Nu este cazul	SAP	Tot anul	anual	1	1	

	un nivel optim?	albie sau alte lucrări hidrotehnice									
1.5.6. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și a câinilor și pisicilor hoinare în intravilan și extravilan	Este numărul legal de câini însoțitori ai turmelor respectat?	% stâne cu număr legal de câini	nu sunt date	Rapoarte teren	Nu este cazul	ranger	în sezonul de vegetație	anual	20	25	
	Sunt câini/pisici hoinare în AP în extravilan?	Nr. estimat câini / pisici hoinare?	nu sunt date	Rapoarte patrulare ranger	De solicitat sprijin pentru metodă / protocol	ranger	tot anul	anual	0	0	Monitorizarea se va realiza prin observații accidentale în cadrul patrulărilor de rutină prin raportul de teren, care vor completa

											eventualu protocol de monitorizar e anuală care se recomandă de specialiști. Semnalarea amenințării se va face către APL doar atunci când este cazul.
1.5.7. Prevenirea / combaterea activităților ilegale care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor	Crește numărul activităților ilegale sau suprafața afectată de	număr constatări privind activitățile ilegale din situri	De colectat date pentru 2015	rapoarte patrulare ranger	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	5	5	SAP va colecta informații cu privire la activitățile ilegale

	acestea?											înregistrate de diverse instituții / organizații
2.1. Asistarea și sprijinirea comunităților locale în obținerea facilităților fiscale, subvențiilor directe și compensațiilor prevăzute în programele naționale de plăți compensatorii pentru pierderile economice legate de restricțiile aferente măsurilor de conservare, precum și în implementarea corectă a acestor măsuri	Este oferită asistență pentru accesarea facilităților fiscale?	număr persoane care au beneficiat de asistență	0	Rapoarte anuale	Nu este cazul	SAP	Tot anul	anual	3	3		
2.2. Asigurarea respectării prevederilor legale privind scutirea de la plata impozitului pe teren pentru proprietarii afectați de	Sunt proprietarii de terenuri informați despre	număr întâlniri la care s-a transmis informația	0	Rapoarte întâlniri	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	1	1		

restricțiile cu scop de conservare	dreptul de a fi scutiți de plata impozitului?											
2.3. Reducerea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică și lobby pentru asigurarea de despăgubiri	Proprietarii sunt informați cu privire la metodele de reducere a pagubelor?	număr întâlniri la care s-a transmis informația	0	Rapoarte întâlniri	Nu este cazul	SAP	tot anul	anual	1	1		
2.4. Acordarea de sprijin administrațiilor locale pentru identificarea de soluții integrate de dezvoltare și sprijinirea inițiativelor ce contribuie concomitent la dezvoltarea economică a comunităților și menținerea biodiversității	Administrația are inițiative care contribuie la dezvoltarea integrată?	număr participări la acțiuni relevante	nu sunt date	Rapoarte sau procese verbale întâlniri	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1		
		număr de parteneriate	0	acorduri parteneri at semnate	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1		

3.3. Proiectarea, amenajarea și refacerea de trasee turistice	Sunt amenajate sau refăcute traseele turistice din situri?	număr trasee turistice amenajate/refăcute	0	proces verbal recepție sau raport teren	Nu este cazul	ranger	tot anul	anual	1	1	
3.4. Încurajarea realizării de către turoperatorii locali de pachete și programe turistice care promovează și integrează valorile ariilor protejate	Pachetele turistice din zonă integrează valorile naturale ale siturilor?	nr pachete corespunzătoare	nu sunt date	Descrierea pachetelor turistice	Analiza pachetelor	responsabil educație	tot anul	anual	1	2	
4.2. Asigurarea transparenței privind procesul de management și a informării și conștientizării continue a factorilor interesați privind rolul și importanța ariilor protejate, a măsurilor de management și a	Există transparență cu privire la activitatea Administrației? Sunt factorii interesați	indicatorii care vor fi stabiliți de planul pentru comunicare	nu sunt date	Mijloacele de comunicare, se va stabili prin planul de comunic	Nu este cazul	responsabil comunicare	tot anul	anual	2	3	

oportunităților legate de existența acestora	informații suficient/core spunzător?			are,							
4.3. Realizarea unui centru educational	Administrația dispune de un centru educațional funcțional?	centru educational funcțional	0	-	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1	
4.4. Amplasarea de noi panouri informative și repararea celor existente în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariilor protejate	Sunt panourile informative în bună stare? Au fost amplasate noi panouri?	minim 2 panouri noi sau reparate	20 panouri existente, starea se va determina în 2015 pentru referință	raport teren, proces verbal recepție	Observare în teren	ranger	tot anul	anual	1	1	
4.7. Realizarea de activități educative care să contribuie la conștientizarea tinerei generații cu privire la valorile locale, rolul și importanța	Sunt desfășurate activități educative anual?	număr activități educative pe an	15 în 2014 și 2015	raport activitate	Nu este cazul	responsabil educație	tot anul	anual	1	1	

ariilor protejate și protecției naturii											
4.8. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul ariilor protejate și în vecinătatea acestora	Sunt amenajate trasee educaționale și sunt în stare bună?	număr trasee educaționale realizate și în stare bună	0	proces verbal recepție	Nu este cazul	responsabil educație	tot anul	anual	1	1	
5.2.2. Verificarea respectării condițiilor stabilite pentru lucrările și proiectele avizate	Sunt respectate condițiile de realizare a lucrărilor?	Nr. lucrări care respectă condițiile	De stabilit situația din 2015	rapoarte teren	Observație	biolog	tot anul	anual	10	12	
5.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea și implementarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare asigurării numărului optim de personal pentru implementarea măsurilor de	A fost necesarul financiar anual acoperit?	% din necesarul financiar acoperit	de determinat la prima monitorizare	bilanțul contabil	Nu este cazul	director	tot anul	anual	0	0	

management											
5.3.2. Asigurarea formării profesionale continue a personalului implicat în administrarea ariei protejate	Personalul Administrației dispune de formare continuă?	Nr. zile formare / persoana angajată	De stabilit situația din 2015	dosarul personalului	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1	
5.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor, pentru realizarea de activități specifice de management	Este funcțional un program de implicare a voluntarilor în managementul siturilor?	Nr. voluntari implicați	0	contracte de voluntariat	Nu este cazul	responsabil educației	tot anul	anual	1	1	
5.3.5. Realizarea de parteneriate cu universități, ONG-uri și alte entități, în vederea suplimentării capacității de management a	Sunt parteneriate care permit altor factori interesați să	Nr. de activități de management realizate de alți	De stabilit situația din 2015	acorduri de colaborare sau parteneri	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1	

Administrației necesare pentru implementarea planului de management	realizeze activitati din planul de management?	factori interesați		at, PV recepție, etc								
5.3.6. Identificarea temelor prioritare pentru cercetare și asigurarea resurselor necesare pentru efectuarea acestora, în colaborare cu instituții relevante	Sunt realizate cercetari aplicate in sprijinul management ului siturilor?	Nr. de studii de cercetare realizate în sprijinul managementului	teme identificate in Planul de management	nu este cazul	Nu este cazul	director	tot anul	anual	1	1		
	Administratia beneficiază de acestea?	parteneriate pentru cercetare	0	acorduri de parteneriat	Nu este cazul	director	tot anul	anual	5	7		
Total zile anual									169	221		
1.1.2. Stabilirea și implementarea măsurilor de management specifice pentru menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor de interes	Lucrările silvice se efectuează în mod corespunzător?	Nr, APV verificate pe teren, din total parchete marcate	-	procesele verbale de control	Piețe de probă	SAP	Tot anul	lunar	7	10		Se va elabora o metodologie care să permită administrat

comunitar în Siturile de Interes Comunitar, SCI,		nr constatări fără nereguli din total nr controale									orelui și organelor de control să monitorizeze acest aspect. Se va cere sprijin de la specialist silvic pentru elaborarea metodologiei
1.2.6. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de	Utilizarea pajiștilor, prin pășunat, cosit, etc,	0 ha pășunat în habitatul 6240*	nu sunt date	Raport teren	Inventariere pe teren	ranger	în sezonul de vegetație	lunar	7	10	

pajiști prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management conform Regulamentului siturilor	asigură condițiile optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști?	0 ha pajiști umede pășunate în perioada 15 aprilie -31 iulie	nu sunt date	Raport teren	Inventariere pe teren	ranger	în sezonul de vegetație	lunar	15	20	
Total zile lunar									29	40	
1.2.1. Determinarea stării de conservare, indentificarea amenințărilor și tendințelor de management pentru toate habitatele de pajiști, în vederea îmbunătățirii măsurilor de management specifice speciilor de faună dependente de aceste habitate	Nu necesită monitorizare										
1.3.3. Reglementarea accesului la apă pentru animalele domestice și restricționarea adăpării	Nu necesită monitorizare										

animalelor în zonele în care este necesară menținerea / refacerea habitatelor ripariene											
Total zile-om									560	757	
Total zile-om necesare pentru monitorizările la 5 ani									322	436	
Total zile-om necesare la 3 ani									40	60	
Total zile-om necesare annual									169	221	
Total zile-om necesare lunar									29	40	
Total zile-om									560	757	

77. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management, pe direcții de management

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
1.1.1. Armonizarea măsurilor de management forestier cu prevederile planului de management al ariilor protejate pentru fondul forestier cuprins în cadrul siturilor	1	2.184	453	2.637
1.1.2. Stabilirea și implementarea măsurilor de management specifice pentru menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar în Siturile de Interes Comunitar, SCI,	1	39.644	110.264	149.908
1.1.3. Stabilirea de măsuri și întocmirea de proiecte pentru inițierea lucrărilor de refacere în fond forestier pe cel puțin 10% din suprafețele degradate ale habitatelor 91H0*și 91E0*	3	13.419	84.536	97.955
1.1.4. Menținerea habitatului de interes comunitar cu stejar și gorun, 9170, în principal prin lucrări de conducerea a arboretelor și/sau identificarea de măsuri de management care permit concomitent conservarea habitatelor și utilizarea durabilă a resurselor forestiere	1	30.487	566	31.053
1.1.5. Menținerea stării de conservare favorabile în habitatele de fâget cu carpen, 9130, 9110, 91V0,	1	30.487	1.415	31.902

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
1.1.6. Inventarierea suprafeței arboretelor din afara fondului forestier și evaluarea condițiilor necesare pentru speciile dependente de habitate forestiere în vederea stabilirii măsurilor de conservare	1	30.487	283	30.770
1.1.7. Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare a habitatului prioritar de aniniș - 91E0* atât în siturile care au fost desemnate pentru acest habitat, cât și în afara acestora	1	23.438	902.830	926.268
1.1.8. Menținerea a cel puțin 50% de păduri cu vârste de peste 80 de ani pe întreaga suprafață a ariilor protejate și satisfacerea cerințelor critice de cuibărire pentru speciile de păsări dependente de acestea	1	7.812	1.066	8.878
1.1.9. Asigurarea condițiilor optime pentru speciile de păsări, lilieci, amfibieni și alte specii în pădurile de pe întreaga suprafață a ariilor protejate	1	27.603	566	28.169
1.1.10. Definirea minim a unei zone model pentru evaluarea impactului măsurilor din planul de management pentru asigurarea condițiilor necesare speciilor și utilizarea rezultatelor la îmbunătățirea / adaptarea măsurilor	3	2.392	226	2.619
1.1.11. Menținerea unei fâșii de lizieră cu coronament încheiat	2	14.192	566	14.758

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
al arborilor și cu arbuști pe cel puțin 20 m lățime				
1.1.12. Asigurarea zonelor de liniște pentru speciile de carnivore mari	2	13.411	283	13.694
1.2.1. Determinarea stării de conservare, identificarea amenințărilor și tendințelor de management pentru toate habitatele de pajiști în vederea îmbunătățirii măsurilor de management specifice speciilor de faună dependente de aceste habitate.	2	1.034	320.226	321.261
1.2.2. Menținerea pajiștilor naturale și seminaturale în aria protejată prin menținerea folosinței pajiștilor permanente	1	6.377	256.726	263.103
1.2.3. Încurajarea creșterii suprafețelor de fânețe pentru a asigura habitatelor favorabile speciilor dependente de acestea	2	8.201	68	8.268
1.2.4. Menținerea a 5% - 15% vegetație arbustivă și a minim 100 m ² /ha de arbori izolați pe pajiști, cu excepția celor inventariate ca fiind pajiști cu arbori, pentru care se propun măsuri la direcția de management 1.2.7.	1	17.411	1.698	19.109
1.2.5. Menținerea caracterului mozaicat și diversificat al culturilor agricole	3	0	0	0

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
1.2.6. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor optime pentru speciile dependente de habitatele de pajiști prin reglementarea pășunatului și cositului, cu respectarea măsurilor minime de management conform Regulamentului siturilor	1	3.415	0	3.415
1.2.7. Menținerea pajiștilor cu arbori bătrâni la nivelul anului 2014	1	22.434	566	23.000
1.2.8. Menținerea bălților temporare și permanente pe suprafața pajiștilor, după retragerea apelor de primăvară, în proporție de cel puțin 5-10% din suprafața habitatelor favorabile amfibienilor, până în luna iunie	1	24.718	1.132	25.850
1.3.1. Asigurate condițiilor necesare conservării habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea managementului rețelei hidrografice în cadrul siturilor	1	19.961	283	20.244
1.3.2. Menținerea/refacerea cursurilor naturale ale apelor, a meandrelor și brațelor moarte precum și a conectivității albiei minore cu albia majoră pentru a se asigura condițiile de desfășurare a proceselor naturale în albia minoră și în lunca inundabilă a apelor curgătoare	1	19.961	1.132	21.093
1.3.3. Reglementarea accesului la apă pentru animalele	1	17.076	283	17.359

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
domestice și restricționarea adăpării animalelor în zonele în care este necesară menținerea / refacerea habitatelor ripariene				
1.4.1. Menținerea în extravilan a coridoarelor critice pentru conservare și a zonelor critice pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes conservativ.	1	30.603	297.783	328.386
1.4.2. Inițierea refacerii conectivității longitudinale pe râurile Târnava Mică și Niraj, pe o lungime de cel puțin 50 km, pentru asigurarea condițiilor necesare unui statut de conservare favorabil al habitatelor și speciilor acvatice	2	23.626	283	23.909
1.4.3. Menținerea/refacerea vegetației ripariene naturale de-a lungul cursurilor de apă și păstrarea arborilor bătrâni în zăvoaiele de luncă pe toate cursurile de apă pentru asigurarea condițiilor de viață necesare speciilor de pești, amfibieni și vidră	1	17.076	283	17.359
1.4.4. Asigurarea calității apei, pentru garantarea condițiilor favorabile pentru speciile de pești, scoici și amfibieni	1	17.076	283	17.359
1.4.5. Asigurarea conectivității între zonele de hibernare și cele de reproducere pentru amfibieni	1	17.076	180.283	197.359
1.5.1. Menținerea / îmbunătățirea condițiilor de adăpost și	2	19.796	18.632	38.428

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
reproducere pentru coloniile de lilieci și pentru berzele care cuibăresc în intravilan				
1.5.2. Asigurarea condițiilor pentru menținerea stării favorabile de conservare a speciilor de păsări și lilieci prin măsuri specifice de management necesare acestor specii	1	29.934	566	30.500
1.5.3. Menținerea populațiilor de păsări acvatice prin asigurarea menținerii zonelor umede	1	17.076	566	17.642
1.5.4. Prevenirea degradării habitatelor de pești prin micșorarea debitelor râurilor	1	17.076	566	17.642
1.5.5. Menținerea și refacerea habitatelor favorabile pentru amfibieni, tritonul cu creastă,	1	17.076	566	17.642
1.5.6. Prevenirea degradării populațiilor de specii de interes conservativ prin controlarea/limitarea numărului câinilor care însoțesc turmele și a câinilor și pisicilor hoinare în intravilan și extravilan	2	14.192	566	14.758
1.5.7. Prevenirea / combaterea activităților ilegale, care duc la reducerea populațiilor sau afectează structura lor	1	17.076	566	17.642
1.5.8. Asigurarea habitatelor favorabile pt Crex crex în zona de protecție a acestei specii, vezi Anexa 61, prin promovarea	1	21.229	141.132	162.361

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
transformării în fânețe a pășunilor cu habitate umede				
1.6.1. Prevenirea și reducerea extinderii speciilor invazive noi pe teritoriul ariilor protejate	3	24.053	526.698	550.751
1.6.2. Asigurarea condițiilor pentru controlul răspândirii agenților patogeni de la animalele domestice la speciile de faună de interes conservativ	3	17.076	566	17.642
1.6.3. Reglementarea / Interzicerea introducerii de specii alohtone și specii autohtone problematice	2	19.961	566	20.527
1.7.1. Revizuirea limitelor ariilor protejate pentru asigurarea unui management corespunzător	1	160	0	160
1.7.2. Stabilirea și aplicarea de măsuri de conservare pentru habitatele și speciile de interes conservativ, cele de interes comunitar și național, a habitatelor importante pentru speciile de interes comunitar, altele decât cele incluse în formularele standard.	2	3.267	10.000.113	10.003.380
1.7.3. Renunțarea la statutul de rezervație pentru Arboretul cu <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	3	398	7.057	
2.1. Asistarea și sprijinirea comunităților locale în obținerea facilităților fiscale, subvențiilor directe și compensațiilor	1	10.051	14.698	24.749

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
prevăzute în programele naționale de plăți compensatorii pentru pierderile economice, legate de restricțiile aferente măsurilor de conservare, precum și în implementarea corectă a acestor măsuri				
2.2. Asigurarea respectării prevederilor legale privind scutirea de la plata impozitului pe teren pentru proprietarii afectați de restricțiile cu scop de conservare	1	9.270	283	9.553
2.3. Reducerea pagubelor produse culturilor agricole și animalelor domestice, de carnivorele mari și alte specii de faună sălbatică și lobby pentru asigurarea de despăgubiri	2	49.671	154.150	203.821
2.4. Acordarea de sprijin administrațiilor locale pentru identificarea de soluții integrate de dezvoltare și sprijinirea inițiativelor ce contribuie concomitent la dezvoltarea economică a comunităților și menținerea biodiversității	2	10.051	566	10.617
2.5. Realizarea unei mărci locale care să includă conceptul de Natura 2000	3	320	57	377
3.1. Planificarea integrată a dezvoltării ecoturismului	1	800	112.557	113.357
3.2. Proiectarea, amenajarea și refacerea de trasee turistice	2	480	10.226	10.706
3.3. Încurajarea realizării de către turoperatorii locali de	3	8.076	226	8.303

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
pachete și programe turistice care promovează și integrează valorile ariilor protejate				
4.1. Întocmirea unui plan de comunicare, conștientizare și implicare a factorilor interesați în managementul ariilor protejate	1	450	20.000	20.450
4.2. Asigurarea transparenței privind procesul de management și a informării și conștientizării continue a factorilor interesați privind rolul și importanța ariilor protejate, a măsurilor de management și a oportunităților legate de existența acestora	1	12.491	92.250	104.741
4.3. Realizarea unui centru de vizitare și/sau a unor puncte de informare cu rol de conștientizare, informativ și educativ	2	2.043	21.040	23.082
4.4. Amplasarea de noi panouri informative și repararea celor existente în localități, pe limite, în zone importante de pe teritoriul ariilor protejate	2	476	11.053	11.529
4.5. Crearea posibilităților de consultare și informare permanentă pentru factorii interesați	1	5.181	0	5.181
4.6. Elaborarea planului de educație ecologică	1	648	20.000	20.648
4.7. Realizarea de activități educative, care să contribuie la conștientizarea tinerei generații cu privire la valorile locale,	3	6.476	5.453	11.929

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
rolul și importanța ariilor protejate și protecției naturii				
4.8. Realizarea și întreținerea de trasee educaționale tematice pe teritoriul ariilor protejate și în vecinătatea acestora	2	968	45.000	45.968
5.1.1. Emiterea de avize în cadrul procedurii de reglementare a planurilor /proiectelor /activităților, din perspectiva protecției naturii și mediului	1	10.216	21.646	31.862
5.1.2. Identificarea neconcordanțelor dintre legislația sectoarelor relevante și legislația privind ariile protejate sau protecția mediului și promovarea de propuneri pentru soluții privind managementul ariilor protejate similare	3	800	340	1.140
5.2.1. Verificarea implementării și respectării măsurilor de management al ariilor protejate	1	41.794	1.132	42.926
5.2.2. Verificarea respectării condițiilor stabilite pentru lucrările și proiectele avizate	1	41.794	2.264	44.058
5.3.1. Identificarea de surse de finanțare, elaborarea și implementarea de proiecte pentru asigurarea resurselor necesare asigurării numărului optim de personal pentru implementarea măsurilor de management	1	37.178	1.698	38.876
5.3.2. Asigurarea formării profesionale continue a	2	13.555	60.340	73.895

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
personalului implicat în administrarea ariei protejate				
5.3.3. Cooptarea și managementul eficient al voluntarilor, pentru realizarea de activități specifice de management	2	259	22.500	22.759
5.3.4. Întreținerea echipamentelor, mijloacelor și materialelor aflate în dotare	1	14.192	0	14.192
5.3.5. Realizarea de parteneriate cu universități, ONG-uri și alte entități, în vederea suplimentării capacității de management a Administrației necesare pentru implementarea planului de management	3	800	679	1.479
5.4.1. Asigurarea dotărilor necesare și a spațiului necesar pentru birou și depozitarea echipamentelor din dotare	1	2.400	0	2.400
5.4.2. Planificarea și controlul permanent al activităților curente	1	2.400	0	2.400
6.1. Elaborarea de protocoale de monitorizare pentru măsurile de management	1	534	14.057	14.591
6.2. Implementarea Planului de Monitorizare al ariilor protejate	1	74.327	74.930	149.257
6.3. Evaluarea periodică a eficienței managementului ariilor protejate	2	2.519	0	2.519

Direcția de management din Planul Operațional	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	TOTAL
6.4. Realizarea unui sistem informatic pentru monitorizarea managementului sitului	2	4.762	0	4.762